הארץ

640 שקל, יום ה' י"ד בטבת תשמ"ו, 26 בדצמבר VOL. 67/20260 DECEMBER 26 1985
כולל מע"מ

זה הזמן להכיר את דרום אפריקה ורק עם אופיר טורס

כי רק אופיר טורס נותנת לך –
● 4 שבועות נפלאים בלווי מדריך מקצועי כל כך
● קבוצות קטנות ואקסקלוסיביות כל כך
● מסעות מרתקים לצד נופים מוצלח כל כך
● בתי מלון מפוארים כל כך

טיול מס' 15 מועד יציאה 21/1/86
טיול מס' 16 מועד יציאה 1/4/86

SAA

ארה"ב מקיימת מגעים הדוקים עם סוריה וישראל במטרה למנוע הסלמתם

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הממשל האמריקאי חושש מהתלקחות אפשרית בין ישראל לסוריה. פקיד בכיר במימשל האמריקאי אמר ל"הארץ", כי ארצות-הברית מקיימת מגעים הדוקים עם סוריה ועם ישראל במטרה למנוע הסלמה בין שתי המדינות.

הערכה במימשל: משבר הטילים טרם חלף

הפקיד הבהיר, כי משבר הטילים טרם חלף וכי בסוריה קיים חשש, שישראל לא תוותר על תגובה צבאית שתביא לסילוקם בן הטסות. מנגד הגיעו לוואשינגטון דיווחים על כך שסוריה הגבירה את המערך הצבאי שלה ברמת-הגולן, תוך הוספת יחי־דות ארטילריה כבדה ובניית מכשו־לים אנטי־טנקיים.

באופן לא רשמי אמרו פקידים, כי ארה"ב ביקשה את התערבותה של ערב הסעודית בנושא זה. "אך קשה לצפות שלסעודיה תהיה השפעה ממשית על המהלכים של סוריה".

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר מרדכי וירשובסקי, לשעבר נציב שירות בתי הסוהר
על: מסקנות הועדה שחקרה בריחת גור
(עמ' 2)

★

הליכוד היה מפסיד 9 אחוזים
אילו נערכו היום בחירות
(עמ' 3)

★

הדתיים דחו הצבעה בכנסת על תיקון "מי יהודי"
כדי למנוע תבוסתם
(עמ' 3)

★

הציבור צופה בחודשים הקרובים אינפלציה של יותר מ־3%
מעריך בנק ישראל
(עמ' 5)

★

סוחרי אילת: אזור הסחר החופשי לא היטיב עמנו
בתרעומים על שהחוק אינו מאפשר להם קיזוז תשומות על שירותים
(עמ' 6)

★

"תמיר חודורוב נהנה מהטבות בטיפול בלקוחותיו בנתב"ג"
קובעת תלונה הנחקרת ברשות שדות התעופה
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע.) גשם בצפון ובמרכז הארץ, מלווה מדי פעם בסופות רעמים ומטבי רוח חזקים. בחרמון יירד שלג. ירושלים 5–9, תל-אביב 10–15, חיפה 12–15, הגולן 5–10, נהריה 10–15, צפת 4–8, טבריה 8–15, נצרת 7–13, עפולה 7–15, השומרון 6–13, לוד 9–15, יריחו 9–18, עזה 10–15, באר-שבע 7–15, כפר אילת 10–18.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בשקלים
יציג	1482.3	—
נוסעים	1774.3	—
שחור	1600.0	—

בגליון זה 12 עמודים

מידע על חשד לעבירות בבנק הפועלים נמסר לקיסר ב־1984

זמיר הורה למשטרה לחקור התלונה נגד הבנק שהגיש ח"כ וירשובסקי

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

חשדות בקשר לעבירות על תקנות מטבע זר בבנק הפועלים הובאו לי־דיעתו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בדצמבר 1984 על-ידי ח"כ רן כהן מתנועת רצ אשר צרף מיסמכים ופירוט. קיסר העביר את החומר ליו"ר הנהלת הבנק, גיורא גזית. אך לטענת רן כהן הבנק נקט בסחבת במתן תשובות והבהרות ועד היום לא ניתנה הבהרה בכתב, אף על פי שגם מזכיר חברת העובדים, חנ' רחולה, ידע על פרטי התלונה ופעל, לכאורה, כדי לקבל מהבנק הסברים על החשדות שהועלו.

זמיר הורה לחקור

היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, הורה למשטרה לחקור את התלונה נגד בנק הפועלים. לאחר שמצא, כי יש יסוד לחשד בדבר ביצוע עבירה ולאור שהוליט, כי המשטרה היא הגוף שצריך לחקור בפרשה. זמיר הודיע על כך במכתב ליו"ר ועדת החוקה של הכנסת, אלי קולס. במכתב מזכיר זמיר את הודעתו של דובר המשטרה, כי אין אמת בטענה שגורם פוליטי כלשהו התערב בחקירה ובה־סיף, כי "הטיפול בתלונה נגד בנק הפועלים במסגרת משרד המשפטים נעשה ללא מעורבות כלשהיא של גורם פוליטי כלשהו".

ח"כ מרדכי וירשובסקי מ"שינוי", שהגיש את התלונה למשטרה בפרשת חברות הקש של בנק הפועלים, הביע אתמול סיפוק על החלטת היועץ המשפטי לממשלה והביע את בטחונו, כי אמנם לא היתה שום התערבות פו־ליטית בעניין. הוא הבטיח להעביר כל חומר נוסף, שיגיע לידיו לידי המשטרה.

בנק הפועלים: הכל חוקי

דובר בנק הפועלים אמנו הרצוג מסר אמש בתגובה, שהבנק לא הקים קש בחו"ל לצורך מתן הלוואות לגו־פים בארץ. הפעולות, שנעשו בקשר למתן הלוואות, דווחו בשעתו לרשויות ונעשו באורח תקין במסגרת החוק והוראות של הרשויות המוסמ־כות. דובר הבנק ביקש להדגיש, כי מדובר בהעברת כספים מחו"ל לישראל ולא בהעברת כספים לחו"ל, כפי שהשתמע מחלק מהפרסומים בעניין זה.

גור ניסה לעזוב את אזור פרדסי רחובות ולהסתתר בת"א — ונתפס

ביקש ליצור קשר עם אדם העוסק בייצור שלטים שהכיר בכלא ● הבחין בכוחות שחיפשו אחריו ● נתפס אמש בקו 19 בחולון

גור: "עשיתי מעשה שטות; ברחתי ברגע של טשטוש" ● חשש שאסירים ינסו לפגוע בו

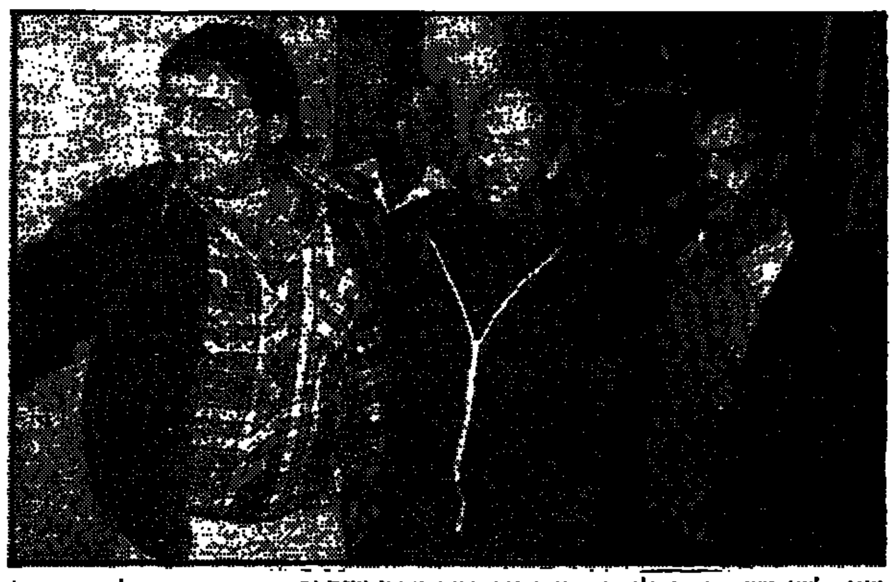
שני בלשי משטרה מובילים את צבי גור דקות אחרי שנתפס (צילום: עודי קרן)

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

"נעצרתי על-ידי המשטרה. רציתי לבוא להסגיר את עצמי. עשיתי מעשה שטות (שברחתי). זה היה לא במודע, לא מרצון. כנראה שקרה משהו. יותר מאוחר התבררו כמה דברים. אני מצטער על כל האנשים שנפגעו (ממה שעשיתי)".

אלה היו הדברים שאמר אמש צבי גור, הרוצח הנמלט לעיתונאים בתחנת המשטרה בחולון, שעה קלה לאחר שנתפס בתוך אוטובוס "דן" שנסע בקו 19 מראשון-לציון לתל-אביב. צבי גור לבוש במעיל כחול קצר, מכנסי ג'ינס ונעול בנעלי פלדיום, נראה עייף ומו־זנח. ידיו מלוכלכות ופניו זקן בן כמה ימים על לחייו. הוא לא התרגש מהמהומה התקשורתית סביבו, מהעי־תונאים הרבים, שהמתינו לו ומהבזקי המצלמות כאשר נכנס לחדר מלווה בשני שוטרים וחיוך מבוייש על פ־ניו. "אתם עושים אותי כוכב טלוויזיה", אמר והוסיף בארישות: "טוב, מה אתם רוצים שאגיד? אני ארבר אבל לא להרוג מגבולות הטעם הטוב". מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, שניסה להשתלט על המהומה שהקימו העי־תונאים — והצליח בסופו של דבר — אסר על גור לדבר יותר מכמה מש־פטים ואסר עליו להשיב על שאלות.

לאחר כמה דקות הובא גור לחדר חקירות והמשך כשעתיים רשמו מפי קציני חקירות. ביניהם כאלה שנמנו עם צוות המשטרה הארצי שחיפש אחריו — עדות מפורטת על מעשיו בימים האחרונים שבהם היה חופשי. אל החדר הוכנסו כמה מנות אוכל עבור השוטרים וגם גור נראה אוכל בתיאבון רב. אחר-כך עישן סיגריה.

"מקיוה שנתפסתי בו אמש"

סמוך לשעה 10 בערב הגיע לחדר שבו ישב גור קצינים מבית-הסוהר איילון בראשות המפקד, גונדר משנה יוסי פולק — האיש שהועדת החקירה מצאה אותו אחראי למחדלים שהביאו לבריחת גור מהכלא. פולק, בסבר פנים רציני היה מוכן לומר רק: "כרגע יש לי בעיה עם מה שצבי גור עשה. נפגעתי מזה, עשיתי טעות בכך שבטחתי אמון בגור ואני צריך לשלם עליה. אבל להבא תהיה לגור בעיה. אני יודע שהוא יחזור במה שיחזור מה לכלא, שכשיו אני רגוע. גור לא

(סוף בעמוד 2 טור 5)

הסבתא אסתר יפה: פתאום ראיתי אותו

"בימים האחרונים הנכדות שלי פחדו כל הזמן מגור ● אחרי שהורידו את גור הנהג אמר: עכשיו תסעי בקו בלי לשלם"

נהג האוטובוס רמי סמיר

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

הגיבורה הראשית בפרשת לכידתו של צבי גור בתוך אוטובוס "דן" שנסע מראשון-לציון לתל-אביב, היתה אסתר יפה, אשה נמוכת קומה, בת 57 אם לשתי בנות וסבתא לשתי נכדות. כשהיא עדיין נרגשת מאוד ומתקשה לעכל את מה שעבר עליה, סיפרה אמש אסתר יפה: "חזרתי מהבת שלי והתוך הביא אותי לתחנה הראשונה של קו 19 בראשון-לציון. בבוקר כאשר הייתי בפיזיוטרפיה ברחובות ראיתי בשבועון "העולם הזה" תמונה גדולה של גור עם פיאה ובלי. בימים האחרונים הנכדות שלי פחדו כל הזמן מצבי גור. אני זכרתי את התמונות שלו. אחרי שלוש תחנות ראיתי

(סוף בעמוד 2 טור 3)

פרס יבקש כמה הבהרות לאגרת מצרים על טאבה

טמיר דיווח על ברכה בעל-פה שקיבל ממובארק להסדר ● קמחי: ספק אם טמיר אכן פגש בנשיא

מובארק: "נמאס לי מעניין טאבה" ● ישראל תקים עוד חווה בנילוס

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

בלשכת ראש הממשלה הביעו אתמול שביעות רצון מתוכן האיגרת, שהתקבלה מנשיא מצרים חוסני מובארק. עם זאת, שמעון פרס יבקש בכל הנראה ממצרים הבהרות נוספות ל־3 נושאים, לפני שיביא את הסיכו־מים שהושגו עם מצרים לפני הקבינט. האיגרת, שנמסרה על-ידי מיופה הכוח המצרי מוחמד בסיוני, משאירה ש־תיים-שלוש נקודות בלתי ברורות. אך יש בה הבהרות לסעיפים העיקריים בנושא טאבה: הימנות פתרונות אחרים במהלך השלב הראשון של הבוררות (מישור משולב בבוררות), הסדר מראש שיאפשר חופש גישה ובעלות על המתקנים בטאבה לצד המפסיד והגד־רת השאלה שתוצג לפני הבוררים.

נשיא מצרים חוסני מובארק נתן בפגישה חשאית עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר את ברכתו בעל-פה לרוב הסעיפים בנושא טאבה. הדבר עלה מדיווח שמסר טמיר לראש הממשלה וכן לחברי המטה בוועדת החוץ והביטחון בעק־בות השיחות, שקיים בקהיר ובחזרלייה במהלך פגישות המבוכים.

טמיר מסר, כי לאחר שקיבל את תמיכתו של שר החוץ עיסמת עבד אל־מגיד לרעיון הפישור המשולב בבור־רות וכן להסדר מראש של זכויות הצד המפסיד בשטח טאבה, הציע מגיד להביא את ההצעות לפני הנשיא. טמיר מסר, כי לאחר שמובארק האזין לדבריו, הוא אמר "נמאס לי כבר מעניין טאבה. לכו ותגמרו את העניין בדאות עיניכם".

מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי חזר ואמר אתמול, כי לא היה שותף לפגישות שעליהן דיווח טמיר ולדעתו לא התקיימו כלל שיחות כאלו בין טמיר למובארק. עם זאת היה קמחי שותף להבנת מסמך יחד עם טמיר ונציג משרד הבטחון אורי טלמור, שבו סוכמו ההבנות עם מצרים (לרבות הפישור-בוררות והנוהלים בטאבה לאחר הבוררות, הגדרת השגריר וכו'). המסמך אינו קובע, כי הושגו הסכמים אלא הבנות.

בינתיים הזמין שר החקלאות המצרי יוסוף ואלי את היועץ המדיני לשעבר בשגרירות ישראל בקהיר אבי סיטון למצרים על-מנת להשלים את ההס־כמים להקמת חווה חקלאית נוספת בדלתה של הנילוס. הקמת החווה (נמיזה ב') היא חלק מהסכם החקלאות בין מצרים לישראל במסגרת "אבי רידל", שבמסגרתו הוקמו מומחים ישראלים את נמיזה א', חווה לגידול ירקות. בימים אלה עושה במצרים באותו עניין גם שמואל פוהר־לס, ראש מינהל התיכנון במשרד החקל־אות.

השמן מוזל ב־10%; סיגריות מקומיות מתייקרות בכ־8%

בעקבות תנודות המחירים בעולם ● המרגרינה מוזלת ב־7.3% ● אין לשלם מחיר ישן הנקוב על בקבוק שמן

גלידה מתייקרת ב־6% ● ירקות מוקפאים ב־10%–12% ● סוכריות ב־15%

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד התעשיה והמסחר משנה היום את מחיריהם של שורה של מוצרים על-פי תנודות המחירים בשוק העולמי ועל מנת לתקן עיוותים במחירי מוצרים מסויימים.

משרד התעשיה מוזיל מהבוקר את מחיר השמן ב־10%, זו הפעם הרביעית תוך חודש והוצי ובעקבות כך תוזל גם המרגרינה ב־7.3%. ההוזלה המצטברת של השמן מאז ראשית נובמבר מסתכמת ב־40%. כן מוזלים מחירי השומן המוקשה ב־6.1%, הפלסטים המוקשים ב־5%, הדטרגים ב־2.2% והמיונית ב־3.6%. הוזלת מחירים זו התאפשרה בעקבות ירידת מחירי הגלם בשווקים הבינלאומיים.

מחיר בקבוק שמן מפלסטיק יעלה מהיום 1,680 שקל ואין לשלם לפי המחיר הישן הנקוב על גבי התווית.

סיגריות מקומיות מתייקרות

במקביל מתייקרים מהיום מחירי הסוכריות וגומי לעיסה ב־15% וכן מתייקרות הגלידות ב־6% בעקבות העלאת מחיר הסוכר לפני כשבועיים. תפוחי-אדמה מוקפאים ומטוגנים מתייקרים ב־10% בגלל עליית מחיר תפוחי-האדמה בשווקים בארץ. מחיר האפונה המוקפאת והמשומרת עולה ב־12% בשל עליית מחיר האפונה בארץ.

משרד התעשיה ומסחר מייקר גם את מחירי הסיגריות מתוצרת מקומית בכ־8% בעקבות מדיניות של תיקון עיוותים. בהתאם לכך תעלה קופסת סיגריות "טיים" 800 שקל ו"טיים 100" יעלה 980 שקל. מחיר סיגריות מתוצרת חוץ לא ישתנה. דובר משרד התעשיה והמסחר הבהיר, כי המחיר הקובע לצרכן הוא המחיר הנקוב על גבי התווית ולא המחיר הקודם.

שמיר: לא ננהל מו"מ לשחרר בני ערובה יהודים בעולם

נמצאה גופת היהודי שהוצא להורג בלבנון

מאת אילן שחורי

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר, אמר אמש בפתיחת כנס "אהרן", מועדון פוליטי שבוגרי חרות של הליכוד בבית ציוני אמריקה בתל-אביב, כי ישראל תנסה להגן על היהודים ברחבי העולם בכל יכולתה. אולם בשום אופן לא ינוהל מו"מ כדי להביא לשיחרורים אם יפגעו. או יחטפו על-ידי אירגוני חבלה. שמיר אמר זאת בהתייחסו לרצח היהודי הלבנוני חיים כהן חללה, שאירגון שיעי הודיע על רציחתו בתגובה למדיניות ישראל בלבנון.

נמצאה גופת חיים כהן

ביירות (עו"ד וע"צ). המשטרה מצאה אתמול את גופתו של יהודי, ש"הוצא להורג" על-ידי כנופיית שיעים קיצו־נים — מסרו מקורות ביטחוניים בלבנון.

בהודעה, שמסרו לפירסום יום קודם לכן לעיתונאי ביירות הודיעו אנשי הארגון הרצחני כי "ארגון המדוכאים של העולם מוסר, כי הוציא לפועל גזר דין מוות על הנרגל היהודי חיים כהן חללה כתגמול על ההפגזות על הכפרים בדרום לבנון על-ידי ישראל".

חובות סיסמיקה — 3 מיליון ד'; כל בעלי המניות הפסידו כספם

חברת חיפושי הנפט שבראשה בומה שביט מתפרקת מרצון

איבדה את יכולת הפרעון בעקבות החלטת שר האנרגיה לבטל את רשיונותיה לחפש נפט

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דירקטוריון חברת חיפושי הנפט סיסמיקה הוליט בישיבתו אתמול על פירוק מרצון של החברה. שייעשה בפיקוח בית-משפט. בהודעת הדירק־טוריון, שתועבר היום לבורסה, נאמר בין השאר כי החלטת שר האנרגיה לבטל את רישיונות חיפושי הנפט שלה הפכה את סיסמיקה לחברה

יכולת פרעון ומשום כך הדירקטוריון לא ראה כל דרך אלא להורות על כינוס אסיפה כללית של בעלי המניות ולהמליץ בפניה על הפירוק.

בישיבה, שנוהלה על-ידי עו"ד אלי זהר, שהחליף את בומה שביט כיו"ר דירקטוריון החברה השתתפו כל הדירקטורים החיצוניים: רב לאוטמן, סול גולדמן ודוד שוהם.

מבדיקה ראשונית של מצבת חובות החברה עולה, כי אלה נאמדים ב־3 מיליוני דולרים, מהם 1.5 מיליון דולר חובות לחברת הנפט הלאומית בגין זכיונות נפט. נכסי החברה כולל החובות המגיעים לה נאמדים ב־900 אלף דולר, כך שהחובות נטו לאחר הפירוק יגיעו ל־2.1 מיליון דולר.

התלונה מתוסר ברירה

עו"ד אלי זהר מסר ל"הארץ", כי החלטת הפירוק התקבלה מחוסר ב־רירה, מכיוון שלחברה לא היו מקורות הכנסה נוספים. מצב זה נוצר בין השאר, מכיוון שהעבודות הסיסמיות בארץ מתבצעות על-ידי חברות ממ־שלתיות.

המסחר במניות החברה בבורסה הופסק אתמול והוא לא יחודש. ציבור בעלי המניות הרוב, המחזיק בכ־60 אחוז מהון המניות של החברה, יפסיד את כל השקעתו.

מפוטרים במגזר הציבורי יקבלו פיצוי עד 7 משכורות אך שיעור גבוה מתוכו ינוכה למס

במינהל הכנסות המדינה שוקלים לקבוע הסדר מיוחד לפריסת המס על פני כל השנה

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עובדי מדינה ועובדי ציבור המפוטרים בימים אלה, עלולים לגלות, כי חלק גדול ממשכורתם האחרונה, הכוללת מרכיבי פיצוי מיוחדים, ינוכה למס הכנסה. מוקידת "הארץ" עולה, כי עד כה הצליחה הממשלה על-פי תוכניתה הכלכלית לייצוב המשק לפטר 15,000 עובדים מהמגזר הציבו־רי. למעשה כל תוכנית הפיטורין פועלת בהתאם לתוכנית המקורית, אם כי לא בקצב המתוכנן.

המפוטרים, המאבדים מקום עבודה, עלולים לאבד גם כספים, אם לא ישכילו לפעול כנדרש במערכת המס. היות והפיטורים נעשים בתהליך מוזרז, הם מקבלים גם פדיון ימי חופ־שה, היכולים להגיע במקסימום עד ל־4 חודשי עבודה. בנוסף הלקם מקבל שכר של שלושה חודשי הסתגלות. יש עובדים המקבלים פיצוי שכר של 3–4 ימים לשנה בגין העבודה, כי לא השתמשו בימי המחלה בתקופת עבודתם. סך הכל יכול העובד לקבל איפוא תוספת של שבעה חודשי שכר במועד פיטוריו.

למשוך תהליך הפיטורים

מתן סכום כולל זה במשכורת האחרונה גורר להורדת מס בשיעור גבוה. עובדים וארגוני עובדים מתווכ־חים מצליחים למשוך תהליך הפי־טורים עד לסיום ימי החופשה וחודשי ההסתגלות, וכן לפטור ההכנסה עד לסוף שנת התקציב והמקרים מסוי־מים אף להעביר חלק מההכנסה לשנת המס 1986 המתחילה באפריל. באופן זה מס ההכנסה מקבל פחות מהעובד המפוטר.

עובדים, המפוטרים משירות המדי־נה, מקבלים פיצויי פיטורין מוגדלים, אם עבדו מעל חמש שנים. הפיצוי לגבי מי שעבד חמש שנים ועד עשר שנים יכול להגיע מ־100 ועד 150 אחוז. מי שעבד מעל 10 שנים מקבל 150 אחוזי פיצויים. נציבות שירות המדינה קבעה קריטריונים לפיצויים מוגדלים לפי גיל, שנות עבודה ומצב כלכלי של המפוטר. על הפיצויים המוגדלים עלולים העובדים למצוא עצמם משלמים מס הכנסה.

הפרוגיה תיבדק

סגן הממונה על הכנסות המדינה, משה מנור, אמר בתגובה, כי סוגיה זו, שהועלתה על-ידי "הארץ", תיבדק. הוא הוכיר לציבור המפוטרים, כי מפוטר יכול לגשת באופן אישי לפקיד השומה ולבקש לפזר ההכנסה עד סוף שנת התקציב. עם זאת, ייתכן כי עתה ייעשה הסדר מיוחד לגבי כלל ציבור המפוטרים.

נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ' אמר בתגובה, כי ציבור המפוטרים, המקבל פיצויים מוגדלים, יכול לבקש מפקיד השומה לפרוש כדוק הפיצויים באופן שלא ישלם מס על הפיצויים המוגדלים. עוד הזכיר, כי גם בתום שנת המס יכול המפוטר לבקש תיאום שנת הכספים שחלפה ולבקש החזרים.

שום עובד לא פנה

נציב שירות המדינה אברהם נתן אמר בתגובה, כי שום עובד או נציג של ההסתדרות לא פנה אליו בסוגיה זו. מבל מקום אמר, כי על-פי החלטת הממשלה יש לפטר העובדים מכוונת מצבת כח האדם עד לסוף השנה התקציבית — סוף מארס. לפיכך העובדים המפוטרים אינם יכולים לפזר הכנסתם לשנת המס הבאה.

הליברלים יכריעו היום אם לפרק סיעת הליכוד בכנסת

ארנס לא נענה לפניית מודעי להיפגש בהקדם

מאת אילן שחורי

נשיאות המפלגה הליברלית תתכנס היום לשתי ישיבות נפרדות לדון ולהחליט על פירוק סיעת הליכוד בכנסת והקמת סיעה ליברלית עצמאית. הליברלים טוענים, כי כוונת חרות לאיחוד מלא עם הליברלים אינה רצינית. ובשל כך הם מנהלים בנושא סחבת ארוכה.

אתמול קיימו בין חרות לליברלים מגעים כדי להביא להימנעות מקבלת ההחלטה הקיצונית היום. השר יצחק מודעי ביקש להיפגש כבר אמש עם השר משה ארנס, אולם לוח הזמנים של ארנס לא איפשר זאת והפגישה נדחתה ליום שני בשבוע הבא.

שוק ההון

עליות שערים

פעילות מצומצמת במק"מ

מאת יהודה שרוני

לאחר פגרה בעליות השערים במשך כמה ימים שבו אתמול שערי המניות לעלות. מדד המניות הכללי לא בנקים עלה ב־0.47 אחוז במחזור של 1.5 מיליון דולר.

המאפיין העיקרי של הפעילות בשוק ניירות הערך היו מחזורי המסחר הנמוכים. היקף הפעילות במק"מ התמצם בחצי מיליון דולר בלבד. בבורסה מסבירים זאת בעובדה, שחלק גדול מהמשקיעים נמצאים כיום בעמ־דת המתנה — דבר שבא לידי ביטוי גם בהצטרפות המוכרה יחסית לקרנות הנאמנות.

הקבלן קירשנבאום מרעננה העביר לקרוביו נכסים במאות אלפי דולר לפני שנמלט לחו"ל

מכר ביתו בשטח 1200 מ"ר ב־70,000 ד' ★ חובותיו מוערכים במיליוני ד' ★ הוצא צו כינוס נכסים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הקבלן חיים קירשנבאום מרעננה, שנמלט לחו"ל, העביר רכוש במאות אלפי דולר לקרוביו. בנוסף יש חשדות, שהעביר לחו"ל עוד כספים בס־כומים שטרם נודעו. פרטים אלה מתבררים מבר"ח, שהגיש כונס הנכסים של הקבלן, עו"ד צבי לאופר לבית־המשפט המחוזי בתל-אביב.

שופטת בית-המשפט המחוזי בתל-אביב חנה אבנור נענתה לבקשת הכונס והוציאה צו כינוס נכסים נגד הקבלן. בדו"ח, שהגיש כונס הנכסים, נאמר שיש חשדות, לפיהם הקבלן הבריח והעביר לקרובי משפחתו שורה של נכסים כולקמן:

★ 101,000 דולר הועברו על-ידי הקבלן לאשתו שרה קירשנבאום עד באוקטובר 1984.

★ 24 מיליון שקלים (כ־16,000 דולר) הועברו באוקטובר 1985, כחוד־ש לפני בריחתו לבתו הדיה איכלר.

★ לזכות בלתו, נוגה קירשנבאום, העביר הקבלן ימים מספר לפני ב־ריחתו יחד עם בנו שדי סכומים, המסתכמים בעשרות אלפי דולר.

כונס הנכסים, עו"ד לאופר, מציין בדו"ח שהגיש לבית-המשפט, כי הכספים הללו הינם קצה הקרחון לפעילות בנקאית ענפה, שכללה את כל בני המשפחה. כן מעלה הכונס החששות בדבר הברחות נכסים.

קצה קרחון

ביתו הפרטי של הקבלן ברעננה, הבנוי על שטח של 1200 מ"ר אדמת מינהל, נמכר זמן קצר לפני בריחתו בסכום של 105 מיליון שקל (כ־70,000 דולר) לקרובת משפחתו, גב' זוהר שהינה אחיינית של הקבלן. כן מכר הקבלן לבת, הדיה איכלר, מגור־ האוכל מפואר בסך 90 אלף דולר, כאשר מחיר השוק הוא כ־120 אלף דולר. בשלב זה טרם נמצאו ההוכחות לתשלום הסכום עבור הפנטהאוז.

ניתן לשקם הפרויקטים

חובותיו של הקבלן מוערכים במיל־יוני דולר. הנושים הם בעיקר רוכשי הדירות, שלטונות המס וספקים. הכונס מעריך, שקשייו של הקבלן נובעים מכך שמכר דירות במחיר הנ־מוך ב־10%–20% אחוז ממחירן הריאלי. לדעת כונס הנכסים ניתן לשקם את הפרויקטים, בתנאי שימומשו פוליסות הביטוח, שהומצאו על-ידי חיים קיר־שנבאום לרוב רוכשי דירותיו.

בנקאות במהירות האור

מתי שאתה רוצה ומהיכן שאתה רוצה:

במשרד
כשאתה זקוק למידע מיידי או מעוניין לבצע פעולות בחשבונותיך, הרם טלפון ל **טלבנק** דיסקונט או הפעל את **מטאור** דיסקונט וקבל שרות בנקאי מקיף, מיידי, יעיל.

בדרכך הביתה
עצור באחד מ **לוויני** דיסקונט וקח לך דף מודפס על מצב חשבונותיך או בצע פעולות בנק שונות.

בבית
מתוך כורסה נוחה, עם עיתון ביד, טלפן ל **טלבנק** דיסקונט. בקשתך תיענה בפעולה יעילה ומיידית, כמו שאתה רגיל בדיסקונט.

מכל מקום
השתמש במערכת התקשורת הממוחשבת של דיסקונט:
תשוב דיסקונט – מכל הסניפים; **טלבנק** דיסקונט – מכל טלפון,
כספומט דיסקונט – מכל מקום. לקבלת מידע, לביצוע פעולות ולמשיכת מזומנים.

שרות בנקאי במהירות האור – מתי, איך ומהיכן שאתה רוצה
בבנק המתקדם ביותר – במחשוב, בתקשורת ובשרות.

בנק דיסקונט

מטאור · לוויין · תשוב · כספומט · טלבנק

עורך את העמוד: בועז שפירא

הכזا من الأصل

ראיתי שמעתי

טדי קולק אינו מוכר את דירתו

במפגש עם משפטנים יהודים מארצות־הברית, בבית־הארחה מ־ שכנות־שאננים, שפע טדי קולק אמרות־ספר כדרכו: "לוא הייתי פוחד, לא הייתי ראש־עיר", אמר. הוא סיפר לאורחים כי החוגים החרדיים, מתנגדי המורמונים, פ־ ירסמו בעיתון מודעה עם מספר הטלפון שלו ומדי בוקר הוא מקבל חמישים־שישים שיחות בדבר הדירה העומדת למכירה... קולק, המתגורר ברחוב רשב"א, ברחביה היוקרתית, דווקא מרוצה מדירתו, ועליו להשיב ריקם את פני המבקשים לקנותה. כן סיפר קולק, שמתנגדי המורמונים הת־ חילו להדביק בעיר מדבקות שכ־ תוב בהן "טדי לראשות סולט לייק סיטי" (עיר המורמונים בארה"ב).

טדי קולק אינו מפחד

ראש העיר אף איזכר את פרשת הניסיון לפוצץ את המסגד בהר הבית. ואמר: "יש חושבים שאני סניגור של האיסלם, בשעה שאני דואג לאינטרסים של העיר. אני לא מבין למה הללו, שרצו לפוצץ את הר הבית, מאמינים שאלוהים זקוק לעזרתם בהכנות לביאת המשיח.

ע.שרשן

לומדים תנ"ך במקום ההתרחשות

כמאתיים תלמידים מחצי הכדור הדרומי ומארצות־הברית משתת־ פים במחנה לנוער חובב תנ"ך, מטעם המחלקה לחינוך ולתרבות בגולה, של ההסתדרות הציונית. מדי יום ביומו הם לומדים פרק בתנ"ך ואחר־כך יוצאים לסיור באתר המתואר באותו פרק, כדו־ גמת יריחו, בית־אל, חברון.

התלמידים הם בני 15—16, ונבחרו על־סמך הצטיינות בלי־ מודי תנ"ך בבית ספרם. המחנה מתנהל בעברית והם אינם מש־ תחררים מהתנ"ך גם בערב. כי הפעילות החברתית קשורה אף היא בלימודי אותו יום.

שותפים למבצע גם משרד החינוך, הגה"ע והחברה לחקר המקרא.

א.לם

"עם אחד — שיר אחד" למען הילד הנכה

מופע מוסמ־לב בחסות לאה רבין וארגון "עם יפה — עם אחד" נערך השבוע במלון הילטון תל־אביב. את הערב, כולו על טהרת ההתנדבות, הנחה חיים יבין, והשתתפו בו טוביה צפיר, בגרסתו הבלתי־נשכחת לשיר "עם אחד — שיר אחד", חנה לסלו, שהצחיקה את הקהל כהרגלה, להקת "הכל עובר חביבי" ותזמורת־הטילת.

שירתה של מקהלת ילדים נכים, שליוותה את יהודית כהן, סחפה את הקהל ברוח ההתנדבות. נאספו 20 מיליון שקל למען הילד הנכה.

ע.ר.

"יוליוס" היא חסידה

לעיר הדנית ראגורה, חסידה שנהפכה לעוף־השעשועים של כל תושבי העיר. זה החורף השני שהחסידה, שכונתה בכינוי "יו־ ליוס", מעדיפה לחרוף על גג כנ־ סיית העיר במקום לעוף אלפי קי־ לומטרים אל אפריקה החמה.

בעזרת סולם־כבאים, זוכה ה־ חסידה מדי יום ביומו במיטב דגת הים, ומברכת בלבה את החלטתה להישאר בעיר, וליהנות משירות האירוח של תושביה.

אליהו והבי
קופנהאגן

הקרנה פומבית של סרטוני פרסומת

כ־100 סרטוני פרסומת לקולנוע ולטלוויזיה מכל רחבי העולם, יוקרנו בצוהרי יום שישי במוזיאון תל־אביב. הסרטים, הלקוחים מתוך פסטיבאל סרטוני הפרסומת, ש־ התקיים בשנה שעברה בקאן שבצרפת, שופעים יצירתיות, הו־ מור וכישרון.

עד עתה היו הקרנות כאלו רק לעיתונאים ולמקורבים לענף ה־ פרסום. הדרישה הרבה מצד ה־ ציבור לצפות בסרטונים, הביאה את ההקרנה המסחרית הזאת.

הסרטונים הובאו לארץ ב־ השאלה, על־ידי פרסום אריאל.

חיים הנדוורקר

בעריכת עידית רוזנבלום

קונצרנים יחוייבו לשלם עוד מיליוני דולר למס הכנסה בשל הפרש בין עליית הדולר למדד

בגלל תקנות בנושא הלוואות בין חברה אם לחברה בת ★ מבקשים פגישה עם נציב המס

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

הפער בין עליית הדולר לעליית המדד ב־1985, העומד כיום על כ־ 25%, יתן את אותותיו גם בתשלומי מס ההכנסה של הקונצרנים הגדולים לשנה זו. קונצרנים אלה יצטרכו לשלם השנה מיליוני דולרים נוספים בגלל תקנות מס ההכנסה בנושא הלוואות בין חברה אם לחברה בת.

הקונצרנים הגדולים כמו כור וכלל מימנו עצמם השנה בעיקר בגיוס הון דולרי בארץ ובחו"ל. הון זה הועבר לחברות באמצעות הלוואות דולריות. אולם שלטונות מס ההכנסה מחייבים את החברה האם, נותנת ההלוואה, בחישוב ההכנסה כאילו ניתנה על־פי המדד, הגם שהיא ניתנה כהלוואה דולרית. הדבר מגדיל את ההכנסה לצורך מס בגלל הפער בין עליית הדולר למדד ב־1985. לעומת זאת לחברה הבת לוקחת ההלוואה מכירים שלטונות המס בהוצאה דולרית.

ראשי הקונצרנים מגלים התמרמ־ רות רבה על חוסר סימטריה זו, והם ביקשו פגישה דחופה עם נציב מס ההכנסה, יאיר רבינוביץ.

תקנה חדשה

שלטונות מס ההכנסה מתכוונים בי־ מים אלה להוציא גם תקנה חדשה, שתחול באופן רטרואקטיווי, שעל־פיה תוכר הריבית והפרשי ההצמדה, שנ־ תנה חברה אם לחברה בת כהכנסה לצורך מס, גם אם החברה האם צברה באותה שנה הפסדים. תקנה זו גם קובעת, כי תשלום המס ייעשה מדי חודש.

סגן נציב מס ההכנסה, משה גביש, מסר בתגובה, כי קונצרן עיסקי חייב לדעת לעשות את תכנון המס שלו על־פי חוקי המס, ואם חברה מחליטה לתת הלוואה לחברה בת, אזי כנראה שהיא עושה זאת על סמך שיקולים כלכליים.

הושג כנראה הסכם בין המיליציות בלבנון

מאת סוכני סוכנויות הידיעות

(דמשק). ראשי המיליציות השיעית, הדרוזית והנוצרית בלבנון הגיעו כנראה להסכם ביניהן. כך נמסר אמש מפי מקורות בדמשק. דובר בירות מסר אמש כי ההסכם צפוי להיחתם תוך ימים אחדים. ראשי המיליציות סיימו אמש שיחות בדמשק, בתיווכו של סגן נשיא סוריה, עבד אל־חלים חדאם.

עיתון בעיראק:

"איראן הניחה ליהודים לצאת בדרך האוויר"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). איראן איפשרה ליהודים לצאת לישראל ב־ מבצע דומה לזה שבו יצאו היהודים הפלאשים מאתיופיה. העיתון העיראקי "אל־ג'ומהוריה" המוסר את הידיעה מוסיף כי המבצע החל בספטמבר וכי קבוצות קטנות של יהודים הורשו לעזוב את איראן בחשאי באמצעות "התחבורה אווירית".

הממשל יספק שומרי ראש אישיים לכ־10 שגרירים בוואשינגטון

מקצתם מהמזרח התיכון ★ ישראל לא ביקשה הגנה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מחל־ קת המדינה האמריקאית החליטה להציב שומרי ראש אישיים לכעשרה שגרירים זרים בוואשינגטון. ההחלטה התקבלה לאחר שהתקבלו איומים אישיים נגד כמה מהשגרירים, חלקם מהמזרח התיכון, ולאחר ששגריר אחת מדינות המפרץ עזב את וואשינגטון, במחאה על אי קבלת הגנה אישית. עד כה נהג השירות החשאי להציב שומרים במדים בפתחי השגרירויות, אך הם לא שימשו כשומרי ראש לשגרירים.

משגרירות ישראל נמסר, כי שגריר ישראל לא ביקש הגנה אישית. ומאבטחים ישראלים ממונים על ביטחונו.

ראש היחידה החדשה לביטחון דיפ־ לומטים במחלקת המדינה, רוברט לאמב מסר, כי ההחלטה להקצות חלק מתקציב מחלקת המדינה למטרה זאת היא חלק ממדיניות המשרד, לתגבר את ביטחון השגרירים הזרים מפני פעולות טרור על אדמת ארה"ב.

העיתון "אל־איתיחאד" המופיע במפרץ:

ערפאת לקה בדלקות חריפות ואולי יועבר מתוניס למוסקווה לטיפול

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

יאסר ערפאת לקה בדלקות חריפות והוא מטופל עתה בתוניס בידי רופאים סובייטיים. כך מסר אתמול העיתון "אל־איתיחאד" המופיע במפרץ. לדב־ רי העיתון אין להוציא מכלל אפשרות שערפאת יועבר למוסקווה להמשך הטיפול אם מצבו יחמיר.

יצוין כי סגנו של ערפאת, אבו־ איאד אמר בכווית שלשום, כפי שנמסר ב"הארץ", כי ערפאת חולה והוא מבלה תקופת החלמה בתוניס וכי זו הסיבה שגרמה לדחיית בואו לרבת־ עמון. עוד נמסר כי סגן ראש ממשלת ירדן אל־מג'אלי ביקר את ערפאת בתוניס בסוף השבוע שעבר, והציע להטיסו לבית החולים אל־חוסיין ברבת־עמון לטיפול. אך הוא דחה את ההצעה.

מקורות ערביים לא הוציאו מכלל אפשרות כי מדובר במחלה דיפלו־ מאטית וכי ערפאת מתחמק מפגישה עם המלך חוסיין שבה יצטרך להבהיר את עמדת אש"ף לגבי החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. ערפאת מבקש לבוא לירדן רק לאחר שהמלך חוסיין יוועד עם הנשיא אסאד. אולם אתמול גברו הדיווחים מתוניס כי ערפאת אכן חולה.

שר ההגנה הסודאני עותמאן עבד־א־ ללה אישר אתמול את הידיעת אבו־ איאד כי מטוסים ישראליים ערכו טי־ סות סיור מעל לאיזור ים־סוף, כהכנה לפעולה צבאית נגד בסיסי אש"ף בתימן או בסודאן. לדבריו מקיימת סודאן תיאום עם אנשי אש"ף המצויים על אדמתה "כדי לקדם פני תוקפנות ישראלית". יצוין כי 500 מחבלים באו לסודאן בתחילת 1982 לאחר היציאה מביירות.

נתיב חדש למטוסים הנוחתים בלוד: יעברו מצפון להרצליה

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מטוסי הנוסעים הנוחתים בנמל התעופה בן־גוריון בלוד ייכנסו לישר־ אל באיזור תל־ברוך שמצפון להרצליה וינחתו בשדה התעופה מכיוון צפון מזרח לאחר שיבצעו חצי הקפה. המטוסים הממריאים מלוד ימשיכו להשתמש בנתיב הקיים — המנוצל היום הן לכניסה והן ליציאה מהשטח. הנתיבים החדשים עובדו ברשות שדות התעופה בתיאום עם חיל האוויר וייכנסו לתוקף בעוד כמה שבועות.

הנהלת רשות שדות התעופה הב־ הירה כי תוכנית נתיבי הטיסה החדשים אינה כוללת מעבר כלשהוא של מטוסים מעל הרצליה, רמת השרון, רעננה או כפר סבא. "המטרה היא להעביר את התנועה באיזור צפוני יותר שאין בו יישובים — ומכל מקום מדובר בכניסה להקפה ולא לנחיתה ישירה, כך שגובה המטוס האווירי יהיה 7,000 רגל — ובקושי יהיה אפשר לראות את המטוסים" אמר בתשובה לשאלת "הארץ" מקור בכיר ברשות.

לחצי הדתיים מונעים לסגור כיתות קטנות

מאת ניצי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

כ־8 מיליוני דולרים עולה לקופת המדינה מימון כ־800 כיתות, כשבכל אחת מהן לומדים 15 תלמידים בלבד. סגירת כיתות אלה, באמצעות העלאת התקן לפתיחת כיתה מ־15 ל־20 תלמיד, אינה מתאפשרת בשל לחצים פוליטיים, בעיקר מצד המפלגות הדתיות.

מדובר ב־394 כיתות קטנות בחינוך הממלכתי דתי (המהווה 22 אחוז מאוכלוסיית התלמידים במערכת החי־ נוך) וב־395 כיתות בחינוך הממלכתי.

העלאת תקן התלמידים לכיתה הובאה בידי האוצר בישיבת הממשלה ביום א', כאשר מדובר לקצץ ויאלי בתקציב החינוך. אולם שר החינוך יצחק נבון התנגד לה בטענה ש־77 אחוז מהתלמידים בחינוך הממלכתי־ דתי הם ספרדים, ולפיכך יש משמעות עדתית המורה לסגירת הכיתות. השרים הדתיים תמכו בעמדתו בישי־ בת הממשלה.

יבטושנקו רוצה לבקר בישראל

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

משלחת אנשי תיאטרון בישראל המבקרת בבריה"מ סיימה את חלקו הראשון של הביקור בפסטיבאל האמנות "הזומך החורף" המתקיים במוסקווה, ויוצאת היום ללנינגרד ואחר כך תבקר בריגה.

כפי דיווח ממוסקווה כתבו של בי־ טאון חד"ש "זו הדרך", ליאון הנזי.

במשך הביקור במוסקווה ביקרו מנהלי התיאטרונים מישראל בהצגות תיאטרון, באתרים היסטוריים ובבית הספר לדראמה. ביום שלישי בערב התארחו הישראלים אצל יבגני יב־ טושנקו. הם סיפרו ליבטושנקו על התיאטרון בישראל והתקופות המצי־ אות בו. ואילו הוא סיפר להם על ועידת הסופרים הסובייטיים שהת־ קיימה לאחרונה וגישתם הביקורתית של הסופרים בבריה"מ. יבטושנקו הביע משאלה לבקר בישראל והביע תקווה שיוכל לעשות זאת ולהיות נוכח בהקרנת בכורה של סרטו החדש "גן הילדים" בישראל.

9 פלשתינאים ומצרים נעצרו בקהיר בחשד שהקימו מחתרת

קהיר (ע"ס). במצרים נעצרו השבוע תשעה פלשתינים ומצרים בחשדים להקמת ארגון מחתרתי, "המאבק הערבי". שמטרתו לחולל הפיכה במצרים. מקורות בקהיר אמרו לעיתון "אל ראי אל עאם" הכוויתי כי המעצרים בוצעו במהלך פגישה של חברי הארגון עם כמה צעירים מצרים בבית קפה בקהיר.

השלטונות דחו את בקשתם של ארבעה עורכי דין להיות נוכחים בחקירה הראשונית של העצורים וביקשו להמתין עד להעברת העצורים לביה"ד לביטחון המדינה.

לחד לשמיר: יוניפי"ל מקשה על פעולות צד"ל

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

מפקד צד"ל הגנרל אנטואן לחד ביקש אתמול משר החוץ יצחק שמיר שישראל תפעיל את השפעתה על יוניפי"ל שיחדל משיתוף הפעולה עם גורמים עוינים הפועלים בדרום לבנון, לדבריו. במקום לסייע להשכנת השקט ברצועת הביטחון, מקשה יוני־ פי"ל על פעולת צד"ל.

הסבתא

(סוף מעמוד 1)

פתאום את גור עולה לאוטובוס. הוא עלה בצורה איומה. צולע, עם יד מכופפת, במעיל כחול עם כובע שה־ גיע לו עד לעיניים. הוא לקח כרטיס מהנהג והתיישב. אמרתי לעצמי יש־ — זהו. הייתי עם דפיקות לב. התרגשתי מאוד. פחדתי שהוא יירד בתחנה הבאה מהאוטובוס. לכן הלכתי לנהג ואמרתי לו שאני חושבת שצבי גור באוטובוס. גור ישב שני כסאות לפני. הנהג סגר מיד את הדלת — היינו בתחנה — ושינה את מספר הקו של האוטובוס. הוא קרא לחייל שהיה באוטובוס ואמר לו משהו. חזרתי למקום שלי. לא היה לי אומץ באותו רגע לרדת. כשחזרתי למקום שלי צבי גור שאל אותי מה אמרת לנהג ומה הוא אמר לך. אמרתי — אני לא יודעת, לא שמעתי מה שהנהג אמר. גור נראה היה חיוור מאוד. פחדתי מאוד ממנו באותו רגע, חששתי שאולי יש לו נשק והוא יעשה חבלה באוטובוס. רעדתי כל הזמן. עד שה־ געגו לתחנת המשטרה. ואז הנהג של האוטובוס אחרי שהורידו את גור חתם לי על הכרטיס שהחזקתי מאחורה ואמר לי תוכלי לנסוע בקו בלי לשלם.

"עד הסוף"

נהג האוטובוס, רמי ספיר, בן 26, נשוי ואב לשניים מחולון סיפר: "גור עלה לאוטובוס ושילם לי בשטר של עשרת אלפי שקל (ישנים). באוטובוס היה קצת חושך. שאלתי לאן והוא ענה עד הסוף. המשכתי לנסוע כרגיל. תוך כדי נסיעה היתה התלחשות של אנשים באוטובוס אבל לא היתה פאניקה. אדם שישב מול גור ירד באותה התחנה הסב את תשומת לבי ואמר לי שגור נמצא באוטובוס. גם אני חשדתי בגור כשעלה אבל לא הייתי בטוח בכל כך. גור ישב אר־ מסכן כזה. הוא ישב עם הגב אלי שני ספסלים מאחורי. אחרי שהחלטתי שאכן מדובר בצבי גור, ניגשתי אליו ושאלתי אותו אם יש לו תעודת זהות. הוא אמר לי שאין לו. שאלתי אותו איך קוראים לו והוא זרק איזה שם. החלטתי לנסוע לתחנת המשטרה. סטיתי מהמסלול וכל הזמן עקבתי במראה אחרי גור שהמשיך לשבת בשקט. כשהגענו לתחנת המשטרה ירדתי וקראתי לשוטרים. אחרי שה־ שוטרים הורידו את גור המשכתי לנסוע בקו עד סוף המשמרת".

שיחת היום / ירחה טל

עם ד"ר מרדכי ורטהיימר, לשעבר נציב שירות בתי־הסוהר על: מסקנות הוועדה שחקרה בריחת גור

השמירה הוסרה כאשר כבר לא הייתי נציב

ועדת החקירה קבעה שצבי גור החל לעבוד מחוץ לחומות הכלא בתקופה שאתה עדיין שמשת כנציב שירות בתי הסוהר. אתה הכחשת מעמדה זו. האם הוועדה מטעה?

הוועדה אמנם קבעה שצבי גור החל לעבוד מחוץ לחומות הכלא חודש לפני שסיימתי את תפקידי. לי לא זכור דבר כזה. אני חוזר וקובע כי לא נתתי אישור לכך ולפי מיטב ידיעתי שום גורם בכי־ רוני בשירות בתי הסוהר לא נתן אישור לכך.

מנסים, אם כן, להטיל עליך האשמות?

אני בהחלט חש שנעשה כאן ני־ סיון להטיל את האחריות על מישהו שאין לו כל קשר לעניין. אני יכול רק להביע תמיהה על שר המשטרה ונציב שירות בתי הסוהר הנוכחי שבכל הראיונות שהעניקו לאמצעי התקשורת לא טרחו לציין כי בתחילה הועסק גור בעבודה מחוץ לחומות תחת שמירה צמודה, ורק לפני 4 חו־ דשים הוסרה ממנו השמירה. כך, שגם אם זה נכון — כאמור אני מכחיש שנתתי אישור לכך — שגור החל לעבוד מחוץ לחומות בתקופתי, הרי שהדבר נעשה תחת שמירה צמודה כפי שמחייבות פקודות הנציבות, והשמירה הוסרה ממנו בימים שאני כבר לא כיהנתי כנציב.

האם נחקרת בידי הוועדה?

לא הופעתי ולא נדרשתי להו־ פיע לפני ועדת החקירה.

אין זה מתמיה שהוועדה קבעה שגור הוצא לעבודה מחוץ לחו־ מות עוד בתקופתך ואותה עצמך לא נשאלת על כך?

את זה צריך לשאול את הוועדה והממונים עליה.

שר המשטרה הודיע אתמול כי הוציא הנחיות חדשות לפיהן רק אסירים הנמצאים בסבב חופ־ שות, רק להם יינתן לעבוד מחוץ לחומות. האמנם אלה הן הנחיות חדשות?

בהחלט לא. נוהלים אלה היו בתקופתי ואם מישהו שינה אותם הרי שזה היה לאחר פרישתי ועתה חוזרים למעשה לנהלים הקודמים.

האם בריחתו של צבי גור הפתיעה את הנהלה על המדיניות הליברלית שהונהגה לפי כהונתך בבתי הסוהר ותחזור "הקיפה הרטוריאלית" לשירות בתי הסוהר?

אני לא נציב כיום ואינני רוצה להתייחס לשאלה זו.

מה תגובתך לבריחתו של צבי גור?

אני שמח שהוא נתפס כי אני סובר שאם מישהו נידון, ובמיוחד על פשע כה חמור, עליו לרצות את מלוא העונש שנפסק לו ו־ לעשות הכל שאכן כך יתבצע.

חופי מינה ועדה לחקור הפיצוץ באחד ממתקני תחנת הכוח בחדרה

אחד העובדים נהרג וארבעה אחרים נפצעו, ובהם שניים קשה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

מנכ"ל חברת החשמל מינה אמש ועדת חקירה, לבדיקת נסיבות ההתפוצצות שאירעה אתמול אחר הצהריים באחד ממתקני המשנה של תחנת הכוח הגדולה בחדרה. מההתפוצצות נהרג עובד חברת החשמל, יוסף פטק (36) מאור עקיבא וארבעה נפצעו, מהם שניים קשה.

ועדת החקירה הפנימית התבקשה לבדוק את נסיבות התאונה, שהיא מהקשות שאירעו בחברת החשמל, ולהפיק ממנה לקחים. במקביל, החלו אתמול אחר הצהריים המשטרה וחוקר מטעם משרד העבודה לגבות עדויות. כל הנפגעים הם עובדי חברת החשמל.

ההתפוצצות במתקן אירעה בשעה 2.30 אחר הצהריים. במחמם מי ההזנה בלחץ גבוה של יחידת הכוח מספר שניים. מחמם מי ההזנה הוא אחד משישה מחממים הצמודים לכל יחידת כוח. את המים שרותחים לתוך הדוד הגדול של היחידה, ליצירת הקיטור, מחממים לפני כן. ניתן להפעיל את היחידה גם ללא מחמם מי ההזנה, באמצעות מעקף, כפי שהתבצע בעת האירוע. תאונת העבודה אירעה בעת סיום עבודות אחזקה של הלוחה. הליפה שהיתה בעבודה. עדיין לא ברור בדיוק היתה התקלה. בעת שהופעל, פריצת קיטור בלחץ גבוה. כבהם נפצעו העובדים. יצוין, כי לא צפויים שיבושים באספקת החשמל בשל ההתפוצצות.

מיטראן מנצל שהותו בקהיר לתיווך בטאבה

סוכני סוכנויות הידיעות

רדיו צרפת מסר אמש כי הנשיא מיטראן "מנצל" כנראה "את" ביקורו הפרטי במצרים כדי לפעול לבעד הסכם בטאבה. כנראה... שלשום הצטרפו אליו שניים משריו, שר החוץ ושר המשפטים.

כ־50 מיליון ד' חובות פרעה "אל על" השנה

לענייני תעופה

"אל־על" החזירה בשנה האחרונה כ־ 50 מיליון דולר חובות לבנקים. חובו־ תיה עומדים עתה על 200 מיליון דולר. לדברי מנכ"ל אל על, רפי הר לב התאפשרה החזרת הקרנות בזכות אי־העברת הפחת על שיטת המטוסים החדשים שמפעילה החברה לממשלה.

מדובר בשיטת מטוסים מדגם בואינג 767 ו־737 שהוחכרו בידי "אל על" — אך בגלל פירוק החברה והמצויה עדיין בניהול הכונס הזמני, נרכשו בידי ממשלת ישראל. הממשלה איפשרה ל"אל על" לרשום את הפחת על שיטת המטוסים בספריה — אך לא גבתה אותו מן החברה. וכך התאפשר לאל על להחזיר חלק מחובותיה. לדברי מנכ"ל אל על, אם תאפשר הממשלה לחברה להמשיך ולפעול באותה דרך תחסל החברה את חובותיה עד לשנת 1991.

לדברי המנכ"ל, אי־הפעלת מטוסי החברה בשבת גרם לה הפסד של 25 מיליון דולר בשנה שעברה ויגרום הפסד של 28 מיליון דולר השנה.

גור ניסה לעזוב

(סוף מעמוד 1)

יחזור לאגף שבו ישב עד עכשיו. אם יהיה חשש שאסירים ינסו לפגוע בו הוא יוחזק בהפרדה. אין לי ספק שהוא יועמד לדין על מעשהו".

אנשי שירות בתי־הסוהר הביאו לגור בגדי אסירים. הוא לבש אותם ואחרי זמן קצר יצא סוהר מהחדר, כשבידיו בגדיו האזרחיים של גור.

לתחנת המשטרה בחולון הגיעו מיד עם היוודע דבר לכידתו של גור קציני משטרה בכירים בראשות המפכ"ל דוד קראוס ומפקד מחוז תל־אביב, ניצב גבי אמיר. כמו כן הגיעו ראש הצוות הארצי, שחיפש אחרי גור תנ"צ ארמונד לוי, סנ"צ משה פרידמן שסייע לו בפעולות החקירה וקציני מודיעין בכירים מיחידות משטרה אחרות.

תנ"צ לוי סיפר פרטים ראשונים על לכידת גור: "כאשר הגיע האוטובוס לתחנת המשטרה בחולון בשעה 7 בערב עלו עליו שני אנשי משטרה. שוטר זיהה בודאות את גור, אבל גור ניסה להתכחש לזהותו. רק לאחר שה־ הבהיר לו שהשוטרים אכן זיהו אותו באופן מוחלט, הוא הפסיק את העמדת הפנים. הוא לא ניסה להתנגד באופן פיסי. ברשותו החזיק מיסמך על שמו. מיד הועבר דיווח למפכ"ל המשטרה, לקציני משטרה בכירים וגם אלי. כשפגשתי בגור הוא חייך, לחץ את ידי — זכר אותי כנראה עוד מפרשת חקירת הרצח של אורנה ידין — הביע צער על מה שעשה וטען בפני כי התכוון להסגיר את עצמו. הוא היה רעב. נתנו לו משהו לאכול ולשתות. מתוך החקירה הראשונית מתברר, כי מרגע בריחתו הסתובב בשטחים פתו־ חים, בפרדסים ובשדות וניסה להתקרב לעיר רחובות. שם נתקלו בו ביום שני בלילה אנשים שזיהו אותו. בשיחה איתנו הוא אישר שאכן היה זה הוא בתא הטלפון בשכונת חבצלת בר רחובות, שבו ניתקלו בו האזרחים. לדבריו הוא לא קרא עיתונים ולא שמע רדיו. הוא הצליח להחליף נעלים ומכנסים, שהשיג מאיזשהו מקום בסביבה שבה שוטט. הוא המשיך להסתובב בפרדסים גם אחרי שהתגלה ברחובות, ראה את הכוחות שחיפשו אותו, אבל ניצל את החשיכה והסתתר. מצאנו אצלו כמה אסימונים. גור ניסה ליצור קשר עם אדם שהוא הכיר בכלא, העוסק בייצור שלטים ובדפוס השהה מקורה אליו.

מהחקירה הראשונית לא עלו שום ראיות לסיוע שקיבל גור מאנשים מחוץ לבית הסוהר או מאנשים בתוך בית־הסוהר בעת בריחתו. בינתיים לא ברורים מניעיו לבריחה, אבל כבר בימים האחרונים, מאז שוהה באיזור רחובות התחזקה במשטרה ההשערה שאין לגור כוונה לצאת לחו"ל".

מפכ"ל המשטרה הודה אתמול לאנשי צוות החקירה ולכל יחידות המשטרה, ששיתפו פעולה בחיפושים הנרחבים אחרי גור. מתברר, כי מאז תחילת השבוע הגיעו למוקדי המש־ טרה מאות קריאות מאזרחים, שחשבו כי ראו את גור. כל הקריאות נבדקו.

"רגע של טשטוש"

מהתמונה שהצטיירה אמש אצל אנשי המשטרה ששוחחו עם גור התברר שביומיים האחרונים הוא היה "לחוץ" מאוד אחרי שהתברר לו כי התגלה וכי טבעת המחפשים אחריו מתהדקת. להערכת אנשי המשטרה לא ניסה גור להסגיר את עצמו ועובדה היא כי כאשר כבר נתפס הוא המשיך להכחיש את זהותו. גור צעד בכל הימים ברגל ולא הסתייע בכלי־ רכב. לפי ההערכה הוא החליט לברוח מהאיזור שבו ידע שמחפשים אחריו ולהיכנס לתוך העיר תל־אביב, כדי למצוא לו מקום מיסתור ולכן עלה על האוטובוס. גור טען בחקירתו, כי הבר־ יחה שלו לא היתה מתוכננת והוא אינו יודע מה קרה לו. לדבריו תפס "רגע של טשטוש" ולא ידע מה הוא עושה כאשר ברח. גור נזהר היטב שלא להתקרב למקומות — כמו דירות של קרובי משפחה ומכרים — ששם ידע שהמשטרה ממתינה לו.

יוסי פולק — לדין

שר המשטרה ונציב שירות בתי־ הסוהר החליטו בעקבות המלצות ועדת החקירה שבדקה את נסיבות בריחת צבי גור מהכלא להעמיד לדין משמעתי את מפקד כלא איילון גונדר משנה יוסי פולק. עוד כמה קציני שירות בתי הסוהר ינזפו ותרשם הערה בתיקם האישי.

שר המשטרה חיים בר־לב שוחח עם נציב שרות בתי הסוהר הנוכחי והנחה אותו לתקן את הליקויים שהתגלו בתיפקוד מערכת בתי הסוהר. בר־לב גם יפגש בקרוב לשיחה בנושא זה עם קציני בתי הסוהר הבכירים.

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בג/78/60

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר עדי פז הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הוועדה) בקשה להתרת הקלה בגבס גוש 2 חלקה 45 ברחוב פייר קניג בירושלים והיינו: הקלה בגובה בחלק מבניין (חדר מכונות 18.40 מ' במקום 15.00 מ' מותרים) וכן בנית ביתן למיכלי גז בגבול המגרש הקדמי.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: מולטסיין, אהבת ציון 27 ת"א בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: הרצליה, רחוב שלוה, גוש 6518 חלקה 283 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: העברת 0.8% מקומת קרקע לקומה א' ללא תוספת אחוזי בניה בסה"כ.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הוועדה המקומית ברחוב סוקו־ לוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמ־ שרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

קרא מחר ב
חדשות
של שבת

הפקיד הולך
שאול אברון עם מאיר חת, יו"ר ועדת המנהלים של הבורסה

עוזי והזאבים
רונית ורדי עם ח"כ עוזי לנדאו, האיש שצריך להכין את ועידת חרות

ניצח או הפסיד
שרית ישי עם חיים יבין, האיש שרצה להיות מנהל הטלוויזיה

מחתרת חדשה
אמנון לוי על מחתרת חרדית הפועלת נגד מיסיונרים. צבא קטן, יעיל וממזרי

השמים מחכים
ענת מידן עם שרון ליפשיץ, 24, כוכבת חדשה

צבי גילת, אילן כפיר, יענקל'ה רוטבליט, חנן קריסטל, מירי דווידוביץ, מאיר שניצר, אמנון רבי, חנוך מרמרי, פנחס זהבי
ב־520 שקל

תודה והערכה

לסיעת "המערך" בכנסת!

אנו, הנימנים על רבבות המצביעים בעד "המערך", מודים לשליחינו בכנסת על החלטתם הנבונה והאמיצה לתת חופש הצבעה בנושא "מיהו יהודי".

אנו משוכנעים שרוב מצביעי "המערך" סבורים כי יש לתקן את החוק המעודד התבוללות ונשואי תערובת.

תודה רבה!

חיים יעקבסון – חיפה · חיים יעקבי – באר שבע
משה אבוטבול – בית שאן · יצחק שורצמן – ראשון לציון
עדה עציוני – תל אביב · משה אדרעי – קרית שמונה
יעקב כדורי – ירושלים · רפאל סויסה – צפת
ציונה אמסלם – אילת · יוסף בלנקשטיין – נצרת עילית

המעלות של אל על

עיר	מינימום	מכסימום	מזג	הטמפרטורות אתמול מינ'	הטמפרטורות אתמול מכס'
קהיר	12	17	מ"ח	9	18
אתונה	9	14	מ"ח	6	14
בוקרשט	−3	−1	מעונן	—	—
רומא	10	15	גשם	—	—
ז'נבה	3	6	גשם	−2	5
ציריך	2	5	גשם	—	—
פרנקפורט	7	10	גשם	4	7
וינה	2	4	מעונן	0	3
פאריס	9	12	גשם	7	11
אמסטרדם	8	10	גשם	6	8
בריסל	8	11	גשם	7	10
מדריד	9	12	גשם	2	12
לונדון	8	10	גשם	7	10
קופנהאגן	4	6	גשם	4	6
שטוקהולם	2	4	גשם	1	3
ליסבון	12	15	גשם	13	16
ניו־יורק	2	5	גשם	4	13

הנוסע המאושר
EL AL אל על

לצבי אלטשולר
ולמשפחת אלטשולר

משתתפים באבלכם הכבד על מות

האם ז"ל

אקרשטיין צבי בע"מ
מפעל הרצליה — מפעל ירוחם
שולה וגיורא אקרשטיין

לשכת עורכי הדין
מחוז ירושלים

אבלה על מותו של חברה היקר, הבכונה על ספריית הועד המחוזי
עורך־דין **יוסף חי יצחק** ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של בעלי, אבינו, גיסנו וסבנו היקר

יונה (בן־חיים) מזור

בדבר פרטים על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפונים: 052־81132, 052־70473

המשפחה המתאבלת

ח.ש.ק.ל. עבודות חשמל
ח.ש.ק.ל. הנדסת חשמל

מודיעים בצער על פטירתו ללא עת של

יונה מזור

אביו של מנהלנו וחברנו
חיים מזור

על מועד ההלויה תבוא הודעה נפרדת

هكذا من الأصل

בכנסת

הדתיים דחו ההצבעה על תיקון "מי יהודי" כדי למנוע תבוסתם

קיוו ל"הצבעה מצפונית" במערך אבל לא בליכוד ★ משהובטח חופש הצבעה בשתי הסיעות הגדולות — נסוגו הדתיים מכוונותיהם אתמול

בוועדות ובסיעות
/ דן מרגלית

ההצבעה על תיקון חוק מיהו יהודי נדחתה אתמול בידי יוזמיו — השדולה הדתית בכנסת. על רקע משאומתן עם ראשי סיעות המערך והליכוד, בדבר מתן חופש הצבעה לח"כים בשני הנושים הגדולים, החליטו הדתיים להימנע מלהעלות את הנושא לדיון.

ההצעה לדחות את הדיון הועלתה בידי ח"כ גרשון שפט (התחייה) שיידע, כי אילמלא כן צפוייה ליוזמי תיקון החוק תבוסה. חוגים פרלמנטריים העריכו, 60 היו מצביעים נגד התיקון ו־54 בעדו, ולמעשה נודע, כי תוכננו כמה עריקות בסיעת הליכוד.

כבר אתמול ידעו אנשי ה"לובי" הדתי, כי לא יוכלו לרכז רוב. כאשר שמעו את ח"כ אליהו שפייזר קובל, מדוע אין המערך מעניק חופש הצבעה לחבריו בנושא כה מצפוני, פנה איש חב"ד, שמואל חפר, ליו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, והציע לשחרר את חבריו מחובת ההצבעה נגד הדתיים. אדרי אמר, כי יהיה מוכן לכנס את סיעת המערך לשקול אפשרות כזאת, אם יתברר, כי גם הליכוד מוכן להעניק חופש הצבעה כזה לחבריו. (הליכוד התחייב לנפק ליו"ר כ"י הדתי 48 קולות, לפחות).

השדולה הדתית פנתה ליו"ר הקואליציה, ח"כ חיים קופמן, ובמעמד של סגן ראש הממשלה, דוד לוי, קיבלה הבטחה, שהליכוד מסכים. עם זאת החזיר קופמן את הדתיים, כי הדבר עלול להביא לעריקת חלק מהליברלים, התומכים בשלב זה בתיקון הדתי. הח"כים הדתיים ראו בכך מוצא לעצמם לדחות את הדיון, כי היתה תבוסתם מובטחת מראש. הם התכנסו והחליטו לבקש את דחיית הדיון לשבוע הבא. נציגיהם, הח"כים אברהם שאקי, חיים דרוקמן ואברהם ורדיגר, פנו ללשכת יו"ר הכנסת, שלמה הלל, ושם התפתח דיון מחודש בהשתתפות מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם.

בינתיים סערה הכנסת. רבים רגזו על הדתיים, שהסירו עשרות ח"כים, שהמתינו במשכן להצבעה. הלל הודיע, כי להבא לא יקבל הודעה מהדתיים בדבר דיון בחוק מיהו יהודי. אלא אם יודיעו לו שלושה שבועות מראש, או יותר. הנושא צריך ביותר בוועדת הכנסת. גם במפלגות נגד הרוגז. שכן ח"כי המערך וח"כי הליכוד סברו, שראשי סיעותיהם — או הסיעות עצמן — אינם מוסמכים לשנות החלטות מפורשות לגבי צורת ההצבעה המחייבת. הדבר הודגש במיוחד במפלגת העבודה. שבוועידתה החלט להתנגד לכל שינוי בחוק מיהו יהודי. וכי רק מרכז המפלגה יהיה מוסמך להחליט על כך.

הדתיים נטו להמתין שבוע. בשלב זה אמר להם ח"כ עוזי ברעם, כי הסכמתו לשקול מתן חופש הצבעה לסיעה הצטמצמה לאתמול בלבד. הדתיים פנו אל הליכוד, שבעטה להצעה, אך כאשר שבו הדתיים לברעם, הוא אמר להם, כי בינתיים שיחרר את ח"כי המערך מן ההצבעה, ואינו יכול עוד לקיימה.

ה"לובי" הדתי פרסם אתמול הודעה, כי בעקבות לחצים פנימיים במערך, נבהלו הסיעות להבטיח רוב לתפישה הדתית התובעת את שינוי חוק מי יהודי. הם בירכו על ההתפתחות האפשרית במערך. אך במערך נמתחה ביקורת על ראשי הסיעה. עמדת המערך היתה נעולה וקבועה. רק לח"כ מנחם הכהן הותר להצביע בעד.

צור נגד הקפאת החוק נגד גזענות

שר העלייה והקליטה, יעקב צור, יזם את כינוס סיעת המערך ביום ב' הקרוב, לדון בעיכוב החוק נגד גזענות. לדעת השר צור "יותר מדי סימנים מעידים על כך, ששיקולים פוליטיים מעורבים בעיכוב בהעברת החוק נגד גזענות". להבהיר, אישרו בפניו שר המשפטים, משה נסים, והיועץ המשפטי לממשלה, יצחק זמיר, כי "החוק נבנה לקפאון של דיונים ארוכים ומתישים, ומצב זה מדאיג ביותר".

תובע לחקור מות עיתונאי ערבי

הצעה להקמת ועדת חקירה ממלכתית בדבר נסיבות מותו של העיתונאי חסאן עבד אל חאליק, שגופתו נמצאה לאחר 79 ימי היעדרות, העלתה בידי ח"כ מאיר וילנר. קיים חשש סביר, כי נרצח בידי אלה שהיו מעוניינים להשתיק את חקירותו בעניני הקרקעות — כתב וילנר — ואחיו מצא את ראשו כרות.

נדחתה ההצבעה על הצעת גרנות לחייב תיקון חוק השבות ברוב 80

רובינשטיין: בעוד 4 חודשים יוכל כל ישראלי לקלוט את שידורי הלוויין הערבי בעזרת צלחת לא יקרה

באולם המליאה
/ עמוס בן ורד

אורות הטלוויזיה דלקו, ביציע העיתונאים המכובדים הועמדו כמאות מיתרים למען תוספת אנשים — אבל הדיון בתיקון חוק השבות בנושא "מיהו יהודי" שהוגש בידי ח"כים מ־8 סיעות נדחה שוב.

הצעת חוק אחרת באותו נושא, של אלעזר גרנות (מפ"ם), על פיה יהיו דרושים 80 חברי־כנסת, כדי לשנות את הסעיף הקובע בחוק, תעלה לדיון בממשלה, שתקבע את עמדתה לפני ההצבעה. גרנות נענה לבקשת שר האנרגיה, משה שחל, לדחות את ההצבעה.

נושא הדיון הוא הכנסת המלה "כהלכה", אחרי המלה "גיור" בחוק השבות. על פי ניסוחו הנוכחי: מי שהוא בן אם יהודיה או גויר (והוא בן) דת אחרת, נחשב כיהודי, אם הוא עולה לארץ, הוא זכאי להטבות המוענקות לעולים מכוח חוק השבות. קבוצת חברי הכנסת מבקשת זה זמן רב לשנות את הנוסח כך, שרק גיור כהלכה יספק את הדרישות, על פי חוק זה.

אתמול חיכו הכל להעלאת החוק. אולם אחרי שהעלה גרנות את הצעתו, עלה אבנר שאקי (מפד"ל) וביקש לנמק, מדוע לא תוגש ההצעה של קבוצת הח"כים. יו"ר הכנסת, שלמה הלל, שאסר על שאקי לנמק את הסרת הצעתו בנאום, אלא במשפט אחד בלבד, אמר שקיים ספק, מה דינה של הצעת חוק, שהמציע אותה נסוג בו ברגע האחרון מהגשתה, אחרי שכבר נרשם הדיון על סדר יומה של הכנסת, ומי מבין הח"כים שרצה להיות נוכח בהצבעה, הגיע לשם כך לבניין. כן התכנסו בניני הממשלה להשיב למציע בשמה.

הלל אמר גם, כי מצב לא נסבל הוא, שהצעת חוק תרחף מעל חברי הכנסת כמו חרב המתהפכת, והם יוכלו בכל רגע לבקש להגישה. לדבריו אין הדבר דומה להצעת ממשלה לדחות הצבעה, או למחיקתה בידי יו"ר הכנסת בגלל סדר יום עמוס. המחוקק קבע לגבי הצעת־חוק פרטית שעם הודחה על ידי הבית, אי אפשר יהיה להגיש אותה מחדש אלא כעבור חצי שנה. בכאן, שהגשת הצעה, הסרתה, והגשתה מחדש — בהודעה מראש של שלושה שבועות לפחות. בינתיים גם תדון ועדת הכנסת לגבי השאלה, מה דינה של הצעה שהוסרה בידי המציע.

בקרוב אפשר יהיה לקלוט שידורי הלוויין הערבי

בעוד כארבעה חודשים יוכל כל אזרח מתושבי הארץ לקלוט באמצעות אנטנת־צלחת לא גדולה ולא יקרה, את שידורי הלוויין הערבי "ערבסט", שיופעל בקרוב וישב בדיוק מעל אזורנו — כך גילה אתמול שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, בתשובה על הצעת חוק פרטית של מאיר שטרית (ליכוד — תחית), בה ביקש לאפשר קיום שידורי טלוויזיה בכבלים ביישובי פיתוח.

משרד התקשורת מתכונן לאפשר בקרוב גם להתקין צלחות־קליטה בעלות קוטר גדול יותר, בהן אפשר יהיה לקלוט שידורים מאירופה ומאמריקה. הוא הסכים להעביר נושא כינון טלוויזיה בכבלים בערי הפיתוח לוועדת הכלכלה, מתוך הנחה, שהנושא יידון עם הצעת הממשלתיות.

שרון: לא הכרתי בעלי רשיונות הייבוא של ברזל

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, אמר אתמול בתשובה על שאילתה בעל־פה של חייקה גרוסמן (מפ"ם), שאין הוא מכיר את האנשים שקיבלו רשיונות לייבוא ברזל לארץ. אין הם קרובי משפחתו שלו, ואינו יודע אם הם קבוצים, (כפי שטענה המציעה). לדבריו נמכרים בארץ 48,000 טונות, שהיבואנים חייבים ברשיונות כדי לייבאם, ואין הוא יכול לדעת לגבי כל מקבל רשיון מי הוא ומדוע קיבל את הרשיון. עם זאת לדעתו השיג ייבוא זה, שהיה נסיוני, את המטרה — הורדת המחיר הגבוה מדי של הברזל בארץ.

ערך את העמוד: יצחק לאור

משאל פורי מיוחד ל"הארץ":

אילו נערכו היום בחירות — היה מפסיד הליכוד 9 אחוזים

את כוחו מפסיד הליכוד בעיקר ל"תחייה" ולכהנא

הליכוד היה מפסיד כתשעה אחוזים מכוחו, והמערך היה מגדיל את כוחו בארבעה אחוזים, אילו נערכו היום בחירות — כך מסתבר ממשאל הבחירות של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ".

אילו נערכו עתה בחירות לכנסת, היה הליכוד מפסיד 9.1 אחוזים מכוחו ויורד מ־31.9 אחוז שקיבל בבחירות לכנסת ה־11 ל־22.8 אחוזים. כוחו של המערך לעומת זאת, היה עולה ב־3.6 אחוזים, ל־40.7 אחוז, לעומת 37.1 אחוז שקיבל בבחירות לכנסת ה־11.

חלק ניכר מעוזבי הליכוד עוברים לצומת־התחייה ול"כך", ד' שיעור המצביעים הכללי לליכוד ולמפלגות הנוטות לליכוד מגיע עתה ל־46.7 אחוז, כך שאף צד אינו יכול להקים ממשלה יציבה בכוחות עצמו.

שיעור ההצבעה החזויה

78.5 אחוז ממצביעי המערך לכנסת ה־11 הצהירו, כי היו חוזרים ומצביעים שוב בעד המערך, לעומת 51.1 אחוז ממצביעי הליכוד לכנסת ה־11, שהצהירו, כי היו חוזרים ומצביעים כיום בעד הליכוד. 20.1 אחוז ממצביעי הליכוד לכנסת ה־11 "אינם יודעים" כיום בעד מי היו מצביעים.

שיעור הנמנעים הכללי עומד עתה על 19.5 אחוז, מהם 11 אחוז "אינם יודעים" בעד מי היו מצביעים, אילו נערכו עתה בחירות לכנסת ו־8.5 אחוזים סרבו לומר בעד מי היו מצביעים. להלן תוצאות המשאל (באחוזים) תוך השוואה לתוצאות הבחירות לכנסת ה־11:

	משאל	כנסת 11	השינוי
מערך	40.7	37.1	+3.6
נוטים למערך	6.0	5.0	+1.0
ליכוד	22.8	31.9	-9.1
נוטים לליכוד	9.4	5.2	+4.2
דתיים	8.7	9.9	-1.2
אחרים	9.4	7.9	+1.5

המשאל הקיף מידגם מייצג של 1200 איש ואשה, בני יותר מ־18, בעלי זכות בחירה באוכלוסייה היהודית, שרואיינו בראיונות אישיים בכל רחבי הארץ, תוך שמירת פרטיות מלאה.

שרי הליכוד יסיירו בגדה כדי לבחון פגיעות הקיצוצים

על הסיור הוחלט בעקבות תלונתו של השר דוד לוי על פגיעה בפעילות משרד השיכון בעיקר בשטחים

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שרי הליכוד החליטו לקיים תוך שבועות מספר סיור בגדה המערבית כדי לבדוק את עבודות הפיתוח שמבצע באזור משרד השיכון. על הסיור הוחלט בפגישה השבועית של שרי הליכוד, בשל תלונתו של השר דוד לוי, כי במסגרת הקיצוצים בתקציב נפגעו ביותר פעולות משרדו, בעיקר בגדה וברצועת עזה.

פרס מבקש מזמיר חוות דעת על הצבעת אי האמון של אגו"י

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, ביקש מהיועץ המשפטי לממשלה, פרופ' זמיר, חוות דעת בעניין התנהגותה של אגודת ישראל בנושא הצעת אי האמון שלה בממשלה. במכתב לפרופ' זמיר אומר פרס, כי למרות שהיא חברה בקואליציה, אינה שותפה בממשלה, הגישה אגודת ישראל הצעת אי אמון והוא מבקש מזמיר המלצה באילו צעדים על הממשלה לנקוט בעקבות התנהגות זו.

ראש הממשלה רשאי לפטר שרים חברי סיעות שלא תמכו בממשלה

הפסקת כהונו של שר על ידי הממשלה רק אם רוב הסיעה הצביע נגד הממשלה

פרשנות משפטית
/ ד"ר ברוך ברכה

סעיף 11 (ה) (3) לחוק המעבר (הידוע כ"חוק המשמעת הקואליציונית") מסמיך את הממשלה להפסיק את כהונתו של חבר ממשלה, אם "הצביעה הסיעה, שעליה נמנה חבר ממשלה, בעד הצעה להביע אי אימון". החוק אינו מגדיר את המונח סיעה ואין זה ברור ממנו, אם תנאי להפעלת הסנקציה הקבועה בו הוא שהסיעה כולה תצביע נגד הממשלה או שמא די בכך שרובה או אף מיעוטה יצביע כאמור.

מפסק הדין של בית המשפט העליון, קבע השופט שמגר, שהכוונה בסעיף הנדון היא לרוב הסיעה. מכאן שבמקרה של סיעה קואליציונית המורכבת משני חברים, רק אם שניהם יצביעו נגד הממשלה, ניתן יהיה להפסיק את כהונתו של השר המכהן בממשלה מטעמה.

יש לציין, שההגבלה האמורה קיימת רק באשר להפעלת סמכות הפיטורין על ידי הממשלה. אינה קיימת באשר לראש הממשלה הנהנה מסמכות פיטורין עצמאית מכוח סעיף 21 א' לחוק יסוד הממשלה. הלה יכול להפעיל סמכותו מכל נימוק הנראה לו ובוודאי שבכוחו להחליט שהצבעה של חבר סיעה בת שני חברים נגד הממשלה היא עילה מספקת להפסקת כהונתו של השר המכהן בממשלה מטעם הסיעה.

התביעה מבקשת לעצור את אבי צור עד סוף ההליכים

התובעת: "היזמים הפרטיים לא יכלו להרים יד ורגל בלעדי צור"

(עו). מי שלוקח כספים בנצלו את מעמדו ותפקידו הציבורי תמורת טובות הנאה, דינו כמי שלוקח שוחד, ואין זה משנה אם הכסף הלך לכיסו של האיש או לכיס המפלגתי — טענה אתמול התובעת בדיון על הארכת מעצרו של אבי צור, שהיה בשעתו עוזר סגן שר הקליטה. ח"כ מיכאל דקל, המואשם בלקיחות שוחד הרוחה בחקירה. צור הובא לבית המשפט המחוזי בתל אביב, ששם החל הדיון בבקשה לעצרו עד תום משפטו. המשך הדיון, לשמיעת טיעוני הסניגורים ולהחלטת השופט, נדחה ליום ג' בשבוע הבא.

בראשית הדיון, לפני השופט אורי שטרוזמן, החד הסניגור, עו"ד זאב ולנר, הביע מחאה על כך שלא כל חומר הראיות הוגש, לטענתו, לעיון הסניגוריה.

התובעת, עו"ד רחל שיבר, דוחה טענה זו והודיעה, כי כל החומר הרלוונטי הקשור לצור הועבר ומועבר לסניגוריה, פרט לאותם קטעים הקשורים עם אנשים אחרים, אשר נחקרים עתה או שהם בחוקת חשודים בפרשיות הנדונות. גם סלילי ההקלטה הרבים שבידי המשטרה — הודיע עו"ד שיבר — הועמדו כולם לרשות ההגנה, אך זו לא טרחה לבדוק אותם.

עו"ד שיבר טענה, כי מהעדויות שנמסרו בחקירת הפרשה עולה בבירור, כי "היזמים (הפרטיים) לא יכלו להרים יד ורגל בלעדי צור. כך נוצר מצב של תלות, אשר נוצל על ידו על מנת לבקש ולקבל כספים — ומדובר בכספים רבים מאוד". התובעת טענה עוד, כי אין מחלוקת בין הצדדים שכספים אלו אכן התקבלו ע"י צור, אלא שהוא טוען, כי לא ידע שאסור לו, כעובד ציבור, לקבל כספים אלו. בכל מקרה — הטענה — זוהי קבלת שוחד, שהרי "הוא ידע כי האנשים התלויים בחסדיו אינם נותנים לו כספים, אלא כדי שיעשה דברים לטובתם". התובעת מסרה, כי בידי התביעה עדויות מפורשות המחזקות את גירסתה, בין היתר של סוחר הקרקעות שמואל עינב, של אחר עדה ואברהם שמאי — אשר נהפכו לעדי מדינה בתיק זה — ושל אנשים נוספים הקשורים בפרשה.

לובלסקי: הרחבת סמכויות בתיה"ד הרבניים — בכייה לדורות

"עבור נעמ"ת תיקון החוק הוא בבחינת "ייהרג ואל יעבור""

מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, הזהירה אתמול בישיבת מרכז נעמ"ת שהתקיימה בתל־אביב, כי אם יתקבל תיקון החוק להרחבת סמכויות בתי הדין הרבניים, שאותו מבקש שר הפנים להעלות שוב בכנסת, תהיה זו בכייה לדורות, ותיקוני החקיקה, שהושגו בעמל במשך שנים, המאפשרים לפנות כיום לבית המשפט האזרחי בנושאים הקשורים בדיני אישות, ירדו לטמיון.

הדברים נאמרו בעקבות הפרסומים בכלי התקשורת, שעל־פיהם מתכוון שר הפנים להעלות שוב בכנסת את הצעת החוק, לאחר שבשנתיים האחרונות דחתה הכנסת פעמיים את ההצעה לתיקון החוק — כך נמסר בהודעה לעיתונות מטעם נעמ"ת.

מזכ"ל נעמ"ת הדגישה, כי בעבור נעמ"ת, תיקון החוק הוא בבחינת "ייהרג ואל יעבור", ונעמ"ת תילחם בכל האמצעים הדמוקרטיים העומדים לרשותה.

ברק ניר, מנאשמי ארגון הטרור: "טעיתי. אני אוהב את המדינה"

מקרה נדיר הוא שניתן לנאשם המערער בבית המשפט העליון להשמיע את דבריו

(עו). "הבנתי את הטעות שטעיתי. אני חייב להודות שאני אוהב את המדינה ואת מוסדותיה ומכיר את חוקיה. הייתי בטוח שמעשי הם לטובת המדינה", דברים אלה אמר אתמול בבית המשפט העליון אחד מנאשמי ארגון הטרור היהודי, ברק ניר, בעת הדיון המשפטי בערעור המדינה נגד קולת העונשים של אנשי הארגון והערעור הנגדי שהגישו הנאשמים, הן על ההרשעה והן על חומרת העונש.

מקרה נדיר הוא שניתן לנאשם המערער בבית המשפט העליון להשמיע את דבריו. ברק ניר עמד על דוכן הנאשמים, כשידו האחת על ספר תנ"ך ואמר: "המעשים שעשיתי נעשו בדוחק גדול, מתוך מצוקה נפשית גדולה. ראינו רצח שהיה. לא ניתן לדון אדם בשעת כעסו. נגררתי, כי הייתי צעיר. היום אני רואה את הטעות".

ברק ניר הוסיף כי יקדיש את כל חייו — אחרי צאתו מבית הסוהר — כדי להסביר שאסור לעשות מעשים כמו אלו שעשה. "גם אם כוונות הממשלה אינה לרוח הציבור, אין זו סיבה לקחת את החוק בידיים. חייבים באורך רוח המתנה, כי למדינה עקרונות חשובים מאשר לאדם אחד".

עו"ד ד"ר יעקב ויינרוט, ב"כ הנאשמים חיים בן־דוד ונתן נתנזון, ביקש מנשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, שישב בראש ההרכב, והשופטים שלמה לוין ואליעזר גולדברג לשנות את הרכב השופטים. הוא נימק את בקשתו בכך ששופטי בית המשפט העליון לוין וגולדברג שמעו כבר טיעונים במשפטו של נאשם אחר והשוואות בין עונשו של גלעד פלאי והנאשמים אחרים מבין אנשי ארגון המחתרת היהודי. עו"ד ויינרוט הדגיש עם זאת כי אין בקשתו בקשת פסילה, אך הוא רואה צורך להביא זאת לידיעת בית המשפט.

השופטים החליטו שלא לשנות את ההרכב, משום שבפסק הדין בעניינו של פלאי נאמר: "אין ברצוננו להיגרר אחר השוואות בין נאשמים אלה ואחרים".

עו"ד ויינרוט הביא דוגמאות להדרים קיימים בדרום אפריקה ובאנגליה, כשם מכוונת הפקודה למניעת טרור. הוא אמר, כי הפקודה הישראלית היא דרקונית והפרשת ראשי הערים לא היה כלל ארגון טרור. הוא טען כי הקבוצה שפגעה בראשי הערים התארגנה כתגובה לרצח בחברון. שם לדבריו על הכוונה לפגוע בראשי הוועדה להכוונה לאומית.

ועדת הכספים אישרה ביטול ההטבות הרפואיות לכל הבכירים

בתוך זמן קצר יבוטלו גם הטבות חריגות אחרות

מאת יהושע מאירי, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים אישרה אתמול את ביטולן המוחלט של כל ההטבות הרפואיות לשרים, סגני שרים, שופטים ודיינים, והבכירים האחרים הנמנים עליהם. בעוד זמן קצר יוחלט גם באשר לביטול שאר ההטבות החריגות במשק (לימודים אקדמיים חינם למשפחות הסגל האקדמי, שנת שבתון, חשמל חינם לעובדי חברת החשמל, טיסות חינם לעובדי אל־על ועוד), לאחר שהצעת חוק פרטית בעניין זה אושרה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת והועברה לדיון בוועדת הכלכלה. ביטול כלל ההטבות במשק מוערך בחיסכון של כ־300 מיליון דולר, וקיים סיכוי רב שהצעה זו תאושר בסופו של דבר.

משמעות האישור

בעקבות החלטת ועדת הכספים מאתמול, לא יהיו זכאים להטבות רפואיות שרים, סגניהם, הפקידות הבכירה וגם גימלאיהם של סקטורים אלה והבכירים הצמודים להם. גימלאי חברי־הכנסת אמנם עודם זכאים לטיפולים חריגים, אך ועדה מיוחדת תחליט בעניין זה בקרוב. כן תוקם ועדה נוספת שתשמע את מי שעלולים להיפגע מהחלטת ועדת הכספים אתמול.

ח"כ אוריאל לין שהיה הממונה על הכנסות המדינה אמר ל"הארץ" כי אם תאשר ועדת הכלכלה את הצעת החוק הפרטית שהגיש ח"כ פנחס גולדשטיין בדבר ביטול כל ההטבות החריגות במשק, ייחסכו סכומי עתק למשק. לין טוען כי מדובר בכ־300 מיליון דולר. סופר "הארץ" מציין כי בקרב חברים בוועדת הכלכלה יש תמיכה רחבה לביטול ההטבות.

יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ אליהו שפייזר, אמר אתמול: "ביטול זכויות היתר של הבכירים עתיד ליצור אקלים נוח לדיון בביטול כל ההטבות החריגות במשק". לדבריו, "לא יהיה בסיס לטענה כאילו חברי־הכנסת דנים בביטול הטבות "בידיים לא נקיות". שפייזר ציין כי לא מדובר בקיצוץ השכר אלא אך ורק בביטול הטבות חריגות.

חברת החשמל מסרבת לתקן מערכת החשמל בבניין הריוויירה בבת ים בשל הזנחה באתר

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" בבת ים

חברת החשמל מסרבת לבצע עבודות לשיפוץ המערכת החשמלית במתקן הריוויירה בבת ים, בשל הזנחה הנהללת בסכנה, השוררת באתר. ועדת הכספים של העירייה אישרה אמש תקציב מיוחד בסך 15 מיליון שקל לשיפוץ מתקני החשמל באתר, הנמצא בקומה העליונה של בניין הריוויירה שעל חוף הים. במתקן נמצאת מערכת השליטה החשמלית על משרדי מחלקת חוף הים של העירייה, הקיוסקים ומתקני שאיבת הביוב. חברת החשמל הודיעה שלא תתקן דבר במערכת החשמל במקום, אם לא יבוצעו השינויים והשיפוצים הנדרשים.

אלוף שחק: "ערכאת ערעור חדשה בשטחים — תתפרש כגילוי חולשה"

הדברים כלולים בתצהיר תשובה שהגיש אלוף פיקוד המרכז לבג"ץ בעקבות עתירה של תושבים מרמאללה

(עו). "הקמת ערכאת ערעור בבתי המשפט הצבאיים ביהודה, שומרון וחבל עזה, עלולה להתפרש כנובעת מחולשה ומחוסר נחישות. כל גורמי הביטחון מאוחדים בדעה, כי קיים אפקט פסיכולוגי שלילי להקמת ערכאת ערעור דווקא בתקופה, שבה ההתרעה כלפי בודדים והתארגנויות עומד על הפרק". דברים אלה כלולים בתצהיר תשובה שהגיש אתמול אלוף פיקוד המרכז, אלוף אמנון שחק, לבית המשפט הגבוה לצדק, בעקבות עתירה שהגיש עו"ד דרורים נאגר כמורשה יודלים לבג"ץ, בשם שני תושבי רמאללה. בעתירה ביקש עו"ד נאגר, כי בג"ץ יורה על הקמת ערכאת ערעור בשטחים. כיום אדם הנדון בבתי דין צבאיים, גם בפני דן יחיד, אינו יכול להגיש ערעור לערכאה גבוהה יותר.

בתצהיר התשובה נאמר עוד, כי לפני חודש התקיימה ישיבה בלשכתו של שר הביטחון, בנושא הקמת ערכאת ערעור בשטחים. השתתפו בה בין היתר אלוף פיקוד הדרום, היועץ המשפטי למערכת הביטחון ומתאם הפעולות בשטחים. כן נאמר כי אלוף פיקוד המרכז ושר הביטחון הגיעו למסקנה, שיש לקבל את הדעה, כי אין מקום להקים ערכאת ערעור בשטחים.

מרכז החינוך תובע פרישת המפד"ל מהקואליציה על רקע כספי הייחודיים

במנשר שיחולק היום אחה"צ בישיבת הוועה"פ של המפד"ל ייאמר כי ראש הממשלה ושרי האוצר והחינוך מפלים לרעה את החינוך הדתי־לאומי

מאת גילי מגדל, סופרת "הארץ"

אישים המקורבים למרכז החינוך הדתי, יתבעו היום מחברי הוועד הפועל של המפד"ל וראשי תנועת המזרחי, לשקול פרישה מהקואליציה הממשלתית. התביעה היא על רקע אפליה בהעברת הכספים הייחודיים למוסדות תורניים.

במנשר שיחולק אחה"צ בישיבת הוועד הפועל של המפד"ל, נאמר כי ראש הממשלה ושרי האוצר והחינוך, מפלים לרעה את החינוך הדתי־לאומי. בתוצאה שהכספים הייחודיים מוקפאים מחודש אפריל, עד שייקבעו קריטריונים לחלוקתם, אין מוסדות החינוך הממלכתיים־דתיים זוכים להקצבה. כל זאת בעוד למוסדות תורניים של אגודת ישראל, מוזרם הון עתק ממשרדי הפנים, הרווחה והחינוך. עוד נאמר במנשר, כי "החינוך הדתי־לאומי מושפל, מרומה ומושם ללעג". נודע, כי על המרכז לחינוך דתי מופעלים לחצים מצד מוסדות רבים, שקיבלו באמצעותו, עד אפריל, כספים יחודיים. המוסדות מאיימים בסגירה או בהעברת הילדים למוסדות אגודת ישראל, או למוסדות תורניים. כל מוסד כזה, קיבל מדי חודש מאות אלפי שקלים, לצורך הסעת תלמידים או לתגבור לימודים תורניים.

יצוין, כי המרכז לחינוך דתי עתר באחרונה לבג"ץ נגד האופן שבו מחולקים הכספים הייחודיים.

מטען קטן התפוצץ בעפולה

(עו). מטען קטן של חומר נפץ התפוצץ אתמול בבוקר בשדרות העצמאות בעפולה. איש לא נפגע ולא היו נזקים של ממש.

המטען הוטמן בין השיחים במרכז העיר. עם הישמע ההתפוצצות, הגיעו למקום כוחות מוגברים של המשטרה, משמר הגבול והבלשים, שסגרו את האיזור. לאחר שלא נמצאו מטענים נוספים, נפתחה הסטה כעבור שעה לתנועה. עד אמש, נעצרו כ־50 בני מיעוטים, כחשודים בהטמנת המטען.

קיסינג'ר יקבל ד"ר כבוד מאוניברסיטת תל־אביב

מאת נורית אמיתי

תואר דוקטור כבוד לפילוסופיה של אוניברסיטת תל אביב יוענק לד"ר הנרי קיסינג'ר ב־19 בינואר.

התואר יוענק לקיסינג'ר על היותו "מדינאי, שתרומתו לזירה הבינלאומית, ועל חיפושיו אחר פתרונות לא שגרתיים לבעיות פוליטיות סבוכות, והנבת הדיאלוג בין ארה"ב לבריה"מ".

אם אתה חושב שהמחשב האישי המפעיל את מכונית המרוץ הידועה "פורמולה 1" הינו מחשב מיוחד במינו, מחשב שתוכנן לביצועים אמינים מדוייקים ומהירים מאד — אתה צודק.
המחשב המפעיל את "פורמולה 1" הוא אוליבטי M24 – וזה אומר הכל.

אוליבטי – חברת המחשבים המובילה באירופה
היתרונות הבולטים שהובילו את אוליבטי למקום הראשון בתחום עיבוד הנתונים באירופה, הם אותם יתרונות בזכותם בחרה חברת הענק האמריקאית AT&T באוליבטי לשותפה. מאותה הסיבה בוחרים לקוחות רבים בכל רחבי העולם דווקא במחשבי אוליבטי.

גם בישראל – מחשבי אוליבטי צוברים תאוצה
גם בישראל כבר הספיקו מאות לקוחות לגלות את יתרונות השימוש במחשבי אוליבטי.

עובדה: כל מערכות ה־ON LINE בסניפי הבנק הגדול בישראל, בנק לאומי, הינם על טהרת אוליבטי. אלפי המדפסות, המסופים, מערכות התוכנה והתקשורת, מהווים את פרוייקט עיבוד הנתונים הגדול ביותר שבוצע בישראל.

אין זה מקרה שבנק לאומי בחר באוליבטי. גם אוניברסיטאות, מערכת הבטחון, מפעלים גדולים ורבים אחרים גילו את היתרונות של מחשבי אוליבטי. מאז החל בשיווקו של M24 בישראל, כבר הספיק המחשב האישי התואם של אוליבטי לכבוש נתח רחב משוק המחשבים העסקיים והאישיים בארץ.

התקשר אלינו או למפיצים המורשים שלנו, ותגלה איך ביצועים ברמה של "פורמולה 1" יכולים לתרום למהירות, לאמינות ולייעול העבודה השוטפת במשרד שלך.

דלתה חברה למסחר בע"מ. טל' 03-7516879, 04-664428.

olivetti

'86
שנה חדשה
שקל חדש

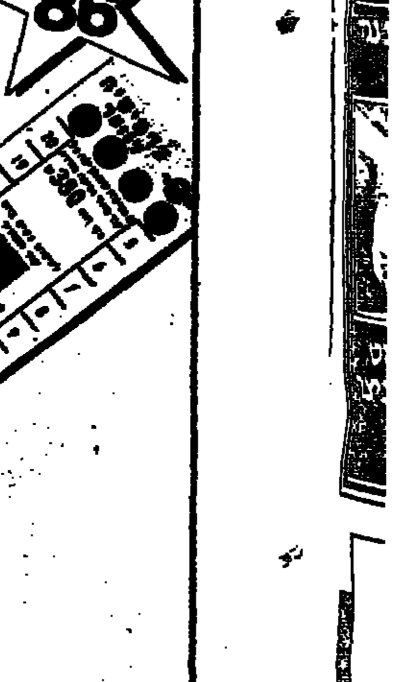

כרטיסיות חדשות

החל מה־26.12.85 ניתן לרכוש כרטיסיות "אגד" הנקובות בשקלים חדשים. הכרטיסיות הקיימות בשקלים ישנים תהיינה בתוקף גם לאחר ה־1.1.86.

שוב חידוש
תל־אביב־נתניה הלוך ושוב בהנחה
החל מה־1.1.86 ניתן לרכוש כרטיס הלוך ושוב בקו תל־אביב־נתניה בהנחה של 10%.

אגד

הזמנה לקבלת הצעות לרכישת מגרש

הח"מ מוכנים לקבל הצעות לרכישת מגרש לפי הפירוט הבא:
גוש 561 חלקה 101 בגן יבנה בשטח של 2 דונם ו־591 מטר, הבעלים האחים חכמון (עבודות ציבוריות) 1975 בע"מ.
להצעות יש לצרף ערבות בנקאית או שיק בנקאי בסכום השווה ל־5% מסכום ההצעה.
הצעות בכתב יש להפנות עד ליום 15.1.86 למשרד יהודה רוה ושות' עורכי־דין, הרחוב מטודלה 3, ירושלים. 92305.
אין הכונסים מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ליזה טרוס, עו"ד — כונסת נכסים של החברה
בועז רוה, עו"ד — מפרק החברה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

50 שנה לסיעת העובד הציוני בהסתדרות (ל"ע)

מאת אייל שחר

במעמד ראש הממשלה שמעון פרס, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וראשי תנועת ל"ע, עתיד להתקיים ביום ראשון הקרוב באולם "חוות הנוער הציוני" בירושלים, כנס היובל החגיגי, במסגרת האירועים לרגל מלאת 50 שנה לייסוד סיעת "העובד הציוני" (ל"ע) בהסתדרות.

כנס היובל הוא רק אחד הכנסים הבאים לציין השנה, את יסודה ומיוחה של סיעת "העובד הציוני" שנוסדה ברעננה בשלהי 1935, ושתרמה תרומה כה משמעותית לגידולה התפתחותה ועצמאותה של ההסתדרות הכללית. מלבד טכס זה מתקיימים בימים אלה, מספר סימפוזיונים וימי עיון בכיתות העליונות בכפרי הנוער ובהתיישבויות של תנועת ל"ע.

חתני השמחה לאירועים אלו הם כמובן חברי סיעת ל"ע בהסתדרות ובראשם יו"ר הסיעה יצחק ברקאי.

מר יצחק ברקאי יו"ר הסיעה בהסתדרות

ברקאי, יליד לבוב שעלה לארץ במחצית 1936, כהן זו הקדנציה השניה בסיעה, הבדבה של ההסתדרות ומנהדיק בתיק הקליטה בממשלת הפועלים. 30 שנה היה חבר קיבוץ תל יצחק, הקיבוץ הגדול ביותר של התנועה, והיה ממייסדי הנוער הציוני. הביוגרפיה של ברקאי מלאה. גם שורה ארוכה של תפקידים כמו מזכיר המפלגה, הקמתו וניהולו של כפר הנוער "נווה הדסה". זה 6 שנים הוא מכהן כיו"ר סיעת ל"ע בהסתדרות.

לדברי ברקאי אסור לשכוח כי סיעת "העובד הציוני" בהקמתה ובהצטרפותה להסתדרות, היתה הסיעה הלא סוציאליסטית הראשונה. ולעובדה זאת היו השלכות מרחיקות לכת בשני מישורים: זו של ההסתדרות ובזירה הפוליטית. התארגנות סיעה לא סוציאליסטית כ"עובד הציוני" בהסתדרות, בשנות ה־30 חיזקה את העיקרון של "כלליות" ההסתדרות והיותה שלב חשוב ביותר להפיכתה לגוף הייצוגי של כלל עובדי ישראל. לגבי המישור הפוליטי לדידו של ברקאי, הפך היחס להסתדרות, עם הצטרפותה של הסיעה, לאבן בוחן לזהותה הפוליטית של התנועה. כשיסוד העובד הציוני גיבש את המחנה הציוני הפרוגרסיבי של"ע היא המשכו. "השותפות בהסתדרות, בתנועה הבונה והאור. כך בממשלות ישראל. היוו יסוד לאותה ברית היסטורית בין מחנה העבודה למחנה הציוני המתקדם. ברית אשר העניקה שלטון יציב ואחראי בעת ההכרעות הגדולות של המדינה בדרך ולאחר מכן במאבקים על דמותה של החברה. בין העקרונות התנועה שאושרו ב־1935 אנו מוצאים: מלחמת הגנה וכיבוש העבודה העברית, שלום חברתי ומעמדי, סידור לאומי של יחסי עבודה והתנגדות הכינוס להכנסת סמלים מעמדיים הפוגעים בבנינה הציוני של ההסתדרות" — אומר יצחק ברקאי.

לדבריו של יו"ר הסיעה ההסתדרותית, כיום, בהיותם של 50 שנות המאבקים הציבוריים הטבילה הסיעה לעמוד על עקרונותיה, ועובדה זו תרמה לביסוסה במסגרת הזאת. "ההיסטוריה הפוליטית של ישראל יודעת לספר על מפלגות "גדולות" שצצו ועלו בשמי המדינה ונעלמו חיש מהר. לעומת זאת גילתה ל"ע כושר עמידה וחיוניות רבה. זאת בזכות נאמנות לעקרונות ולשרשים עמוקים בחלקי הציבור השונים. גם לעתיד, נוכח ההקצנה והרמטיזציה המשתוללת, טוב למדינה וטוב להסתדרות, אם אותו שיתוף פעולה בין מפלגת העבודה לבין ל"ע וכחות המרכז הקרובים לה יומשך. המפעל ההתיישבותי של ל"ע הכולל 37 ישובים (מושבי העובד הציוני, קיבוצי הנוער הציוני, ומוסדות החינוך), הפזורים בכל חלקי הארץ — מצביע על החשיבות של"ע מיחסת לפעולה הקונסטרוקטיבית" — מדגיש ברקאי.

ללא ספק נקודת השפל בהסטוריה המפלגתית של ל"ע היו הבחירות לכנסת ב־1977. אז לא עברה התנועה את אחוז החסימה. זמן קצר לאחר מכן בבחירות להסתדרות קיבלה הסיעה פחות מאחוז אחד (במסגרת הליכה המשותפת עם ר"צ). לדבריו של ברקאי היתה זו גם נקודת שפל לבוחר הישראלי של אותם שנים שהצליח להרחיק מהכנסת את הזו"כ היהודי של ל"ע גדעון האוזנר, ולהחדיר במקומו את פלאטו שרון. אולם ההתאוששות לא איחרה לבוא לאחר מכן. לדברי ברקאי בבחירות האחרונות להסתדרות עמדו לפני ראשי סיעת ל"ע שתי אפשרויות לרוץ יחדיו עם תנועת שינוי. ואז לא היה ספק בדבר מעבר אחוז החסימה, ואפילו היו כאלה שדיברו על שלושה או ארבעה אחוזים. או ללכת לחזית רחבה עם מפלגת העבודה המערך, תוך הגדרת חופש פעולה מוחלט לסיעת ל"ע. "הכרענו בדבר האפשרות השנייה. ולדעתי היתה זו החלטה חשובה ביותר התורמת למערך ותורמת לל"ע.

חבל שלא הצלחתי לשכנע את ישראל קיסר לצרף גם את תנועת שינוי לאותו מחנה מפלגתי רחב. קיסר היה אז בדעה שכדאי לאפשר לתנועת שינוי לרוץ לבד. מאחר וסיכוייה לעבור את אחוז החסימה מוערכים. לדאבוני הסתבר מאוחר יותר כי הוא צדק לחלוטין. אני חושב שההסתדרות קצת הפסידה שאין בה ייצוג לתנועת שינוי" — מציין ברקאי.

יו"ר סיעת ל"ע בהסתדרות אינו מוכן לנבא כיום כיצד עשוייה סיעתו להופיע בבחירות הבאות. "הכל תלוי בהתפתחויות הפוליטיות במדינה. אי אפשר לחזות זאת למשך 4 שנים, גם לא למשך שנה אחת. כיום אנו נמצאים במחנה רחב של תנועת העבודה, ואין לי ספק, שאם יהיו התפתחויות חדשות ותקום תנועת מרכז שסביבה תעמוד ל"ע, הרי גם סיעת הרי תהיה זו מעין התחדשות של סיעת ה"עובד הציוני" והיא שתהיה ישפיע גם על פעילותנו בהסתדרות" — הוא אומר.

לסיעת ל"ע בהסתדרות שורה ארוכה של עקרונות ודרכי פעולה שלא תמיד תואמים את העמדה של מפלגת העבודה. יצחק ברקאי טוען כי עמדתה העצמאית של הסיעה רק חיזקה את כוחה ושמרה על הישרדותה במרוצת 50 שנות פעילותה. סיעת ל"ע רואה בהסתדרות כלי השם רגש על כלליותו ושאינו סוציאליסטי אידאולוגי. לדידה של ל"ע ההסתדרות חייבת לפעולה בכל יכולה ללא זיקה פוליטית. ל"ע היא הסיעה היחידה במסגרת המעוף שחבריה אינם שרים את האינטרנציונאל, אינם מניפים דגלים אדומים ואינם משתתפים בתהלוכות האחד במאי. בל"ע בהסתדרות רואים עצמם כמגני זכות הפרט, וכלוחמים בפוליטיזציה.

בין השניים הבולטים בשטח זה, הקמתו של האומבודסמן ההסתדרותי ופעילותו של מבקר ההסתדרות.

בשטח הבטחון הסוציאלי מחזיקים חברי סיעת ל"ע בהסתדרות בדיעות המנוגדות לעמדותיהם ממפלגת העבודה בשני נושאים עיקריים. חברי ל"ע דוגלים כיום בביטוח בריאות ממלכתי, לעומת מפלגת העבודה הטוענת כי בסדר שכזה ינחת מכת מוות על קופת החולים ההסתדרותית. לדידי ל"ע כפי שהצליחו להעביר את לשכות העבודה למישור הממלכתי כן יש לעשות זאת עם קופת החולים. נושא המחלוקת השני הוא קרנות הפנסיה. חברי ל"ע מצדדים בעד עיקרון הביטוח הפנסיוני, כדי להביא לקרן פנסיה מרכזית אחת במקום שבע הקרנות הפועלות כיום.

בשטח יחסי העבודה דוגלת ל"ע בהסדר יחסי עבודה על ידי בוררות מוסכמת המעוגנת בחקיקה, כיום בוררות זאת היא במסגרת יחסי עבודה ללא חוק מכריע. לדברי ברקאי מתנגדת ל"ע לשביתות. אלה כנשק האחרון במאבק העובדים. ל"ע היא גם בעד מדיניות שכר שתתן ביטוי להריצות, כאבין, פריון התפוקה, תוך פער קטן וסביר בין השכר נטו לשכר הברוטו.

מאת אייל שחר

ועידת ההסתדרות האחרונה הביאה לפריסה רחבה של סיעת ל"ע במוסדות ההסתדרותיים השונים. 26 חברי ל"ע השתתפו כצירים בועידת ההסתדרות. 16 חברות נטלו חלק בועידת נעמ"ת, ו־25 חברים בועידה החקלאית ה־13.

במועצת ההסתדרות השתתפו 9 מבין חברי ל"ע וחמישה אחרים מונו כסגני חברים.

במרכז נעמת 2 חברות (סגנית אחת) ובמרכז החקלאות ייצוג גדול יחסית של 6 חברים, שלושה סגנים, מתוך 150 חברים. בוועד הפועל של ההסתדרות יש לסיעת ל"ע ייצוג של שלושה חברים ושלושה סגני חבר. ובועדה המרכזת נציג אחד. בוועדה המנהלת של חברת העובדים לל"ע יצוג אחד, וגם במזכירות נעמ"ת מכהנת נציגת ל"ע. במזכירות המרכז החקלאי צפויה השתתפותם של שני חברים.

לל"ע נציגות ב־33 מועצות פועלים. ב־15 מועצות פועלים יש ייצוג במליאה ובמזכירות, וב־18 מועצות פועלים, ייצוג במזכירות בדעה מייעצת בלבד. כן נבחרו נציגי ל"ע למזכירויות האיגודים המקצועיים וכן להנהלות מוסדות הסתדרותיים ולמליאות והנהלות אגפי הועד הפועל השונים.

פרט לכל זאת, לל"ע 37 ישובים במסגרת "העובד הציוני". מתוכם 26 מושבים: אלוני אבא; בית יהושע; בית נחמיה; גבעת ישעיה; גני עם; אודים; דישון; יד נתן; כפר שמואל; מבקיעים; מי עמי; משואה; נאות גולן; ניר ישראל; פתחיה; ריחן; פרי גן; שאר ישוב; שדה אליעזר; שדה עוזיה; שדה דוד; שורש; שילת; תמורים; תלמי יפה; אמנון.

ששה הם קיבוצי ל"ע: תל יצחק (הראשון והגדול שבהם); כפר גליקסון; קיבוץ עין השלושה; הסוללים; ניצנים; אושה. לל"ע גם מוסדות חינוך במסגרת כפרי נוער והם: אלוני יצחק; חוות הנוער הציוני; מוסד חינוכי ע"ש מוסינזון (במגדיאל); כפר הנוער ניצנים ונוה הדסה.

לקיבוץ בדרך הלא סוציאליס־טית

חברי "הנוער הציוני" אשר הקימו תנועת נוער ציונית־חלוצית המובנת לחיי קיבוץ בשנות השלושים, הלכו לקיבוץ והקימו נקודות קיבוציות על פי השקפתה ודרכה ההומאנית, ליברלית מתקדמת, ציונית וממלכתית.

כך הקימו ראשוני חלוצינו בעמק זבולון את הקיבוץ אושה, כך גם הקימו חברינו בימי חומה ומגדל, בלב השרון את הקיבוץ תל יצחק. כך נקלטו ונציגי התנועה מהארץ ומהתפוצות בקיבוץ הסוללים אשר בהרי נצרת. חברי התנועה מטרנסילבניה ולאחר מכן מילואים מתנועותינו באורוגואי, פרו, מכסיקו וקנדה, חיים ומקיימים חברה ומשק קיבוצי בכפר גליקסון. ניצנים בקרבת אשקלון, מקום הקרב הגדול במלחמת השחרור אל מול הפלש המצרי, הינו קיבוץ "הנוער הציוני" אשר חבריו הגיעו מאירופה המזרחית ולאחר מכן קלט קבוצות וגרעינים מתנועותינו בארץ ומארצות אמריקה הלטינית. וכך גם קיבוץ עין השלושה בנגב, שמקימיו היו גרעיניה הצעירים של התנועה בדרום אמריקה.

תנועת "הנוער הציוני", שמתוכה ועל פי השקפה ודרכה הוקמה סיעת "העובד הציוני" בהסתדרות בנובמבר 1935, הלכה לקיבוץ במלא מובן המושג והעשיה אשר מקופלים בו, מבלי לקבל את התורה הסוציאלית. אם חברי "העובד הציוני" היו לורים (עקשנים, מעיזים) בהיותם פלג לא סוציאליסטי בהסתדרות — חברינו בתנועה הקיבוצית היו ממש למוצגים בלתי נתפסים, בהיותם קיבוצניקים לא סוציאליסטים. הלכנו לקיבוץ, חינכנו אליו, הקימנו קיבוץ והתמודדנו במאבקיה של התנועה הקיבוצית מתוך השקפה יהודית־ציונית־הומאנית ליברלית — היתכן? אמנם כך היה ועד היום אנו רואים בקיבוץ יצירה חלוצית, חלוצית, חשובה ויקרה למדינה ולעם, אשר האדם החופשי עומד במרכזה.

מעולם לא קיבלנו את ההשקפה אשר קשרה קיבוץ לאנטיסוציאליזם מעמדי, לא ראינו את סמלי המעמד כסמלים "לא" הראשון במאי, לא הדגל האדום ולא האינטרנציונל. לא היינו שותפים להשקפתו המזכית כל חזון אשר דיבר על רפובליקה של קיבוצים בארץ. ידענו שהקיבוץ יהווה מיעוט חשוב בחברה הישראלית ובעם, אך יהיה עליו כגורם ציוני חלוצי לחפש את המכנה המשותף. זאת ההרמוניה עם המגזרים האחרים של החברה.

מעולם לא קיבלנו את היהודי קיבוץ־מפלגה, מתוך השקפה שחבר קיבוץ הינו אדם ואזרח חופשי לפעול ולבחור ולקבוע את דעתו המפלגתית.

היום, חמישים שנה לאחר פעולתנו במדינה, בהסתדרות, בהתישבות ובציונות אין לנו הרגשה שדרכנו ורעיונותינו מקומם במחסן הגרוטאות של ההיסטוריה אלא להיפך, המדינה והקיבוץ צועדים לממלכתיות, להבטחת זכויות הפרט ולכיבוד יותר של חופש האדם.

צבי חסון (תל יצחק)

ללמוד מלקחים היסטוריים

מאת משה קול

"העובד הציוני", הנקרא כיום "תנועת העבודה הליברלית" בהסתדרות העובדים, יציין ב־29.12 מלאת 50 שנה לתנועה כסיעה בהסתדרות בכינוס היסוד ברעננה. שתי סיבות לציון האירוע הזה:

א. יש לתנועה השגים חשובים

מר משה קול יו"ר התנועה

בהסתדרות, בישוב ובמדינה הראויים להעלותם כלפי התנועה פנימה וכלפי הציבור

ב. יש ללמוד כיום מהלקחים כדי לא לשגות ואת תוך דבקות בעקרונות.

"העובד הציוני" הביא עם הקמתו ב־1935 בהסתדרות, למיפנה ביחס הציבור הציוני בעולם ובישוב, בארץ באשר לחשיבות אחדות ההסתדרות הכללית והימצאות כל העובדים בתוכה. הקמת הסיעה הלא־סוציאליסטית בהסתדרות היוותה הוכחה כי אפשר וצריך לקיים את המאבקים הרעיוניים בציבור העובדים בתוך ההסתדרות האחת, ולא ע"י הקמת ארגונים נפרדים של עובדים שילחמו ביניהם. עובדה היא כי עקרון זה של העובד הציוני גרם כעבור שנים לקבלתו ע"י כולם. הסיעות הדתיות הצטרפו רק לאיגוד המקצועי המשותף. היה זה הישג לאומי שראוי לציינו. הבנין של זאב ז'בוטינסקי לשבור את הסתדרות העובדים נכשל, ואף פילוג ההסתדרות הציונית העולמית והקמת "ההסתדרות הציונית החדשה" הסתיים בכשלון. העובדים הרביזיוניסטים חזרו להסתדרות והתנועה הרביזיוניסטית חזרה לבית שהקים הרצל. הסתדרות העובדים הלאומית אינה מהווה גורם חשוב במחנה העבודה בישראל. מותר לנו לציין את חלקנו החשוב בהתפתחות הזאת. גייסנו את הרוב המכריע של המחנה הציוני בעולם לתמוך בעמדתנו זאת.

נציג העובד הציוני (הח"מ), זכה להקים את לשכות העבודה הכלליות לכל הפועלים והיה יו"ר ראשון של מרכז לשכות העבודה הכלליות, שהומשכו בשרות התעסוקה במדינה שהוקם לפי תביעת המפלגה הפרוגרסיבית. הפסקה ההתחרות על יום עבודה ע"י פנקס חבר מפלגתי. זהו הישג חשוב ליברלי חשוב שמותר לציינו, גם כאשר לא יודעים אותו היום בציבור. כדאי ללמוד פרשיות אלו.

"העובד הציוני" היה גורם חשוב בהקמת הברית ההיסטורית בין תנועת העבודה והמחנה הציוני הכללי בעולם והליברלי המתקדם בישראל, שהביא להקמתה של הקואליציה הפרוגרסיבית בציונות בקונגרס בפראג ב־1933 שנמשכה עד 1948, והתקיימה במדינה עד המהפך של 1977. אלמלא טעויות ששל אחרים היתה נמשכת עד היום (אולי) וגח"ל ואף "הליכוד" לא היו קמים. כדאי לעיתונות אינטליגנטית לדעת את הסיבות והעובדות ולא לחשוב שאנו באים רק לזהות בימי חדשה. בכל הצעות אציע לעיין בספרי "מאבקים ומפעלים" ועוד קודם לכן בספרי "נתיבות" (שניהם בהוצאת צ'ריקובר).

המצב במדינה דומה למצב לפני חמישים שנה. אז היתה הסתערות של התנועה הרביזיוניסטית והימין של הציונים הכלליים (כיום הם נקראים הליברלים. בליכוד), לכבוש את ההסתדרות הציונית. היינו גורם חשוב בהדיפת ההסתערות הזאת שנכשלה. ראינו סכנה להגשמת הציונות אילו כבשה הברית הזאת את הנהגת התנועה הציונית. היום ישנה הסתערות של הימין הלאומני המשיחי לכבוש את השלטון במדינה ולמנוע התקדמות בתהליך המדיני לקראת שלום. יש חשיבות כיום להקמה מחדש של הברית הפרוגרסיבית של תנועת העבודה עם מרכז ליברלי ורש שיקום ועם עוד גורמים אחראים. יש ללמוד מנסיון של 50 שנה ומהסדרות שנעשו לפני הקמת גח"ל, כדי להציל את המדינה מהסתבכויה המדינית ומהסכנות המאיימות לדמוקרטיה הישראלית. יש איפה ערך רב וחשיבות "לציון" יובל" השנים שלנו והמסקנות המתבקשות היום מהמצב. כיום אנו מפלגה קטנה, אולם בהיסטוריה הפוליטית יכולות לבוא התפתחויות שבהן נהיה שותפים לכח חדש ובר השפעה.

שרות הבריאות הציבורי וההסתדרותי עובר עתה משבר קשה. כדאי לעיין בהצעות "העובד הציוני" בהסתדרות ושל המפלגה הפרוגרסיבית והליברלית העצמאית בכנסת ובממשלה, כתנר הכרח בשרות בריאות ממלכתי, ויתברר כי אילו קיבלו את הצעותינו לא היינו מגיעים למצב הנורא של היום. אמרנו כי ההסתדרות לא תוכל לשאת לבדה בתקציב של קופת החולים. אמרנו כי אנו בעד ביטוח בריאות מבוסס על קופת חולים, אולם שלא תהיה צמידות הכרחית מחייבת, בין חברות בארגון העובדים וקופת החולים, כדי שתהיה התחרות הוגנת בין קופות החולים על רמת השרות. אין לנו ספק כי הרמה של השרות בקופת החולים ההסתדרותית היא הטובה ביותר, אולם אין צורך בשום השתייכות אליה בכפייה.

במשך שנים נאבקו נציגי "העובד הציוני" למען שיתוף העובדים בהנהלות וברווחים במשק ההסתדרותי, ובעד עידוד הקואופרציה. תבענו במשק הקפיטליסטי באירופה וגם בארה"ב. מדוע הולו כה לאט לאט במשק ההסתדרותי?

אני מציע להעניק פרס לחוקר שילמד את תרומתו של "העובד הציוני" למחשבה ההסתדרותית. אני מוכן להמליץ כי קרן המפלגות הנושאת את שמי תקבע את הפרס הזה. התנועות הסוציאליסטיות היו שמרניות ביחס להעלאת הצעות לחידושים ומתן הרגשה לעובד במשק ההסתדרותי שהוא שלו, שהוא שותף לו.

כאשר העובדים של "חרות" והליברלים ב"ליכוד" תבעו שההסתדרות תהיה רק איגוד מקצועי, התנגדנו נגדם. אמרנו כי אנו בעד משק פלורליסטי בו יש מקום מכובד למשק פועלים. אולם המשק הזה זקוק

מושב שיתופי ריחן — 1985

אומבודסמן ההסתדרותי, ביקורת יעילה יותר דמוקרטיזציה במשק. הצעות רבות שלנו הגיעו "לבשלות" במוסדות ההסתדרות באיחור הגבל. דמוקרטיה העשייתית היא מציאות כיום להתחדשות. כיום הגיעו אף נציגי "הליכוד" בהסתדרות את הצעותינו בנידון.

יש איפה הרבה סיבות לציין את יובל התנועה וטוב שהתנפשנו לכך.

ריכוז מודעות: אמיר אדיב

לישובי העובד הציוני

במלאת 50 שנה לתנועה

שלוחה לכם ברכת העיר

תל־אביב־יפו

שלמה להט ראש העיר

יסודות

אירגון מוסדות החינוך של הנוער הציוני

מברך את העובד הציוני

ליובל ה־50

- ★ מוסד חינוכי מקצועי ע"ש ד"ר מוסינזון – מגדיאל
- ★ כפר הנוער הציוני אלוני יצחק ע"ש יצחק גרנבוים
- ★ כפר הנוער ניצנים
- ★ חוות הנוער הציוני ע"ש ד"ר גולדשטיין – ירושלים
- ★ נוה הדסה כפר חינוכי – קיבוץ תל יצחק

יובל ה־50 ליסוד "העובד הציוני" (ל"ע) בהסתדרות

כנס

לציון יובל החמישים ליסוד סיעת "העובד הציוני" בהסתדרות – יערך ביום ראשון י"ז בטבת, התשמ"ו, (29.12.85) באולם "חוות הנוער הציוני" ע"ש ישראל גולדשטיין בירושלים.

בהשתתפות:

ראש ממשלת ישראל, מר שמעון פרס

מזכ"ל ההסתדרות, הח' ישראל קיסר

ראש עירית ירושלים, מר טדי קולק

מזכיר מועצת פועלי ירושלים, הח' ניסן הרפז

יו"ר התנועה, מר משה קול

יו"ר הסיעה בהסתדרות, הח' יצחק ברקאי

ותיקי התנועה, ההתיישבות

אורחים ומוזמנים

בתכנית האמנותית: מצעד דגלים, מקהלה ולהקת מחול של המוסד החינוכי ע"ש

ב.צ. מוסינזון, מגדיאל

התכנסות החברים/ות בשעה 17.00

הפתיחה בשעה 18.00

בדבר הסעה נא לפנות לטל' 03-287171

למשקי העובד הציוני

בחג היובל — ברכות

בית יכין

לסיעת העובד הציוני בהסתדרות

שאו ברכות לרגל 50 השנה

בית מושב אמנון

ד.ב. כורזים

ברכה לבבית

במלאות 50 שנה לכינוס היסוד של העובד הציוני ברעננה

מדרשת פורדר — משואה

הקונפדרציה העולמית של הציונות המאוחדת

מברכת את

העובד הציוני

ליובל ה־50

ליסוד הסיעה בהסתדרות

לסיעת העובד הציוני בהסתדרות

ברכות לבביות ביום חגכם

ברכות לבביות לרגל יובל 50 שנה

קיבוץ עין השלושה

לקיבוצים ולמושבים של העובד הציוני

ברכות ל־50 השנה

המועצה הציונית בישראל

לסיעת העובד הציוני בהסתדרות

שאו ברכות ליום חגכם

מושב מי־עמי

עירית גבעתיים

לסיעת העובד הציוני בהסתדרות

שותפינו לדרך ארוכה של יצירה ובנין

ברכות לבביות ביום חגכם

בתקוה להמשך השותפות הברוכה.

יצחק ירון
ראש העיר

ברכות לעובד הציוני

לרגל יובל ה 50

מושב אודים — רמת הגולן

לתנועת העובד הציוני

על מפעליה וישוביה המשובצים במפת ההתיישבות הלאומית העובדת, שדרכה היא דרך ההגשמה הציונית החלוצית

ברכה נאמנה לחג היובל

ניר שיתופי — אגודה ארצית שיתופית להתיישבות עובדים עברים בישראל בע"מ

המרכז החקלאי

ברכת ההסתדרות הכללית של העובדים לכנס היובל של סיעת

"העובד הציוני בהסתדרות"

חמישים שנות "העובד הציוני" מהוות תקופה של עשיה משותפת עם בת־ברית נאמנה לתנועת העבודה בישראל.

כה לחי ומיובל ליובלות!

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

הועד הפועל

מזכירות עליונה של "הנוער הציוני"

קיבוצי "הנוער הציוני"

מברכים את

"העובד הציוני"

בחג יובל החמישים

"אומגה" קב' כפר גליקסון — "קרטונידה" קב' עין השלושה — "לינרו" קב' הסוללים — "גיל צעצועים" קב' תל יצחק

"אופטיפלסט" קב' אושה — "מלט" קב' תל יצחק — "פלטבניקה" קב' ניצנים — "כמיפרוד" קב' תל יצחק

ספורט

בעריכת יהואל ארזי

רלף קליין שבא לישראל בגלל פטירת אימו

למכבי ת"א עדיין סיכוי להגיע לגמר האירופי

אומר: בקיץ הקרוב אני חוזר סופית לישראל

מאת משה הר געש
כותב "ספורט הארץ"

"אני חוזר לישראל סופית בקיץ הקרוב, לאחר אליפות העולם שתי היה בספרד", כך אמר אמש מאמן הכדורסל רלף קליין, בנמל התעופה בן גוריון, בהגיעו לישראל לכמה ימים עקב פטירת אמו.

רלף קליין שאימן בעבר את הנבחרת הלאומית ואת קבוצת מכבי תל אביב שוהה בשנים האחרונות במערב גרמניה ומאמן את נבחרת גרמניה ואת קבוצת סאטורן קלן. בהתייחסו לשני ההפסדים הראשונים של מכבי תל אביב בבית הגמר של גביע אירופה לאלופות אמר קליין: "מכבי קבוצה טובה אך כנראה שעוד לא מיצתה את הפוטנציאל שטמון בה. למרות שני ההפסדים היא עדיין מסוגלת והצריכה להגיע למישחק הגמר". תוספה של קליין לכך היא שני נצחונות על הרוסים במפגש הכפול שיהיה באמצע ינואר בבריסל, ונצחון חוץ על אלופת צרפת קבוצת לימוז'. "קבוצה אינה קבוצה גדולה כמו צסק"א, ולמעשה כל קבוצה בבית הגמר יכולה לנצח גם בחוץ. כך שהחשבון של כך וכך נצחונות בחוץ, כדי להגיע למישחק הגמר איבד משמעותו. תלוי איך לי גרנטון יתפקד בהמשך. לפי המישחקים הראשונים בבית האלופות ריאל מאדריד היא הפייבוריטית שלי לזכייה בגביע".

קליין התייחס גם לשני שחקני הרכש של הפועל תל אביב ג'ק צימרמן וארל ויליאמס אותם אימן בעבר בקבוצת מכבי תל אביב: "אני מופתע מאי־ההצלחה של הפועל תל אביב. ג'ק וארל שחקנים מצויינים. ג'ק לא שיחק שנתיים וארל לא שיחק שנה אצל שחקנים אמריקאיים זה משמעותי. מבחינת הקהל, הפועל תל אביב עשה צעד נבון, כי עכשיו הפועל תל אביב היא קבוצה אטראקטיבית. אך ראשי הקבוצה ציפו בוודאי לתוצאות אחרות". קליין אמר, כי יש לו הצעות להמשיך ולאמן את נבחרת גרמניה אך הוא נחוש בדעתו לשוב לישראל לקראת העונה הבאה.

נערי הונגריה, אמש בנמל התעופה בן־גוריון. הפתעה מקבלת הפנים ההמונית שלא ציפו למצותה (צילום: עודי קרן)

מאמן נערי הונגריה שהגיעו אמש ללוד:

נהיה מרוצים אם נסיים בין שלושת הראשונים

אומר: הפייבוריטים שלי לניצחון: שוודיה וצרפת

טורניר הנוער

מאת משה הר געש
כותב "ספורט הארץ"

להונגרי בירטאלן ביצ'קאי, בן 41, עבר די במדשך בכדורגל בארצו. הוא שיחק בקבוצת הונוד, גם לבש פעמיים את מדי השוער של נבחרת הונגריה בשנות ה־60 וה־70. עתה הוא מאמן את נבחרת הנוער. אך ספק אם "יזכה" במהלך הקאריירה שלו שיקיפוהו עיתונאים כמו שאירע לו אמש בנמל התעופה בן גוריון.

עיתונאי הספורט הפציצו אותו בשאלות, כמו את הניכיד ואת עמיתיו לנבחרת הנוער של הונגריה בכדורגל, שבאה להשתתף בטורניר הנוער הבינלאומי שיחול מחר באיצטדיון רמת גן. הישראלים רצו תשובות כמעט על כל דבר ולא רק בתחום הכדורגל. אך גם להם היה ברור, כי ההונגרים הם לא הכתובת המתאימה לכך.

במשלחת ההונגרית 21 אנשים, בהם 16 שחקנים, עסקנים ורופא. זו הנבחרת שתחליף את נבחרת הנוער של הונגריה, כאשר שחקניה יעברו את גיל הנוער. היא מורכבת משחקנים ותיקים המשחקים יחדיו כבר ארבע שנים, וגם משחקנים חדשים. אין להם שום מידע על הכדורגל הישראלי ולמעשה אינם יודעים דבר על ישראל. לשאלות דיפלומטיות לא ענו כלל. רצונם היחיד הוא לטייל בירושלים.

בהתייחסו לטורניר אמר המאמן ההונגרי: תהיה זו עבורנו הכנה מצויינת למישחקים המוקדמים על גביע העולם לנוער. אם נסיים בין שלושת המקומות הראשונים בטורניר בישראל אהיה מרוצה. נבחרות שוודיה וצרפת הן הפייבוריטיות שלי לזכות בבכורה.

ג'ורג' הורוק, בן 18, אחד מהשוערים ההונגרים העיר, כי הוא וחבריו אינם רגילים להתנפלות כזו של עיתונאים. הם רוצים לשחק היטב ולגרום הנאה לקהל הישראלי. לשאלה האם בנבחרת הזו יגדל פושקש חדש, יורש לכדורגלן העבר ההונגרי המפורסם ביותר, ענה קצרות: "אולי, מי יודע".

הונגריה היא הנבחרת השנייה שבאה לישראל, אחרי הרומנים שהגיעו עוד שלשום בלילה. היום אמורות להגיע הנבחרות האחרות שישתתפו בטורניר: צרפת, שווייץ, קפריסין, שוודיה. נבחרת הנוער של ישראל תתאמן היום אחר הצהריים באיצטדיון רמת גן. לאחר מכן תצטרף אל הנבחרות האחרות בבית הארחה בקיבוץ שפיים בו שוהות כל הנבחרות.

הגרמנים התעלמו מרלף קליין

מאת סופר "ספורט הארץ"

עד כמה הכדורסל אינו פופולארי במערב גרמניה יעידו מיסאלי סוף השנה לקביעת הספורטאים, המאמנים והקבוצות הבולטים של 1985.

נבחרת מערב־גרמניה דורגה במקום החמישי באליפות אירופה, הישג ללא תקדים למדינה זו. אבל שמה אינו מופיע בין חמש הקבוצות הבולטות של השנה. נבחרת גביע דייוויס דורגה ראשונה ולאחריה שלוש קבוצות כדורגל של באיירן מינכן, בורוסיה מנשנגלאדבך וורדר ברמן שלא עשו דבר בזירה הבינלאומית ונבחרת הנשים בהוקי, שזכתה במדליית הזהב באליפות העולם.

רלף קליין, שהוביל את הנבחרת להישג זה, אינו מופיע בין רשימת המאמנים הבולטים אותם מוביל גינטר בוש (מאמנו של בוריס בקר), לפני קלאוס שלאפנר, מאמן קבוצת האלהוקי מאנהיים, המאמן הסיוף אמיל בק ומאמני הכדורגל אודו לאטק (באיירן) ויופ היינקס (בורוסיה מנשנגלאדבך).

בית"ר ת"א חונך מחר איצטדיונו בהרצליה

מאת סופר "ספורט הארץ"

בית"ר תל־אביב מן הליגה הארצית יחנוך מחר את איצטדיונו החדש בהרצליה למישחקי הליגה במישחק מול הפועל בית שמש. שלושה מישחקים נוספים יהיו ביום שישי: הפועל לוד — הכח מכבי רמת גן, מכבי רמת עמידר — הפועל עפולה, בית"ר חיפה — הפועל רמת השרון.

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־
הארץ
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב... דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 239952
248518

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST
העיר
כל העיר

אחרי 24 שנים שוב מכבי תל־אביב–הפועל חולון בגמר ב־7 באפריל

חיים וישראל החולונים הלמו ללא רחם בהפועל ת"א (93—79)

גביע המדינה – חצי הגמר

הפועל חולון — הפועל תל אביב 93—79 (49—38)

★ המצטיין: חיים זלוטיקמן

● לחולון: זלוטיקמן 30, באר־מור 24, פנדקסטר 16, קופר 11, אלימלך 10.
● לתל אביב: לארני 30, מרסר 16, ויליאמס 14, צימרמן 13, פרישמן 4, קאליס 2.
שפטו ראובן וירזבניק ואסא קמינר. 6000 צופים בהיכל הספורט.

מכבי תל־אביב — הפועל חיפה 113—76 (50—34)

★ המצטיין: קווין מגי

● למכבי: מאגי 35, ברקוביץ' 33, ג'מצ'י 22, גלסון 9, ארואסטי 8, ליפין 5, סטרייכמן 2.
● לחיפה: דלהל 26, פרדמן 15, קומבס 14, אפיד 13, קסקי 4, נחמיאס 2, שביט 2.
שפטו נפתלי עובדיה ודבי פישר. 1,500 צופים בהיכל הספורט.

קליף פונדקסטר, אחד המצטיינים בשורות הפועל חולון, קולע לסל הפועל תל־אביב. מימין גו קופר. במרכז עמוס פרישמן ומשמאל מייק לארני (צילום: אריה קנפר)

כדורסל

מאת גיא צוקר

הפועל חולון הגיע אתמול לנקודה אליה שאף מתחילת העונה, נקודה שלפניה נראתה רחוקה מאד. בנקודה זו הופך אוסף שחקנים טובים לקבוצה אחת, שהסך הכולל שלה ברשים ויעיל יותר מסכום הפרטי של מרכיביה. הניצחון 93—79 (49—38) על הפועל תל אביב, מעיד על כך שחולון הצליחה במשימתה. על פי התיאוריה הזו ברור שהפועל תל אביב רחוק מאד מהשגת המטרה, שאיש אינו יודע אם תושג.

הפועל חולון היה מוכן אתמול לכל מה שיכול היה הפועל תל אביב להציע: מישחק מהיר, מישחק איטי, הכנסת כדורים פנימה, או הסתמכות על קלעי החוץ. ההגנה, בראש ובראשונה — ניצחה את המשחק. חולון שמרה טוב כל כך שיכולה היתה להרשות לעצמה החטאות ואיבודי כדורים בהתקפה, מבלי שתאבד את יתרונה. הקבוצה הוליכה מן הדקה הראשונה ותל־אביב הצליחה להשוות פעמיים בלבד.

חולון ותל אביב פתחו בשמירות אישיות. ג'ו קופר נצמד לארל ויליאמס ומירר את חייו, עד לסיום. ישראל אלימלך לוחץ את עמוס פרישמן, מן הדקה הראשונה ושוב התברר שפרישמן אינו מתפקד כרכז, תחת שמירה אגרסיווית. מנגד לא הצליח צימרמן לעצור את חיים זלוטיקמן, שקלע במחצית הראשונה 21 נקודות. קליף פונדקסטר "חגג" מתחת לסלה של תל אביב וקלע 8 נקודות, לאחר קליעת כדורים חוזרים בהתקפה.

חולון הוליכה 14—6, בדקה הה־5, תל אביב צימצמה ל־12—14 ואחר כך השוותה ל־21—21, בדקה הה־12.

מייק לארני, מנהיג הקבוצה, התגבר על שמירתו של דייוויד בארמור, שהיה חלש בהתקפה, והחזיר את קבוצתו לתמונה. השוויון נשמר עד לדקה הה־15 (29—29) ואז החלה הבריחה של חולון: 31—38, 33—42, 38—49 במחצית. אלימלך לא הסתפק בשמירה המצויינת שלו על פרישמן ועזר לשחקנים הגבוהים, בעיקר בחסימות כדורים.

מי שהטיל ספק ביתרונה של חולון, קיבל את התשובה במחצית השנייה. בה לא השתנה דבר: חולון המשיכה לשמור מצוין ותל אביב לא הסתגלה. בארמור החל לקלוע וחיפה על חולשה זמנית של זלוטיקמן בהתקפה. תל אביב צימקה את הפיגור ל־58—65. אך אז קלע זלוטיקמן 5 נקודות ברציפות ולכל היה ברור שהסיפור נגמר.

חולון, ששחקניה חשו שתל־אביב עומדת לפני שבירה, המשיכה ללחוץ. בדקה הה־32 הוליכה 75—60 וארבע דקות לאחר מכן 84—67. לארני קלע כמה נקודות לא חשובות אבל מאומה לא יכול היה להציל את תל־אביב. היא היתה חלשה מחולון וחסרת כל סיכוי לניצחון. ארל וויליאמס סיים עם 14 נקודות ו־11 כדורים חוזרים. אך הוא השיג נקודות רבות כשהמישחק הוכרע והיה (כרגיל) חלש מאד בהגנה.

שריקת הסיום מצאה את החולונים מתחבקים ועולזים (והמוכר מישקה לפרדון גמע גמיעה ארוכה מבקבוק יין). אחרי הכל זו העליה השלישית בסך הכל של הקבוצה, לגמר גביע המדינה, בו הופיעה לאחרונה בשנת 1962. (הפסידה 46—74 למכבי ת"א. לאנשי הפועל תל אביב יהיה חומר רב למחשבה, במהלך הטיסה להולנד היום.

הפועל תל־אביב ישחק היום בהולנד

מאת סופר "ספורט הארץ"

אחרי שני הפסדים תוך 48 שעות, ממריאה הבוקר קבוצת הפועל תל־אביב להולנד ל"מסע התאוששות". כבר אחר הצהריים תיעבם מייק לארני וחבריו למישחק ראשון בטורניר מוק בעיר ליידן ויתמודדו עם הקבוצה ההולנדית קנריאגרס אמסטרדאם. אם ינצחו ישחקו ב־9 בערב נגד המנצחת בין ליידן והרדנס. אם יפסידו ישחקו ב־7 בערב נגד המפסידה.

החל מיום שישי ישתתפו כדורסלני הפועל בטורניר גדול בעיר הארלם בו משתתפות 8 קבוצות. המישחק הראשון של הפועל יהיה נגד קנריאגרס אמסטרדם. בשבת ישחקו נגד הקבוצה האמריקאית לאפאייט האסטלדם וביום א' נגד הקבוצה הבלגית רנו גאנט.

דייוי בארמור

זו מתנת חג־מולד נהדרת

מה הם אמרו

● דייוי בארמור: "בערב חג המולד לא התהוללתי, אלא הלכתי לישון. חשבתי רק על המישחק הזה. זו מתנת הכריסמס הטובה ביותר שקיבלתי בחיי. היינו צריכים את הניצחון הזה, כדי להוכיח לעצמנו שאנחנו יכולים לנצח את הקבוצות הגדולות".

● חיים זלוטיקמן: "בשביל זה באתי לחולון. יש לנו שחקנים טובים ואין כל סיבה שלא נהיה קבוצה טובה. אנחנו משתפרים ממישחק למישחק ויכולים לשחק טוב יותר.

● מוטי ארואסטי: "אני חושב שהמישחק הזה מראה שאנחנו חוזרים לכושר. הקבוצה לא שיחקה היטב בזמן האחרון, ואני מקווה שעכשיו נחזור לכושר שלנו וננצח בלימוז'".

מכבי לגמר הה־24, כרגיל, בלי מאמץ

מאת מיכאל קרנון

מכבי תל־אביב לא נדרש להשקיע אמש מאמץ גדול במיוחד, כדי להבטיח את הופעתו במישחק גמר גביע המדינה בכדורסל בפעם הה־24. [illegible] רק בעשר הדקות הראשונות, אבל לאחר מכן נכבע ללא תנאי 113—76 (50—34).

ללא לי ג'ונסון (פצוע) והאחד לאסוף (חולה) לא היתה למכבי תל־אביב לכאורה עדיפות גובה על החיפאים עם לידור קומבס וזו פרדמן. אבל שימו לב למאזן הכדורים החוזרים בסיום: 49 למכבי (25 בהגנה ו־24 בהתקפה) לעומת 27 של חיפה (15 בהגנה ו־12 בהתקפה). קווין מאגי (15 ריבאונדים) וקודקי גלסון (12) גילו עדיפות מוחלטת על יריביהם. למאגי היה זה אחד המישחקים הטובים מאז הגיעו לישראל. הפעם הוא לא הסתפק רק במישחק יעיל בהתקפה (35 נק') אלא עשה גם עבודה יוצאת מן הכלל בהגנה, מול קומבס, ואף ביצע 4 חסימות מרהיבות.

מלבד מאגי יש למכבי בכל מישחק [illegible] סיים את 20 הדקות הראשונות עם 6 נקודות בלבד.

אחרי יתרון 17—9 למכבי השוו החיפאים ל־19—19 ונראה היה שיתפתח מישחק מעניין. ליפין הוליך את ארואסטי ומכבי עלה ל־28—19 וסיים את המחצית ביתרון של 16 נקודות.

מאגי וג'מצ'י היו המוציאים לפועל העיקריים במחצית השנייה, כאשר ארואסטי התחבר לבלי הכר המריץ את חבריו למתקפה מהירה כשהחיפאים יכלו רק לעקוב מהצד ולהתחיל לחשוב על מישחק הליגה החשוב נגד בית"ר תל־אביב ביום שני.

קווין מאגי, הגדול מספר אחד של מכבי אמש, קולע מעל החיפאי דן פרדמן בדרך למישחק הגמר (צילום: אריה קנפר)

אבי כהן מירושלים התאמן במכבי ת"א וכבש 2 שערים

ויתר על כל המגיע לו מבית"ר ירושלים וקיבל בתמורה הבטחה שישוחרר לקבוצה אחרת

כדורגל

מאת רוני דיאמן
כתב "ספורט הארץ" בירושלים

אבי כהן, המגן המצטיין של בית"ר ירושלים שנעדר בשנה האחרונה מפעילות בגלל פציעה קשה בברכו, הפך השבוע לשחקן משוחרר הרשאי לעבוד ולשחק בכל קבוצה המעונינת בו.

כהן הגיע השבוע לסיכום עם הנהלת קבוצתו הקודמת: הוא מוותר על כל התביעות הכספיות כלפיה מהעונה החולפת בסך 14 אלף דולר, וכן יותר על הוצאות בעד טיפולים רפואיים ובתמורה מובטח לו שחרור ללא שום תנאי נוסף. אתמול השתתף אבי כהן באימון מכבי תל־אביב, לאחר שבמשך החודשים האחרונים ניהל מו"מ סודי עם המאמן שמעון שנהר. אף בלי ידיעתו של גדעון בריקמן, יו"ר הנהלת מכבי תל אביב.

בריקמן אישר אמש, כי לא ידע דבר בקשר לכוונתו של המאמן שנהר לצרף את השחקן הירושלמי לקבוצה. באימון הוכיח אבי כהן, כי נרפא לחלוטין. במשחק האימון הפנימי גילה יכולת טובה וכבש שני שערים.

כהן ימשיך להתאמן בשלב כזה כה במכבי תל אביב. אולם לא מן הנמנע כי בימים הקרובים יבוא עם קבוצות לאומיות נוספות לרכוש את הכדורגלן.

כדורידנית רומניה ערקה בגרמניה

ריסלדורף (איפ"י). אלנה גיאורגה, אחת השחקניות הבולטות של רומניה בכדוריד, ערקה מנבחרתה שהשתתפה כאן בשבוע שעבר באליפות העולם דרגה ב'. ראשי המשלחת דיווחו לשלטונות הגרמניים על היעדרה של הכדורידנית אחרי שזו לא הגיעה לנמל התעופה כאשר הם הבריאו לבוקארשט.

כדורעף

גם מעופפים מהונגריה יבואו

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורעף ההונגרית טונגסרם, מצמרת הענף בארצה, תבוא לישראל בסוף חודש מארס 1986, כדי להשתתף בטורניר רעים מרובע שיכלול גם את נבחרות אוסטריה, ישראל ונבחרת הנוער של ישראל — כך סיפר יונה פלד מזכיר איגוד הכדורעף.

אמש הגיעו לישראל מעופפי באייר לוורקוזן, ממערב גרמניה, אשר ישתתפו בטורניר שיהיה בתחילת השבוע הבא. בטורניר ישתתפו קבוצה נוספת מגרמניה, נבחרת ישראל וכן נבחרת הנוער של ישראל.

עוד הפסד לברצלונה

מאדריד (שרות "ספורט הארץ"). סל של חוסה־מאריה מארגאל, שלוש שניות לסיום, הביא ניצחון 96—94 לחובנטוד בדלונה על ברצלונה בפתיחת השלב השני של אליפות ספרד בכדורסל. היה זה ניצחון חוץ שני של בדלונה על ברצלונה בתוך ארבעה ימים.

ריאל מאדריד זכתה בניצחון חוץ 93—79 על גראנולרס, סאראגוסה ניצחה את לוגו 91—86 והאסטודיאנטס גברה על אסטגיל 100—79.

באיטליה ממשיכה סימאק מילאנו להוביל אחרי ניצחון 87—73 על רימיני, ניצחונה הה־12 ב־13 מחזורים. בנקו רומא, יריבתה של הפועל תל־אביב, גברה על סרחיו 96—82 ומדורגת במקום הה־12. למילאנו 24 נק' לפני קאנטו 22 וקאזרטה 18.

בבלגיה מובילה האלופה מאאיר אוסטנד עם 18 נקודות אחרי 14 מחזורים לפני מארייסבורג ומכבי בריסל, 16 נקודות כ"א.

היום עימות כפול מנצ'סטר — ליוורפול

יונייטד בגודיסון פארק הסיטי נגד ליוורפול

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). כדורגלני הליגה האנגלית מתחילים היום בסדרה של שלושה מישחקים בתוך שבעה ימים של פגרת חג המולד והשנה האזרחית.

עימות כפול בין נציגות הערים מנצ'סטר וליוורפול יעמוד במוקד מישחקי היום שכמה מהם יערכו כבר לפני הצהריים.

המובילה (49 נק') מנצ'סטר יונייטד, עדיין סובלת חסר בגלל פציעות, יוצאת לגודיסון פארק למישחק נגד האלופה אוורטון — המדורגת במקום השישי (40 נק'), בחמישה כבעים. אוורטון גברה העונה שלוש פעמים על יונייטד במישחקי גביע. שעה קודם לכן תתמודד באיצטדיון מיין רואד מנצ'סטר סיטי (מקום 16) השנייה בדירוג ליוורפול (45 נק').

שני מישחקי דרבי יהיו בלונדון ובהם מעורבות שתיים מקבוצות הצמרת. ב־11.30 תארח טוטנהאם (מקום 10) את השלישית בדירוג וסטהאם (45 נק') בעוד שב־15.00 ישחקו צ'לסי (מקום רביעי, 44 נק') וקווינס־פארק ריינג'רס (מקום 14). הנציגה החמישית של לונדון, ארסנל (מקום שביעי, 38 נק'), יוצאת במורל גבוה לווטפורד אחרי הניצחונות על ליוורפול ומנצ'סטר יונייטד. מישחק זה יחל ב־12.00.

יתר המישחקים: ברמינגהאם — נוטינגהאם, קובנטרי — איפסוויץ', אוקספורד — סאותהמפטון, שפילד ונסדיי — ניוקאסל, ווסט ברומיץ' — לוטון.

● הולנד. שלוש הראשונות ניצחו הפעם בצמרת נותר כשהיה. פ.ס.וו. איינדהובן ראשונה עם 35 נקודות, לאחר ניצחון על דן בוס 2—1.

ניחוש הטוטו

תיקו למכבי חיפה

עודי נתנאל

אורח השבוע של "ספורט הארץ" הוא עודי נתנאל, תעשיין בן 49, נשוי לאוגני, אב לעופר, לתמר ולאמנון. נתנאל כיהן בעבר כיו"ר אגודת מכבי תל־אביב. היום הוא חבר בוועד האגודה, נוהג לצפות בקביעות במישחקי הבית של מכבי תל־אביב.

.1	הפועל פ"ת — באר־שבע	x
.2	הפועל י־ם — נתניה	2
.3	יבנה — שמשון	2
.4	מכבי ת"א — שעריים	1
.5	הפועל ת"א — כפ"ס	1
.6	בני־יהודה — מכבי חיפה	x
.7	הפ. חדרה — יהוד	1
.8	רמת־עמידר — עכו	1
.9	מ.מודיעין — חולון	x
.10	בית"ר נתניה — הפ. ר"ג	1
.11	ב' חיפה — רמת־השרון	2
.12	מכביה — ב. רמלה	x
.13	הפ. לוד — הכח ר"ג	x

אתלטית העבר אסתר רוט ניחשה בשבוע שעבר שבעה מישחקים, מהם חמישה בליגה הלאומית והיוצאת את שיא הניחושים של המאמן ג'וני הרדי. שניהם בצעדים בראש מצעד המנחשים.

חדשות המשק

פרוטאורום מזהירה מפני סגירת המפעל בגלל קשיים עם ספקי החברה

במכתב למועצת פועלי עכו מבטיח מנכ"ל החברה כי כל עוד ניתן להפעיל את המפעל ברווח, תוך כיסוי ההוצאות — אין סיבה לסגור את המפעל

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת "פרוטאורום" שלחה מכתב למועצת פועלי עכו, בו התריעה על האפשרות, כי המפעל ייסגר בסוף החודש, בשל קשיים עם ספקי החברה. מנכ"ל החברה, ד"ר מיכאל קיס מסר, כי הוא לא מאמין שהמפעל ייסגר, מפני שהספקים — בתי הזיקוק, חברת החשמל וחברות הדלק — בהם תלויה החברה החליטו לא להפסיק בשלב זה את אספקת חומרי הגלם למפעל.

לדברי קיס הוחלט כי כל עוד ניתן להפעיל את המפעל ברווח, הכנסה את ההוצאות התפעוליות ואת הוצאות הריבית, אין סיבה לסגור את המפעל. בינתיים נמשכים המגעים בין המפעל למשרדי האוצר והתעשיה. בין הפתרונות העולים בדיונים — הצעה של "פרוטאורום" להגדיל את הונה העצמי על ידי הקצאה בניית פרטית. מבין שלושת בעלי העניין בחברה רק בעלי השליטה בחברה, ג'ק פרטר, הסכים להזרים את חלקו כי הקצאה הבנייה, והבטיח כ־2.5 מיליון דולר, מתוך שבעה מיליון שהיו דרושים להזרים.

4,000 עובדי משחטות שובתים היום

כל משחטות העופות בארץ, בהן מועסקים 4000 פועלים, ישבתו היום, במחאה על שהממשלה לא נענתה לתביעת התדרות פועלי המזון להעביר חלק מהסובסידיות המיועדות לעופות הקפואים, ולמנוע פיטורי 600 עובדים בינואר — על כך הודיע המזכיר הארצי של הסתדרות פועלי המזון משה הרוסנר, בהודעה לעיתונות.

סגן הרוסנר, כי באחרונה אף הונהג במשחטות שבוע עבודה בן 4—3 ימים, השכר פחת בהתאמה. להערכתו, השביתה היום היא צעד ראשון במאבק עד שיושג השיגור הדרוש.

בעקבות תיקונו של תשקיף ההנפקה:

כלל הצליחה להפיץ אג"ח דולריות בהיקף 10 מ' דולר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קונצרן כלל הצליח להפיץ איגרות חוב דולריות בהיקף של 10 מיליון דולר בתוך שלושה ימים. הצלחת גיוס ההון היא לאחר שהנהלת הקונצרן הוליכה בתחילת השבוע לתקן את תשקיף ההנפקה כך. שבנוסף לאופציית ההצמדה הדולרית, שהיתה באיגרות, נוספה אופציית הצמדה למדד. בתוספת ריבית שנתית של 8 אחוזים.

תשקיף ההנפקה פורסם לפני כמה חודשים ועד לתיקון התשקיף, היתה רכישת איגרות החוב הכרוכות מועטה ביותר. איגרות חוב הקונצרן אותם התנאים, והצעה לא נכבר בידי חברת ההנפקות של בנק דיסקונט. ביטולן הפצת ההנפקה עם אופציית ההצמדה הדולרית בלבד מלמד על הקיפאון השורר כיום בשוק ההנפקות הדולריות, ועל אכזבת של המשקיעים. כי לא צפוי פיחות בחודשים הקרובים.

עמנואל שרון בכנס מנהלי "כור":

הודות ליציבות המחירים יגדל התל"ג ב־3% בשנה הבאה

מאת סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הקיצוצים בתקציב בעליהם החליטה הממשלה, יסייעו לשמור על יציבות המשק ולשפר את מאזן התשלומים. ועל כן צופה משרד האוצר כי התוצר הלאומי הגולמי יגדל בשנה הבאה בשלושה אחוזים — כך אמר עמנואל שרון, מנכ"ל משרד האוצר בכנס מנהלים של "כור" בתל אביב. שרון אמר שהאוצר אינו מאושר מהחלטות הממשלה על הקיצוץ בתקציב שכן. למרות שההחלטה על קיצוצים בשיעור 600 מיליון דולר, מרבית קיצוצים אלו הם בסובסידיות או שמתבטאים בהעלאת מיסים, ואינם קיצוצים בפעולות, כדרישת האוצר. שרון אמר עוד, כי העלאות המיסים מהוות תמריץ שלילי לצמיחה, ותקציב השנה הבאה כולו אינו מבטר על צמיחה מואצת.

גם ישעיהו גביש, מנכ"ל "כור", אמר באותה מסגרת כי תחזית הקונצרן היא ששנת 1986 לא תהיה שנת המפנה בתחום הצמיחה, בין השאר בגלל הצמצום בשוק המקומי והקיפאון בשוק הפרטי וכן בגלל הכבדת נטל המיסוי — כל אלה לא יאפשרו העברת אמצעים מהשווקים הצרכנים לשווקים היצרניים.

הוקם צוות לטיפול באבטלת ערי פיתוח

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, מינה צוות המורכב מנציגי הממשלה, ההסתדרות והתעשיינים, לטיפול בבעיות האבטלה בערי פיתוח.

הצוות, בראשות מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יהושע פורת, התכנס אתמול לישיבתו הראשונה. ובה נקבעו נהלי העבודה. בישיבה על ניתוח ביקורים בשטח וביקורים במוקדי האבטלה.

הצוות יגבש פתרונות להקטנת רמת האבטלה בטווח הקצר והבינוני לטווח בינוני וארוך. במטרה לעודד ולסייע בפתרונות התעסוקתיים בכבי־ים.

בנק ישראל מעריך:

הציבור חוזה בחודשים הקרובים אינפלציה גבוהה משלושה אחוזים

ההערכה מבוססת על ניתוח תוצאות ההנפקה של מלווה קצר מועד שהונפק אתמול

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בבנק ישראל מעריכים, כי רמת האינפלציה הצפויה שהציבור חוזה בחודשים הקרובים, גבוהה ב־3 אחוזים. הערכה זו מבוססת על ניתוח תוצאות ההנפקה של המלווה קצר המועד לשלושה חודשים שהונפק אתמול. בהנפקה נסיונית, במסגרת מאמציו של משרד האוצר לבטל את ההצמדה במשק, ניתוח עקומת הביקושים להנפקה מראה כי ברמת התשואה לפדיון של 2.12 אחוז, שנקבעה בסופו של דבר, נרשם ביקוש של 39.8 מיליון שקל. מתוך היצע ראשוני של 50 מיליארד שקל. בנק ישראל לא היה מוכן לקבוע רמת תשואה לפדיון גבוהה יותר. הגם שברמת תשואה לפדיון של 3.5 אחוזים לדוגמא, נקבע ביקוש של 17 מיליארד שקל.

רמת התשואה הנבוכה יחסית שנקבעה עשויה ללמד על הערכת האינפלציה של בנק ישראל לחודשים הקרובים. סופר "הארץ" בעיד כי אחת הסיבות האפשריות לכישלון ההנפקה יכול להיות הגיוני הלא מתאים של הצעה לציבור. הבנקים מוכנים לשלם כיום על פקדונות ג'אבר ריבית הגבוהה ב־3 אחוזים לחודש, בשל גרעונות הנזילות שבהם הם נתונים, ולכן עדיפות ההשקעה בפקדונות שיקליים לטווח הקצר בולטת על עדיפות ההשקעה במלוות קצרי מועד. בבנק ישראל סוברים כי גם בעבר, כשרמות האינפלציה עמדו על 4 אחוזים בחודש, היו ציפיות הציבור לאינפלציה של 7 אחוזים בחודש.

יו"ר הת' הסוחרים: המעבר לשימוש בלעדי בשקל החדש יגרום תקלות

מבקש משר האוצר לקבוע תקופת מעבר וניסיון בת כחודשיים, שבה לא יוטלו עונשים על "עושי טעויות ברישומים"

מאת אביב צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הסוחרים סבורים כי המעבר לשימוש בלעדי בשקל החדש, בעוד שבוע, יגרום לתקלות ובעיות רבות במסחר. יו"ר התאחדות הסוחרים, יהושע נהרי, שיגר מכתב על כך לשר האוצר.

לטענתו חלק גדול מהקופות הרושמות בבתי המסחר אינן מותאמות לחישובים בשקלים חדשים. הסוחרים בבתי עסק אלה ייאלצו להמשיך להשתמש ביד את הפידיון ואת המסים. "דבר זה יגרום טעויות ברישומים. במקום תקבול של שקל אחד ירשמו תקבול אלף שקלים ולהיפך", טען נהרי. טעויות מסוג זה עלולות לשנות את סיכומי הפידיון היומי. ואת סכום המס שהסוחר יעביר. על פי פידיון זה, לשלטונות מס ערך מוסף.

כדי שעושי טעויות מסוג זה לא ייחשבו עבריינים פליליים, נהרי מבקש משר האוצר לקבוע תקופת מעבר וניסיון בת כחודשיים, שבה לא יוטלו עליהם עונשים. "במקום עונשים דרושה הדרכה ויעוץ מקצועי". טען יו"ר הסוחרים במכתב לשר האוצר יצחק מודעי.

יעקבי מזהיר מהתמוטטות עוד חברות כלכליות

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי, הזהיר מהתמוטטויות נוספות של חברות כלכליות ומהחרפה הבינתית והאבטלה במשק. הוא צופה קשיים גם בקליטת כ־30 אלף מועסקים שיתחרפו לכוח העבודה בשנה הקרובה, אם לא יינקטו מיד כמה צעדים.

לטענת השר יעקבי קיבלה הממשלה החלטות נכונות. בכך שעיכבה כמה מההצעות הקיצוניות של האוצר. לגבי תיכנון [illegible] והקטנת הסכם שהוצע להפחית מהסובסידיות. עם זאת אומר יעקבי, כי יש להחליט מיד על צעדים שיביאו להרחבת התפוקה והיצוא. הצעתו: להאריך את בניית החברות הממשלתיות ולהשקיע כספים אלה [illegible] עלות.

להדברי הממשלה אינה יכולה לנהל מדיניות הסטבאית בלבד, כי זו תביא למצב שבו יוזרמו כספים לצורך כיבוי שריפות, והשקעתם הדרושה לכביוה.

הסדרי תשלום חדשים לתיירים המגיעים מחו"ל דרך גשר אלנבי

מאת הדר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

הסדרי התשלום החדשים לקבוצות תיירים המגיעות מחו"ל, יונהגו בגשר אלנבי החל ב־1 בינואר. [illegible]

על פי ההנחיות החדשות יבוטל ההסדר הקודם שהיה קיים במקום לפיו נפרעו תשלומים אלה על־ידי סוכני התיירות באמצעות בולי הכנסה. ב־1 בינואר יהיה על סוכני התיירות לבצע מראש את כל התשלומים בכל סניף בית דואר בארץ לזכות השכבות לפקודת המינהל האזרחי באזורי הגדה. את הקבלות המקוריות יהיה צורך להציג במשרדי הגשר. עבור אגרת המעבר בלבד ניתן יהיה לשלם גם במזומן במשרדי גשר אלנבי.

המראות ונחיתות

(עפ. להלן ההמראות והנחיתות מנמל תעופה בן־גוריון ביום חמישי 26.12.85:

המראות:

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק, ב־0310 דן־אייר (3533) ללונדון. ב־0350 אל־על (1389) לרומא, ב־0555 פן אמריקן (115) לפריס, ניו־יורק וסן פרנציסקו. ב־0645 טי.וו.איי. (803) לפריס, ניו־יורק וסן־פרנציסקו ב־0645 טי.וו.איי. (825) לפריס ובוסטון, ב־0705 אל־על (337) לאמסטרדאם, ב־0730 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק, ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפריס, ב־0845 אל־על (395) למדריד. ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה. ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקהיר. ב־0930 אל־על (347) לציריך ובריסל, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון. ב־1045 אל־על (377) לקופנהגן, ב־1145 אל־על (5355) לפרנקפורט ומינכן, ב־1400 אל־על (331) לבריסל, ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה, ב־1430 אל־על (1387) לרומא, ב־1520 האפאג לויד (722) למינכן, ב־1615 לופטהאנזה (602) לפרנקפורט, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1635 אייר פרנס צ'רטר (7959) לפריס, ב־1625 אליטליה (747) לרומא, ב־1855 אליטליה (474) לרומא, ב־1905 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה, ב־1945 אל־על (443) לקהיר, ב־2115 אל־על (1385) לרומא, ב־2200 אל־על (511) לניירובי ויוהנסבורג, ב־2340 אל־על (1535) לניירובי.

נחיתות:

ב־0225 דן אייר (3532) מלונדון, ב־0820 אייר סיני (054) מקהיר. ב־1210 אל־על (1380) מרומא, ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1405 האפאג לויד (721) ממינכן, ב־1450 אייר פרנס צ'רטר (7958) מפריס, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1520 לופטהאנזה (602) מפרנקפורט, ב־1525 טי.וו.איי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופריס, ב־1525 טי.וו.איי. (812) מבוסטון ופריס, ב־1555 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול, ב־1600 פן־אמריקן (114) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופריס, ב־1705 אל־על (010) ממיאמי וניו־יורק, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1740 אל־על (338) מאמסטרדאם, ב־1750 אליטליה (4746) מרומא, ב־1805 טארום (245) מבוקרשט, ב־1820 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה, ב־1645 אל־על (324) מפריס, ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1910 אל־על (1348) מציריך, ב־1945 אל־על (006) מלוס־אנג'לס, שיקגו ואמסטרדאם, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2015 אל־על (396) ממדריד, ב־2030 בריטיש איירווייס (576) מלונדון, ב־2045 לופטהאנזה (608) מפרנקפורט ומינכן, ב־2050 אייר פרנס (130) מפריס וניצה, ב־2155 אל־על (316) מלונדון, ב־2210 אל־על (1368) מרומא, ב־2220 אל־על (378) מקופנהגן, ב־2315 אל־על (444) מקהיר, ב־2330 אל־על (5356) מפרנקפורט ומינכן.

כל ההודעות וההמראות והזמן אינו סופי, את המועד המדויק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון מס' 381111—03.

עורך את המהדורה: יצחק לאור

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סוחרי אילת: אזור הסחר החופשי לא היטיב עמנו

הסוחרים ונותני השירותים בעיר מתרעמים על כך שהחוק אינו מאפשר להם קיזוז מס תשומות על שירותים

מאת איתן רבין

כמה בתרבוי אילת אינם מרוצים מכינון אזור הסחר החופשי בעירם, ולדבריהם בקשה עליהם ההסדר בחיי יומיום.

הסוחרים ונותני השירותים בעיר מתרעמים על כך, שהחוק אינו מאפשר להם קיזוז מס תשומות על שירותים הניתנים להם בצפון.

בעלי מוניות למשל, שאין באפשרות המוסכים המקומיים באילת לתקן את רכבם, מוסרים אותו לתיקון במוסכים בצפון הארץ ושם משלמים מס ערך מוסף על התיקון. בשובם לאילת, אין הם יכולים לקבל החזר של המס ששילמו בצפון. בעלי המלונות בעיר אינם מסוגלים לקבל זיכוי על תשומות בשיעור מיליוני שקלים.

אל הקשיים בתחום התשומות ומס ערך מוסף מצטרפת העובדה שכל הכנסת סחורה מהצפון לאילת טעונה פיקוח של שלטונות המכס, וחייבת ברישום אצלם.

הסוחרים בעיר טוענים שהמצב באזור הסחר החופשי לא רק שלא היטיב עמם, אלא אף הרע להם; הם פנו בנושא לראש העיר, רפי הוכמן.

תערוכת נחשים ולטאות נדירים מרחבי תבל נפתחה במאה שערים

מאת אלי אלעד

במאה שערים נערכת באחרונה תערוכת נחשים ולטאות, חלקם נדירים ואקסוטיים מכל רחבי העולם. התערוכה הוכנה בדירת מגורים בשכונה והיא נושאת את השם — "נפלאות הבורא". יזם אותה הרב וינשטיין, הנמנה עם הזואולוגים החובבים הבכירים בארץ. חוקרי טבע שביקרו בתערוכה, אשר אינה פתוחה לפי שעה לקהל הרחב, התרשמו מהרמה המקצועית של התצוגה.

בחדרי הדירה הוצבו "טרריומים" (בתי גידול יבשים לזוחלים) חדשים לחלוטין עם חלונות שקופים ובהם עשרות זוחלים, חלקם נדירים. הרב מגדל בדירה עכברים לבנים, כדי שיהיו אספקה שוטפת של מזון לזוחלים. רימות זבובים, המשמשים מזון ללטאות, מאוחסנים במקרר בדירה. הדירה מחוממת כיאות, כדי שהזוחלים הטרופיים הנדירים לא יסבלו מקור.

בין השאר, כוללת התצוגה נחשי בואה (נחש חנק גדול מדרום אמריקה) ונחש אנקונדה צעיר, שהוא נחש החנק הגדול בעולם ואיזור קיומו בדרום אמריקה. לצידם נחשים מארה"ב כמו "נחש העשב הירוק" ונציגים של עולם הזוחלים הישראלי. מיני הלטאות כוללים חרדונים שונים ממדבריות מכסיקו, אוסטרליה ועוד. הזוחלים נרכשו כחוק בארה"ב והוצאו היתרים וטרינאריים בהתאם לחוק, כדי לייבאם ארצה.

הזואולוג, הפרופ' היינריך מנדלסון, מאוניברסיטת ת"א, אמר על הרב וינשטיין: "זה איש מאוד רציני עם ידע זואולוגי רחב מקיף ביותר. הוא לא רק מצוין בגמרא, אלא גם בזואולוגיה. יש חשיבות רבה לכך, שידיעת הטבע תתפשט גם בקהילה החרדית, שהיא בדרך כלל רחוקה מהטבע. רב זה עושה מצווה נוספת על כל המצוות האחרות שלו".

מזג אוויר בהיר בשבת

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ"

"עוד גל של גשם צפוי, אך הוא יחלוף מהר: בשבת צפוי מזג אוויר בהיר, עם שמש וללא גשמים" — אמר אתמול רוברט אולנסקי, החזאי התורן בשרות המטאורולוגי בבית-דגן. הגשם שהחל לרדת אתמול בלילה בצפון יתפשט בהדרגה למרכז הארץ והיום יהיה גשום. מחר ייפסקו הגשמים במשך היום ויהיה מעונן עד מעונן חלקית.

הממונה על מחוז חיפה איים בסגירת המפעל

"חיפה סולפיד" נדרש להסיר מטרד הריחות תוך 21 יום

בעקבות תלונות בעיקר של עובדי המפעל השכן "גדות כימיקלים", הסובלים באחרונה מסחרחורות ובחילות

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

הממונה על מחוז חיפה, משה גלנור, הודיע למפעל "חיפה סולפיד", כי אם לא ידאגו להסיר את מטרדי הריח הנודפים מהמפעל תוך 21 יום, יורה בהתאם לחוק רישוי עסקים על סגירת המפעל.

הממונה על מחוז חיפה מציין בהודעתו ל"חיפה סולפיד", כי לאחרונה קיבל תלונות ודיווחים, שהמפעל גורם למטרדי ריח חריפים, הנובעים משיבושים במערך הטיפול בשפכים.

יצוין, כי מפעל "חיפה סולפיד" ממוקם במפרץ חיפה סמוך לבתי הזיקוק. הסובלים העיקריים מפליטות הריח הזוהמים הם עובדי המפעל השכן, "גדות כימיקלים", בו מועסקים כ־200 עובדים. רבים מהם התאוננו באחרונה על סחרחורות ובחילות.

שר הקליטה במלאת שנה למבצע משה:

דמי הקיום של עולי אתיופיה יושוו להבטחת הכנסה של הביטוח הלאומי

למרות הגשמים שירדו באחרונה בצפון עדיין רחוק מפלס הכינרת מגובהו הרגיל ודייגי הכינרת נאלצים לרדת מספר רב של מדרגות, כדי להגיע אל המזח לאחר ירידת המים (צילום: פול מלינג)

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

הגענו להסכמה עם משרד האוצר שעל פיה יושווה שיעור דמי הקיום המשולמים לעולים האתיופים לשיעור הבטחת הכנסה של הביטוח הלאומי — מסר אתמול שר הקליטה יעקב צור בסיור באשקלון במלאת שנה למבצע העלאת יהודי אתיופיה. בשלב הבא יזכו בתנאים אלה העולים בכלל. לגבי עולים אתיופים שנקלטו במקומות עבודה ומשתכרים 300 אלף שקלים בלבד, הושגה לדבריו הסכמה שהם יהיו זכאים להשלמת הכנסה עד 500 אלף שקלים. לדבריו, תעניק השלמת ההכנסה למקבליה תמריץ לצאת לעבודה.

השר מסר, כי משרדו החליט לשנות את מדיניות קליטתם של העולים האתיופים: במקום לערוך להם הכשרות מקצועיות במרכזי הקליטה, הוחלט לקצר את תהליך הקליטה במרכזים ולהכשירם במישרין במקומות עבודה, שם ילוו אותם עובדי משרד הקליטה. החלטה זו נוגעת למאות עולים, שקליטתם המקצועית תועתק ממרכזי הקליטה למקומות עבודה.

השר צור אמר עוד, כי לאחר תקופה מסויימת יקבלו כל העולים אותם תנאים של האתיופים, מבחינת גובה דמי הקיום שיהיו זכאים להם.

שר הקליטה אמר שמאז 1978 הגיעו לארץ כ־15 אלף עולים אתיופים, מהם כ־8000 עד נובמבר 1984 וכ־7000 עולים במסגרת מבצע משה וספיחיו. לדבריו 1550 המשפחות נמצאות במגורי קבע, כ־770 משפחות במרכזי קליטה המקבילים למגורי קבע, 250 משפחות נמצאות בבתי מלון בשלבי פינוי ו־1600 משפחות במרכזי קליטה. כבר היום אמר השר העולים האתיופים מתגוררים ב־30 ישובים ברחבי הארץ ועד אפריל 1986 יגדל בעוד 15 ישובים אחרים. כיום עובדים יותר מאלף עולים אתיופים במקומות עבודה שונים.

שר הקליטה אמר כי הוא מקווה, שבקרוב יגיעו עולים נוספים מאתיופיה וכן ממדינות כמו סוריה, איראן, תימן "זה הזמן שכל היהודים שאינם בארץ יגיעו לארץ", ציין.

משפחות חד-הוריות

בסיור נמסר גם כי 38 אחוז מהעולים האתיופים חיים במשפחות חד-הוריות, שרובן עומדות על האשה. גברים רבים נספו בתלאות הדרך לארץ או התגרשו ונשותיהם נותרו לעמוד בראש המשפחה. כן נמסר, כי מתוך 5000 ילדים אתיופים 95 אחוז לומדים בבתי-ספר ממלכתיים-דתיים.

רשות שדות התעופה חוקרת תלונה נגד משרד נסיעות "נועם" לפיה:

"תמיר חודורוב נהנה מהטבות בטיפול בלקוחותיו בנתב"ג"

בשל קשריו של אביו יעקב חודורוב ★ תמיר חודורוב: להד"ם

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

רשות שדות התעופה מטפלת בתלונה, לפיה נהנה משרד נסיעות "נועם", שבבעלות בנו של השוער הלאומי לשעבר יעקב חודורוב, מסיוע מועדף בטיפול בנוסעיו בנתב"ג, בשל קשריו של האב בשדה התעופה. לסופר "הארץ" נמסר כי "התלונה נבדקת באופן מסודר והועברה לטיפולה של ועדת הרישיונות של שדה התעופה".

יעקב חודורוב, אביו של בעל משרד הנסיעות, תמיר חודורוב, מועסק על-ידי הסוכנות היהודית ובא ויוצא באופן חופשי בנתב"ג בשל תפקידו. הוא גם בעל רכב אשכול להסעת תיירים מחו"ל ומלווה אותם לא אחת עד יציאתם מהארץ.

על פי התלונה זוכים הנוסעים המגיעים לנתב"ג באמצעות סוכנות הנסיעות של הבן לעבור בדיקה ביטחונית בשדה התעופה ללא תור. הנוסע זוכה לליווי צמוד בכל שלבי היציאה מהנמל, כולל עזרה באולם ביקורת הדרכונים והעברה לאולם המלך דוד (האולם של אח"מ), גם אם אינו אישיות חשובה מאד. כאשר שב הנוסע לארץ ממתין לו הסוכן או נציגו באולם המכס ליד ביקורת הדרכונים ומסייע לו בכל השלבים שביציאתו. לעיתים במקרים של נוסעים מיוחסים, ממתינים אנשי הסוכנות של תמיר חודורוב לנוסע ליד כבש המטוס והוא מועבר במכונית פרטית לאולם המכס. נאמר בתלונה, בעוד כל סוכן אחר רשאי רק לאישור כניסה מיוחד לאולם המכס לשם קבלת קבוצות ולא בודדים. אך מיתר ההטבות הוא לא נהנה. על פי התלונה, מציעה סוכנות הנסיעות "נועם" שירותים אלה בגלוי לציבור הלקוחות, ומשתמשת בהעדפות אלה כדי למשוך קהל.

"כלום יתכן כי ייעשה שימוש חופשי באישורי הכניסה המיוחדים לאולם המכס ולשאר חלקי השדה, כדי לקדם עסקי הנסיעות של סוכן זה או אחר? או האם יכול כל סוכן נסיעות להבטיח שירות קבלת נוסעים ליד כבש המטוס ללקוחותיו?... יש להתריע על כך ולגרום כי נוהג נפסד זה, שכאמור זוכה לגיבוי כלשהו מצד אנשי הנמל, ייפסק," נאמר בסיכום כתב התלונה. תמיר חודורוב אמר אתמול, כי היה שמח אילו באמת יכול היה להגיש ללקוחותיו את כל השירותים המפורטים במכתב התלונה. לדבריו חלק גדול מאותם שירותים יכול כל סוכן נסיעות לקבל ללא כל מאמץ, כמו בקשה לרישיון כניסה מיוחד, כדי להמתין ליד כבש המטוס. הוא דוחה את הטענות, כאילו הוא זוכה למעמד מועדף בטיפול בנוסעיו בנתב"ג, לעומת סוכני נסיעות אחרים, בשל קשריו של אביו.

הוצא צו פירוק לשלוש חברות לייצור מצות

בשל סכסוכים בין בעלי המניות של החברות, שמנעו המשך תפעולן במשותף

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

צו פירוק לשלוש חברות, מהגדולות בארץ, העוסקות בייצור ביבוא ובסחר של מצות ותוצרי-מאפה אחרים — הוציאה אתמול נשיאת בית המשפט המחוזי בתל-אביב, הנה אבנור.

הצו לא הוצא בגין חובות של שלוש החברות, אלא בגלל סיכסוך בין בעלי המניות, שמנעו את המשך תפעול החברות במשותף. השופטת ציינה בפסק-הדין, כי היא לא עושה זאת משמחה, אלא מחוסר מוצא. שווי החברות, הפועלות כקונצרן, נאמד בין שישה לשמונה מיליון דולר.

החברות הן מצות ישראל בע"מ, ישראל רוזנברג בע"מ ("מצות אביב") ורוזנברג יצוא בע"מ. השופטת קבעה, כי החברות אינן מסוגלות להמשיך ולהתנהל כיחידות עצמאיות, באשר הן חברות משפחתיות שכמוהן כשותפות, והמריבות שם נמשכות זה עשר שנים ויותר.

בעלי המניות בחברות אלה (להוציא את חברת "מצות ישראל") הם בני משפחה אחת: ישראל רוזנברג, רעייתו צביה, וארבע בנותיו: שרה וולף, תחיה רבינא, שפרה צוק ודליה פומרוק ובעליהן. בחברת מצות ישראל שותפה בשיעור 45% גם משפחת חפץ. השופטת אימצה את טענות פרקליט משפחת חפץ, כי היא זכאית לקבל 15% כשווי כל שלוש החברות, הפועלות כקונצרן אחד.

באוקטובר 1979, בגלל הסיכסוכים הבין-משפחתיים, מונה רואה החשבון יחזקאל פלומין כמפרק זמני של שלוש החברות, ועד היום הן מתנהלות תחת פיקוחו. בעקבות החלטתה של השופטת, עשויות החברות להימכר לגוף שלישי.

השופטת ציינה, כי בית-המשפט אינו יכול להחליט בנסיבות העובדות של תיק זה, על מי מהצדדים למכור את מניותיו לצד אחר.

השופטת ציינה, לבקשת פרקליט משפחות וולף עו"ד ד"ר אמנון גולדנברג, כי בכל הצעה למכירת החברות תוגש בדרך של מתן הודעות וכל הצדדים יוכלו להשתתף להביע את דעתם בעניין.

צעיר מתרשיחא נרצח בקטטה עם תושב כפרו

כוחות משטרה סיירו כל הלילה בכפר מחשש אלימות בין החמולות המעורבות

(ע). עבד אחמד פעור בן 18 מתרשיחא בגליל המערבי נרצח שלשום בחצות בקטטה עם תושב אחר של הכפר. הרקע למעשה, תלונה שהגיש החשוד ברצח נגד אחי הנרצח, ולפיה, פרץ האח למחסן של בני משפחת החשוד וגנב משם חפצים. נראה כי לאחר דין ודברים בין החשוד והנרצח, שלף החשוד סכין ודקר את בן-שיחו למוות. הוא הועבר לתחנת מד"א במעלות ומשם לבית-חולים, שם נקבע מותו.

למקום הגיעו מפקד מרחב הגליל, נצ"מ יעקב גנות, וראש לשכת החקירות במרחב, המעבדה לזיהוי פלילי וכוחות מוגברים של שוטרים. המשטרה הפרידה בין שתי החמולות המעורבות בפרשה. לאחר שהתעורר חשש מפני התפרצות אלימה, במשך הלילה שרר בכפר שקט מתוח, וכוחות משטרה המשיכו לסייר בכפר. מהמשטרה נמסר כי צפויים מעצרים.

עורכת את העמוד: [illegible]

הומטל

רשת דירות הנופש בישראל

לאורחך מחו"ל — דירות מרוהטות ומצויידות היטב במקומות מרכזיים בכל רחבי הארץ

אורחים! עובדים זרים! עובדי חו"ל בחופשת מולדת! תן להם בית משלהם בארץ — דירת "הומטל". ממספר ימים עד מספר חודשים, ללא מתווכים ועמלות במחירים נמוכים בהרבה ממחירי מלון.

לפרטים נוספים פנה לסניפנו:

משרד ראשי: תל אביב דיזנגוף 33
טל' 03-289141-2, 03-289503
רמת-גן קריניצי 9, טל' 03-729279
ירושלים בן סירא 3,
טל' 02-225062, 02-244539
חיפה עמק הזיתים 12, 04-67426
אילת מגדל אילות רח' אילות 66,
טל' 059-73296
טבריה גני הומטל רח' רחל 5,
טל' ב־067-90780

Homtel israel

אל צבור האדריכלים בישראל

התחרות לתכנון בית המשפט העליון

א. ועידת חרום של אגודת האדריכלים, שהתקיימה ב־24.11.85, קראה לאדריכלי ישראל להמנע מהשתתפות בכל צורה שהיא בתחרות לתכנון בית המשפט העליון בתנאים שבהם הוכרזה.

ב. בדיונים, שהתקיימו עם נציגי המזמין לאחר הועידה, לא הושגה הסכמתם לתקונים שיבטיחו שמירת העקרונות שקיומם הוא תנאי הכרחי לקיום תחרות הוגנת.

ג. לפיכך נשארת בתקפה החלטת הועידה הקוראת לאדריכלי ישראל להמנע מהשתתפות בתחרות זו בכל צורה שהיא.

ועד אגודת האדריכלים

סוחר בגדים חשוד בהעלמת הכנסות בהיקף מיליוני שקל

שוחרר בערבות 25 מיליון שקל

(ע). סוחר בגדים החשוד בהעלמת הכנסות בהיקף של עשרות מיליוני שקלים, הובא אתמול לבית-משפט השלום בחיפה. השופט ראובן בן-זאזון ציווה לשחררו בערבות של 25 מיליון שקל. בית-המשפט עיקל את רכבו והוציא נגדו צו עיכוב-יציאה מן הארץ עד תום ההליכים המשפטיים.

בא כוח מחלקת החקירות של מס הכנסה בחיפה והצפון, נח דוידוביץ, טען בבית-המשפט כי החשוד, אלישע ליאונה (46) מנהריה, הצהיר במשך שנים על היותו מובטל, למעט שנת 1982, שבה הצהיר על הכנסה מזערית. לטענת בא כוח שלטונות המס הסתיר סוחר-הבגדים במרוצת השנים 84-1980 עשרות מיליוני שקלים.

בחיפוש שנערך בביתו נמצאו פנקסי מכירות באשראי ומסמכי בנקים, המצביעים על עיסוקו כסוחר בגדים. בא כוח שלטונות המס טען, כי בעוד החשוד התחזה למובטל, צבר למעשה הון ורכש במרוצת השנים בנה בית בידות וגם חדרים להשכרה.

נעצר עו"ד מב"ש בחשד סיוע לניפוח משכנתאות

צפויים מעצרים נוספים בפרשת מירמה קודמת

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

בית-משפט השלום בבאר-שבע עצר אתמול לשמונה ימים עורך דין מוכר מבאר-שבע בחשד של קשירת קשר לביצוע פשע. נציג המשטרה אמר בבית-המשפט, כי בין חודשי אוקטובר 1984 לפברואר 1985 הוצאו כספים במירמה בגובה של קבלת משכנתאות ממשרד השיכון. לשם כך — טען נציג המשטרה — הוכנו חוזים לקניית דירות על ידי זכאים, בהם נופחו מחירי הדירות.

נציג המשטרה טען, כי עורך הדין חשוד בעריכת שמונה חוזים, בהם נופחו מחירי הדירות מעבר למחיריהם הריאליים בשוק. הוא ציין כי בידי המשטרה חומר הקושר את החשוד להשגת ההכנסות לו. בית-המשפט אסר את פרסום שמו.

סופר "הארץ" מוסיף, כי זהו עורך הדין השלישי שנעצר בחודשים האחרונים בבאר-שבע. נגד שני עורכי הדין הקודמים — עו"ד ברוך סולומון ועו"ד צבי קדליאור — הוגשו כתבי אישום והמשפטים יתקיימו בבית-המשפט המחוזי בבאר-שבע. בפרשה זו הוגשו גם כתבי אישום נגד מתווכי דירות בעיר ונגד שני אזרחים, שנאשמו בתיווך בפרשת המירמה. נודע כי צפויים מעצרים נוספים.

שר הקליטה, יעקב צור, אמר במהלך סיור באשקלון למלאת שנה למבצע "משה", כי הוא סיכם עם משרד האוצר שהעולים האתיופים יקבלו הבטחת הכנסה מהביטוח הלאומי עד 500 אלף שקלים. עובד המשתכר כ־300 אלף שקל הכנסתו תושלם עד ל־500 אלף שקלים.

מלון הילטון יועמד לדין על הפעלתו ללא רישיון

מאת חיים הנדוורקר

מלון הילטון בתל-אביב יועמד לדין, לאחר שהתברר, כי למלון אין רישיון עסק כנדרש על פי החוק.

כתב אישום נגד מלון הילטון ונגד מנהליו, פיטר ונדר פליט, רודני סנדרס ומיכה פולק הוגש באחרונה לבית-המשפט לעניינים מקומיים בתל-אביב.

על פי כתב האישום, מנהל מלון הילטון עסק של בית מלון עם מסעדה, אולמות אירועים, בריכת שחיה ועוד, הדורש רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים. כתב האישום קובע, כי בבדיקה שנעשתה במקום בשני תאריכים שונים הוברר כי אין למלון רישיון עסק.

עיריית ת"א מתנה חידוש הרישיונות לשילוט בבתי מלון בקריטריונים חדשים

מאת זוהר בלומנקרנץ

ניסיון ליישב את המחלוקת על הצבת שלטים בבתי מלון בתל-אביב ייערך היום בפגישת נציגי התאחדות המלונות ונציגי העירייה בתל-אביב. העירייה מתנה את חידוש הרישיונות לשילוט במילוי קריטריונים חדשים. המלונאים מתנגדים להלקם.

ביהמ"ש סגר המזנון במלון הולילנד על הפקעת מחירים

מפעיל המזנון נקנס גם בסך מיליון שקל

מאת סופר "הארץ"

המזנון במלון הולילנד נסגר אתמול לתקופה של חמשה ימים בפקודת בית-משפט השלום בירושלים, בגין הפקעת מחירים. מפעיל המזנון, יעקב פסג, נקנס בסכום של מיליון שקל.

הפקעת המחירים נתגלתה בביקורת של פקחי משרד התעשיה והמסחר. השופט וקסלר החליט להחמיר בדינו של המפקיע, בגלל שהמזנון נמצא במקום המוני התיירים, אשר אינם מודעים למחירים הנכונים. המזנון הוא היחיד במלון ובשל כך נאלצים התיירים לשלם את המחירים המופקעים.

בביקורת משרד התעשיה והמסחר אותרו בין השאר הפקעת מחירים של המוצרים הבאים: חבילת שוקולד נמכרה במחיר של 2000 שקל במקום 1320 שקלים, שקית בייגלי נמכרה במחיר 1000 שקל במקום 555, ופלה מסוג פסק זמן נמכרה ב־800 שקל במקום 440 שקלים.

אנו מודיעים בצער על פטירתה של אמנו והסבתנו היקרה

מרים קיציס

ההלויה תתקיים היום יום חמישי י"ד טבת תשמ"ו 26.12.85 בשעה 11.30 בבית העלמין "הדרום" כנגב חולון בת-ים

המתאבלים:
בניה: רענן ושלמה קציר ומשפחותיהם
בנותיה: קיציס, פיינשטיין מיכאלי

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

אולגה שרויאר ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה, ביום א' י"ז בטבת תשמ"ו, 29.12.85 בשעה 15.00 בבית העלמין בכפר סבא. היציאה: נפגשים ליד השער

המשפחה

ביום ראשון י"ז בטבת תשמ"ו יחולו ארבע שנים מאז נלקח מאתנו יקירנו

טוביה יעקובוביץ ז"ל

מרים יעקובוביץ
רוני, ריקה והילדים
ויגי

סוכני הסנה הולכים על מחשב

סוכני הסנה הולכים על מחשב — וזה גם היתרון שלך המבוטח — שרות משופר ומהיר יותר, מידע ממוחשב בפחות זמן וביתר יעילות. סוכן הסנה יעמיד לרשותך מערכות מידע ממוחשבות ומתקדמות. הסנה — חברת הביטוח הגדולה ביותר בישראל החלה לצייד בימים אלה את סוכניה במחשבים. השרות הממוחשב של הסנה — מאפשר לסוכן להקדיש לך יותר זמן מבעבר. סוכני הסנה הולכים על מחשב — ואתה נהנה משרות ביטוח אישי.

קבוצת הסנה

graphicdesign

הארץ

יום ה', י"ד בטבת, תשמ"ו
26 בדצמבר 1985

ירושלים: רח' ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות והמנהלה הפרסומים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233. Tel. 824261

יש להתמיד במערכה למען חופש הגיור

הגדרת היהודי כ"מי שנולד לאם יהודיה ואינו בן דת אחרת או מי שנתגייר", שנוספה בשנת 1970 לחוק השבות, שיקפה בשעתו ר ממשיכה לשקף גם היום את דעת רוב יהודי העולם: למעשה, היא ההגדרה היחידה שעם ישראל, במדינת ישראל ובתפוצות הגולה, יכול להתלכד מסביבה. מיעוט בלבד מוצא בה דופי והוא מסתער עליה ללא-הרף.

קבוצה של חברי-כנסת, שהגישה בתחילת השנה הצעת-חוק פרטית, התובעת להוסיף לתיבה "או מי שנתגייר", את המלים "לפי ההלכה" — נסוגה אתמול זמנית, מטעמים טאקטיים; אבל היא מבטיחה לשוב ולתבוע דיון והצבעה בכנסת. הזוקה עליה שתוסיף ותעורר את העניין, אפילו תנחל מפלה. יש להתריע נגד המגמה השתלטנית הנמצאת בשורשה ונגד אופיה הפלגני.

שליטת הרבנות האורתודוקסית על התחום הרחב של דיני אישות — שהשלטון המנדאטורי קיבל מהשלטון העותמני והוריש למדינת ישראל הזולתית — מעוותת את דמות היהדות בארץ שבה זכתה לריבונות: זה עיוות המכביד על יהודי הגולה בכלל, ועל היהודים בארצות-הברית בפרט, להזדהות עם מדינת ישראל ולהכיר במרכזיותה לחיים הרוחניים של האומה. רוב יהודי ארה"ב שוללים את שלטון ההלכה כפי שהאורתודוקסיה (המפולגת בתוך עצמה) מפרשת אותה, והם נוהים אחר זרמים אחרים: הזרם הקונסרבטיווי והזרם הרפורמי הם המעצבים את החוויה הדתית של הגדול בקיבוצי עם ישראל בי-מינו.

מי שפוסל את מנהגי הגיור המקובלים על שני הזרמים האלה, מנסה להציג את אלה כאילו הם עומדים מחוץ למחנה; ואולם מבט-אחד בלבד על זירת החיים היהודיים ברחבי ארה"ב דיו להוכיח מה גדול האבסורד שביומרה זו. רבני לובאוויטש, סאטמאר ודומיהם אינם מייצגים את יהדות ארה"ב; כשם שהחרדים שבארץ-ישראל והרבנים הראשיים הנגררים אחריהם, אינם מייצגים את העם היהודי במדינתנו.

ההסתערות הבלתי-פוסקת בעניין "מיהו יהודי" המתמקדת בנושא הגיור, מבטאה את יצר השלטון של רבנים המסרבים להודות כי פני היהדות השתנו במאתיים השנים האחרונות. הרוב הגדול של יהודי העולם או שאינו גורס שדיני ההלכה מחייבים אותם או שמפרשים את ההלכה בצורה שאינה מקובלת על הרבנים האורתודוקסיים.

מאז האמנציפציה, שפתחה לפני היהודים את שערי התרבות והמחשבה המערבית, ובלעדיה אין לתאר את תקומתה של מדינת ישראל, קמו ביהדות זרמים רוחניים ודתיים שונים, וחסידיהם של כל הזרמים האלה מגדירים את עצמם כיהודים שלמים. הרבנים האורתודוקסים אינם מוכנים להכיר בשנוי יסודי זה של פני העם היהודי, ובעמדתם העקשת הם חותרים לפילוגו.

המערכה נגד השתלטות הדתית, ובעד חופש הגיור של כל הזרמים הלא-אורתודוקסיים, הזכרתם כזרמים שורשיים בארץ-ישראל, היא מערכה למען שמירת רב-גוניותה של היהדות כפי שהתפתחה והיא ירושה לנו: המסורת היהודית האמיתית, ועל פיקדון זה יש לשמור בכל משמר.

המחויבות הסובייטית לסוריה

דמשק תבקש, קרוב לוודאי, ממוסקווה להוסיף סעיפים לחוזה הידידות בין השתיים שיבהירו את המחויבות הסובייטית

מאת זאב שיף

בשבועות האחרונים, עוד בטרם התחולל משבר הטילים, הביאו השליטים הסורים בחשבון את האפשרות שבצמיה התדרדרות ביחסים הצבאיים עם ישראל. הם ביקשו לדעת מהי מידת המחויבות הצבאית של ברית-המועצות במקרה שסוריה תתעמת עם ישראל. מקורות מערביים מהימנים מעריכים, כי בביקורו האחרון של הנשיא אסד במוסקווה, היה זה, קרוב לוודאי, אחד הנושאים שנדונו בשיחותיו עם מנהיגי הקרמלין.

חוזה הידידות ושיתוף-הפעולה בין סוריה לברית-המועצות נחתם ב-8 באוקטובר 1980. מאז 1971, חתמה ברית-המועצות על כמה חוזים כאלה עם מדינות ערביות. יחודו של החוזה עם סוריה הוא בכך, שיש בו כמה ניסוחים מחייבים יותר. אחד הסעיפים קובע, שבמקרה של היווצרות מצב המאיים על הביטחון והשלום, שני הצדדים מתחייבים לקיים קשר מיידי כדי לתאם עמדות ולשתף פעולה. הביטוי "שיתוף-פעולה" אינו כלול, לעומת זאת, בחוזים דומים אחרים בין ברית-המועצות ומדינות ערביות.

פתוח משתתיים לאחר מכן, במלחמת לבנון, למדו שליטי דמשק, כי הסכמים לחוד וביצוע מעשי לחוד. השותף הגדול והכבד הוא שמחליט עד כמה מאיימים באמת האירועים על ביטחונו של השותף הזוטר, והוא שקובע את מידת שיתוף-הפעולה המעשי לבלימת האיום. הסיוע הסובייטי לסוריה הגיע אז רק אחרי המפלה בשדה-הקרב. אם משום שהקרבות התנהלו בלבנון ולא בשטח סורי, ואם מפני שמוסקווה לא רצתה להרחיב את המלחמה ולהגיע לעימות עם ארה"ב. מוסקווה ביקשה גם להבליג בעת המצור על ביירות, שאיים על שותף אחר שלה — אש"ף — יחד עם החטיבה הסורית הנצורה. הסיוע הסובייטי הגיע רק בתום המלחמה, עם אספקת ציוד רב, כולל מערכות-נשק שלא סופקו קודם לכן לסורים, וכן עם הצבת יחידות סובייטיות בסוריה עד אשר ישכילו הסורים לאייש את סוללות הטילים ארוכי-הטווח ס.א. 5.

כך או אחרת, למנהיגות הסורית היתה סיבה טובה להקשות קושיות על טיבה של המחויבות הצבאית הסובייטית. משבר הטילים האחרון המחיש בעיניהם את הדבר.

מוסקווה נוהגת בדרך שבה נוהגת כל מעצמה גדולה — היא מתחמקת מהגדרות מדויקות ומהתחייבויות חד-משמעיות, שיכבלו את ידיה ועלולות לגרור אותה לעימות צבאי עם ארה"ב. קל לסובייטים להתחייב לסייע לסוריה במקרה של התקפה ישראלית יזומה בשטחים סוריים. יתרה מזאת, במקרה אחד אמרו הסובייטים באחד הפרסומים שלהם, כי הם מכירים בכך שלסוריה יש אינטרסים אסטרטגיים בבקעת הלבנון. אך נראה, כי כל זה אינו יכול לספק את אסד. יתכן גם, שעם עלייתו של גורבצ'וב והתבססותו, חשוב לסורים להגדיר באופן ברור יותר את חוזה הידידות ואף להוסיף לו סעיפים שיבהירו היטב את המחויבות הסובייטית.

קשה להעריך כיצד יסתיים הוויכוח בין דמשק למוסקווה. מומחים אומרים, כי בעיני גורבצ'וב אין המזרח-התיכון נחשב כבעל עדיפות אסטרטגית ראשונה כפי שהיה בעבר, וכי הוא יהיה ביותר ממתן התחייבות צבאית חד-משמעית להתערב באורח ישיר לטובתה של דמשק בכל תסריט מלחמתי עם ישראל. מוסקווה תבכר להגביר את הסיוע הצבאי שלה לשיפור איכותו של הצבא הסורי ולהגברת כושר ההרתעה הסורית נגד ישראל. את זה היא אכן עושה בחודשים האחרונים, בתחום האווירי והימי.

המסקנה יכולה להיות, שמוסקווה ממלאת כאן תפקיד מרסן. אולם מסקנה זו אינה מתיישבת עם צעד אחר שעשתה ברית-המועצות לאחרונה — אספקת טילים ארוכי-טווח מסוג ס.א. 5 לשליט לוב, קאדפי. זה חדשים נפוצו ידיעות, כי הלובים מכינים עמדות לסוללות טילים אלה. סובייטולוגים שונים דחו שמועות אלה בטענה, כי מוסקווה לא תסתכן במהלך העלול לסבך את קאדפי ואותה בעימות עם ארצות-הברית. אך העובדות טפחו על פניה של הערכה זו. אסד הוא מנהיג אחראי וזהיר מקאדפי, אך כל עוד היתה האצבע הרוסית על הדק טילי הס.א. 5 בסוריה, אפשר היה להניח, כי השיקולים ללחיצה על ההדק הם רחבים וזהירים יותר. משהועברו הטילים הללו לידי הלובים, המזרח-התיכון נראה בטוח פחות אפילו תמנע מוסקווה מלתת הבטחות חד-משמעיות יותר לדמשק.

טיל אוויר-אוויר ס.א.5: העברת טילים אלה ללוב הפתיעה את המומחים

הליכוד המפולג בהסתדרות

הליברלים בסיעת הליכוד בהסתדרות הימרו את המשמעת הסיעתית זו הפעם השניה בחודש

מאת יהודית וינקלר

כדי ללמוד על היחסים האמיתיים בין חרות לליברלים אין צורך להרחיק עד לכנסת ולממשלה. השבוע די היה לעקוב אחר הצעד החוזר של נציגי הליברלים בסיעת הליכוד בהסתדרות. זו הפעם השניה בתוך חודש הימרו את המשמעת הסיעתית: חבריהם מחרות הצביעו נגד תקציב הביטוח שהוגש על ידי הקואליציה, הליברלים נמנעו בהצבעה. הנימוק הרשמי היה משני. הסיפור האמיתי מתגלגל במסדרונות מצודת-זאב ובמרכז המפלגה הליברלית זה שנים. ביטוייו משתנים מעת לעת, אך באחרונה קיבל אופי קיצוני יותר, שיש בו כדי להטעות, כאילו מדובר במשבר עכשווי אקוטי.

לפני כחודש זמן הוועד הפועל של ההסתדרות לאשר-לבחור בישראל קיסר כמזכ"ל. בחירתו היתה מובטחת ברוב מרשים. איש מבין חברי המערך והשמאל לא ציפה לתמיכה בקיסר מצד הליכוד. התסריט המוכן מראש השתבש במהלך הישיבה. נציגי חרות הצביעו כצפוי נגד קיסר, הליברלים נמנעו. בספסלים הקדמיים של הליכוד נראה הפעם ח"כ צבי רנר, הבוס בה"א הדיעה של איגוד העובדים הליברלים, שמוצג את חבריו, הללו, לשמרת רוחם הגלויה של נציגי חרות, וכן לתשואות כשהורידו ידיהם בהצבעת ההימנעות.

ח"כ יעקב שמאי, יו"ר סיעת הליכוד, היה נבוך. לא זו בלבד שלא עלה בידו לגבש את סיעת הליכוד כך שזו תצביע כגוש אחד, בא רנר והותיר אותו מבודד גם בהצבעה על קיסר. לאחר מעשה טען רנר, כי הליברלים נוהגים זה שנים להימנע מלהצביע נגד מועמד הרוב, וכך עשו אפילו בימיו של דוד לוי כאיש החזק בהסתדרות. זה רק חלק מהסיפור; חלקו האחר, הסביה, קשור באי תפקודה של סיעת הליכוד בהסתדרות.

אליבא דרנר, אנשי חרות, קרי ח"כ שמאי, אינם מטפים את המוסדות לדון במדיניות ובנושאים שעל סדר היום, אלא קובעים עמדות באורח חד-צדדי. אי שיתופם של הליברלים, גורס רנר, הגדיש את הסאה. אילו היה מדובר בצעד מתוך מחאה חד-פעמי, אפשר היה לראות בהסבריו הגיון כלשהו, אך רנר הוסיף והבהיר: הליברלים אינם מצדדים עוד בהפרדה בין האיגוד המקצועי לבין חברת העובדים ולפיכך עמדותיהם בשורה ארוכה של נושאים שונות מעמדות אנשי חרות.

ויתור על ההפרדה, שהיתה במשך כל שנות קיומה של סיעת הליכוד בהסתדרות סלע המחלוקת העיקרי בינם לבין המערך, סולל לכאורה את הדרך לשיתופם במוסדות הבכירים הביצועיים. המזכ"לים השונים, לרבות קיסר, נאחזו בחילוקי הדעות בנושא זה בתירוץ מרכזי בהתנגדותם לשיתוף הליכוד בוועדה המרכזת. מי שבקשו לעסוק בספקולציות פוליטיות, יכול היה להניח, כאילו רנר וקיסר מצויים כבר בעיצומו של משא ומתן על צירופם של הליברלים למוסדות הביצועיים העליונים. תנועת החרות חרקה שן אך נמנעה באותו שלב מלהגיב. שמאי וחבריו הסתדרו באותם ימים בבנין הוועד הפועל בגירעון המעיק של מאות אלפי דולרים שנותר מהבחירות האחרונות להסתדרות.

שרי הליכוד התחייבו לסעוד את שמאי, לשאת בהוצאות ולדאוג לגיוס הכספים, אולם איש מביניהם אינו טורח לממש את ההבטחה, לרבות השרים הליברלים. איגוד העובדים הליברלים שאמור היה לשאת במחצית מההוצאות, כפי שנהגה מחצית הכסף הפוליטי, לא העביר את הסכומים בהתאם.

הקש האחרון

רעת הליברלים על מערכת הבחירות נשמעה בגלוי בכינוסים פנימיים, ואף ניתן לה ביטוי בגילוי-דעת בחתימת ח"כ רנר. באותו גילוי-דעת נאמר, כי לליברלים כמעט שלא היתה השפעה על מערכת הבחירות שהיתה בזבזנית ובלתי יעילה. אילו התייחסו בחרות ברצינות לנאמר על ידי איגוד העובדים הליברלים, אזי צריך היה כבר לפני כחודש לזמן בדחיפות את המוסדות ולקיים בירור יסודי. אך נראה כי אנשי חרות התרגלו ל"נישואים" עם הליברלים, שבמסגרתם שתי הקבוצות חיות בנפרד ונפגשות על התיבה בישיבות הוועד הפועל.

לליברלים לא היה די בכך. קבוצת רנר, קרי איגוד העובדים הליברלים, משחקים גם על המגרש הביתי במפלגתם. עם 20% רנר תובע שריון מקומות בכנסת, במוסדות לאומיים, במשרות, בכספים. כדי לערוך את אנשיו בהסתדרות גם לצורך המאבקים הפנימיים בין קבוצות השרים המסוכסכות במפלגתו, לא די בסיסמאות רעיוניות. התרגום המעשי לכתגות נחוץ לשימון המערכת.

בעקבות הבחירות להסתדרות ומסד נסימלוי, שונו יחסי הכוחות בסיעת הליכוד בהסתדרות. לליברלים 36 אחוזים, לחרות 64 אחוזים. לפיכך הוקמה גם מעין הנהלה מצומצמת הקובעת את נציגי הליכוד במוסדות השונים: היא מורכבת משני אנשי חרות ונציג הליברלים. רנר אינו יכול עוד "להסתודד" עם המערך ולהכניס לאנשיו משרות, כיבודים ושליחויות ללא חתימתם של שמאי וחבולוק שליש.

הקש האחרון ששבר את גב הגמל היה לפני כשבועיים, כאשר ביקש רנר להציב לוועדה המנהלת של קופת חולים את הד"ר לב, אחד מאנשיו, ללא חתימתם של ח"כ שמאי וחבולוק שליש. השניים חסמו בפניו את הדרך. בינתיים יצא רנר לארצות הברית בשליחות מטעם ההנהלה הציונית. ממלא מקומו הד"ר ישראל אלינר, שמפיו נרשמו בעבר התבטאויות חריפות נגד הליכוד בהסתדרות, קרי נגד אנשי חרות, החליט שלא לעבור על הפרשה לסדר-היום. הוא אירגן את אנשיו להצבעת המחאה במליאת הוועד הפועל.

ח"כ שמאי הביע את ביטחונו כי הפעם "העניין לא יעבור בשקט" — הוא מרמז להתערבות של שרי הליכוד במתרחש בסיעה ההסתדרותית. הליברלים מצידם סומכים על אדישות השרים באשר לנעשה בהסתדרות. עובדה — עד כה לא נקראו לבירור בפרשת הצבעתם בישיבת הבחירה של קיסר. ח"כ שמאי בטוח שהשרים יתערבו הפעם, משום שלהתנהגות הליברלים בהסתדרות יש השלכות על ליכוד הליכוד. לדעתו, דווקא מן המצוקה שהליכוד נקלע אליה בוועד הפועל, יצמח הליכוד המלוכד הראוי כשם ששיתוף הפעולה בין שתי המפלגות בשנות ה-60 הביא להקמת גח"ל. עם זאת, שמאי דוחה את קובלנות הליברלים ומציע להם, קודם כל, לשאת שווה בשווה בהוצאות מערכת הבחירות ורק אחר כך לבוא בדרישה לייצוג שווה בוועד הפועל ובסמכויות.

קלף מיקוח

בחרות מאמינים כי הוועד הפועל משמש בידי רנר קלף מיקוח במאבקיו הפנימיים במפלגה הליברלית — תחילה כרת ברית עם השרים שריד, פת ונסים, אחר כך עבר למחנה מודעי, ועתה הוא מקורב לשלושה להם. שמינה אותו למנהל אגף התברואה בעיריית תל-אביב. רנר מתנה את ליכוד הליכוד הארצי במתן מעמד מוסכם, והיינו שריון, לאיגוד העובדים הליברלים והדרך להפגנת נחישות בנושא זה היא בערעור מעמדה של סיעת הליכוד בהסתדרות. בחרות אין גורסים אפשרות שיתוף-פעולה ממשי בין הליברלים לבין המערך, הן משום שקיסר אינו זקוק לליברלים לשם ביצור מעמדו והן משום שהוועדה המרכזת, הנושא חוזר להיות גדולה ומסורבלת. אין גם ודאות שאנשי מפ"ם יקבלו בזרועות פתוחות אפילו את הליברלים לקואליציה ההסתדרותית, מחשש שבכך ייקבע תקדים ביחס לאנשי חרות.

אלא שנציגי חרות אינם מביאים בחשבון את קרימיותיו של קיסר במישור המפלגתי. הוא אינו צריך בהכרח לצרף אותם לוועדה המרכזת כדי להעמיק את הקרע בסיעת ליכוד. די בקירובם של הליברלים, שיתופם בוועדות, מתן שליחויות לאנשיהם. הצלחתו לפורר את האופוזיציה של הימין בוועד הפועל תוסיף לו נקודות זכות בעיני חבריו למפלגה. כשם ששיתוף הפעולה עם הליברלים עשוי לשוות לו תדמית של פוליטיקאי מסולת הראשון מבין המזכ"לים היודע לקרב את המעמד הבינוני ואת הימין ולרתום אותם לעגלתו.

קיים שוני מהותי בין נציגי חרות לבין נציגי הליברלים בוועד הפועל, כשם שהחוזר הכולל של חברי שתי המפלגות במישור הארצי שונה. בעוד שבקרב אנשי חרות מצויים תושבים מעיירות פיתוח, חברים בוועדי עובדים ו"עמך", את ספסלי הליברלים חובשים בעיקר אנשי המעמד הבינוני העירוני. בחוגים של סיעת תכלת-לבן (חרות) רווחת הדעה, שהליברלים מיוצגים גם עתה באופן מוגזם ביחס לכוחם המעשי, וחוגים אלה מייחלים למיפקד או בוחן כלשהו לבדיקת כוחם האמיתי של הליברלים בשטח.

קשה להעלות על הדעת שדווקא בשורת ליכוד הליכוד תצא מההסתדרות, כפי שסבור ח"כ שמאי, אך עתה כשהנושא עולה בעדיפות גבוהה, אפשר ללמוד על רחשי הלב והגעגוע ההדדיים בין שתי המפלגות במסגרות ארציות נוספות, בכנסת ובממשלה.

דגש חזק / ישראל אלדד

בין המורמונים וחג המולד

מעבר להתרגשויות סביב שלוחת האוניברסיטה המורמונית, קיים המכלול הסבוך של יחסי העם היהודי השב לארצו עם הנצרות בכלל והאפיפיורות בפרט

אילו באתי לערוך רשימת גורמים שיש בהם סיכויים או סיכונים לישראל, לא הייתי מציב את אוניברסיטת המורמונים בטור הסיכונים. אך גם בטור הסיכויים היה מקומה נמוך, שלא הייתי מקדיש לה זמן או מרץ כלשהם על הסכנות אלה הנדרשים כיום בחזיתות מסוכנות מכש — לעם, לארץ, למדינה. לעיר, לרבות בתחומי הדת והדת. אם למשל אחרי "מבצר" שבו מתרגם כל כך איש אג"י באימת הנסיון המורמוני, מופיעה בתוכנית "ספרותית" הסופרת דניאלה כרמי ומצהירה שבעיניה נישואי תערובת הם הדבר "הכי טבעי שבעולם". אני חושש שבספרה ובהצהרתה זו מעל המרקע, היא עלולה לגזול יותר נפשות מבתי ישראלים — צעירות המיודדות עם לא-יהודים אך עדיין מהססות בגלל עכבות ומהוסוסים חברתיים — מאשר ייעשה בעמל של שנים על ידי מיסיונרים מורמונים. או אחרים, כדי לצוד כמה עשרות יהודים מתוסכלים. הרי אם לא המורמונים או ה"יהודים המשיחיים" שונים ומשונים. הם ילכו שולל אחרי כל מיני צידי-נפשות, כיתות לסוגיהן, סצנטולוגיה ומדיטציה וכל מיני גורו שרלטנים ופלילים השורצים בעולם ואצלנו.

מה גם, שבארה"ב מרבים לחשוף פרשיות לא כל כך נקיות על ראשיתה והמשכה של אותה דת מורמונית, והרי כתמות החופש המהולל שלנו, והאר שמתאפשר להם לכל כמופתי-המור מתים לפרסם ברבים את החשיפות האלה, כדי להבאיש את ריחם של המטיפים מבין המורמונים. אם אכן מטיפים ומפתים הם, וגם, זאת, שאין הם ראשונים בארץ למיסיונריות. עשרות מיסיונים ומאות מיסיונרים מוציאים מיליארדים כדי לצוד נפשות. ואין שום פרופורציה בין ההוצאות לתוצאות: עשרות עלובי נפש, גם עלובי כיס. ויש גם עיקוב מתמיד, ועיכובים חוקיים וציבוריים רבים, מבלי להזדקק להבהלה פילוסנטרית התקשורתית, לשכמות לבם של גורמים עירנים רבים.

★ ★ ★

ייתכן שמלכתחילה לא היה צריך להעניק רשיון לבניין אוניברסיטה שכזאת ובמקום שכזה. לא הרחק משם ניצב שנים רבות שלט: "במקום הזה יוקם בית המשפט העליון לישראל". מסיבות מה, נגנזה התוכנית. המקום באמת שובה עין ולב, וגם ניבט הישר להר הבית. אל מול פני מקום לשכת הגזית מלפנים. ועתה פתאום אוניברסיטה זרה, גורם זר נוסף בעיר הנבוכה.

עדיין יש עוררין על ריבונותנו המלאה על העיר גורמים אחרים. לרבות הכנסיה הנוצרית. המבטיחים להחזיר למעבר בין-לאומי או בין-דתי. זאת אף על פי שבעולם לא היה עוד בירושלים חופש פולחן כה מלא לכל דת וכת — להחמיא והעליה לרעה של יהודים, שאסור להם להתפלל במקום המקודש ביותר באמת, הר הבית — כפי שסורר בה מאז שחזרה בידינו ולידינו. במצב, זה של מאבק מדיני ודתי מתמשך, כל תוספת כוח לדת אחרת, או תוספת גורם זר, יש בהן כדי להזיק למאבקנו. האוניברסיטה הזאת אף אינה מייצגת קבוצה אתנית או דתית כלשהי הזדה כאן, כי הרי כמעט שאין מורמונים בישראל.

כל אלה הם נימוקים שיכלו להשפיע על שלילת רשיון מלכתחילה. לצערנו, המעשה נעשה, ויש עובדות משפטיות ומעשיות. כנגד זה, יש המחויבויות, וראשי האוניברסיטה חוזרים ומודיעים על נכונות לשוב ולחזק התחייבויות שלא יהפכו אותה למרכז מיסיונרי. לא נותר אלא לפקוח עין, כי הכת נמצאת בארה"ב בתנופת גידול — ועם סימנים ראשונים לשלוחות מיסיונריות, להשתמש בהפרת התחייבות כדי לבלום, ולסתום.

כרגע, במצב של חזית מדינית שאנו שרויים בה, מיותר לתת נשק נוסף בידי הרבים שעיניהם צרה בשלטון ישראל בירושלים. זה מקרוב שמענו מפי מלך רבת עמון, שמוצאו אגב בחג'אז ולא פה ארצו ומולדתו, שהוא מקווה בקרוב לראות את דגלו מתנוסס בירושלים ובהר הבית. עתה מעניין באמת לראות, אם ייצאו הרבי מגור או ה"מתנגד" הרב שך וכל ש"ס וכל מחנה החרדים בהתקפה רבתי נגד סכנת הערעורים על ריבונות יהודית מלאה על עיר הקודש. או שמא יסייעו בידי הרוחשים אותנו שוב ל"מאה שערים" או לסימטת כותל הדמעות. היוכיחו גם בזירה זו, הצפויה לנו, תקיפות כפי שהם מוכיחים לגבי סכנות פחות גדולות מסכנת ציד נפשות על ידי מורמונים?

יש סימנים מדאיגים מאוד של התגברות הלכי רוח, הלכי נפש, גם פורים גלותיים — ששם מוצדקים היו — ואף געגועים להויה גלותית בלתי ממלכתית או אף אנטי-ממלכתית. וכאן יכולים הם למצוא לעצמם במפגיע בעלי ברית דווקא בקרב כופרים ומורדים ומרשיעי ברית להכעיס ולתיאבון. לוויתור על שלטון יהודי מלא בירושלים השלמה. האלה גרועים ומסוכנים מהמורמונים. הדעת הנרגשת של אברהם שפירא על קדימותה ועל עליונותה של התורה על המדינה והצריך כי יש קיום לתורה, גם בלי מדינה — חושפים את האמת: אין בין אגודת ישראל לנטורי קרתא אלא תקציבים בלבד.

★ ★ ★

עניין שונה, רציני יותר ועמוק יותר, הוא מכלול יחסי העם היהודי השב לארצו עם הנצרות בכלל והאפיפיורות בפרט. ליהדות אין "תסביך נוצרי". אלא אם כן איפה אישם בשולי הרפורמה הקיצונית. אך לא ביהדות בשלמותה לאורך כל תולדותיה. כנגד זה, היו וישנם בכל הדורות ובכל הזרמים "תסביכים יהודיים" בנצרות. אם מצד המודעות למוצא היהודי ולפרישה ממנו. אם מצד הטינה על כך ש"האב" לא הכיר באלוהות ה"בן". העם היהודי עצמו, שאותו בראש ובראשונה בא ישוע לגאול, לא קיבלו. או — וזה השלב האחרון, האקטואלי והאקוטי ביותר — מצד רגש האשמה על הרדיפות, על השנאה שהוספה בכל הדורות, ובכלל זה עלילות מחרידות ביותר. ועד להשמדה ולתועבה הנוראה בימינו כי צלב הקרס צמח מן הצלב.

על כל זאת נוספו גורמים עולמיים חדשים, כגון ההתפרקות הכלל-עולמית מאמונה, סכנת האתיאיזם בפועל, ואף הקומוניזם והמרקסיזם שהיו לדת חדשה, ואולי גם באחרונה סכנת איסלאם כובש, גרמו לכנסיה הגדולה של הקאתולים (של הנוצרים האחרים, לא כמאורגן) לערוך חשבון-נפש לגבי יחסם לעם היהודי. גורם משפיע בה קשר זה הוא הפלא ההיסטורי, בעיני תיאולוגים תיאורטיקאים, גם פלא תיאולוגי, שבתקומת עם ישראל בארצו. מכאן שורה של התייחסויות: תיקוני תפילות, עיונים, כינוסים, מפגשים וכו'.

הממלכתיות היהודית ושחרור ירושלים, על המקומות הקדושים, גם חיינו קשרים מהסוג שמעולם לא נודעו קודם. בשבועות האחרונים התקיים ברומא סינוד של ראשי הקאתולית בראשות האפיפיור, וכן הועלתה, הצעה שהכנסיה הקאתולית ("הכס הקדוש") תבקש סליחה מהעם היהודי על העוול שעשתה לו במשך כל הדורות. הסינוד דחה את ההצעה (כמעט אמרתי: ברוך השם!). בטיעון שטרם הגיע הזמן לחרטה שכזאת, וכי נותרו עדיין בעיות בין הצדדים שיש לפתרן תחילה.

מילא. איכשהו "עיכלנו" בקלות רבה את הדחיה הזאת: בבראנו לא הורגלנו לצפות לאותה חרטה. זו באמת בעיה פנימית של הנצרות, פנימית מאוד, ועל כן הציבורים והעכבות. ייתכן שאביהם בשמים הוא שצריך לסלוח להם. אנו בארץ, אין לנו לא הכוח ולא הסמכות לסלוח. ואותו קרדינל חשוב באמת ובבראה באמת חסיד אומות העולם, רודה אנג'ליני, שזכה השבוע בפרס מטעם אוניברסיטת בן-גוריון, עדיין חייב היה לשמוח על כך — כפי שכתב עטוט בך זה שלשום ב"הארץ" — שהטקס התקיים בבאר-שבע. כי אילו זה היה בירושלים, היה הוא מתלבט איך לנהוג בסבך ההתייחסות של הותיקאן אל השלטון היהודי בירושלים.

★ ★ ★

הרי עדיין לא זכינו להכרה רשמית אף במדינת ישראל ללא ירושלים. זה הדבר היחיד שעלינו לתבוע מראשי הנצרות: על הכנסיה להכיר במדינת ישראל. ומעל לכל להכיר בירושלים כבירת עם ישראל ומדינת ישראל. אין זה דבר של מה בכך לכנסיה, כמובן. זה עדיין נראה לה — אם כי לא לכל הנוצרים — כסותר אי אלו הנחות-יסוד אוגוסטיניות או אחרות, על סיום תפקידו ההיסטורי של העם היהודי ועל חורבן ממלכתיותו בעקבות סיום זה וכעונש על אי הכרה ב"גואל". הכנסיה התקשתה מאוד להסביר, תיאולוגית והיסטורית, את מצב קיומנו, את המשך קיומנו. ועתה נוסף על כך זה פלא תקומתנו הממלכתית, שיבתנו, שיש בהן כדי להפריך את הנחת-היסוד של הנצרות שישוע היה הגואל שניבאו עליו נביאי ישראל בדברם על גאולתנו.

זה התסביך התיאולוגי העמוק בנצרות. כל העולם הנוצרי — כדבר נישעה — "כורע ומשתחווה לשלושה יהודים וליהודיה אחת". עתה כמעט שנתבע מהעולם הנוצרי לכרוע ברך בפני העם היהודי. שאלפיים שנה הוקע על צלב הנצרות, כאומה וכבד דינה, קם לתחיה באותה ירושלים.

זוכרים נכתב בעיתונים, שעומדת להגיע משלחת אפיפיורית מיוחדת ובידיה מסר לממשלת ישראל. עד כה לא נודע דבר על כך. ייתכן — זה לוודאי — שיש בו צעד נוסף במגמתה של הכנסיה להכיר במציאות תחילה, ורק אחר כך למצוא לה ביסוס תיאורטי. עוד ב-1903 אומר האפיפיור להרצל שבא לשכנע בעניין הציונות: "נון פוסומוס", בלאטינית, איננו יכולים. לעולם לא נסכים לכך שהיהודים ישובו לירושלים. המשיח קילל אתכם. אם אותו (הרצל) יביא את היהודים לירושלים, הכנסיה תשלח את כל כמריה לשם כדי להטביל אתכם לנצרות. "מוטב שירושלים תישאר בידי הכופרים מאשר בידי יהודים".

התגברנו גם על כך. וטוב היה לצפות בחוצות חג המולד שלהם, בטקס המפואר — על כל סממניו האליליים לטעמנו, אכילה מבשר בן-האלוהים, שתיה מדמו, סמלית כמובן וכל זאת אלילית — טקס המשודר מבית-לחם יהודה לעיני מאות מיליוני נוצרים בעולם. טקס הנערך בחסות צה"ל ובחסות מדינת ישראל. אלמלא אימת הרבנות עלי, הייתי מציע להתקין על חוויה זו ברכת "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" בשם ובמלכות. ללא שום בקשת סליחה והבעת חרטה. מעמד זה בלבד מקפל בתוכו פשר ההתרחשות ההיסטורית וגם את הצדק ההיסטורי, שבנצרות המקיימת טקסיה — במדינת העם היהודי אשר שב לארצו, לעירו, ולא כגואל על פי תפיסתו את הגאולה, על כל פנים בדרך אליה ובשלמות.

מיהו ייהודי?

היו בעבר, וישנן היום, הקצבות כפולות, לאותו מוסד באותה רשימת "ייהודיים מקומיים"

מאת נדב שרגאי

יועץ משפטי לממשלה, מבקרי עיריות רבים, עסקני מפלגות לאין ספור והרבה מוסדות חברו שוב יחד, כבתקליט שחוק, למחזה שהועלה על הבימה הציבורית שלנו פעמים רבות מספור: שערוריית הכספים הייחודיים. המשרד התורן הנמצא עתה על הכוונת בעניין בדוש זה הוא משרד הפנים. רשימות החלוקה שלו, מסעיף "מענקים", עשו השבוע כמה כותרות שמנות.

הכספים הייחודיים של משרד הפנים, המועברים דרך הרשויות המקומיות, אינם שונים במהותם המפוקפקת, מהכספים שמעביר האוצר דרך משרד הדתות ומשרד החינוך. ההבדל האחד שיש בכל זאת הוא יסודי: משרדי הדתות והחינוך היו עד היום, בעיקרו של דבר, צינור בלבד להעברת כספים, שהוכתבו בהסכמים הקואליציוניים למוסדות דתיים וחרדיים. המשרדים המעבירים את הכספים לא היו שותפים אמיתיים בקביעת הרשימות.

לעומת זאת, "הייחודיים המקומיים", אלה של משרד הפנים, נקבעים בעצה אחת עם הרשות המקומית. הדרג הפוליטי והביצועי ברשות המקומית שותף פעיל למעשה ולגיבוש הרשימות. המקור לצרה זו במישור המוניציפאלי, קשור אף הוא להסכמים הקואליציוניים, המאפשרים לראשי הרשות לקיים את שלטונם. העקרון הזה, ובסופו של התהליך: מאשרת מועצת העיר את רשימת ההקצבות למוסדות בתחום שיפוטה. ירושלים היא דוגמה מובהקת לכך, בה כבר מוסר כמעט העיזות.

בדצמבר לשכות העסקנה המקומית הומות מתהליכים למיניהם. מאות בקשות נערמות על שולחנותיהם. הסלקציה נתונה בלעדית לשיקול דעתו של ראש הסיעה המקומית, הנושא בדרך כלל בתואר סגן ראש עיר. בתוך הסיעות עצמן מתרחש מאבק חריף בין פלגים וכתות שונים, המשתתפים בקרוב ללבבם.

באשר לחלוקה הפנימית, נפגשים ביניהם ראשי הסיעות הדתיות, לתיאומים אחרונים. ואחר-כך מתכנסת פגישה בין ראשי הסיעות החילוניות לבין ראשי הסיעות הדתיות בעיר. כל עסקן ומקורביו. כל סיעה ומועדפיה.

זה השלב שבו יש רשימה אחת, ועמה הולכים יחדיו החברים מעיריית ירושלים אל שר הפנים, או אל עוזרו רב-ההשפעה. אחרי ככלות הכל, הכספים מגיעים משם. גם לשר יש רשימה משלו. גם לו יש מועדפים משלו. בימי הד"ר בורג היו ביניהם מוסדות רבים בעלי זיקה למפד"ל. היום יושב במשרד הפנים איש ש"ס. בשפת הפרוטוקול זה מוגדר כך: "משרד הפנים ממליץ והמועצה מאשרת". לשני הצדדים ברורים כללי המשחק — אשר לי האשר לך.

מעט מעיוותי-השיטה הבולטים

* מספר הגופים המקבלים עולה לעתים בהרבה על מספר הגופים שברשימה המאושרת על-ידי המועצה המקומית, מפני שהרשימה כוללת גם סכומים מרוכזים לחלוקת-משנה נוספת. כך, למשל, מוסד אחד בירושלים, שסיעת ש"ס ביקשה לתקצבו, חילק באחרונה כספים ל-102 גופים שונים. מבקר עיריית ירושלים ביקש מאנשי ש"ס, יותר מפעם אחת, את רשימת חלוקת הכספים. בש"ס — אין עונים.

* היו בעבר, וישנן היום, הקצבות כפולות באותה הרשימה לאותו מוסד. יתר על כן, מוסד אחד יכול, תיאורטית, לקבל הקצבות ממשרדי הרווחה, הדתות, החינוך, מפעל הפיס ועוד גופים ממלכתיים, בלא שאיש ידע כמה נתון הגוף האחד, ואם הוא נתון בכלל.

* הניסיון הוכיח, כי בעת אישור רשימת-ההקצבות במועצה המקומית, רשימת המוסדות אינה בידיהם של חברי המועצה, המאשרים בדרך כלל סעיף כללי הקרוי "הקצבות למוסדות מכספי מענקים", ולצדו סכום הכסף.

* עשרות מוסדות בירושלים לא קיבלו בשנתיים האחרונות את כספי ההקצבות, אף שנשלחו אליהם תזכורות בעניין.

* מבקר המדינה קבע בעבר, כי עיריה המקצבת גוף שאינו בתחום שיפוטה עוברת עבירה פלילית. בשנה שעברה ידוע לפחות על גוף אחד כזה, שתיקצבה עיריית ירושלים.

* מנגנון הפיקוח של הרשויות המקומיות אינו מסוגל, במבנהו הנוכחי, גם אם ישתדל מאוד, לעקוב אחר השימוש הנעשה ב"ייחודיים המקומיים". המדובר באלפי מוסדות ומוסדות בכל רחבי הארץ. היקף ההזרמה עד כה, בשנת-התקציב הנוכחית: שניים ורבע מיליארד שקלים.

* במשך השנים נקבעו נהלים על-ידי משרד הפנים, על-פי חוות-דעת והמלצות של מבקר המדינה והיועץ המשפטי לממשלה. נוהל תקף בעניין הוצא ביולי 1984 ואף פורסם ברשומות. אין קריטריונים אחידים להגדרת הרוב של המוסדות; ספק אם אפשר לקבוע קריטריונים אחידים למוסדות שאין ביניהם שום מכנה משותף.

הפיקוח על ה"ייחודיים המקומיים", להבדיל מהמעקב אחר הנעשה בכסף ה"ייחודיים" האחרים, במישור הארצי, היה עד כה רופף למדי. אולי הגיעה השעה, שגם במישור המקומי תוקדש לזה תשומת הלב הראויה — כמו היועץ המשפטי לממשלה וועדת הביקורת של הכנסת.

אך יש להזכיר לפרופ' יצחק זמיר ולמנגנוני הביקורת השונים, כי "הייחודיים" אינם נחלה בלעדית של המפלגות הדתיות: רוב ה"ייחודיים" הם מוסדות חילוניים. הפיקוח הנדרש על חלוקת הכסף למוסדות אלה חייב להקיף את הקריטריונים, שצפויים במנגנוני הביקורת מה"ייחודיים" הדתיים — הן במישור המקומי והן במישור הארצי.

هكذا من الأصل

ליטורגיקה בפעם השמינית

במוצאי שבת ייפתח בירושלים שבוע המוסיקה הקולית. בשנה הבאה, באביב, מתחילים את הליטורגיקה היהודית

פעם עוד התנגדו לעיסוק אינטנסיבי של התזמורת הסימפונית ירושלים/רשות השידור במוסיקה ליטורגית פעם בשנה. גם כשהוסבר שבתולדות התרבות רוב המוסיקה הליטורגית – וכן היצירות הנפלאות שבה – נכתבה בה לעשות, בהוראת הדת הנוצרית. אבל עתה, כשהתגים המתנגדים עסוקים מאוד במורמונים ובכדורגל, ה"ליטורגיקה" היא כבר במעט עניין שבשגרה, שמארגני: מתחילים להרשיע מדי פעם מן הבחינה המוסיקאלית. כל נוציא את האבנים מן היער.

המסורת הנשברת כאן היסוד של המפעל היא הבמבעת אוראטוריה של הנדל, שיוכל לפרנס עוד כמה שנים, כי הנשאר אחריו כמות נכבדת של אוראטוריות. הכנה – ב־31 בדצמבר. בכיום יאה לבה שהיה שנת הנדל שלא רק שנת באך) בשלוש מאות שנה להיוולדו – יבצעו את "בלשאצר". וזה היה זה ביצוע בכורה בארץ. יבצו על ביצוע בלבאצר" ג'ון אלדיס, שביקר בארץ מכפר פעמים בעבר עם המקהלה הוולנדית, הסולניות הן רובין ויזל קאפסטס ומירה זכאי הישראליות, ופנלופה ווקר, קית לואיס היידיד וילסון ג'ונסון. שני האחרונים כבר שרו בארץ פעמים רבות, המקהלה תהיה מקהלת "רינת".

בשנה שעברה יוצג הנדל על ידי "יהודה המכבי", שהיה אמור להיות עם ביכוי בלא ומצולם לסלוויזיה הערבית. אלא שהכסף לא הספיק. בשנה הבאה תצא הליטורגיקה בהונכה. אולי אז יוחזר ל"יהודה המכבי" עם ביכוי בלא, אופנת בימוי האוראטוריות והמיסות עוברת עתה על אירופה.

שנת 1986, שלא תהיה כבר שנת באך, תיפתח במסגרת הליטורגיקה בקונצרט באך עם "מגניפיקאט" עם הישראליות ניבל שמיר וגילה ירום, הטוחרים אלונה ווקר ואלטו, גיל בנקינס וילסון ג'ונסון. אך העיקר בקונצרט זה יהיה מה שיושמע לפני המגניפיקאט המוכר. תהיה זו הקנטטה מס' 38 ומיד אחריה יצירה שהוזמנה במיוחד אצל צבי אבני, והיא "הרהורים על כוראל של באך מתוך הקנטטה מס' 38." לקונצרט זה יהיו שלושה מנצחים: יוהאנס ראווא, המדריך את מקהלת הנערים מאוסאברוק, דיויד רוברטסון (שניצח כבר מספר פעמים על התזמורת הסימפונית ירושלים) וסר מנלי ספרבר. תשתתף בקונצרט גם מקהלת האקדמיה ע"ש רובין בהדרכת אברהם זהר"פ.

בליטורגיקה השנה מתארחות שתי מקהלות מקצועיות מעולות: מקהלה מהאמבורג ומקהלה מדנמרק. שתיהן תשמענה גם קונצרטים ללא ליווי בכנסיית הדורמיציון. וקונצרט א קאפלה נוסף בכנסייה יבוצע על ידי מקהלת אונסאברוק. המקהלה מדנמרק, המתוארת על ידי מבג"ל התזמורת יהודה פיקלר כאחת הטובות בעולם, תשתתף גם בקונצרט תחת הכותרת "תנ"ך במוסיקה" בו יושמעו יצירות של תומס טאליס הרנסאנסי, מנדלסון ומנצח המקהלה, בו הולסן המודרני.

החידוש השנה הוא בהכללת קונצרטים אינסטרומנטאליים, בתיאטרון ירושלים ובכנסיית הדורמיציון. אלה יבוצעו על ידי נגני הג'מבאלו איגור קיפניס ולורי ואלפיש. זאת תהיה מוסיקה ליטורגית אינסטרומנטאלית – למשל בביצוע מנגנות תנ"כיות של קוהנאו. מקומה של הליטורגיקה היהודית נפקד הפעם, למעט היצירה של אבני, במידה שהיא יהודית. מי שמחפש בליטורגיקה יהודית יצטרך לחכות עד פסח, שכן מתחילה התזמורת בסדרת אביב של ליטורגיקה כבת לווייה לליטורגיקה של החורף. האביב יוקדש לליטורגיקה יהודית בלבד. לליטורגיקה מוסלמית נצטרך לחכות עוד קצת.

את האירוע כולו יפתח קונצרט בבנייני האומה בניצוחו של גארי ברתיני, יזום המפעל ומנהלה המוסיקלי של התזמורת. בקונצרט זה יבוצעו מיסות של היידן ושוברט. עם הסולנים הלן דונאת (סופראן), קית לואיס נילס ג'נקינס (טנורים) פיטר מבן (באס) והאלטית הישראלית מירה זכאי. הליטורגיקה כולה תסתיים בביצוע ה"מיסה סולמניס" של בטהובן, שבוצעה במסגרת זאת לפני חמש שנים, בניצוחו של משה עצמון. הפעם ינצח עליה ברטיני. עם דונאת, זכאי, לואיס ומבן. הארבע מקהלות. ברטיני עצמו יוצא בשנה הבאה לנהל את חיי המוסיקה של פרנקפורט. אבל בתוך מורת הסימפונית מקווים שישמור בלוח הזמנים שלו מקום להופיע במפעל אותו יזם. תהנה להצלחה רבה ומוצדקת אצל הקהל.

ירושלים הבנויה במוזיאון ישראל

תערוכת "ירושלים הבנויה" באגף הנוער במוזיאון ישראל, בירושלים

מאת סעדיה מנדל

העיר הארכיטקטורה שלה אינן רק סידורת תמונות החולפות לנגד עינינו. אנחנו נוגעים בקירות, יושבים על מעקות וגרים בבתים. העיר היא שלנו, ויש לנו מה לאמר בעניינה. אך לא די שנעמוד מן הצד ונצפה בנעשה. עלינו להשתתף ולקחת חלק, הצריך שיהיו לנו הכלים לכך.

תערוכת האדריכלות באגף הנוער במוזיאון ישראל היא צעד מעשי בכיוון הנכון. לרשות המבקרים עומדים מחשבים, האמפשרים לראות ולרשום אלו ממראותיה של ירושלים נושאים חן בעיניהם. מחשב אחר מבקש לדעת באיזה סוג בית־מגורים המבקר מעדיף להתגורר. אך מעבר למטען המידע הארכיטקטוני, מגרה התערוכה הזיהוכית הזאת את המבקרים מכל הגילים להתעניין בגורלה התכנוני החזותי של ירושלים.

במרכזה עומד דגם של מרכז ירושלים, שהוא חלק מדגם גדול יותר של כל העיר. בקנה־מידה של 1:500 ניתן להבחין בכל פרט, בגודלו, בצורתו ובמגעתו של כל בניין. הדגם הוא פרי היזמה של מהנדס העיר ירושלים זה תשע שנים. האדריכל אמנון ניב, שבעצה אחת עם ד"ר יגאל צימר מן הטכניון הצליח להטיל מלאכת בנייתו על עולה מארה"ב, דייק הארוך, שמקצועו המוצהר הוא "אמן מלאכת בניית דגמים". הדגם אמור להמשיך ולהתפתח בקצב בנייתה של ירושלים.

דאגתו העיקרית של מהנדס העיר היא קבלת ההחלטות התיכנוניות הנכונות, ועשיית הכל כדי שהוא, ראש העיר העדות הבניה המקומית והמחוזית או הארצית, יחליטו נכון. לשם כך צריך הבנה עמוקה של מהות העיר. אך גם כלי־עזר. בשרטוטים אין די כדי לתת למחליטים מושג על ההשלכות האורבאניות של פרויקט מוצע. הדגם הקיים זה כמה שנים מאפשר לכל חבר ועדה, ואף לכל אזרח מן השורה, לראות איך "ישב" בניין מוצע בין בתים קיימים ומה יהיו היחסים שייווצרו בינו לבין הכיכר או הרחוב שלידו.

השלב הבא בחזון כלי־העזר לתכנון של ניב הוא תוכנת מחשב. שבאמצעותה ניתן יהיה ליצור מבטים חזותיים של חלקי העיר מכל כיוון רצוי. בדרך זו ניתן יהיה לראות פרויקטים מוצעים במיקום העירוני בקנה־מידה גדול, ב"מקרו". את בעיית המיקרו ניתן לפתור בעזרת הדגם, אשר יאפשר באמצעות אנדוסקופ ומצלמות מתאימות, הבנת סרטי וידאו לראיית פרויקט מוצע בסביבה קיימת.

ניב מתכנן להקים מסד, שאותו הוא מכנה "סרנא לעיצוב עירוני בערים היסטוריות – ירושלים". כל יזם שיבקש היתר להקמת פרויקט יתבקש להעביר נתונים לסרנא. שתעבד אותם לדגם וסרט וידאו. הסלל דימויים גראפיים שיוצאו בעזרת מחשב. הללו יוצגו לפני ועדות, ואם לפרויקט יש השלכות ציבוריות רחבות תאפשר הסרנא את הדרך הפשוטה של הצגת סרטים בפני קהל רחב, שיוכל להשפיע כך על סביבתו.

ראיון עם צבי אבני

בשבוע שעבר הושמעה בבכורה עולמית היצירה "שני פרקי תהילים לאבוב וכלי קשת" של אבני. בשבוע הליטורגיקה הנפתח במוצ"ש יבוצעו "המטאמורפוזות על כוראל של באך".

– למה באך?

– הכוראל, מתוך הקנטטה מס' 38 "ממעמקים" היה קרוב ללבי עוד בימי לימודי באקדמיה. כשהוזמנתי לכתוב יצירה, הקשורה בבאך, לתזמורת הסימפונית ירושלים/רשות השידור. זה היה לי ברור. שכוראל זה יהיה הבסיס ליצירה. התייחסותי אל החומר היא סובייקטיווית והופשית, ולא תמיד ייקל על המאזין למצוא את הקשר הישיר עם הכוראל כפשוטו.

– מה ביטויה של הליטורגיקה היהודית כיום?

– מרכז הפעילות בתחום זה הוא בארה"ב. בית כנסת רפורמי בניו־יורק מזמין מדי פעם יצירות לביצוע בבית־הכנסת. מעין תשר בה למיסה הנוצרית. אני יודע, שיש הרבה מאוד מלחינים שכתבו יצירות למסגרות אלה. בישראל, הטקסט הוא נקודת מוצא להגדרת מוסיקה אמנותית כדתית. ברגע שמסירים מהצלילים את המלים, כפי שעשיתי ב"שני פרקי תהילים לאבוב וכלי קשת", זה הופך להיות רעיון מופשט ולא מחייב, בלי התייחסות ספציפית.

– מלחינים בישראל, בניגוד לתחומי אמנות אחרים, ממעטים להתייחס ביצירותיהם לנעשה בסביבתם הפוליטית והחברתית. מדוע?

– נכתבו הרבה יצירות הקשורות במלחמות שלנו. אין כמעט מלחין שלא התייחס לזה. גם אם נגמרה התקופה הים־תיכונית, שבה נתנו המלחינים ביטוי לנופי הארץ והם פנו לטכניקות מודרניות יותר וכותבים היום יצירות יותר אבסטרקטיות, מופשטות אינטלקטואליות, אני חושב שאין מקום בעולם שבו יש תחושה של התייחסות והמחוייבות של מלחינים לסביבתם כמו אצלנו.

– מדוע שלא תשתף פעולה עם יוצר כמו חנוך לוין בכתיבת אופרה שתתייחס לנעשה כאן היום?

– אני מעריץ של חנוך לוין והוא רוצה טובה. המצבים במחזותיו מאוד מתאימים לכתיבת אופרה. אילו מצאתי גוף ציבורי כלשהו היה מממן לי שתי שנות קיום כדי לכתוב אופרה, הייתי עושה זאת בשמחה, אפילו בידיעה שהיא לא תוצג מהר, מפני שהייתי מאוד רוצה להתבטא במדיום זה. אולם, כל זמן שאין אפשרות להציג, אז אני תוהה למה להקדיש לזה כל־כך הרבה זמן. אני כבר לא בן שלושים ויש הרבה דברים – פחות מסובכים מאופרה – שלא עשיתי ואני רוצה לעשות.

ריאיין רפי קינן

גוף מקצועי רציני

מאת יצחק ברום

קונצרט למנויים מס' 3 של התזמורת הסימפונית חיפה. מי נצח: סטנלי ספרבר. סולן – הכנר רוברט קנטי. בתכנית יצירות מאת רוסיני, פרוקופייב והיידן.

האופרה "לכלוכית" של רוסיני איננה מבוצעת היום לעתים קרובות, אך הפתיחה שלה היא פנינה מוסיקלית המציגה את אמנותו של רוסיני במלוא הדרה. כל הסממנים של אמנות זו מופגנים בה בצורה מזהירה: הנושא העובר מכלי אל כלי כבכדור משחק, הקרשצ'נדו האופייני, ההמצאה המלודית הנפלאה והתזמור המבריק – כל אלה הן אבני בניין שמנצח מוכשר כסטנלי ספרבר השכיל להשתמש בהן ולנצלן בצורה בתחכמת לביצוע רב רושם.

רוברט שומאן כתב פעם באחת הביקורות שלו על קונצרט שהיה מוקדש ליצירותיו של היידן: "הוא אינו יכול עוד לחדש לנו דבר. הוא משול לידיד שאנו רגילים אליו, מאזינים אותו ברצון ומכבדים אותו". ביצוע הסימפוניה מס' 104, האחרונה של היידן, אכן לא חידש הרבה. הנגינה היתה עירנית ומדויקת, להוציא אולי אי אילו חילוקי דעות בין נגני הכינור הראשון המנצח בדבר הטמפו במשפט הפותח את האלגרו בפרק הראשון. אך ביצוע מרשים של הקונצ'רטו של פרוקופייב האפיל על רושם יצירתו של היידן.

פרוקופייב סיים את חיבור הקונצ'רטו השני לכינור בשנת 1935 במעט בעת ובעונה אחת עם הבלט "רומאו ויוליה". יש הרבה משותף בסגנון שתי היצירות האלה. במיוחד בקטעים הלייריים בעלי העוצמה הרגשית הגדולה. קונצרט זה הוא רציני ומהורהר יותר מן הראשון, שנוצר 20 שנה לפני כן. אין בו מן השובבות הגרוטסקית הכלתי מרוסנת המציינת את הקונצ'רטו הראשון, והוא בנוי יותר בקונצרט קאמרי.

הפעם זכינו לביצוע רציני ויפה. בו לקחו חלק במידה שווה הן הכנר רוברט קנטי, שניגן בטון רחב וחם והן התזמורת, שכל פרט בפרטיטורה זכה לתשומת לב. קנטי הדגיש בצדק את הצד הלירי ביצירה תמגע במתבונן מנגינה המבליטה את האלמנט הווירטואוזי, גם בפרק השלישי שיש בו פרתיים רבים להפגנת נגינה מבריקה. היה זה הישג אמנותי גדול מאוד של קנטי שאיפשר ליצירה להגיע אל אוזני הקהל בכל הדרה. התזמורת הסימפונית של חיפה הפכה תחת שרביטו של ספרבר לגוף מקצועי רציני ביותר.

מיכאל כורש – "טרומפלדור 1985"

איך לנסות מה

התיאטרון הקאמרי של תל אביב ו"צוותא" מציגים במסגרת "בימה 3 לטיפוח המחזאות המקורית", בסיוע קרן תרבות אמריקה־ישראל, את "טרומפלדור 1985". מחזה סאטירי עם פזמונים מאת שמעון צימר. בימוי: יוסף כרמון. מוסיקה: דן הנדלסמן. עיצוב בימה ותלבושות: בוקי שיף. תאורה: אבי צברי. משתתפים: אלברט כהן, עליזה רוזן, מיכאל כורש, ששי סער, תמי אשל־כרמון ויהודית פרידלנד.

מחזהו של שמעון צימר עוסק בחומרים הלקוחים ממציאות חיינו. ועל כן לא פלא שמחזאים אחרים עשו זאת לפניו. בכך כשלעצמו אין שום פגם. יש להודות, שבקו העלילתי יש אפילו מקוריות מסויימת: שר ביטחון בא למשפחה שכולה ומציע לה עיסקה. הבן המת יחזור ללילה אחד, כדי לצאת למותו שוב למלחמה, כיוון שהמלחמות מתרבות והחיילים מתמעטים. ולשר נחוץ חייל עם אידיאלים כמו זה שנפל. במהלכו של המחזה יש כמה הברקות סיטואציוניות ומילוליות.

השאלה הגדולה היא, מה עושה המחזאי עם החומרים שלו. הדרך שנסללה ונתרשה על־ידי חנוך לוין היא הגישה הסאטירית־מאקאברית שבה שכול, אלמנות, כאב וכל שאר הסמלים האנושיים והלאומיים הופכים לשאבלונות שחוקות. אולי זה הסימן לכוחו והצלחתו של לוין, שטיפול כזה בחומרים כאבים הפך כבר לשיגרה. החייל החוזר לחיים חי את מה שנלקח ממנו במשך תריסר השנים בהם היה מת במשך לילה אחד, ולמחרת מסרב לצאת למלחמה, אם כי בסופו של דבר יוצא, כפי שמצפים ממנו. גם כשהוא יודע שלא טוב למות בעד ארצנו.

כל מה שצימר כצליח להציג במחזה שלו הוא הבנאליות של השכול. השכול עצמו אינו יכול להיות באנאלי, אבל המחזה עוסק בו ברמה הבנאלית. הדברים המוצגים אינם מזעזעים ואינם יכולים לגרום לנו לראות את תמונת־עולמנו בדרך אחרת, כפי שסאטירה מתיימרת לעשות. התמונה המוצגת גם איננה אחרת ממה שכל אחד מאיתנו יודע, ולא בסתר־לבו, אלא דווקא בגלוי. כדי לא להתיר ספק בלב: לא שאינני מקבל את מה שצימר רוצה להגיד, להיפך. אני סבור שהוא אינו אומר דבר חדש כלשהו. ואף את הדברים שאינם חדשים הוא אומר בדרך שאינה יעילה במיוחד. בדרך כתיבה כזו כוחו של לוין היה גדול יותר בעיקר מפני שהוא הקדים את האירועים ואת רגשות הציבור. צימר מפגר אחריהם.

מול הבאבים האמיתיים כהם הומרים של צימר. השפה היא פשוטה, יום־יומית, כיאה למי שהאידיאלים עבורו זה לא מה שהיה פעם. גם כאן הוא הולך בעיקבות לוין, כולל מיגוון ומבחר הדימויים שבהם הוא משתמש. אבל אפילו במסגרת שפה כזו ישנם דברים הצורמים את האוזן, ולא ברמה של מה שנאמר, אלא דווקא ברמת איכות האמירה. כך למשל המשפט "הוספנו לעץ פליטורה חוגה המסכו לאמת לעשות פליטורק". לכאורה משחק מלים, ולאמיתו של דבר, ניסוח מסורבל וצורם.

נכון אמנם שיש בהצגה מוסיקה, וכל דבר נשמע יותר טוב כשהמוסיקה היא טובה. לוין ידע גם את זה. דן הנדלסמן שכתב מוסיקה ל"שכפרות" תורם לערב שורה של שירים המצליחים, לרגעים, אפילו להשכיח את סכריות המחזה. אין כל צורך לנסות את כישרונו של הנדלסמן בבימה נסיונית. הוא ראוי ומסוגל לכתוב לבימה גדולה. השחקנים עושים את המיטב שניתן להוציא מן התפקידים במקצועיות ובהתלהבות הראויה להערכה, כשיהודית פרידלנד בולטת בשתי אפיזודות חולפות שאינן שייכות למען האמת למחזה הזה.

גם אם נניח, שיש למחזה הזה פוטנציאל – אם כי אני, על סמך קריאת הטקסט, איני סבור כך – הרי עדיין נחוץ הבמאי המנוסה בעבודה עם טקסט, כדי שיעזור למחזאי לגבש את האמירה, ינפה ממנה את מה שאינו נחוץ (והמחזה גדוש באלמנטים כאלה) ולא ייצור "הפקה" הנעה באופן רישוף, כפי שעשה יוסף כרמון. במחזה כזה לא צריך "להעמיד", אלא לפרק ולהרכיב מחדש. לעומת זאת, אם מבסים לטפח את הבימאי – וגם זו יכולה להיות מטרתה של בימה ניסיונית – בראי היה שיתמודד עם חומר שאיכותו הדרמטית איננה מוטלת בספק ואינה מגבילה אותו בעבודתו. שני יוצרים בלתי־מנוסים אינם יוצרים עדיין תיאטרון ניסיוני אחד. לא נראה לי, שהפגשת החומר הזה עם הקהל סייעה במשהו למחזאי, לבימאי או לשחקנים בשיכלול דרכי הבעתם.

המסגרת של "בימה 3" נועדה להפגיש את ההצגה עם קהל למספר מוגבל של הצגות. וגורלה כל הצגה לאחר מכן ייקבע על פי היצע, ביקוש ופנאי העושים אותה. עם כל הכבוד לרצון הטוב, אני סבור שלא זו הדרך לעודד תיאטרון. אם אתה מאמין במחזה, עליך לעזור לו לגבש את הפוטנציאל שלו בידי הבימאי המנוסה ביותר, ולהפגיש אותו עם קהל לא בניסיון. אלא כהיגד שאתה מתחייב לגביו ועומד מאחוריו. אותם הדברים אמורים לגבי בימאי שהתיאטרון מעסיק. הדבר היחיד ש"בימה 3" מבטה היא סבלנותו של הקהל, ואת זה אפשר לבדוק כמובן גם על הבימות האחרות. זה איננו טיפוח, אלא יומרה לטיפוח, כשהדבר הגרוע בה הוא שהיא חסרת אחריות מקצועית.

מי משלם עבור הצבע?

מאת ציונה שמשי

כשמדובר בעצו – האמנות נאלמת. אך אם היתה האמנות בית־עניים, אוי לדעתי מאשר שלם נוסף מגיע לצבי גור על הציור הדע שבו כיסה את חומות בית־הסוהר.

בשירות בתי־הסוהר אולי מבינים באסירים, באמנות בוודאי שלא. אם ציור לדעתם זה שיקום, או בצד הפנימי של החומות, בבקשה.

אם ציור הוא אמנות, או חומות בתי הסוהר הם ללא ספק ציור הקיר הגדול ביותר בארץ. אין לי ספק, שאמנים רבים ומפורסמים היו מוכנים לקחת את יצירת הענק הזאת על עצמם, והיו רואים בכך פרס.

אם הפרס מגיע דווקא לרוצח אסיר, אזי העונש מגיע גם לזה שנתן את ההוראה. אגב, כמה עלה הצבע, ומי משלם עבורו?

שנת 1986 היא השנה ה־600 להולדתו של דונאטלו, אחד מגדולי האמנים של הרנסנס האירופי. במסגרת חגיגות דונאטלו יצא כבר לאור מדריך נאה ועשיר בתמונות וצילומים, המוליך את הבוחר בין האתרים שבהם נמצאות עבודותיו של האמן: כנסיות, ארמונות ומוזיאונים בפירנצה עצמה ובאיזור מוסקנה. מסיבות של חוסר תקציב והחשש לגורל הפסלים, נמנעה העברתם של הפסלים לתערוכה מוארת ומוסברת היטב, שנפתחה החודש במוזיאון ברג'אלו, ותינעל בעוד שישה חודשים. במכון לאמנות בפירנצה נפתחה במקביל תערוכת מודלים בגבס, בלב מקוריים, לפסלים מתקופת הרנסנס, וביניהם במבחן עבודות של דונאטלו. חגיגות ה־600 ילוו, כמובן, בהרצאות של גדולי המומחים, סרטים מוסברים היטב וספר אמנות מקיף על דונאטלו. (כתבה תולדה ליברטומה, פירנצה).

רומנטיקה עד תום

מאת אורי אפשטיין

קונצרט למנויים מס' 3 של התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח: אנדרו דייוויס. סולנית: בלה דוידוביץ', פסנתר. בתוכנית: קונצ'רטו לפסנתר של גריג, סימפוניה מס' 4 של נילסן, "רלה" סריניסימה" של אנדרו דייויס.

הזה הסקנדינאווית שרתה על תרבית הפילהרמונית בסידרה זו: גריג הנורווגי ונילסן הדני. דומה היה גם, שהמגאה העיקרים שלטה ברוחו של הקונצרט: הסימפוניה של נילסן משנת 1916 והיצירה של דייוויס. אך היתה זו טפות אופטימיאקסטית. המוסיקה של נילסן מעוגנת במסורת הרומנטית ללא כוס אותו־הכר מודרניסטי. היצירה של דייוויס שמאבת את הפראתה מבמונטוורדי, ומתנהלת בכבורוליה קונוונציונאליים למדי. מלבד אפקטים תזמורתיים תוקפניים בהם בולט חלקם של כלי ההקשה, עבירתם נודעת חיבה יתרה לפעמוניות. זהו פסיפס ססגוני של הצללות, שבו יש הרבה תחכום לשמו וניסיון להשרות אווירה מסוגים שונים. אם זהו מהותה של היצירה, הרי הצליחה במשימתה.

הפסנתרנית בלה דוידוביץ' היא אישיות מוסיקלית חזקה. שהמכלול של נגינתה הוא אינטנסיבי ביותר. מטעת אמנותיה אדירים מנתאת באופן כרשים בפרקים המהירים של הקונצ'רטו מאת גריג, ופיוטיות זוהרת שורה בפרק האיטי ובאפיזודה הלירית של הפרק האחרון. לא פוזה רומנטית ניכרת בנגינתה, אלא מעורבות הממצה מן היצירה את בלוא הדרמטיקה, וזאת בכושר וירטואוזי עוצר נשימה.

דייויס ניצח על הסימפוניה הרביעית של נילסן בתנופה סוחפת, בטמפרמנט היוצר מתחים גבוהים ויודע גם לרפות אותם. שליטתו בכלי התזמורת היא מקצועית ובוקרת, והוא משיג מהם מידת היענות הבניינית לנגינה מלוהבת בשלל צבעי צליליה ובכוחו העשיר של גווניהם הדינאמיים.

קרא מחר ב"מעריב של שבת" ובמוסף הצבעוני "סופשבוע"

מעריב וסופשבוע

1985: סופשנה
שירות "מעריב"

אהובתו של צבי גור מדברת
מאת אורי בינדר

טאבה: סכסוך בן 80
מאת רפאל מן

רבקה שריר – דיוקן
מאת אבי בטלהיים

השטח הפרטי של זאהי ארמלי
מאת נורית ברצקי

אוהבים את אלי הורוביץ שם למעלה
מאת יעל פז־מלמד

בית עם "ריח לא טוב"
מאת יוסף צוריאל

מה טובו בנייניך
מאת אבי רז

החמישיה
מאת צביה גרנות

דברים טובים בקופת־חולים
מאת מנחם תלמי

דו"ח
מאת אמנון אברמוביץ'

צדקה נוצצת
מאת מיכל קפרא

ריקה זראי, קול אורלוגין
מאת אריה יאס

סימני נפש
מדור סאטירה

יוחנן דוליטל, דוקטור מדיצינה
מאת משה דור

שיקוי הפלא
מאת דליה מזורי

טיול סופשבוע לחולות הזהב
מאת נילי פרידלנדר

וכן המדורים הקבועים של: יהונתן גפן, מאו"ל, מאיר עוזיאל, תמר אבידר, יגאל לב וגבריאל שטרסמן

לגליון מצורפים המוסף לספרות ואמנות, המוסף לבידור "שבוע טוב", כולל "מעריב לילדים" והמוסף לצרכנות "שווקים"

תסתכל מה קורה מחר במעריב

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

אבלה במותו של המלחין

ארתור גלברון ז"ל

ומשתתפת בצערה של המשפחה

לחיה ודני ולפמן

השתתפותנו הכנה באבלכם במות

האם ז"ל

מוזאיקה א. ולפמן בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

שנה אחת חלפה מאז הלך מאתנו יקירנו

מהנדס מרדכי גולדנברג ז"ל

באהבה ובכאב נצור עמנו זכרו

המשפחה

לחברנו

איתן הבר והמשפחה

המזמינים והשאבים את אבנכם בהילקח בתם

גילה

אגודת העתונאים בתל־אביב
ותא הכתבים הצבאיים

זקוק דחוף למודעה?

מודפון

לשירותך גם בשעות הבוקר

38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי

רוגובין
חברה לבנין השקעות ופיתוח בע"מ
רח' טשרניחובסקי 10. טלפון 291317

הודעה

ניתנת בזה הודעה כי ביום רביעי 22.1.86 בשעה 10.00 תתקיים במשרד הרשום של החברה רחוב טשרניחובסקי 10 תל־אביב

אסיפה כללית שלא מן המניין

על מנת לדון ואם תמצא לנכון לקבל החלטה מיוחדת בדבר הגדלת ההון הרשום של החברה מסך של 750,000,000 שקל לסך של 2,750,000,000 שקל ע"י יצירת:

1,200,000,000 מניות רגילות בנות 1 שקל (0.001 שקלים חדשים).

800,000,000 מניות רגילות בנות 5 שקל (0.005 שקלים חדשים).

זכויותיהן של המניות החדשות תהיינה זהות למניות הקיימות, סוג לסוגו, לפי האמור בתקנות ההתאגדות של החברה.

בפקודת מועצת המנהלים
י. בן חורין
מזכיר החברה

מינהל מקרקעי ישראל — משרד המשפטים

העברת זכויות מכירה בדירות מהוונות הרשומות בלשכת רישום המקרקעין

מינהל מקרקעי ישראל ומשרד המשפטים מודיעים:

כי החל מיום 1.1.86 ניתן יהיה להעביר זכויות חכירה בדירות מהוונות הבנויות על קרקעות בבעלות מדינת־ישראל או רשות־הפיתוח הרשומות בפנקסי הבתים המשותפים שבלשכות רישום המקרקעין, ללא צורך לקבל את הסכמת מינהל מקרקעי ישראל להעברה זו.

הקלה זו לא חלה על העברה לתושבים זרים ואיננה חלה על קרקעות בבעלות הקרן הקיימת לישראל.

מעבירי זכויות החכירה בבתים משותפים יוכלו לפנות ישירות ללשכת רישום המקרקעין ולהציג בפני רשם המקרקעין את הסכם החכירה המהוון, אשר ישמש כאסמכתא לביצוע ההעברה. פרטים נוספים ניתן לקבל בלשכות רישום המקרקעין ובמשרדי מינהל מקרקעי ישראל.

הלוח החדש

מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה

הארץ מעריב THE JERUSALEM POST העיר כל העיר

המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א. מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים ישירים למסירת מודעות: 371222 (5 קווים) בלבד

דירות

■ בגבעת־שביון (ליד סביון) 3, 4 ו־5 חדרים וקוטג'ים במארים, דירה לדוגמה 4, 110 מ"ר) שבת 10:00־12:30, משרד: מרכז מסחרי סביון, א'־ה' 16:00־18:00, ובימי ו' 8:00־13:00, 03־357191, "אפריקה ישראל להשקעות" 03־650281

■ מודיעה: לעיתון!! 03־625773, 03־621888, התשלום גם בכרטיסי אשראי.

■ לתושבי גוש־דן, מודעות ל"לוח החדש" מתקבלות ב"פרסום־דורי". 03־723660

■ "פרסום־פז". שרות לקבלת מודעות, חיפה: 03־739297, 03־738707, מ־8:00־20:00, גם בכרטיסי אשראי. פי לכל מפרסם

■ רק ב"לוח־פון" – מתנה (ללא הגרלה), לכל מפרסם מודעות בטלפון, בכרטיסי אשראי 03־292779

■ שרות לקבלת מודעות בטלפון ל"לוח החדש", בכרטיסי אשראי: דירה, ישראכרט ודיינרס 03־227117, 03־227118, פתוח כל היום, שרות "אדיאל".

■ מודעפון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייג 03־383838

■ פרסם והנחה, פי לכל מפרסם ב"לוח־החדש" בפירסום "און־ביזור אוף" 03־844008, 03־844856

תל־אביב

■ לוקסוס 4½, בלי היטלים, קומה 6, להתקשר: 03־445090

הצעות עבודה

■ מודעפון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייג 03־383838

■ ממטאי רכב • נסיון • המלצות, תנאים טובים למתאים, "דואק" 661336, 583563

■ פרסם והנחה, פי לכל מפרסם ב"לוח־החדש" בפירסום "און־ביזור אוף" 03־844008, 03־844856

מכוניות למכירה

■ אוטוביאנקי ג'וניור, 1982, פרטי, 34000, שונה, מצוינת, 03־945237

■ לתושבי גוש־דן, מודעות ל"לוח החדש" מתקבלות ב"פרסום־דורי" 03־723660

■ פרסם והנחה, פי לכל מפרסם ב"לוח־החדש" בפירסום "און־ביזור אוף" 03־844008, 03־844856

מכירה ושרותים

■ ויצמן קונה הכלורהיטים, יהלומים, מקורים ודחומרים, 825908, 811136

■ הלוואות, נכיון צ'קים מסחריים מפרטיים ולעסקים "תמיר" 03־237121

■ "הטלסטר" נקיון ופוליש • הדברה, רשיון 5563 במבצע 03־375468

■ צוות חדש, סבל • סאונה ע"י מסג'סטיות, הובבי־ציון 26, 03־280618

שידוכים

■ הצעות מיידיות במגוון רחב ובסדירות, "נורית" 03־374776, לנשים חינם.

■ ליווי לתיירים ואנשי עסקים ברמה אקסקלוסיבית, 03־235020, "סוטיסי".

לוח ירושלים

מכוניות למכירה

■ שרות לקבלת מודעות בטלפון ל"לוח החדש", בכרטיסי אשראי: דירה, ישראכרט ודיינרס 03־227117, 03־227118, פתוח כל היום, שרות "אדיאל".

עיריית רמת־גן

הודעה על משרה פנויה במחלקת איכות הסביבה, עיריית רמת־גן

תואר המשרה: רכז תעשיות

• נפלה טעות, צריך להיות:
– את הבקשות יש להגיש למנמון עד יום ו' ו' בשבט תשמ"ו, 17.1.86, ת.ד. 5, מיקוד 52100.

בפחות מחצי מחיר

ביום ו' במקום 40,208 שקל עכשיו 19,800 שקל
ביום חול במקום 30,736 שקל עכשיו 12,200 שקל

מודעות מילים בלוח הדרום

האו"ם — בקיעים בחומת העוינות

מאת שלמה שמיר

חגיגות יובל הארבעים של האו"ם שיקמו במידת־מה את יוקרת האירגון, והחזירו למרכז האו"ם אווירה של רצינות וראייה מפוכחת, שישראל נהנתה מהן יותר מכל מדינה אחרת

ניו־יורק

בשעה עשר וחצי בבוקר אמור היה להתחיל במליאת עצרת האו"ם הדיון על המצב במזרח־התיכון. בשעה אחת־עשרה, עדיין היה האולם ריק לגמרי. מושבי המשלחות נראו נטושים, ואף לא עיתונאי אחד ישב ביציע העיתונות. באיחור של 40 דקות נפתחה "למען הישיבה". "הנה לך הוכחה לחוסר העניין כלפי בעיות המזרח־התיכון", אמר דיפלומט אסיאתי בכיר לעיתונאי.

תוצאות ההצבעות בנושאים מזרח־תיכוניים, שנערכו בשלושת השבועות האחרונים של העצרת, הן בכל זאת קשות מבחינתה של ישראל. ההחלטות, שהתקבלו ברוב גדול, כללו גינויים ואיזכורים שליליים לישראל, שבכמה מקרים היו השנה חריפים ובוטים מאשתקד. אך לא רק חברי משלחת ישראל, אלא גם דיפלומטים ותיקים ומשקיפים מנוסים, הסכימו, שהעצרת הנוכחית היתה הנוחה ביותר כלפי ישראל זה שנים רבות.

הדבר מורגש היטב בקומת המשרדים של משלחת ישראל. האווירה רגועה ובעיות גילויי־זעם ותיסכול, שהיו בה שכיחים כאן בשנים קודמות, היתה נימה מורגשת של שביעות־רצון בסיכומים, שנשמעו מפי השגריר בנימין נתניהו וחברי המשלחת עם נעילת העצרת בסוף השבוע שעבר. ניכרה אף תחושה של הישגים וביטחון עצמי.

גילויי־האיבה נעלמו

כבר בשתי העצרות האחרונות הורגשו מצד נציגים רבים אדישות ועייפות כלפי בעיות המזרח התיכון, והתבטאה מורת־רוח מהעיסוק הבלתי פוסק בסכסוך הישראלי־ערבי. אשתקד הצביעו משקיפים על שיפור מהותי במעמדה של ישראל בארגון הבין־לאומי, שהתבטא בעיקר בבקיעים שנפרצו בחומת הבדידות סביב ישראל. שיפור זה נמשך בעצרת הנוכחית, והיו לו סימנים משמעותיים שהופיעו כאן רבים. גילויי־איבה והתנכרות הוכרזו מן העבר. נעלמו כליל, להוציא נציגים של מדינות עוינות, המחרימות את ישראל. לא היה לדיפלומטים הישראלים שום קושי ביצירת מגעים וקשרים עם נציגי רוב המשלחות. גם מדינות שאין להן יחסים רשמיים עם ישראל. השנה יותר נציגים — בעיקר ממדינות אפריקאיות אך גם ממדינות העולם השלישי — פגישות עם דיפלומטים ישראלים וביקשו את קירבתם.

שגריר ישראל, בנימין נתניהו, אומר, כי אפילו בהצבעות קרדינליות חלו שינויים משמעותיים לטובת ישראל, ואלה התבטאו בעיקר בגידול במספר המדינות שנמנעו השנה או העדיפו שלא להשתתף בהצבעות שנגעו לישראל ולמזרח־התיכון.

היוזמה לשלילת כתב־האמנה ממשלחת ישראל, הפכה לתרגיל קבוע בכל עצרת. עד כה על היה לסכלה. מאחר שהמשתתפות היו איראן או לוב. בעצרת הנוכחית התלכדו 18 מדינות הקבוצה הערבית והגישו במשותף את ההצעה להשעיית ישראל מדיוני העצרת. יוזמתן נכשלה השנה ברוב גדול יותר מאשר בשנים קודמות. בהצבעה על ההחלטה, המגנה את ישראל על הפצצת הכור הגרעיני בעיראק, הנערכת בכל שנה, גדל השנה מספר הנמנעים. גם בהצבעות אחרות על החלטות וסעיפים בתוכן הנוגעים על המצב במזרח־התיכון ועל הנושא הפלסטיני, נמנעו השנה מדינות לא מעטות את הגרש, שתמיכתן בהחלטות אלה היתה עד כה מובטחת. ארבע מדינות אפריקאיות פרשו השנה הפגנתית מקבוצת מדינות, שהגישה הצעת החלטה נגד דרום־אפריקה. הסיבה לפרישתן היתה איזכורים אנטי־ישראליים בהחלטה. "גם בהתבטאויות של נציגים רבים בדיונים הפגנו התאפקות ומתינות כלפי ישראל", מציין נתניהו.

השגריר אומר, כי בעצרת הנוכחית הופרה ההנחה המקובלת באו"ם, כי החלטות ישנות אינן מתות, שהיתה רווחת בעיקר לגבי החלטות הקשורות בישראל. השגריר מזכיר שני סעיפים אנטי־ישראליים, שהושמטו השנה מהחלטות המאושרות ברוב גדול זה שנים. בהחלטה בוועדה המדינית, הושמט סעיף המגנה את ישראל על הפיגוע בראשי־הערים בגדה המערבית. בוועדה לפירוק נשק, נמחק סעיף שלילי ביחס לישראל. בתום דיון על הקולוניזציה בוועדה הרביעית, הצביעו 41 מדינות נגד איזכור ישראל בהחלטה. נתניהו מדגיש, כי בעצרת הנוכחית לא נוספו החלטות אנטי־ישראליות חדשות.

בשיחות עם דיפלומטים זרים וכתבים ותיקים, שפיתחו משושים רגישים לתנודות באו"ם, נשמעה הדיעה, כי אופן הצבעתן השנה של מדינות לא מעטות והריסון המורגש בנאומים, מעידים על כך שהמשלחות התפכחו לגבי נושאי המזרח־התיכון. גם פקידים בכירים במזכירות האו"ם, שאינם מצטיינים באהדה לישראל, אישרו באוזננו, כי מעמדה של ישראל בארגון הבין־לאומי התחזק.

כישלונות לערבים

בעצרת הנוכחית צבר תאוצה תהליך הפיחות בכוחם של הערבים. אם בהצבעות על החלטות ישנות עדיין מצליחים הערבים לגייס רוב, הרי לגבי יוזמות חדשות שנקטו השנה, ספגו הערבים מספר כישלונות צורבים.

תבוסה, שהוגדרה על־ידי רבים כמשמעותית ביותר, היתה לערבים כאשר נבלמה הופעתו של מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, במסגרת הופעתם של מנהיגים בין־לאומיים באירועים לציון מלאת ארבעים שנה לאו"ם. הוועדה, שהכינה את חגיגות יובל ה־40, קבעה מראש, כי רק ראשי־מדינות יוזמנו לנאום בעצרת החגיגית, והיה ברור כי הכוונה היתה למנוע הופעתם של ראשי ארגונים ותנועות, וביניהם ערפאת.

עם זאת, מדינות מגוש המדינות הבלתי־מזדהות, ובראשן הודו, יזמו הצעה להזמין את ערפאת, ועמדו להגישה להצבעה במליאת העצרת. ההצעה עוררה מורת־רוח ורוגז בקרב משלחות אירופיות, ואף במזכירות האו"ם, שחששה משיבוש האווירה החגיגית של העצרת המיוחדת. התנגדות תקיפה להזמנת ערפאת באה מצידן של ארצות־הברית ומדינות השוק המשותף.

שש המדינות, שושביניות ההצעה, עשו מאמץ נואש להעלות את הצעתן להצבעה וקיבלו תמיכה וסיוע מצד הערבים. אך לאור התנגדותן האיתנה של ארה"ב ומדינות אירופה המערבית, ויתרו שש המדינות על ההצבעה. היתה זאת מכה קשה לערבים, שלא הסתירו את זעמם והודיעו לעיתונאים, כי לא יוותרו על הזמנת ערפאת.

באותו שבוע שבו נכשל הניסיון להזמין את ערפאת, נחלו הערבים כישלון נוסף, כאשר ברוב של 81 נגד 41 התקבלה הצעה שוודית שלא להביא להצבעה במליאת העצרת את הצעת קבוצת המדינות הערביות, לשלול ממשלחת ישראל את כתב האמנות. יום לאחר מכן, בעקבות כישלון זה, פירסמו הערבים, כמו בכל שנה, מכתב המביע הסתייגות מאישור כתב האמנה של ישראל. אך היתה זאת הפעם הראשונה, שמרשימת המדינות החתומות על מכתב זה נעדרו חתימותיהן של כל המדינות הקומוניסטיות, חוץ מברית־המועצות.

פגיעה קשה בערבים היתה החלטת מזכ"ל האו"ם לאפשר את עריכתו של כנס מיוחד לציון מלאת עשר שנים להחלטה, המשווה את הציונות לגזענות. באחד מאולמות בניין האו"ם, הכנס אורגן על־ידי משלחת ישראל והשתתפו בו שני שגרירים לשעבר של ארה"ב באו"ם, והשגריר הנוכחי, ורנון וולטרס. הערבים הפעילו לחצים כבדים על המזכ"ל ותבעו כוחם במהלכים פרוצדוראליים כדי למנוע את עריכת הכנס, אך נכשלו. הכנס עורר תהודה רבה באמצעי התקשורת האמריקאיים, ונחשב להישג הסברתי.

יקיר אמצעי־התקשורת

אין ספק, כי לפעולות הטירור שאירעו בשבועות שבהם נערכה העצרת הנוכחית, היתה השפעה רבה ביצירת אווירה נוחה למשלחת הישראלית.

חטיפת אניית הנוסעים האיטלקית "אקילה לאורו" ורצח הנוסע ליאון קלינגהופר, חשפו את אירגון אש"ף לביקורת קשה, ולמדינות רבות באו"ם קשה היה להתעלם ממנה. שגריר ישראל באו"ם מקובל על הטלוויזיה והעיתונות כמומחה לטרור, והעובדה כי אחיו פיקד על מבצע אנטבה בר־עובה מוסיפה למוניטין שלו. השגריר הוזמן פעמים רבות להופיע במהדורות החדשות ובתוכניות המיוחדות שהוקדשו לטרור. נתניהו ניצל היטב את הופעותיו בטלוויזיה, תקף בחריפות את אש"ף ואת המדינות הערביות הרדיקליות. הציגן כאחראיות לטירור. הופעותיו גרמו רוגז רב לערבים באו"ם, ושגריר עיראק כינה את נתניהו, באחד מנאומיו בעצרת, כ"יקיר של אמצעי־התקשורת האמריקאיים".

העצבנות שהשתררה בקרב הערבים בעקבות מבצעי הטירור, באה לידי ביטוי בדברים שאמר פארוק קאדומי במסיבת עיתונאים בבניין האו"ם, כאשר טען, כי ליאון קלינגהופר לא נרצח על־ידי חוטפי האנייה. לאחר שנתגלו הוכחות מוצקות לגבי נסיבות הרצח, טען קאדומי שאשתו של קלינגהופר דחפה את בעלה לים כדי לזכות בדמי־הביטוח. דברים אלה אמר באירוע — שנערך לכבודו בבניין האו"ם על־ידי הליגה הערבית. אחד מחברי המשלחת הישראלית, דוד גרניט, שמע על התבטאותו של קאדומי ומיהר למסור על כך לשגריר. שעה קלה לאחר מכן נשא נתניהו נאום במליאת העצרת, וכלל בו את דבריו של קאדומי. הדברים הועברו לעיתונים, והתקרית הביכה מאוד את הנציגים הערבים.

בנימין נתניהו מבהיר, כי הסתייגות ההמשך בהשפעתם של הערבים באו"ם היא תוצאה ישירה של הפיצול בעולם הערבי, וירידת כוחו של נשק הנפט. נתניהו מציין את היחסים ההדוקים בין משלחות ארצות־הברית וישראל, שהם, לדבריו, גורם ראשון במעלה ביכולתה של ישראל לפעול באו"ם.

השגריר מדגיש, כי ביקורו המוצלח בניו־יורק של שר החוץ, יצחק שמיר, ופגישותיו עם נציגים רבים, כמו גם הופעתו המרשימה של ראש הממשלה, שמעון פרס, בעצרת החגיגית, תרמו הרבה לשיפור מעמדה של ישראל בעצרת הנוכחית.

חגיגות יובל הארבעים של האו"ם, ובעיקר הופעתם של יותר ממאה ראשי־מדינות בעצרת החגיגית, שיקמו במידת־מה את יוקרת האירגון והחזירו למרכז האו"ם אווירה של רצינות וראייה מפוכחת, שישראל נהנתה מהן אולי יותר מכל מדינה אחרת. משקיפים במרכז האו"ם אינם מאמינים, כי לאירועי ה־40 תהיה השפעה רבה על תיפקודו של האו"ם בעתיד, אך הם מסכימים, כי מבחינתה של ישראל נעשתה בעצרת הנוכחית פריצת־דרך, שתקל על ישראל בזירה העוינת.

דין פרוטה / לאה פורת

מה שלא לומדים באוניברסיטה

על אף ההקפאה — שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה צמוד למדד

זוכרים את שביתת הסטודנטים הגדולה בתחילת שנת הלימודים? זו שהתחילה ברעש גדול ונסתיימה בקול דממה דקה? זוכרים גם מה השיגו הסטודנטים? טוב, נזכיר למי ששכח: מתוך שכר הלימוד שנקבע בתחילת השנה על 1150 דולר, הסטודנטים ישלמו רק 900 דולר ואת היתרה, יקבלו בהלוואה שאותה יחזירו כעבור 12 שנה. שווה־הערך בשקלים לשכר הלימוד כולל ההלוואה, ב־1 בספטמבר, היה 1,673,740 שקל. (ומתוך זה 708,740 שקל הם דמי אגודת ליכוד).

הפרטים הקטנים לא פורסמו. למדנו עליהם, כשבן־משפחה הלך להירשם לאוניברסיטת תל־אביב ללימודי תואר שני. מסיבות שאינן תלויות בו (שירות צבאי), לא יכול היה להתחיל את הלימודים בתחילת השנה. לכן נרשם לסימסטר ב'. בבירורים קודמים נאמר לו, כי מאחר שילמד השנה רק מחצית מתקופת הלימודים, ישלם מחצית משכר הלימוד השנתי. כששאל כמה יהיה עליו לשלם, נאמר לו, כי הסכום הסופי טרם נקבע, אבל הוא יהיה בסביבות מיליון שקל. הכיצד חצי מ־900 דולר, כלומר, 450 דולר צומח למיליון שקל? אפילו באוניברסיטה לא מלמדים את זה.

במועצה להשכלה גבוהה פתרו לי את החידה. ראשית, ההלוואה בסך 250 דולר אינה חלה על אלה שלומדים לימודים חלקיים. ולצורך זה, מי שמתחיל את לימודיו בסימסטר ב' נחשב למי שלומד לימודים חלקיים. ומדוע ייגרע חלקו? תשובה: הנימוק של התאחדות הסטודנטים למתן הלוואה היה, שסטודנט אינו יכול להוציא בשנה סכום גבוה של 1150 דולר. מכאן, שסטודנט הנדרש להוציא מחצית הסכום יכול לשלם אותו. זה נקרא היגיון של ברזל. ולזה, אגב, הסכימו נציגי הסטודנטים. אם כן, על הסטודנט ה"חלקי" לשלם קרוב ל־840,000 שקל שהם מחצית מ־1,673,000 שקל, שכר הלימוד המלא.

אבל זה עוד לא הכל. תשלומי שכר הלימוד, מתברר, צמודים למדד וכך שכר הלימוד צמוד וגדל, ואין פלא שבסימסטר ב' צריך כבר לשלם מיליון שקל. מדוע שכר הלימוד צמוד, והרי אנו בתקופת הקפאה? במועצה להשכלה גבוהה נמסר לנו כי על פי החוק (חוק. אגרות לימוד/מוסדות להשכלה גבוהה, הוראת שעה ותשמ"ה 1985) שכר הלימוד צמוד למדד.

יותר ויותר מוצרים ושירותים מתגלים כיוצאים מכלל ההקפאה: מסים, תשלומי ביטוח, עיתונים זרים וגם שכר לימוד. כדאי להזכיר, כי תוכניות ההקפאה הקודמות נכשלו מפני שהיו יותר מדי חריגים. מתעורר חשש, כי גם לתוכנית הנוכחית נשקפת סכנה.

להשלמת המידע נציין כאן כי ההסדר לפיו יקבלו הסטודנטים הלוואה עדיין לא נחתם. הכוונה, מכל מקום היתה כי לאחר שהסטודנטים ישלמו סכום שווה ערך ל־900 דולר, הם יקבלו את היתרה כהלוואה, כלומר, אחרי כל תשלום בשקלים ייחשב כמה דולרים שילמו ולאחר שיגיעו ל־900 הדולרים הנכספים, יקבלו את ההלוואה. מסובך? בהחלט. אבל זה ההסכם.

מדוע פוטרה המלצרית?

מי אמר שאין טעם להתלונן, כי בין כה וכה מצפצפים עליהם. הסיפור של הקורא מיכאל סודרי מפתח־תקווה מוכיח, כי לפחות במקרה שלו התלונה עזרה. ועוד איך.

באחד מימי חודש נובמבר, יצא סודרי בחברת ידידים לארוחה בקפה פילץ בתל־אביב. לדבריו, הוא נהנה מאוד מבילוי השירות, אבל תקרית אחת העיבה על הערב המהנה. בסוף הארוחה, כשהגישה המלצרית את החשבון, שאל אותה סודרי לא פעם אלא פעמיים אם החשבון — בסך 105,700 שקל — כולל דמי שירות, והיא נענתה בשלילה. כיוון שכך, החליט להעניק למלצרית תשר והשאיר 120,000 שקל. לאחר שעזב את המסעדה, נזכר שבעצם לא בדק בחשבון אם אמנם אינו כולל שירות. הוא חזר למסעדה, ביקש לבדוק את החשבון והתברר לו, כי החשד היה מוצדק. בחשבון צוין במפורש, כי הוא כולל דמי שירות. סודרי הסביר לאחראי במה המדובר, אך להפתעתו זה לא מצא אפילו לנכון לקרוא למלצרית ולקבל את תגובתה. בכעס ורוגז עזב את המקום.

למחרת כתב מכתב תלונה להנהלת קפה פילץ. התשובה נשלחה תוך ימים ספורים. היא מובאת כאן במלואה:

"בתגובה למכתבך מצאתי לנכון לבדוק את תלונתך המוצדקת. מבירור העניין עלה, כי בסוף אותו ערב קרא האחראי למלצרים לאותה מלצרית, אשר שירתה את שולחנכם, לבירור והיא פוטרה בו במקום.

אני מתנצלת בשם הנהלת קפה פילץ על האירוע המצער ומודה לך על המכתב. מקרים כגון אלה אסור שיישנו בקפה פילץ. מלצרית הנוהגת בצורה כזו מקומה אינו אצלנו. כמו כן מצאתי לנכון להחזיר לך סך של 15,000 שקל שהוא ההפרש בין החשבון שהוגש לך על סך של 105,700 לבין 120,000 שקל ששילמת.

ושוב, קבל את התנצלותנו הכנה. בתקווה שנמשיך לראותך בין אורחינו.

בתודה, אתי ברקה, מנהלת יחסי ציבור"!

בזול? לא בשביל הישראלים

לפני שנים אחדות סיפר לי מנהל השיווק של אחת מרשתות השיווק, כי עשה ניסיון מעניין. הוא החליט להוריד את המחירים של סוגי בשר אחדים ב־50 אחוז. אבל לצידו של הבשר הזול, הניח בשר זהה במחיר כפול. רוב הלקוחות קנו את הבשר היקר, מתוך אמונה שזה בשר טוב יותר.

נזכרתי בסיפור הזה בעת ביקור במפעל הסריגים הממוחשב של "ארכן" בתל־אביב, השייך לקונצרן "פולגת". מנהל השיווק, ברוך בריקה, סיפר כי מכירת האפודות שלהם בארץ איננה מתנהלת באותה תנופה שאפשר היה לצפות לה. הסיבה: מחיר ממוצע של אפודה הוא 70,000 שקל בלבד. ואילו אפודות של חברות אחרות עולות 120,000 שקל. "זה פוגע באמינות של 'אומן' בעיני הציבור", סיפר בריקה בעצב. הגם שלא נשמע מוסבר במיוחד. מתברר, שרוב התוצרת (80 אחוז) מיועדת ליצוא, ובחו"ל למרבה המזל, המחיר הוא הגורם הראשון בהצלחת השיווק.

עוברים דירה

ישעת נבו מתנת לנדור סיפור אישי עם מוסר השכל:

במבט לאחור, נראית התנהגותם של ספלי חברת ההובלות "האחים לוי" מקריית־מוצקין כאילו היתה מכוונת למטרה אחת בלבד: להתיש את לקוחותיה, כדי להשיג את מבוקשם. הנה מהלך הסיפור לפי סדר כרונולוגי: באחד מימי הקיץ שחלף, הזמין זוג קשיש את חברת ההובלות הנ"ל להעביר את תכולת דירתם מעיר בצפון־הארץ למרכזה. בהסכם אמורים היו לקבל את הארגזים לאיחסון החפצים חמישה ימים לפני ההעברה, אבל ביום א' בבוקר, יומיים לפני ההעברה, לא היה עדיין זכר לארגזים.

המזמין נזעק להוברה, ושם הבטיחו לו כמתק שפתיים, ש"הארגזים יגיעו". הם הגיעו רק בשעות הערב המאוחרות. התוצאה: לזוג הקשישים נותרו שני לילות רזים לאריזה. בלחץ העצום הזה הם ארזו רק את ההכרחי. קופסאות וכלים נותרו בתפזורת והושלכו אל המשאית כלאחר־יד. חלק מהפריטים הנ"ל נעלמו. בין השאר נעלמה בקורסת כפולה של ספרים, שערכה מגיע ל־220,000 שקל. קופסת ממתקים גדולה של עלית בערך של 47,000 שקל וכן תריסר גרבוני נשים ותריסר גרביים לגבר, הפריטים הארוזים במקור, שערכם הכולל מגיע לכ־150,000 שקל נוספים. העובדה, שהאריזה נעשתה בלחץ זמן, היתה רק השלב הראשון מתוך רבים שהפכו את מסע ההעברה למסע של סיוט שהסתיים, כאמור, בהיעלמות חפצים.

השלב הבא היה ברגע שכבר עמדו לצאת לדרך. "אנחנו לא מובילים בלוני גז" — אמרו למזמין. "אין לנו לזה ביטוח". למרות שהם מובילי דירות, לא טרחו לומר זאת מראש. כך נאלצה האשה להישאר בעיר המוצא להסדרת העברת בלוני הגז. כך קרה, שרק אדם אחד נשאר עם המובילים עצמם. מאחר שהיה מדובר בנסיעה ארוכה מצפון הארץ למרכזה, בעיצומו של חום הקיץ, סוכם שהמשאית תגיע ליעדה לא יאוחר מהשעה עשר־אחת־עשרה לפני הצהריים. אבל הבלאגאן באריזה והתקלה עם בלוני הגז כבר הבטיחו איחור ניכר ביציאה. זאת נוסף לעובדה, שהמובילים הגיעו לבית המזמין ב־10 בבוקר במקום ב־7.00 והתעכבו רבע שעה בקריית־מוצקין. כשהתקשרו ליעד הסביר להם המזמין כי ניתן להגיע למקום דרך תחנת הרכבת. אבל הנהג עמד על כך, שהוא איש המקצוע וכי הוא מכיר דרך ישירה מצפון. זה עלה לכולם בשעה ויותר של התרוצצות ברחובותיה הצרים של רמת־גן. לבית הגיעו רק בסביבות השעה שתיים בצהריים. הקשיש היה מותש מהחום, מחוסר שינה של יומיים ומעומס העבודה הרוחפה.

ואז לחצו החבר'ה האלה על הכפתור האחרון: לפרק מהר את הארגזים, כי הם צריכים אותם בחזרה. מאחר שהייתי נוכחת במקום ועזרתי בפירוק, הייתי עדה לא רק לעובדה שכמעט ושברו חפצים יקרים מרוב בהילות לסיים את הפירוק, אלא גם לחוסר האפשרות לפקח על מה שנותר במשאית. כולנו עבדנו בקדחת תנועה כדי לספק להם חזרה את הארגזים. כשסיימנו, היה להם לפתע כל הזמן שבעולם ללחוץ על הקשיש לשלם להם "טיפ". הם היו שלושה גברתנים ודרישתם היתה בבחינת הצעה שאי־אפשר לסרב לה. הקשיש שילם, למרות שכבר העניק לכל אחד כוס בקבוק יין, ושכרם שולם על ידי החברה. כשקיבלו את שלהם, שוב מיהרו מאוד. על השאלה אם לא נותר כלום במשאית, אחד מהם קלט. תוך כדי ריצה למשאית, כי "הכל בסדר, בדקנו, אין כלום" ונסעו.

רק עם ארגון החפצים הסתבר לקשיש, כי חסרים חפצים. הוא הלך להתלונן בחברה. בתחילה התכחשו והכחישו לגמרי. אחר כך הבטיחו לפצות. אחר כך התברר, שכל ההבטחות לא היו אלא כדי להחות אותו כלך ושוב.

לאחר שעקבתי אחרי העניין באופן אישי, התקשרתי לפני ימים אחדים לחברת "האחים לוי" וביקשתי לברר את העניין. האיש, שהציג עצמו כבעלים של החברה, אמר בתחילה, כי הוא מצפה שהלקוח יתלונן בבית־המשפט. כאשר שאלתי כיצד ישתמש הוא בתי דרת כדי לפצותו, חזר בו ואמר, כי רק כאשר מציגים לו חפץ הכול הוא יכול לבוא עם החפץ להסיר הבישור ולקבל פיצוי. כאשר שהדובר באק בגניבה ולא בחבלה, שאלתי מה הוא מציע. ואז העלה לפתע הדרישה שיביאו לו הוכחות. כשהסברתי לו שאין אפשרות להביא הוכחות, טען שוב את טענותיו. והוסיף, כי הלקוח הוד כבר בפעם האחרונה שהיה אצלו אמר, שהסכלים רק בעצמו מן המתחקרם.

הבהרתי לבעל החברה, כי נוכחתי במקום האירוע של פירוק הדירה והמעקב שערכתי אחרי ההתנהלות, הפריכה אינם עולים בקנה אחד עם האפשרויות שהוא העלה, וכי הדברים פשוט אינם נכונים. "אם את יודעת מראש מה קרה, אין לי מה להגיד איתך", אמר, וטרק את השפופרת ובזאת נסתיים הדו־שיח בינינו.

מוסר השכל: יש ויש. ראשית, כדאי להתעניין אצל מכרים לפני ששוכרים חברת הובלה. שנית, ביותר מהולך ללמוד בשתי מעצמותיו של בר "אחים לוי". אם גליתם שנגנבו מכם חפצים בעת ההעברה, לכו למשטרה להגיש תלונה. אם יצטברו תלונות רבות נגד אותם גופים, אולי תואיל המשטרה לפרסם רשימה ארוכה של גונבי־שירותים שיש להיזהר מהם.

תיקוני חשמל במחירים מומלצים

האם ידעתם שקיים אצלנו גוף הנקרא "מתורון החשמלאי"? המתורון הזה פועל במסגרת המחלקה להכשרה והשתלמות מקצועית בהסתדרות. חבריו הם החשמלאים מוסמכים ולפי חוק החשמל 1954.

בשיתוף פעולה עם הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, פרסם המתורון הנ"ל מחירון מומלץ לתיקוני חשמל. יו"ר המתורון, עזרא בן יעקב, הבטיח לי, כי המחירים שבמחירון נמוכים מן המחירים המצועים בשוק, וכי חברי המתורון התחייבו לעבוד לפי התעריפים המומלצים.

הנה כמה דוגמאות מהמחירון:

התקנת נקודת מאור	29,440 ש'
נקודה לפעמון ולחצן כולל זמזם	44,160 ש'
קו כיתוח לתנור בישול ואפייה הזנים 3 × 2.5 הארקה יתורה	56,880 ש'

האם ייתכן אסון בופאל בישראל?

מאת אלי אלעד

במפקדת ראש הג"א פועל מדור לחומרים רעילים המרכז את המידע הממוחשב הרחב בארץ על חומרים אלה וסכנותיהם, ומנחה מפעלי תעשייה כיצד לטפל בהם בעתות חירום

האסונות הכימיים הגדולים שאירעו בעולם בשנים האחרונות ובראשם האסון במפעל לייצור חומר הדברה בעיר בופאל שבהודו, שפגע ביותר ממאה אלף איש, מעוררים יותר ויותר עניין בציבור הרחב לסכנותיהם של מפעלים כימיים. בבופאל, שהאסון שאירע בה הוא הגדול בכל הזמנים, פגיעה העיר על כמיליון תושביה תוך יממה, והיתה לעיר רפאים. כמה אלפים מתושביה אף מצאו את מותם מפגיעת החומר הרעיל. מעריכים שהתוצאות המצטברות של הפגיעה לטווח הארוך, עלולות להביא למותם של רבים נוספים מנפגעי האסון, ומה שלא פחות חמור, לבעיות תורשתיות חמורות.

בארץ הפריץ אסון בופאל את הטיפול בנושא החומרים הרעילים והמסוכנים, ובעקבות שורה של ידיעות על סכנות הנובעות ממפעל זה או אחר והחששות שהתעוררו בערים ובישובים, כתגובה בסופו של דבר ועדת שרים לחומרים מסוכנים. אחת ההפתעות שזומנו לי כמי שעוסק בנושא איכות הסביבה, היה צלצול טלפון ממפקדת הג"א — לקראת שבוע הג"א שנפתח ב־23.12 — שביקשה להביא לידיעת הציבור את עיסוקה בנושא.

בפגישה עם ראש מדור חומרים רעילים במפקדת הג"א רב־סרן שאול גיא, בוגר האוניברסיטה העברית בכימיה ובפיסיקה, נפרשה במידת האפשר תמונת הפעילות המונעת בעיקרה שמקיימת מפקדת הג"א בנושא.

היענות חיובית

אומר גיא: אנו פועלים במסגרת חוק ההתגוננות האזרחית המחייב כל מפעל המחזיק בחומר רעיל לדווח על סוג החומר, כמויות וצורת אחסונו. כן חייבים המפעלים הללו לנקוט על פי הוראות הג"א צעדים הכרוכים לעתים בהשקעות כספיות כבדות, למניעת הסכנה לאוכלוסיה מחומרים אלה. צעדים אלה מכוונים לעתות חירום. במפקדת הג"א רוכז, במשך השנים מידע מכל המחזיקים חומרים רעילים, שהועלה על המחשב. זה המקור היחיד בארץ היכול לספק מידע מיידי על כל מפעל וכל חומר רעיל המהווים סכנה לאוכלוסיה רחבה. בסך הכל יש בארץ כ־1000 מחזיקי חומרים רעילים, לרבות מחסני חומרי־הדברה. מהם, כ־300 מפעלי תעשייה בכל אזורי הארץ. מכלל מפעלי התעשייה, כמחצית עד עשרה אחוזים מוגדרים עתירי סיכון. במפעלים אלה עוסקים בייצור ובאחסון של אותם חומרים המוגדרים מסוכנים ביותר, כמו אמוניה, כלור, ברום, מתיל ברומיד ואחרים.

עד היום לא אירעו בארץ אסונות כימיים גדולים. בין האירועים הבולטים, שבקנה־מידה עולמי נחשבים קטנים למדי, היה למשל התהפכות מכלית שהובילה 17 טונות של אמוניה, לפני שבועות אחדים בצומת בית קמה. משאית זו הובילה גז אמוניה בלחץ של כעשר אטמוספירות. למרבה המזל, לא גרמה התהפכותה נזקים למכל עד כדי התפוצצות, אלא רק דליפה קלה. לו היתה נגרמת התפוצצות, היתה צפויה פגיעה בכל מי שנמצא ברדיוס של ק"מ ממקום האירוע. אירוע אחר: השריפה במחסני ההדברה של חברת עמיר בהרצליה, שבעטיה פונו דיירים בשכונה סמוכה.

בבאר שבע, במפעל כימי גדול, נהג מכלית התחיל בנסיעתו טרם שנותק מהמערכת הצנרת ודלף כלור. 23 מעובדי מפעל שכן הועברו לבית החולים. בשריפה הגדולה שהיתה לפני שנים אחדות באתר הארצי לפסולת רעילה ברמת חובב, נוצר ענן של זיהום והיה צורך לפנות מתקן צבאי סמוך. בנס נמנע אז אסון. שכן הכבאים שהוזעקו לכבות את האש לא ידעו על קיומו של מצבור מתכת־נתרן באזור השריפה. הפעילו זרנוקי־מים כדי להשתלט על הדליקה. במגע של מתכת־נתרן עם מים משתחרר מימן, ופעולתם של הכבאים יכולה היתה לגרום לפיצוץ רב־היקף ולפגיעות בנפש.

לדברי רס"ן גיא, בסך הכל יש היענות חיובית של המפעלים הכימיים, הן מבחינת הדיווח והן מבחינת הביצוע בפועל של הנחיות הג"א המועברות אליהם. כמעט שלא נתקלנו במקרים שמפעל סירב לבצע את הנחיות הג"א. היו מקרים שמפעלים העדיפו לא להסתבך בחומר כימי זה או אחר, כדי שלא יצטרכו להיכנס להשקעות כבדות בצעדי המניעה שדרשה הג"א. באותו מקרה יחיד שאירע לפני שנים, של מפעל שלא עמד בהנחיות הג"א, הוצא נגדו צו של ראש הג"א המפסיק השימוש בחומר על ידי אותו מפעל.

כרטסת רעלים

הפעילות השוטפת של הג"א כוללת ביקורים שוטפים במפעלים השונים, ובמקרה של מפעלים בעייתיים תכיפות הביקורים יכולה להגיע לכדי פעמים רבות בשנה, כדי לוודא מילוי ההנחיות. במהלך הביקורים, אומר רס"ן גיא, באמצעות הנתונים המדווחים באורח שוטף על ידי המפעלים על אודות כמויות החומרים המסוכנים וסוגיהם המאוחסנים במפעל, ניתנות הנחיות להמשך טיפול. כל מפעל כימי חדש או מפעל המבצע שינויים הרוחבים בתהליכי הייצור הנהוגים בו, מחויב בדיווח למפקדת ראש הג"א, כדי לקבל הנחיות למיגון החומרים הרעילים עוד טרם הקמת המפעל. מפעלים כימיים מחויבים על ידי מפקדת ראש הג"א להיערך לשעת חירום.

בפעילותה השוטפת מסתייעת מפקדת הג"א בוועדת מומחים. בראשה עומד הפרופ' גדליה עילם מאוניברסיטת באר שבע וחברים בה מדעני אוניברסיטאות ומומחים בתחומים השונים של החומרים הרעילים וסכנותיהם. במסגרת מדור חומרים רעילים במפקדת הג"א פועלים אנשי מילואים שבחייהם האזרחיים מתמחים בנושאים אלה. בשנתיים האחרונות פותחה במפקדה "כרטסת־רעלים" ממוכנת, יחידה במינה בארץ. כרטסת זו, העומדת להיות מופצת בחודשים הבאים למשטרה, לשירותי הכיבוי ולשירותי ההצלה האחרים, למשרד הבריאות, למשרד הפנים ולכל הגורמים הקשורים לחומרים רעילים, מכילה נתונים מפורטים על 118 חומרים כימיים ותורחב בעתיד כדי שתכלול מידע על כ־400 חומרים כימיים רעילים.

הכרטיס כולל הוראות אחסנה, הוראות ניטרול, מידע על סכנות מיוחדות בכל חומר וחומר, ציוד המגן האישי הנדרש לטיפול במוקד הדליפה, סימני הזהר של החומר, דרוג סיכון, הוראות חירום בשריפה של אש או של דליפה ואילו צעדים יש לנקוט באזור זה, לרבות איזור הפינוי בבית באיזור זה עלול להיזהם. כן יש בכרטסת מידע מה יש לעשות כעזרה ראשונה במאיבה לניזוקים. אך לא טיפול רפואי.

רס"ן גיא מספר כי באחרונה הושלם במפקדת ראש הג"א פיתוח של ערכת מטאורולוגיה להערכת סיכונים, ראשון כסוגו בעולם. זוהי ערכה משוכללת להערכת סיכונים המאפשרת לקבוע במהירות את המצב המטאורולוגי השולט בעת אירוע של השתחררות חומר רעיל לאוויר. משמוגדר המצב המטאורולוגי ומשידועה כמות החומר המסוכן שהשתחרר לאוויר, מתורגמת כמות החומר לדרגות סיכון. ובאמצעות הנתונים הללו מתקבל טווח הסכנה מהתהירה. פיתוח של פרגל זה עבר כבר ניסויים ועתה הוא נמצא בשלב הסופי של הניסויים, טרם שיוחל ביישומו.

קרא מחר ב-

הד הקריות

● **רכבת הפרברים — מותי!** על פרוייקט תעבורה חדשני בקריות. תחקיר מאת אדי גל.

● **הכל כתוב בקלפים** דניאל ברסל על 1986 מאת חנה טל

● **בעקבות דאדא סדיאוש** בקור הפולנים בעין הוד מאת אריה יאס.

● **לא כמו כולן** על נשים בפוליטיקה ובפעילות ציבורית מאת עירית לבטר.

ובנוסף המדורים הקבועים

כולל מוסף ה לוח הבטוח

להשיג בכל דוכני העיתונים בקריות ובמפרץ חיפה.

שיר אהבה לאימפריה

מאת בני לנדאו
סופר "הארץ" בקליפורניה

סרט חדש המבוסס על ספרה של איזאק דינסן, "מתוככי אפריקה", חוזר לימים כשהמטוסים היו עשויים עץ והאנשים ברזל. העולם הישן, כאפריקה כולה, התפורר בהדרגה

לוס־אנג'לס

איזאק דינסן — שם־העט שאימצה לעצמה הסופרת הדנית קארן בליקסן — כתבה אחד הספרים היפים ביותר על היבשת השחורה. אפוס האהבה המלנכולי שהופק על בסיס זיכרונותיה — "מתוככי אפריקה" — הוא סרט אטי ומרהיב האופף את הצופים כשיר געגועים לימים רחוקים ואבודים, כשהמטוסים היו עשויים עץ והאנשים ברזל. בליקסן (מריל סטריפ) הגיעה למזרח אפריקה הבריטית — קניה של היום — בשנת 1914. היא נישאה לאציל של אהבה, השקיעה את כספה במטע קפה גדול, התחברה לילידים בני שבט הקיקויו, בישואיה נטולי התשוקה והתאהבה בבן אצולה אנגלי מקסים, דניס פינץ' האטון (רוברט רדפורד) שבעטיו ביקשה להגשים את כל תקוותיה.

היה להם הרבה מן המשותף: הם אהבו ספרים ומוסיקה. היא הכינה למענו ארוחות ערב ובידרה אותו בסיפורי עלילה מרגשים והוא נטל אותה למסעות סאפארי ושטח בפניה את מישורי היבשת הפראיים ממבט הנשר, באמצעות דה האבילנד דו־כנפי. סיפור האהבה המסוגנן גודש את המסך בשורה ארוכה של דימויים מעוררי קנאה. הגברים עזים ואמיצים, הנופים ברוח, הנשים יפות והרוצה בחיק הטבע.

אין תככים, אין ישיבות מיד־עות. סוחר ומאושר שב רוברט רדפורד הביתה ממסעות הציד ונח בשעת אחר־צהריים חמימה, על מרפסת האחוזה הרחבה, כוסית משקה בידו וצלילי הקונצ'רטו לקלרינית של מוצארט שופעים מן הגרמופון. מריל סטריפ רוכבת על סוסה במשעולים הבשומים שבין ניירובי לנאגונג ושוכבת עם הצייד הלבן על מיטת מאהבים רחבה, עטופה כילה צחורה.

החיים היו יפים, אמיצים ומספני תקווה. השקיעות היו נאות למראה ורוח הערב כבר נשאה עמה תחושת אסון מטשטש ובא. העולם הישן — כאפריקה כולה — התפורר בהדרגה, כחלום הולך ונמוג.

הגיבורים והמולדת

דווקא אטיותו נטולת־האירועים של סיפור האהבה מאפשרת לצופים להרהר ולחלום על רבגיה הסמלים של השליה. בליקסן הגיעה לאפריקה בשלהי תור־הזהב של האימפריה הבריטית. עוד שלטה על הימים ... ממלכת העולם — פי שלושה מהאימפריה הרומית, הרבה יותר מארה"ב או בריה"מ — היה נתון למרותה. ג'ורג' החמישי שלט על רוב רובה של אפריקה והאימפריאליסטים — שביקשו "לפרוץ דרכים ולאבטח אותן בעבור אנשי המסחר" — חלמו על מסילת ברזל מקייפטאון לקהיר.

אנגליה היתה אז מרכז הסחר, התעשייה, התרבות והכספים של העולם. הון השקעותיה נאמד בסכום עתק של 11 מיליארד לי"ש. החברה האנגלית היתה חסונה ומוצקת ומנהיגיה, שופעי הביטחון ועליונות המעמד, הכתיבו את הסטנדרטים. התמיכה האידיאולוגית באימפריה רווחת היתה — "הנעלה שבהישגי המין האנושי" — היתה עזה, מוצקה ובלתי מעורערת. מפעליו של ססיל רודס שימשו דוגמה פטריוטית לאומה כולה. עבודת הגבורה הנואשת — הקרב עד האיש האחרון — היתה לפולחן שרוממו בסיפורים ובבלדות. לכל אחד מסיפורי הילדים בתקופה הוויקטוריאנית היה מוסר השכל שהתמקד במילוי החובה. החובה היתה בריטניה: שמירת שטחי האימפריה, הנפת היוניון־ג'ק על פני הגלים, הגשמת משימתו של האדם הלבן.

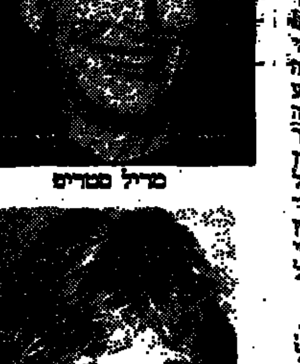
מריל סטריפ

רוברט רדפורד

האימפריה, כפי שטען ויליאם מנצ'סטר בביוגרפיה המרתקת שכתב על וינסטון צ'רצ'יל, היתה מרחב המוזיה שאין־לו־גבול, המערכת שאיפשרה למעמד השולט לשחרר את הגיגם. החיים במושבות הכתר היו אקזוטיים ומושכים, בעיקר מנקודת מבטם של הגברים. הם צדו נמרים ושיחקו פולו. העריצו את המלך והאמינו באומץ, בכבוד, בגיבורים ובמולדת. במועדון ספוף־העין — שהכניסה אליו היתה כמובן אסורה לנשים — היו פקידי האימפריה משוחחים ליד האח המבוערת. לוגמים כוסית או שוקעים בכורסאות עור עמוקות ומדפדפים, אגב עישון מקטרת, בעמודי "פאנץ'" ו"דיילי מייל".

הם התחנכו על אותם ערכים, בהקר מאתון־כריתות, הרגישו אותם אנשים בבית. "הושב אותם סביב שולחן אוכל", כתב מנצ'סטר, "הם לא יודעו זה כלפי זה כל זרות". הם אפילו לא העלו בדעתם שאין הם אלא דמויות אבירים באחד מקרבות־המאסף הגדולים בהיסטוריה — שגורלם, כגורל כל מה שייצגו, כבר נגזר.

זמן שאול

המבוגרים שבהם הבינו זאת. בפרוץ מלחמת העולם הראשונה הגיעה האימפריה לשיא כוחה ובמהלכה החלה מתפוררת. כל יפי הבלורית והתואר — מיטב הנוער — נהרגו בחפירות אירופה. היתה זו מכה אנושה. בתוך שנים אחדות היו האימפריאליסטים נדושי ההוד למיעוט. כל המבנה הבריטי החל מתערער. השירים והמיסמאות התרוקנו מתוכן. כוח הרצון נחלש. בעלי ההשפעה והעמדה החלו ללגלג את כל הסמלים והאמונות המקודשים של העבר האימפריאלי. קיפלינג היה לבדיחה. הנוער האנגלי פשוט "לא שם על כלום". בוודאי לא על "משימת האדם הלבן" — השאיפה המתנשאת להורות לילידים את עקרונות התבונה והחינוך, הצדק והחוק ולהדריכם לקראת ממשל עצמי תקין.

כל מוסר האימפריאליזם נהפך בהדרגה לחרפה נוענית מושמצת.

הסרט — שמפיקיו השקיעו בו מאמץ רב בשחזור הרקע החזותי הנכון לסיפור האהבה — נכנס בנקודה זו לשדה מוקשים. סידני פולאק, הבימאי והמפיק, הודה בראיון כי ניצבו בפני שתי ברירות: לזייף את הסרט, תוך החדרת רגישויות בנות־זמננו לסיפור העלילה, או לספר את האמת ה"גזענית" מבלי לפגוע בכבודן של הדמויות השחורות. הוא בחר בדרך השנייה.

מריל סטריפ ורוברט רדפורד נותרו נוגעים. עליונותם הלבנה אינה ברוטאלית וגם אינה מוטלת בספק. הם מקסימים אותנו באותו סגנון חיים מהפנט, מבוזן שכל מלאכתם נעשית בידי משרתיהם השחורים. רדפורד — האנטי־אימפריאליסט יפה התואר, השומר על ... חש באיזה ... השאר עדיין אינם מודעים לקיומו. המלחמה, הוא מבין, תחולל מפנה היסטורי. "לא נוכל להמשיך מהמקום שהפסקנו", הוא קובע בפני ידידה.

אישיותו כבר מרמזת על הסנוביות האנגלית החדשה, הנטפות חזרות הספקות, שתוותר על כל כיבושיה. הוא אינו נוגע אוטומטית אל הדגל. הוא מעריך את מוצארט על פני "ארוכה הדרך לטיפררי". הוא יודע שהאימפריה חיה על זמן שאול ושאפריקה תשוב לאיזו פראות ראשונית. "אינכם בעלי בית כאן", הוא מוכיח לאהובתו, "אנחנו בסך הכל עוברים כאן". הצדק איתו. בסופו של דבר, נוטלת איתה בליקסן מהיבשת השחורה רק את מטען זיכרונותיה.

אבל האירוניה הרבה יותר מורכבת. אפריקה ה"משוחררת" לא יצאה נשכרת. גורלו של השחור הממוצע לא שפר עליו במדינתו העצמאית, תחת סנדלו הלוחץ של אחיו לגזע. ההסתערות הנוכחית, על המעוז הלבן האחרון, עשויה להיתקל בפילוסופיה הרבה יותר נוקשה ורצונית מהתפיסה האנגלית המסוגננת. האפריקנרים הקשים סבורים שהם בני היבשת לא פחות מהזולו. הם אינם עוברים לשום מקום. הם בעלי הבית.

ספר חדש / עמוס בדהוד

"מר איכות הסביבה" מעלה זכרונות

"חבר כנסת" מאת יוסף תמיר. הוצאת אחיעבר השות, 413 ע', תצלומים, מפתח שמות.

יחד עם מניין חברי הכנסת הנוכחית, הי־11 במספר, כיהנו עד עתה 515 חברי כנסת. רק אחד מהם, הד"ר יוחנן בדר, כתב ספר על בית המחוקקים ועל חברותו בו. בדר היה חבר תנועת החירות, וכל ספרו מושפע מן ההערצה שלו למנחם בגין. ואילו יוסף תמיר, הח"כ השני שכתב על פעולתו בבית המחוקקים, איננו חבר מפלגה היום. הוא פרש בשנת 1979 מן המפלגה הליברלית, שנמנה עם מייסדיה, על רקע הנסיבות לחיזוק את המרכז הליברלי בחיים הפוליטיים של ישראל, שנבלע מהיום עם ההשתעבדות ההולכת וגוברת של הליברלים בליכוד לקו ולמדיניות של תנועת החירות.

מי שיחפש בספר פירוט תככים ומזימות, מי שירצה לראות כיצד מתרחש הבישול בפוליטיקה הישראלית, לא יבוא על סיפוקו. מי שמבקש גילויים חדשים של ממש על מה שהתרחש מאחורי הקלעים — יתאכזב. יש בו הדים קלושים בלבד לסערות הפוליטיות שפקדו את המדינה ב־16 שנים שבהן היה יוסף תמיר חבר־כנסת. לעומת זאת, משרטט הספר את תולדותיו של מאבק מתמשך אחד. הוא המאבק שעמו מזוהה כיום השם של מחברו: המאבק על איכות החיים של הפרט בישראל והמאבק על איכות הסביבה. זוהי מערכה מבחינה אסטרטגית גדולה, אך מורכבת ממהלכים טקטיים רבים, קטנים לכאורה, כאילו בלתי קשורים זה לזה, במוסדות רבים, בגופים שאין קשר ביניהם, בנושאים שהמרחק הממשי מהם אל איכות החיים נראה גדול. בסופו של דבר נוצרה רשת מתוחה של תקנות, חוקים, מוסדות, גופים, הקשורים זה לזה, ולכל אחד מהם תפקיד משלו. רשת המטילה על הציבור את השמירה על איכות החיים.

החל בכך ד"ר שמעון כבוני המנוח, חבר הכנסת השנייה, אשר בתקופת כהונתו הקצרה הספיק להעביר את החוק הראשון למניעת זיהום אוויר ורעש.

שנים רבות נשאר החוק כמסגרת בלבד, ואפילו תקנות לא הוצאו שיאפשרו את ביצועו הלכה למעשה. אחר־כך קמו גופים רבים — המועצה להגנת הטבע, המועצה לישראל יפה, המועצה למניעת רעש וזיהום (מלר"ז), ואט־אט קדם החוק עוד ועוד. קשה לתאר את פעולתם של כל הגופים האלה בלי ידו, המכוונת והמסייעת מתוך הכנסת, של יוסף תמיר.

מהליברלים של אז עד הליברלים של היום

במקביל לתולדות המלחמה למען איכות החיים הראויה, משרטט המחבר כמובן את תולדות חייו, חבר המפלגה הליברלית "של אז", המפלגה האזרחית בהא הידיעה. בארץ, שרבים מאנשי "הגרעין הקשה" שלה (כמו יוסף ספיר ז"ל) באו מפתח־תקווה. שם גם מקורו של תמיר, אשר בשנות ה־40 היה מזכיר "האיחוד האזרחי", ואחר־כך מזכיר כללי של הציונים הכלליים. משם הוליך קו ישר אל המפלגה הליברלית בליכוד. עם פרישת רימלט ופטירתם של רוקח, ספיר וסרלין, לא נותרו, בעצם, בעלי ברית מן השורה הראשונה במפלגה להשקפה הליברלית הישנה והבסיסית. אולי פרט ליצחק ברמן, שגם הוא התפטר אחר כך מהממשלה ושעה עצמו מלייצג מפלגה ליברלית זו בכנסת.

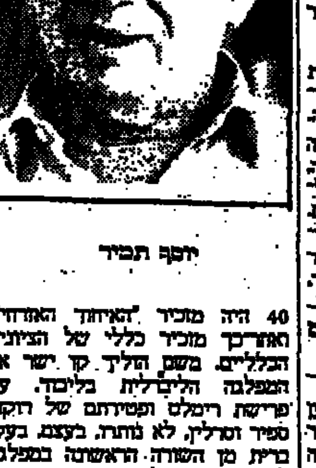
יוסף תמיר

על שמחה ארליך ז"ל כותב תמיר שהוא "נתן יד למכירת הליברלים ולחיסולם הרעיוני". הוא מתקומם נגד "הקפיטולציה לאגודת ישראל", כותב על "דעיכת־בגין בראש ממשלה" וגם מקדיש פרק לסכסוכים הפנימיים בליכוד.

רעיון לגבי שותפות עם "שינוי" אינה חזיונית. הוא טוען שהיא "שכיה בקונספציה שתוליד אותה מפלגה שולית". מבחירתו ב־1965 לכנסת השביעית, פועל תמיר לשיפור איכות הסביבה. הוא גם מעריך אישים שונים על פי גישתם לנושא. בגולדה מאיר גילתה "אטימות מדהימה" ביחסה לנושאים שנוגעים לאדם המוצא את עצמו בסביבה עוינת או כבצבת מנגנונים מכבידים והבלים". רבין הוא "מקרה אבוד", ובגין "מאכזב". בן־גוריון היה "סומא בכל הקשור בסוגיית הסובב".

אט־אט, כבש תמיר את מקומו בראש העוסקים בנושא. תחילה, בנובמבר 1970 הקים בכנסת גוף בלתי רשמי שהיה קרוי "הוועד הפרלמנטרי לאקולוגיה ושיפור איכות החיים". אחר־כך, הוקמה ועדת כנסת שבה חברים ח"כים מכל הסיעות והיא משותפת לשתי ועדות אחרות. תפקידה המיוחד — לעסוק באיכות הסביבה. גח"ל עדיין היה באופוזיציה, אבל למרות זאת נבחר תמיר לעמוד בראש הוועדה. לבסוף, כאשר עלה הליכוד לשלטון, נבחר תמיר ליו"ר ועדת הפנים. זו קיבלה תואר נוסף שהיא מחזיקה בו עד היום, והיא קרויה "ועדת הפנים ואיכות הסביבה". נושאים שאינם נקשרים מייד לאיכות הסביבה — אבל הם חשובים לאיכות החיים — לא חסרו בסדר יומו. תמיד הוא שיום את כינונו של "נציב תלונות הציבור", אבל גם המישרה של נציב קבילות החיילים נוצרה בעקבות פעילות תמיר, וכן התפקיד של מבקר־עירייה בלתי תלוי במבנונה שכל עירייה חייבת בו כיום.

הקשר בין נושאים אחרים שלמענם פעל לבין איכות הסביבה ברור יותר: חוק שיקום מחצבות, חוקים ותקנות הנוגעים לזיהום אוויר, החזות החיצונית של ערים וכפרים, מצב הניקיון ברשות הרבים, ההגנה על הנוף, זיהום מקורות המים, ועוד. יש חוקים שרק אחרי עיכובו הגיעו לשלבי ביצוע, כגון חוק שמירת ניקיון, שבעבורו נדרשה חקיקה נוספת כדי שאפשר יהיה לבצעו. יש אותיות מתות בספר החוקים בכמה תחומים: החשוב בהם הוא חוק התכנון והבנייה, שגורמים פוליטיים מפריעים את ביצועו המלא עד היום.

"על המפלגה הליברלית השתלטה השחיתות" כותב המחבר. כך, בתחום עולמנו הצר. לגבי עתיד האנושות הוא פסימי לחלוטין, מפני שאין היא עושה די לפיצוי הטבע על מה שהתיעוש וההתנהגות מעוללים לו. תמיר מצטט את מלטוס, שכבר במאה הי־17 הזהיר מפני שואה אקולוגית, כאשר המשאבים אינם גדלים בקצב של גידול האוכלוסיה. אותה אזהרה ממש בפיו היום. אלא שהאדם האנושי מצא דרכים לעקוף במשך 300 שנה את נבואות השואה של מלטוס. למה לקבוע שהשכל, התבונה וחכמת ההישרדות אבדו דווקא במאה שלנו?

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

נציג רובינשטיין ינסה למנוע היום מחיקת המניה מהמסחר

דירקטוריון הבורסה ידון היום באפשרות מחיקת מניותיה של רובינ־שטיין מהמסחר. המסחר במניות החברה הופסק לפני חודשים מספר בגלל בעיות של סחירות, שנוצרו עקב ריכוז מניות החברה בידי בעלי עניין. בעבר נתן הדירקטוריון לחברה כמה ארכות לפתרון בעיות הסחירות. תוקפי הארכה האחרונה פג ביום שלישי השבוע.

הארכות ניתנו על סמך מידע שה־גיע לבורסה, שלפיו מתנהל מו"מ בין בעלי השליטה בחברה בכוונה למצוא הסדר שיאפשר הקצאה מחודשת של המניות, חידוש המסחר תוך שמירה על האינטרסים של המשקיעים מקרב הציבור הרחב. נודע כי במסגרת ההסדר המתגבש עתה, תהיה חלוקת נכסים ב"ממלכת רובינשטיין": אברהם רובינשטיין יקבל לידיו את השליטה בחברה רובינשטיין ושתי שמניותיה נסחרות בבורסה. אילו אהרון רובינ־שטיין יקבל לידיו את השליטה בחברת ההשקעות לנדקו. השבוע נמסרה לבורסה הודעה כי אברהם רובינשטיין חדל לכהן כמנהל בלנדקו. ההסדר המוצע אמור היה להיחתם כבר בשבוע שעבר, ואולם מחלה של אחד המנהלים מנעה את חתימתו הסופית. נציג של חברת רובינשטיין יופיע היום בישיבת הדיר־קטוריון וינסה לשכנע את המשתתפים לתת לחברה ארכה נוספת לפתרון בעיית הסחירות. מחיקת המניות מהמסחר עלולה ליצור בעיות מיסוי קשות אצל בעלי המניות.

ירידות חדות באופציות

יום א' הקרוב יהיה יום המסחר האחרון בכתבי האופציה של שתים עשרה פירמות, ולאחר מכן יפקע תוקפם. המדובר באופציות של חברות סראיל, מחסני ערובה, ברנביץ, מתתיהו ליפשיץ, רסקו, אסאס, אופיס טקסטיל, אבצעים מתחכמים, בר טון, מיפ גליקו, מקסימה, וקדם כימיקלים. חלק הארי של כתבי אופציה אלה הונפקו בשנת 1982, שהיתה שנת הגיאות בבורסה. חלק מהן נסחרו בפרמיה חיובית גדולה לעומת מניות המניה. זו הסיבה לירידות שערים חדות יחסית שהיו בחלקן השבוע. למשל, אופציית מחסני ערובה ירדה ב־17 אחוז, אופציית ליפשיץ ירדה ב־20.5 אחוז, אופציית בר טון ירדה ב־23.4 אחוז והאופציית מיפ גליקו ירדה ב־30 אחוז. בעבר היתה פעילות ערה של בעלי עניין בכתבי האופציה שעמדו לפקוע. פעילות זו נועדה להביא למצב, שהמרת האופציות תהיה כדאית וכך החברה תקבל לקופתה את תוספת המימוש. עתה היא נעלמה מהנוף הבורסאי — לנוכח הפעילות הדלילה בשוק המניות.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

סיום שנת הכספים עלול לסכל ניסיונות גיוס הון

חברות שעמדו לגייס הון בבורסה עלולות להישאר עם תוכניות תיאור־טיות בלבד. זאת עקב סיום שנת הכספים. על פי חוק ניירות ערך, יכולה חברה להגיש תשקיף על סמך דו"חות כספיים שנתיים המתייחסים לתקופה שלא תעלה על שנת פיגור אחת. הדו"חות הכספיים של חלק מהחברות שביקשו לגייס הון הם לחודש דצמבר 1984, ולפיכך עליהן להוציא את תשקיף ההנפקה עד לסוף שנה זו. ואולם, הוספת הדרישות המוצבות בפני החברות על ידי הבורסה, תמנע כפי הנראה את גיוס ההון, לפחות לגבי חלקן.

הבורסה מטפלת כיום בכמה תשקי־פי הנפקה: חברת אינקובה שתיכננה לגייס 1.9 מיליון דולר בדרך של זכויות, ויתרה על תוכניתה זו, ובמקום זאת תנסה לבצע הקצאת מניות פרטית בהיקף של 600 אלף דולר. דירקטוריון הבורסה יחליט בישיבתו היום אם לאפשר את ההנפקה של חברת גולדפרסט, וזאת לאחר שהוע־דת ניירות הערך של הבורסה דרשה מהחברה לצאת לציבור עם חתם או אחראי להנפקה. חברת דלק תיפרשי נפט עירערה בפני הבורסה על דרישה דומה שהוצגה בפניה. חברת אפריקה ישראל עומדת גם היא בפני לוח זמנים דחוק בביצוע ההנפקה שתיכנ־נה.

"טתה" תפתח במוצ"ש חנות נוספת בעפולה

מאת אברם צהר

חברת "טתה", שניהולה נמסר לידי כונס נכסים, תפתח במוצאי השבת הקרובה חנות חדשה בעפולה שהושקעו בה יותר מ־100 אלף דולר. חברת "טתה" היא חברה־בת של קבוצת מפעלי "אתא", והיא חתומה על ערבויות לחלק קטן מהחובות של "אתא". הואיל ואינה מסוגלת לעמוד בפרעון חובות אלה מונה לה בסוף השבוע שחלף כונס הנכסים הרשמי כמפרק זמני וכמנהל נוסף.

מהדו"חות הפיננסיים של "טתה" עולה, כי מחזור העסקים של החברה היה בשנה האחרונה 21 מיליון דולר, ועל פי התחזיות יעמוד בשנה הקרובה על 28 מיליון דולר.

בית המשפט, שדן בתביעת נושי "אתא" למינוי מפרק זמני ל"טתה", קבע כי הדרך הטובה ביותר היא להמשיך להפעיל את רשת "טתה" כ"עסק חי", ולמצוא לה קונים־בכוח.

המטוויות לוחצות להעלות ההיטל

מאת כתב "הארץ"

המטוויות הישראליות לוחצות על משרד התעשייה והמסחר להעלות את ההיטל על יבוא חוטי פוליאסטר ב־4400 אחוזים, מ־25 שקל כיום ל־1100 שקלים לקילוגרם חוטים מיוב־אים. המטוויות הישראליות, שמרביתן מאוגדות בקרטל בשם "כללטקס" ולמעט שתי היצרניות הגדולות "פול־גת" ו"כיתן", מנסות לצמצם את יבוא חוטי הפוליאסטר לארץ, באמצעות העלאת ההיטל בשיעור גבוה.

כיום יבוא חוטי הפוליאסטר הוא כחמישים אחוז משוק החוטים. היקף היבוא מגיע לכ־500 טונות חוטים לחודש. יבואני החוטים מציינים, כי אם ההיטל אכן יועלה בשיעור כה חד, תוקטן הכדאיות של יבוא חוטי פו־ליאסטר מתוצרת המזרח הרחוק; חוטים שהם עולים כמחצית מחיר לקילוגרם בהש־וואה לחוטים המיובאים מהשוק האיר־ופי המשותף, שעליהם לא יחול היטל זה. כך תפסיד המדינה כחצי מיליון דולר לחודש על יבוא חוטים.

ממשרד התעשייה והמסחר נמסר בתגובה, כי נושא עדכון ההיטלים נמצא כיום בבדיקה ומדיניות המשרד היא להעלות את כל ההיטלים על מוצרי הטקסטיל בשיעור שווה, ולא להעלות קטגוריה מסוימת בצורה חריגה.

יאיר צבן: חוק הקיצבאות לנכים — שערוריה

מאת יהושע מאירי

יו"ר ועדת המשנה של ועדת ביקורת המדינה לנושא תלונות הציבור, חה"כ יאיר צבן, הודיע כי יגיש הצעת חוק פרטית לשינוי חוק הקיצבאות, הקובע שתשלומי גימלה לנכים המשולמים באיחור, יהיו צמודים רק עד 24 חודשים מיום התביעה. בפני הוועדה נדון מקרה של נכה, שנפגע בשירות מילואים בשנת 1974. לאחר מאבק שנמשך שנים, הכיר משרד הביטחון בנכותו בשנת 1983. הסכומים שהיה זכאי להם בעבור השנים 1974 עד 1976 הוצמדו למדד ועמדו על 411 אלף שקל. אך על פי החוק הקיים לא היה הנכה זכאי להפרשי הצמדה בעבור התקופה מ־1976 ועד 1983 ול־פיכך אושר לו השיעור הנומינלי של הקיצבה — מה ששחק 90% מערכה, עקב האינפלציה.

חה"כ יאיר צבן אמר, כי החוק הקיים שערורייתי, והוא מאפשר למדינה לשלוח יד לכיסם של הפגועים ביותר, לעשוק את זכויו־תיהם ולהותירם עם סכומים זעו־מים.

אפרים שלום: יש לקצץ בשיחות החינם של חברי הכנסת

מאת יהושע מאירי

יו"ר ועדת הכנסת התבקש על ידי חה"כ אפרים שלום לדון בקיצוץ מספר שיחות הטלפון חינם לחברי הכנסת, וכן במציאת פתרון שבאמצעותו, רק ח"כ שמשלם מכיסו את הוצאות הרכב יהיה זכאי להחזר. כזכור, פורסם ב"הארץ" כי כמה מחברי הכנסת נהנים מאחזקת רכב כפולה.

ח"כ שלום ששיגר מכתב בעניין זה ליו"ר ועדת הכנסת, מציע כי תשלום בגין הוצאות רכב פרטי יינתן לחבר הכנסת על פי הודעה חד־משמעית שיש ברשותו כלי רכב פרטי והוצאותיו משולמות על ידו. ח"כ המחזיק רכב שהוצאותיו משולמות על ידי גור־מים ממלכתיים או ציבוריים אחרים, לא יקבל הוצאות רכב.

ח"כ שלום מציע עוד, כי במקום אלפיים שיחות טלפון חינם בחודש יקבל ח"כ רק אלף, וכי בעת פרישתו לפנסיה יקבל רק 500 שיחות חינם.

משרד התעשייה שולל הצעת האוצר להוציא את ענף השמן מפיקוח

מאת יונתן שרמן

במשרד התעשייה והמסחר שוללים הצעה של משרד האוצר להסיר את הפיקוח מענף ייצור שמני המאכל. ענף זה נמצא מאז ומתמיד בפיקוח מחירים, בגלל תקופות הסבסוד של השמן, ובמשרד האוצר טוענים עתה שעם ביטולו של סבסוד זה, אין כל סיבה להמשיך הפיקוח על הענף ויש לאפשר לו לפעול כשוק חופשי ובתוך כך להגביר את התחרותיות בין חמשת המפעלים בענף.

כיום מוכרת הממשלה ליצרני השמן את פולי הסויה, ובהתאם למחירי המכירה של הפולים גם קובעת את מחיר השמן. באוצר מציינים, כי עם העברת נושא יבוא הפולים לידיים פרטיות על פי המלצת ועדת ארד, שאומצה על ידי שר התעשייה והמסחר, יש הכרח לעשות צעד נוסף ולשחרר את ענף ייצור השמנים מכל פיקוח. כאמור, במשרד התעשייה והמסחר מציינים, כי הנושא כולו אינו נדון כעת ואין כוונה לאפשר הסרת הפיקוח מענף זה.

ענף יצרני השמנים כולל כיום חמישה מפעלים. שניים מהם מפעלים של "כור", השאר מפעלים פרטיים. באוצר סבורים, כי הוצאת ענף השמ־נים מהפיקוח תגביר את ייעול הענף, שאין לו כיום כל תמריץ להתייעלות.

"גל ויספלר" תכפיל היצוא לארה"ב

מאת יונתן שרמן

חברת "גל ויספלר" חתמה באחרונה על שלוש עסקות יצוא גדולות עם קניינים בארה"ב, שאחת מהן הינה הסכם רב־שנתי בשווי של 3.5 מיליוני דולר לאספקת אריזות. עיסקה זו נחתמה עם רשת החנויות האמריקאית "ברוקס", שבבעלותה יותר מ־1000 חנויות ברחבי ארה"ב.

באמצעות שלוש העסקות שנחתמו ועוד כמה עסקות קטנות, תכפיל "גל ויספלר" את יצואה לארה"ב מ־4 מיל־יוני דולר השנה ל־8 מיליוני דולר בשנה הבאה.

שלמה ויספלר מנכ"ל המפעל מסר ל"הארץ", כי עסקות אלה יאפשרו להחזיר לעבודה במפעל עובדים, אשר פוטרו בקיץ עקב הירידה במכירות המפעל בשוק המקומי.

ויספלר אמר עוד, כי חלק מהעסקות נקשרו בעקבות קשרים שנרקמו בין החברה לראשי רשתות אמריקאיות. השותפים בבית המכירה אלה הפעילו את הקשרים ליצירת מגעים בין החברה לבין קניינים בארה"ב.

מפעל "גל ויספלר" מייצר אריזות שונות, בעיקר למוצרי מזון, עבור חברות בארץ ובחו"ל והמפעל נחשב לאחד המשוכללים בתחום עיבוד הפלסטיק.

משק עולמי / אברם צהר

מצרים: מאמצים להפחית את מספר היוצאים לחו"ל

חברות התעופה המצריות יעלו את מחירי כרטיסי־הטיסה הנמכרים במצרים בכ־60 אחוז, כדי להפחית את מספר המצרים היוצאים לחו"ל "המבזבזים מטבע חוץ יקר". כך אמר שר הכלכלה של מצרים, סולטאן אבו עלי, בשיחה עם עיתונאים. הואיל ומחירי הטיסות קבועים, העלאת המחירים תיעשה על ידי קביעת שער חליפין חדש, מיוחד. שער הדולר לרכישת כרטיס טיסה במצרים (בלירות מצריות) ייקבע ל־1.35 לירות, לעומת השער הרשמי הרגיל של 0.83 לדולר.

ג'נראל אלקטריק ואר.סי.אי. מתמזגות

שני ענקי האלקטרוניקה — חברת ג'נראל אלקטריק וחברת אר.סי.אי. — יתמזגו לחברה אחת. במסגרת המיזוג יוחלפו מניות של שתי החברות בסכום כולל של 6.28 מיליארדי דולר.

מטעם ג'נראל אלקטריק נמסר, כי אם שלטונות ארה"ב יערימו קשיים בפני ביצוע המיזוג, מטעמים של מניעת מונופול, שתי החברות יהיו נכונות למכור את עסקי מוצרי האלקטרוניקה של אר.סי.אי. שערכם נאמד בכ־2 מיליארדי דולר. שתי החברות יחדיו ישלטו על כ־25 אחוז מהשוק המקומי של מכשירי הטלוויזיה בארה"ב. קרוב לוודאי שמשרד המשפטים לא יאות להסכים לריכוז כוח בשיעור כזה בשוק צרכני רגיש כשוק מכשירי הטלוויזיה.

יפן: טויוטה מצמצמת את הייצור

קבוצת מפעלי טויוטה היפניים, יצרני המכוניות הגדולים ביותר באותה מדינה, תצמצם בשנה הקרובה את היקף הייצור. על פי דיווחי החברה, בשנת 1986 ייצרו במפעלי טויוטה 3.63 מיליוני כלי רכב, ירידה של כ־30 אלף לעומת השנה הנוכחית. ההחלטה על צמצום הייצור התקבלה לנוכח תחזיות, שעל פיהן יפחת בשנה הקרובה יצוא מכוניות מתוצרת טויוטה בכ־4 אחוזים ולא יעלה על 1.9 מיליון כלי רכב. המכירות לשוק המקומי ביפן יעלו, לעומת זה, בכ־3 אחוזים ל־1.73 מיליון מכוניות — בסך 4.12 מיליוני כלי רכב שכל יצרני המכוניות היפניים מקווים למכור בשוק המקומי.

האמריקאים מתחרים ב"קרוגראנד" של דרום אפריקה

ממשלת ארה"ב תנפיק מטבעות זהב חדשים, עוברים לסחור, בערכים נקובים של 5 דולר, 10 דולר, 25 דולר ו־50 דולר. כמות הזהב של המטבעות תהיה בין עשירית האונקיה לאונקיה אחת. זו הפעם הראשונה שממשלת ארה"ב מנפיקה מטבעות זהב עוברים לסחור (להבדיל ממדליות) מאז אמצע שנות ה־30. שני בתי המחוקקים של ארה"ב אישרו בימים אלה את ההנפקה, ונשיא ארה"ב אמור לחתום על החוק המתאים בימים הקרובים. ההנפקה תבוצע על פי התוכניות המקוריות ב־1.10.86.

בית המשפט / צבי הראל

מנהל סניף דיסקונט בבורסת היהלומים מואשם בסחיטה באיומים — מיהלומנים

כתב אישום נוסף הוגש אתמול נגד ריימונד דרוויש (55), מנהל סניף בנק דיסקונט בבורסת היהלומים ברמת־גן. התביעה מאשימה אותו בעבירה של סחיטה באיומים.

בכתב האישום נטען, כי היהלומנים הרי פיטורפרינדר, מוריס שיינמן ואוסקר וסינג החזיקו בסניף הבנק, כביהולו של הנאשם, חשבונות בנק. בספטמבר 1978, נאמר בכתב האישום, הנפיקה "איי־די־בי" מניות, וכדי למצוא חן בעיני הנהלת בנק דיסקונט החליט הנאשם לגרום לכך שיהלומנים הקשורים עמו ירכשו מניות אלה בסכומים גדולים. דרוויש, טוען התובע עו"ד אבנר רוזה, קרא לפיטורפרינדר ואמר לו לקנות מניות אלה. לטענת התביעה, סירב היהלומן לרכוש את המניות, אולם דרוויש אמר לו כי הוא מוכרח לקנותן. התובע מציין, כי פיטורפרינדר הסכים לקנות מניות אלה במטבע חוץ שעמד לרשותו בחשבונו בסניף בבנק דיסקונט. בספטמבר 1979, נטען בכתב האישום, המיר פיטורפרינדר 109 אלף דולר במטבע ישראלי, וקנה מניות "איי־די־בי" לפי דרישת הנאשם. לטענת התביעה, עשה זאת היהלומן מפני שהבין, שאם לא יפעל כך ייפגעו קשריו עם הבנק ויהיה עליו להחזיר את האשראי הגדול שקיבל כיהלומן מבנק ישראל באמצעות בנק דיסקונט (המדובר בקרן למימון יהלומים שנתנה הלוואות מסובסדות).

עוד טוענת התביעה, כי דרוויש פנה למוריס שיינמן, שהיה שותפו של אוסקר וסינג, וביקש ממנו לקנות מניות "איי־די־בי". לטענת התובע אמר לו שיינמן, כי הוא אינו רוצה לקנות מניות, משום שהוא אינו נוהג לרכוש מניות. דרוויש, נאמר בכתב האישום, אמר לו שהנהלת הבנק תראה בעין לא יפה את הסירוב והדבר יתבטא במתן אשראי לשותפות וסינג־שיינמן. שיינמן, טוען התובע, הבין כי אין לו מנוס, הוא המיר מטבע חוץ בסך 82 אלף דולר ורכש מניות מסוג "איי־די־בי". לסיכום טוען התובע, כי בפעולות אלה סחט הנאשם משלושת היהלומנים כסף כדי לרכוש מניות, ביודעו כי לא יוכלו לסרב להוראתו. עוד מציין התובע, כי לפי תנאי האשראי של היהלומנים, יכול היה הבנק לחייב את היהלומן להחזיר לאלתר את כל האשראי שקיבל, דבר שהיה מביא להתמוטטות מידית של עסקיו.

דרוויש ממשיך לנהל את סניף הבורסה של בנק דיסקונט.

כתב אישום הוגש נגד מנהל תיקי השקעות שעבד ב"מוריץ את טוכלר"

נגד יועץ השקעות נוסף בחברת ההשקעות "מוריץ את טוכלר" הוגש השבוע כתב אישום לבית המשפט המחוזי בתל־אביב. הנאשם הוא משה שחר (38) מכפר־סבא. התביעה מאשימה אותו בעבירות הבאות: רישום כוזב במסמכי תאגיד, החזקת חשבונות שלא על שם עובר הבורסה, וקניה ומכירה של עובר בורסה שלא במהלך המסחר ולא על פי הוראה בכתב שניתנה יום קודם לכן. מטעם התביעה יופיע עד תביעה אחד: אורי שלוש, רואה חשבון במקצועו, ספק בינתיים מהיחידה לחקירות הונאה.

ברינקס

הובלת כספים ודברי ערך בכל רחבי הארץ והעולם. בלדרות אויר לחו"ל

הובלות לבנקים • מוסדות • מפעלים • עסקים פרטיים.
שרות הובלות סדיר לחו"ל: כספים • יהלומים • תכשיטים • זהב מסמכים • בליווי בלדרים מקצועיים המלווים את המשלוח עד ארץ היעד • ביטוח מלא בכל ההובלות.

סניף ירושלים: יפו 3, טל. 02-226880 סניף חיפה: חלוצי התעשיה 24, מפרץ חיפה, טל. 04-725765
סניף באר שבע: נגבה 9, טל. 057-77230 אגף בלדרות אויר: בצלאל 52 רמת גן, טל. 03-259778, 268193

ברינקס מעניקה לך בטחון ושלוה נפשית

• סניף תל-אביב: רחוב קיבוץ גלויות 47 תל אביב טלפון: 820142

ברינקס (ישראל) בע"מ

פרסום וריט

הודעה לחברי איגוד לשכות המסחר

ועדת הכספים אשרה בתאריך 24.12.1985 תקנות שהגיש שר האוצר בנושא פטור ממס על הלוואות בעלי שליטה לעסקיהם.

תקנות אלה הן תוצאה של מאבק ממושך שניהל איגוד לשכות המסחר בנושא.

על פי התקנות, הפרשי הצמדה על הלוואות שנתנו בעלי שליטה לעסקיהם, יהיו פטורים ממס בגובה 90 אחוזים מעלית המדד. כאשר פטור זה מותנה בכך שפרעון ההלוואה לא יהא לפני תום שנת המס שלאחר שנת המס שבה נתנה הלוואת הבעלים וכן בסייגים מסוימים נוספים.

איגוד לשכות המסחר מפנה את תשומת לב חבריו לפריצת הדרך, שתקנות אלה מבשרות בכל הקשור להזרמת הון בעלים לעסקים מבלי להזדקק למימון בנקאי, בפרט לגבי אלה אשר שנת המס שלהם מסתיימת כבר בתאריך 31.12.85.

איגוד לשכות המסחר מכין הנחיות ודברי הסבר לתקנות החדשות.

חברים המעוניינים בהנחיות אלה יוכלו לקבלן במשרדי הלשכה.

איגוד לשכות המסחר בישראל

בדיקה חשבונאית גילתה: עדיף לבנות את עמנואל באמצעות כונס הנכסים

מאת אריה לביא

כדאיות פירוקה של חברת כוכב השומרון, שהחלה לבנות את העיר החרדית עמנואל שבשומרון, מוטלת בספק ויש עדיפות ברורה להמשיך בבניית העיר דרך כונס הנכסים, הפרופ' יעקב כאמן, מי שהיה מנכ"ל משרד האוצר, שמונה על ידי בית המשפט. רק בדרך זו ניתן להחזיר את כל חובות החברה — כך עולה מבדיקה כלכלית שערך משרד רואי החשבון הר את הר, בהזמנת כונס הנכסים.

פירוק כוכב השומרון יגרום למצב כספי שבו הנושים הלא מובטחים, דיירים, קבלנים וספקים, לא יקבלו כספים על חשבון חובם, וגם הנושים המובטחים — הבנקים — לא יקבלו את רוב כספם.

התחזיות של רואי החשבון אומרות, שפירוק כוכב השומרון יגדיל את התחייבויות החברה לכדי 26 מי־ליון דולר. החלק הגדול ביותר, 12.4 מיליון דולר, הוא חוב לדיירים, וכך יעמדו לרשות החברה נכסים בסך 15.6 מיליון דולר בלבד.

עוד מציינים רואי החשבון, שב־מקרה של פירוק כוכב השומרון לא יעמדו לרשות המפרק כספי קרן הסיוע של משפחת מרגלית מלונדון, בסך 3 מיליוני דולר. לדעתם, צפוי גל נוסף של תביעות נגד המפרק, מטעם התושבים הוותיקים של עמנואל אשר ייפגעו ממכירת דירות בשוק החופשי בניגוד לאופי החרדי של המקום.

חברת העובדים תעודד קואופרטיווים

מאת כתב "הארץ"

חברת העובדים תפעל להגביר את פעילותה בתחום הקואופרציה ועל מרכז הקואופרציה עצמו לדאוג להק־מת קואופרטיווים חדשים על ידי סיוע בגיוס הון לטווח ארוך — כך אמר אתמול דני רוזוליו מזכיר חברת העובדים במסגרת הוועידה הכללית העשירית של הקואופרטיווים ליצ־רנות, תחבורה ושירותים.

רוזוליו ציין, כי במשך תקופה ארוכה הזניחה חברת העובדים את להעמיק את פעילותה בתחום הקואופרציה היצרנית, אבל בעת הזאת לסייע להמשך הפעילות של הקואופרטיווים, והכוונה בתאם ביותר מטעם חברת העובדים שיפעל בתחום זה.

העורך: [illegible]

קח אויר

לפני שאתה מחליט-בדוק הובלה אוירית

יצואן, יבואן — בוא ונדבר לגופו של מטען.
אם השתמשת עד כה בהובלה ימית, הגיע הזמן לעשות הערכה מחודש של התחשיבים לגבי בחירת דרך ההובלה של מטענך.
אל על מטענים — המובילה בענף ההובלה האוירית מישראל — תוכיח לך כי הרבה מטענים כדאי ומשתלם לך יותר להעביר באויר.
חשוב על מהירות ההובלה, שים לב לחסכון הניכר בהוצאות מלאי ואשראי,

אגרת רציף ועלויות האריזה. תן דעתך על אפשרויות השליטה בתדירות ההובלה ועל הגעתו המדויקת של המטען ליעדו.
אל תשכח גם את תעריפי הביטוח הזולים יותר באויר ואת הנקודה הסופית והחשובה — שחרורם של מטעני האויר, שלמים ובריאים, ביעדם.
הכל מוביל למסקנה אחת: לפני שאתה מחליט — בדוק הובלה אוירית.

פנה עוד היום לסוכן המטען שלך או לאל על מטענים:
תל אביב יצוא (03)216085, יבוא (03)210882
נתב"ג (03)9711148, חיפה 04-670170
28 יעדים ישירים למטענך.

אל על ELAL

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מחזורי שפל בשוק המניות

אוירת המסחר בבורסה השתפרה אתמול שיפור משמעותי. לחלק גדול מניירות-הערך נרשמו ביקושים שהביאו לעליות שערים עד שני אחוזים. לקרנות-הנאמנות הסולידיות נרשם ביקוש של ארבעה מיליארדי שקל, ולקרנות המניות נרשם פדיון קטן. ואף-על-פי-כן, מנהלי קרנות-הנאמנות היו פעילים מאד בשוק, וההיצעים שהופיעו בניירות-ערך יחידים, נקלטו במהירות וללא שינוי שער. הפעילות בבורסה התאפיינה אתמול במחזורי המסחר נמוכים מאד, שהסתכמו בכל ענפי המסחר גם יחד ב-6.8 מיליוני דולר. בבורסה מעריכים כי לקראת סוף החודש תגבר פעילות הקרנות, כדי לנסות ולשפר את רמות-התשואה לקראת סוף השנה.

היצע קטן למניות-ההסדר

למניות הבנקים שבהסדר נרשם אתמול היצע קטן, שנקלט במהירות וללא שינוי שער. כך היה במניות הסטוק של בל"ל ובמניות בנק הפועלים. לעומת זאת, ביקוש קטן למניות אי.די.בי. סופק ללא שינוי שער. רמות-התשואה על חלק ממניות ההסדר מתקרבות כיום ל-13 אחוז. וזה הופך את רכישתן לאטרקטיבית בהשוואה לאפיקי-ההשקעה האחרים בבורסה.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	12.63
הפועלים ש	12.68
אי.די.בי. רג	12.40
דיסקונט א	12.66
המזרחי ש	12.09

קרן סער משקיעה 70 אחוז מנכסיה במק"מ ותמ"ס

קרן-הנאמנות סער הגדילה באחרונה את השקעותיה בנכסים שקליים. הם מגיעים כיום ל-70 אחוז מנכסיה. ההחלטה להשקיע בנכסים שקליים התקבלה בסוף אוקטובר, בהתחשב בביקוש הציבור לנכסים שקליים. מאז, גדל היקף נכסי הקרן ביותר מ-50 אחוז, והוא מסתכם כיום ב-12.5 מיליארד שקל. גם קרנות-הנאמנות צברו כספים רבים בעת האחרונה וחולקן הזרימו ביקושים למניות הכבדות. ביקושים אלה נועדו לשפר את רמת התשואות, מה גם שמשלשום לא התנהל מסחר ביחידות-ההשתתפות של קרנות-הנאמנות. כך היה במניות של כלל תעשיות, דיסקונט השקעות, אי.די.בי. פיתוח ועוד. המניות של חברת הסנה, שופרסל ב', דלק ים המלח עלו עד שני אחוזים. היצעים למניות כלל אלקטרוניקה נספגו במהירות וללא שינוי שער. לעומת זאת, ביקוש קטן למניות דובק סופק במהירות וללא שינוי שער.

עליה גם בניירות בעלי סחירות בינונית

בבורסה הורגשה מגמת ביקושים למניות בעלות רמת-סחירות בינונית, המוחזקות עם קרנות-הנאמנות. ביקוש למניית פרי זה 1 הביא עליה של 2.4 אחוזים; מניית סנפרוסט עלתה ב-2.4 אחוזים; מניית אורית עלתה בארבעה אחוזים. בניירות-ערך בעלי רמת-סחירות נמוכה הורגשה נטייה בולטת לירידות שערים, ולחלק גדול ממניות אלו נרשם מוכרים בלבד. כך קרה שבמניות חברת מפי גליק נרשם מוכרים בלבד. שערי מניה זו ירדו בעת האחרונה בעשרות אחוזים, ואולם קודם-לכך היתה בהם פעילות ספקולטיבית, שהביאה עליות חדות. שער מוכרים בלבד נרשם גם למניות אוקטגון ומלט 5. לעומת זאת, למניות של חברת כלל ליסינג, המזוהות עם קונצרן כלל, נרשמו ביקושים גדולים יחסית, ושערי שתי המניות עלו בעשרה אחוזים.

מוכרים בלבד למניות בנק הספנות

לשתי המניות של בנק הספנות נרשם אתמול מוכרים בלבד, לאחר שהופיעו בהן היצעים כבדים. מקורם של היצעים אלה במוכרי בורסה, שרכשו שלשום את הזכויות של הבנק במחיר מציאה של אגורה אחת. ובדיעבד הסתבר כי לא היו היחידים שקפצו על המציאה. כשבאו למכור את הזכויות, לא נמצא מי שיהיה מוכן לקלוט את מניות הבנק. וזה גרר רישום מוכרים בלבד. לא מן הנמנע כי גם היום ירשם שער מוכרים בלבד במניות הבנק.

יציבות בשוק איגרות-החוב

המסחר בשוק איגרות-החוב אופיין אתמול ביציבות. באיגרות-החוב הדולריות היתה נטייה קלה לעליות שערים, ובאיגרות-החוב הצמודות למדד נטו השערים לרדת. המדד הכללי של איגרות-החוב ירד בסיכום יום המסחר ב-0.05 אחוז, במחזור של 3.7 מיליוני דולר.

מחזור שפל במק"מ

היקף הפעילות במק"מ היה אתמול מצומצם מאד, והסתכם בחצי מיליון דולר בלבד. חוסר העניין בנעשה בשוק המלוות קצרי-המועד קשור ברמות-התשואה הנמוכות בעיני המשקיעים באפיק זה.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
116	8	99.20	3.10
126	13	99.05	2.26
136	20	98.50	2.33
146	27	98.00	2.30
156	34	97.45	2.34
216	41	96.90	2.36
226	48	96.55	2.25
236	55	96.15	2.19
336	83	94.15	2.23

הודעות בורסה

* טראויל סיימה את המחצית של 1985, עד חודש ספטמבר, בהפסד של 998 מיליון שקל, לעומת הפסד של 1.1 מיליארד שקל לשנת 1985 כולה.
* עו"ד ישראל קנטור מונה למפרק נוסף בחברת דנות.
* רוגובין סיימה את מחצית 1985, עד ספטמבר, ברווח של 112 מיליון שקל, לעומת רווח שנתי של 814 מיליון שקל.
* קיסריה סיימה את מחצית 1985, עד ספטמבר, בהפסד של 247 מיליון שקל לעומת הפסד שנתי של 32 מיליון שקל.

שערים יציגים של מטבע חוץ
5
25.12.85

המטבע		שער	המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1482.1	אוסטרליה	דולר	1010.9
בריטניה	לירה	2111.0	דרא"פ	ראנד	546.60
גרמניה מע'	מרק		בלגיה	10 פרנק	268.81
צרפת	פרנק	192.76	אוסטריה	10 שילינג	
הולנד	גילדן	524.41	איטליה	1000 לירה	866.59
שווייץ	פרנק	703.01	יפן	100 ין	710.74
שוודיה	כתר		אירלנד	פאונד	1816.6
נורווגיה	כתר	193.01			
דנמרק	כתר		ירדן	דינר	3915.9
פינלנד	מרק		לבנון	לירה	80.670
קנדה	דולר	1061.8	מצרים	לירה	841.5

שערי מטבע-חוץ 25.12.85
בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שטרות קניה	שטרות מכירה
1 דולר ארה"ב	1472.8116	1491.1884	1448.66	1513.65
1 ליש"ט	2100.2293	2126.4347	2060.62	2153.35
1 מארק גרמני	587.3626	594.6913	577.73	603.71
1 פרנק צרפתי	191.0476	194.0388	185.68	169.09
1 גילדן הולנדי	521.2570	527.7609	512.71	535.78
1 פרנק שוויצרי	698.5115	707.2271	687.06	717.97
1 כתר שוודי	191.0476	194.0388	188.50	196.97
1 כתר נורווגי	191.7723	194.1652	188.63	197.12
1 כתר דני	161.5811	163.5972	158.93	166.08
1 מרק פיני	268.0276	271.3719	263.63	275.40
1 דולר קנדי	1054.6449	1067.8041	1037.35	1084.03
1 דולר אוסטרלי	1005.1939	1017.7361	952.55	1047.81
1 ראנד דרא"פ	552.3044	559.1957	497.39	547.15
10 פרנק בלגיים	284.8765	288.4310	280.21	292.61
10 שילינג אוסטרי	834.6906	845.1054	821.00	857.75
1000 לירה איט'	861.2973	872.5503	843.43	890.24
100 ין יפני	725.8805	734.9376	713.98	746.10
1 דינר ירדני	—	—	3859.79	4098.55
1 לירה מצרית	—	—	804.30	854.10

הסוכנות הישראלית לחלל
בשיתוף עם הפורום הישראלי לחלל

יום עיון להשקה

החלל - האתגר הישראלי

יום ה', 26.12.85, מלון דניאל, הרצליה

יום העיון נועד לסקור את טכנולוגיות החלל בתחומים השונים, את הדרישות המיוחדות לתעשיית החלל ולהעמיד לדיון את ...

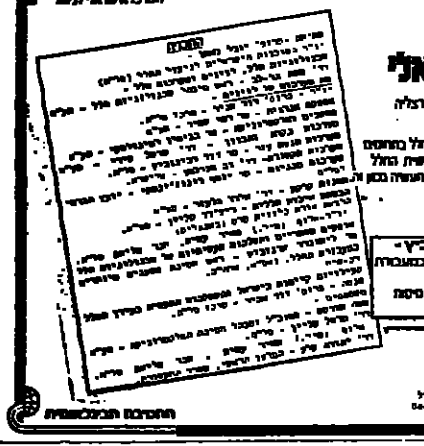

הרצאת אורח: ליאונרד ארונוביץ - ראש המחלקה ... בסוכנות החלל, NASA - ארה"ב.

דנות רוזנווסר בע"מ (בכינוס נכסים)
תקון למודעה קודמת

נמסרת בזה הודעה כי המועד האחרון הנכון להגשת הצעות הינו 15.1.1986

למחיות המעוניינים להלן המודעה בשלמותה כפי שנתפרסמה:
כונסי הנכסים של חברת דנות רוזנווסר בע"מ שהינה חברה העוסקת בייצור תכשיטי זהב הננו מזמינים הצעות לרכישת ציוד ומתקנים של מפעלי החברה באזור יהודה ואשדוד.
המעוניינים בקבלת מידע רלוונטי ובטפסים על גביהם יש להגיש ההצעות יפנו לפי המען: עו"ד י. גפני, בלפור 48 תל-אביב, טל 03-623737.
ההצעות בכתב יש להגיש לכונסי הנכסים במסירה אישית לא יאוחר מיום שישי - 27.12.85 שעה 12.00 לפי המען דלעיל במעטפה סגורה בציון המילים: "דנות רוזנווסר בע"מ (בכינוס נכסים) - הצעות רכישה".
כל הצעה תהיה נתמכת בערבות בנקאית או בהמחאה בנקאית כמפורט בטופס ההצעה בשיעור שלא יפחת מ-10% מסכום ההצעה.
כונסי הנכסים אינם מתחייבים לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי. כל הצעה שתתקבל תובא לאשור בית המשפט.

י. גפני, עו"ד ג. לב, עו"ד ע. לוינסקי, עו"ד
בתפקידם ככונסי נכסים של דנות רוזנווסר בע"מ
רחוב בלפור 48, תל-אביב 65226 - טל 623737

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	29645	-38
3602	27288	-35
3603	25649	+355
3604	23012	+324
3605	20667	+9
3606	19465	+8
3607	18875	+5
3608	17455	+7
3609	16645	+195
3610	15002	+178
3611	14483	+174
3612	14053	+172
3613	13228	+11
3614	12686	+11
3615	11709	+10
3616	10713	+10
3617	9648	-253
3618	9144	-243
3619	8399	-228
3620	8241	-176
3621	7821	-169
3622	7046	-154
3623	6569	-146
3624	6181	-139
3625	5625	-146
3626	5198	-136
3627	4815	-129
3628	4608	+91
3629	4315	+86
3630	4078	+83
3631	3659	-45
3632	3521	-41
3635	3323	-40
3634	2992	+64
3635	2828	+61
3636	2722	+59
3637	2518	+58
3638	2342	+53
3639	2143	+50
3640	1733	+16
3641	1500	+14
3642	1377	+40
3643	1194	+35
3644	1073	+31
3645	967	+28.9

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	817.9	-16.8
3702	638.9	+19.2
3703	557.1	-15.7
3704	477.1	-13.6
3751	258.4	-7.6
3752	99.3	-1.5
3753	95.1	-1.4
3901	92.7	+1.6
3902	88.2	+1.5
3102	269500	— —
3103	265000	— —
3104	259000	+4000
3105	246500	— —
3106	235000	— —
3107	239815	+1000
3108	224947	+190
3109	221322	-199
3110	221004	-249
3111	216385	+327
3112	213690	+181
3113	215816	+518
3114	208535	-57
3115	206823	+176
3116	199150	-79
3117	207592	+1200
3118	201529	+2116

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	270.6	-1.7
4102	106	+1.6
4103	101.6	+1.5
4104	98.3	+1.5
4301	97.5	+0.1
4302	92.8	+0.2

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3201	170339	-1412
3202	172273	+1155
3203	173365	-595
3204	169575	-424
3205	167310	-337
3206	164499	-1046
3210	160215	-1094
3211	156625	+136
3212	153911	+133

סדרה	שער	שינוי
3213	146583	-989
3214	140707	-1007
3501	142554	+1578
3502	139289	+120
3503	124531	+108
3504	121784	+106
3505	118618	+92
3521	124955	+2178
3524	112941	+2135
3522	118025	-956
3523	111405	-945
3525	108930	-491
3526	108785	-510
3527	106578	-501
3528	103676	-509
3529	103523	-8
3530	100907	-8
3531	100590	-11
3532	97644	-11
3533	97510	-14
3534	91806	-13
3535	92812	+564
3539	87565	+544
3536	92165	-404
3537	92002	-404
3538	86595	-381
3540	86406	-394
3541	83462	-380
3542	83353	-401
3543	79216	-382
3544	79465	-165
3546	80994	-157
3547	80708	-157
3548	80565	-158
3550	76460	-154
3551	75988	-155
3545	80599	-40
3549	76087	-41
3552	69794	-40
3554	69641	-44
3555	69641	-44
3553	69361	+466
3571	60056	+432
3556	66399	-441
3558	66315	-453
3559	63927	-438
3560	60512	-426
3561	60245	-427
3557	67447	+567
3572	61212	+541
3573	60578	+345
3574	55840	+319
3577	55823	+324

סדרה	שער	שינוי
3578	51503	+300
3575	55365	+495
3576	55121	+494
3579	50836	+467
3580	47724	+380
3581	43400	+353
3582	39996	+333
3583	37159	+311
3584	36618	-72
3585	34674	-71
3586	31392	-66
3588	31351	-68
3587	31570	-8
3591	28753	-8
3592	28702	-8
3593	28626	-8
3589	28616	+25
3594	27266	+24
3590	28439	+25
3595	27074	+24

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	118402	+104
2002	117876	+104
2003	113155	+100
2004	114434	+100
2005	107002	+93
2006	106848	+94
2007	104723	+92
2008	103517	+90
2012	101270	+88
2015	98589	+87
2009	105647	-26
2010	104244	+91
2011	102219	+89
2013	102155	+89
2014	99416	+88
2016	100514	-150
2018	97839	-154
2021	94575	-157
2017	96950	+62
2019	96634	+61
2020	93803	+59
2022	97858	+76
2023	89986	+1246
2024	84080	+2055
2027	81054	+2038
2031	77421	+1995
2025	86134	+97
2026	85688	+96
2028	81255	-156
2030	77259	-161

סדרה	שער	שינוי
2029	79163	+61
2033	75258	+63
2035	69104	+58
2032	81793	+67
2034	77322	+63
2036	71032	+58
2037	63297	-1697
2052	53058	-1537
2038	64002	-1755
2040	61562	-1737
2051	58220	-1684
2039	61074	+339
2041	57814	+328
2053	55933	+46
2054	53726	+43
2056	51806	+40
2058	46271	+36
2060	45398	+34
2055	50600	+43
2057	49481	+40
2059	45868	+37
2061	35554	-1014
2062	34239	+25
2063	35362	+1050

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	238.2	-1.9
7002	231	-1.9
7003	221.2	-2
7004	211	-1.6
7005	200	-9.1
7006	185.1	+0.2
7007	172.7	+0.3
7008	164.1	+0.2
7009	160	-0.7
7010	150.3	+1.5
7011	142.1	+0.1
7012	137.1	— —
7013	128.4	+0.1
7014	112.7	+1.5
7015	93.1	+0.1
7016	94.5	+0.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12157	-32
6102	7391	-41
6103	6660	+1
6104	6147	+2
6105	5817	+1
6106	5649	— —
6107	5441	— —
6108	3932	+52
6109	3770	+51

סדרה	שער	שינוי
6110	3707	+51
6111	3059	+1
6112	2967	+1
6113	2021	+1
6151	811.9	-12.3
6152	778.1	-11.8
6153	666.5	-7.6
6154	654.7	-7.4
6155	427.6	-5
6156	347.7	-1.8
6157	257.4	-0.8
6158	244.5	-0.7
6159	209.5	+2
6160	193.1	-2.5
6161	186.7	-2.4
6162	171.4	-2.4
6163	160.8	+1.8
6164	154.7	+1.7
6165	143.5	-1.2
6166	135.3	-0.4
6167	132.5	-0.4
6168	130.2	-0.4
6169	122.6	— —
6170	115.7	+0.5
6171	93.5	-4

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	155.4	+0.7
2502	152.7	+0.6
2503	147.8	+0.6
2504	147.2	-0.3
2505	141.6	-0.3
2506	137.1	+0.8
2507	132.3	+0.7
2508	101.6	+1.4

אחרים

שם	שער	שינוי
אלסינט	68.8	— —
תדיראן	47.1	— —
רסק השק	206.2	+6
כור הנ	180.5	-2.5
כלל הנ	485	— —
מ.צ.ם ד	331	— —
מ.צ.ם ם	396	-2
מ.צ.ם '	444	-3
טל בנ	213	+1.5
תיעש	166.4	+0.4

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר קניה	מחיר פדיון
אב	3354.38	3338.34
אגמקד	21808.98	21594.38
אביב	23739.31	23506.42
אגוד	1101.15	1079.48
אדיר	1177.68	1154.18
אודם	1243.02	1218.77
אופיר	1403.56	1375.73
אור	409.78	401.10
אורין	326.49	319.77
אוריאל	18133.50	17894.78
ארז	8410.06	8244.65
אייל	2717.64	2664.75
איילת	3538.45	3491.91
אירים	3850.12	3766.34
איתן	1057.91	1036.87
אלון	7646.13	7485.08
אלמוג	2767.95	2734.01
אשר	511.79	501.98
אתם	109.20	106.84
אשל	490.39	480.76
אורית	1048.87	1038.48
בדולח	1387.01	1359.91
ברוש	5145.18	5044.91
ברק	5238.44	5130.02
בדקת	11614.18	11386.43
גביש	996.14	976.46
גבע	769.13	757.64
גורן	7721.92	7571.30
גיא	6964.86	6861.27
גיל	1809.06	1774.63
גלית	476.59	470.91
הגדיש	1379.25	1365.69
הוכנות	3174.78	3112.55
הלב	1117.71	1095.47
חורן	1151.64	1129.13
זהבן	207.28	203.25
דליה	307.59	301.54
דן	-	-
דגית	-	-
דרור	2978.99	2913.17
דקל	3368.36	3294.41
הדס	23909.11	23688.50
הוד	351.08	344.17
חבצלת	2012.44	1965.25
זהבי	14583.13	14287.84
ורד	13875.75	13669.36
זוהר	2744.68	2690.62
זהות	125.74	123.05
חלמיש	8747.62	8575.79
חמד	1089.76	1068.86
טל	3140.46	3095.75
יובל	3921.50	3943.93
יהלום	1209.34	1185.30
ישורון	27455.68	27183.13
יערה	1111.80	989.86
כוכב	3415.80	3350.11
כחל	116.43	115.02
כלנית	337.63	330.98
כספית	9431.55	9337.39
כרמל	109.91	107.69
כנרי	803.90	788.38
להב	2918.22	2862.40
לוטוס	-	-
לביא	7366.50	7221.72
לפס	1362.89	1335.01
לשם	11461.95	11236.98
מאור	32180.20	31868.99
מבטח	-	-
מגבה	-	-
מגד	-	-
מגן	-	-
מגל	1098.91	1078.95
מגדר	-	-
מורן	545.35	540.48
מורה	21552.90	21005.22
מיתר	-	-
מעוף	-	-
מעיין	-	-
מקשה	11849.47	11620.60
מרגלית	818.01	802.12
מרום	-	-
נגה	18781.59	18503.00
נחשון	7376.27	7235.37
נטף	302.70	296.65
ניל	2845.38	2803.28
סביון	317.57	311.52
סגולה	113.88	111.65
סלע	11857.05	11624.27
סנונית	3574.34	3384.15
ספיר	3814.03	3774.51
ספרד	8578.40	8535.72
עדיף	7124.74	6992.49
עדית	21929.35	21493.58
עדן	5041.85	4971.18
עגבר	1172.97	1146.39
ענת	1888.77	1871.79
עתרי	988.96	967.28
עיטם	387.46	381.39
פז	1067.72	1046.46
צבר	1063.78	1042.65
צבעונית	1189.78	1166.51
צפור	765.98	749.25
צופית	5379.95	5303.48
צמרות	1396.87	1369.70
קלע	1458.58	1444.04
רוזית	14922.59	14780.31
רקפת	345.48	338.80
רשף	4232.47	4174.40
שגיב	3452.29	3385.14
שושן	12651.48	12375.25
שירה	26315.41	25770.91
שמיר	69008.42	68084.66
שחר	440.74	345.67
שקד	13600.23	13355.87
שקף	693.68	632.85
תאנה	1559.76	1544.78
תבור	696.36	688.82
תדהר	6904.34	6748.48
תהילה	373.81	369.46
תמר	1010.69	990.36
תמרה	1038.08	1022.41
תרשיש	1200.08	1184.38
תשרי	339.59	337.95

שערי המניות 25.12.85

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש אלפי ש"ע
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	13700		8			-5
הספנות 0.1	1011	מב		-53	-5	-24611.2
הספנות א 0.5	346	מב		-19	-5.2	-16894.3
כללי לא בהסדר	34500		20			-16.3
בנק צפון אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמר' אופ			—	הפסקת	מסחר	—
דנות א 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנות שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	2330		1108.4			-224.4
פ.י.ב.י. 0.5	2415		2123.1	+20	+0.8	+2167.1
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	77000		92.4			+155.6
אידיבי ב 100.0	78800		.8	+800	+1	+18.9
אידיבי בב א	471500		.6	+50		+3.9
אגוד 0.1	57300		223.9			-118.1
דיסקונט ב	99050		5.5	+50	+0.1	+4.7
דיסקונט א	97685		165.6	-900	-0.9	-160.2
דיסקונט שה ב	11550		9.1			-9.1
המזרחי ש	31947		459.7	+449	+1.4	+1136.5
המזרחי ב	31810		19.5	+210	+0.7	+588.7
המזרחי שה 9	14610		90.7	+110	+0.8	+188.6
הפועלים מבב	129500		.9	-4200	-3.1	-6.8
הפועלים ש	51940		664.9			-884.5
הפועלים ב	51920		173.2			+29.1
כללי א 1.0	134800		5.1	-100	-0.1	-1.7
כללי אופ 9	131500		6.5			+45.5
כללי שה 5	99000		2.1	-4000	-3.9	-2.7
כללי שה 7	6401		53.5	-69	-1.1	-25.7
בלל 0.1	33050		1606.3			-1336.4
בלל שה 9	45040		14.9	+40	+0.1	+335.1
בלל שה 11	12460		262.8			+128.2
מימון ישיר 1.0	45500	שב		-95	-0.2	-30.8
מימון ישיר 5.0	23232	שב		-968	-4	.4
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	6950		26	-50	-0.7	-22
לאומישכ' ש	5640	תב	10.2	+200	+3.8	+106.7
לאומישכ' ב	3636	תב	57	+196	+5.7	+105.8
כרמל ש	3000		30	+50	+1.7	+30
כרמל שה 1	2508	שב		+30	+1.2	+50
בנין ב' 5.0	3100			-100	-3.1	-50.7
מת מבב ש	770		1223.6			-701.5
משכן ב ש	1680		232	-59	-3.4	-290
עצמאות 0.1	3200		50.3			-50.3
טפחות מבב ש	11000	שב		+100	+0.9	+20
טפחות רג ש	11090		5.7			-1.2
טפחות שה 1	6740	שב				
טפחות שה 2	3303		65	-120	-3.5	-358.3
יעסור 1.0	604	תב	1.6	-40	-6.2	-1.6
יעסור 5.0	320	תב	201.5	-30	-8.6	-201.5
בירב 1.0	1590		310.3	+17	+1.1	+115
חברות מימון						
שלמון אש	275		1299.9	+5	+1.9	+1877.9
הקלאות מבב א	25640		12	+10	+0.2	+12
הקלאות מבב ג	159941	לצ				
לאמצי תעש' א ש	3400		50			-50
מסוח תעש' מבב	57400	לצ				
פת תעש' בב ג	361000	לצ				
פת תעש' בב גג	215000	לצ				
פת תעש' בב גגג	216000	לצ				
פת תעש' בב ד	209268	לצ				
פת תעש' בב דד	63694	לצ				
מרכז קבלנים 5.0	471		378	+8	+1.7	+1818
תיירות בב	162500	לצ				
כלל ליסינג 0.1א	4477	תב	115.1	+407	+10	+186.7
כלל ליסינג ב0.5	2068	תב	50	+188	+10	+288.3
כלל ליסינג אגוח	10500		12.2	+50	+0.5	+11.8
ביטוח						
אריה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אריה אופ ב			—	הפסקת	מסחר	—
אריה שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
אררט 0.1	2249		102.2	-31	-1.4	-73.6
אררט א 0.5	1450		750	+60	+4.3	+750
בטוח משנה 0.1	930		50			-82.2
בטוח משנה 0.5	401	תב	1025	-24	-5.7	-925.2
הדר 1.0	940		75.6			-75.6
הדר 5.0	421		65			-54.8
הסנה ש	2042		1467	+45	+2.3	+1495.2
הפניקס 0.1	3120		800	-30	-1	-24.4
הפניקס 0.5	1850		40.6	-35	-1.9	-63.6
הכשרה-הראל 1.0	5200		10	+200	+4	+18
הכשרה-הראל 5.0	2020	תב	70	+100	+5.2	+78
ירדניה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ירדניה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	[illegible]	תב	8	-683	-10	-8
מנורה 5.0	2519	שב				
סהר ב 1.0	6649		70			-51.9
מקורס 0.1	4480		61.8			-61.8
צור ש	1112		358	-30	-2.6	-308
ציון החזקות 1.0	5651	שב		+1		+20
ציון החזקות 5.0	1300		7.6	+49	+3.9	+152.4
מסחר						
אינטר גאגא 1 ש	3000	שב				
אינטר גאגא 5 ש	890		50	-30	-3.3	-50
אינטר גאם אופ 1	450		200	+9	+2	+555
באזר עזרא 1.0	3400		29			-29
באזר עזרא אופ 1	3100		10			+10
כתה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כתה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל כהן	1720		569.4	-90	-5	-569.4
קריסטל 1.0	2470		180			-40
רפק 0.1	21000					
רפק 0.5	4050		24.2	-50	-1.2	-24.2
שופרסל א 2.0	4300		184.5			-21.2
שופרסל ב 10.0	2325		479.4	+40	+1.8	+647.8
שירותים						
דלק ג ש	3570		580.2	+60	+1.7	+948.2
הראל 1.0	2010	שב				
הראל 5.0	750	שב				
מכונת הספקה 0.1	8650		13.4	+220	+2.6	+45.4
מכונת הספקה 0.5	3620		88.1	+20	+0.6	+21
קרור 0.1	808		247.2	+30	+3.9	+762.7
קרור 1.0	191		1911.7			+139.5
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
כתס' עזובה 0.1	1760		71.5	+2	+0.1	+55.2
מוס' עזובה 0.5	625		413.7	+10	+1.6	+278.5
כמוס'עזובה אופ	266		2267.1			-821.5
קנמורסים 0.1	700		280.5	+30	+4.5	+55.6
קנמורסים 0.5	326	תב	485	+29	+9.8	+385
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זוהר 1.0	9550	שב	14.5			-16.9
גלי זוהר 5.0	3350		23.5			+45.1
מלונות דן 1.0	3262		14	+133	+4.3	+60.8
מלונות דן 5.0	2802		29			-28
ומי האלמנג 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	1800	שב				
מלונות הירדן	2079	תב	100	+168	+8.8	+64.4
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים						
דנה מימון 1.0	1180		1.9			-1.9
ה.י.ל.ג. 1.0	5280	תב	36.9	+260	+5.2	+36.9
יעצא 1.0	2780	תב	57.9	+149	+5.7	+62.1
יעצא אופ א	2245		7	+100	+4.7	+45
כלל מחשבים 1.0	2950		65.5	-50	-1.7	-39.9
מ.ל.ל. 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מ.ל.ל. 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כתב מחשבים 1.0	1858		27	+15	+0.8	+54
ניקוב מחשבים 1	3590		2.1			-2.1
ניקוב כתם' 5	1514		61.5	-50	-3.2	-86.5
תים מחשבים 1.0	1285		370			+364.8
תים מחש' אופ	12300	שב				
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבוחם בינוי רש	334		812.5	+5	+1.5	+575
אבוחם בינוי בש	200		2000	+8	+4.2	+1300
אורן 1.0	496		202.5	+11	+2.3	+500.1
אורן 5.0	199		1955.1	+2	+1	+1718.4
אחרים 1.0	2393		887.3			-504.4
אילן 1.0	925		2070	+5	+0.5	+53.3
אילן אופ 1	919		558.2	-2	-0.2	-91.8
אל-רוב 1.0	1911		174			+177.8
אל-רוב 5.0	1960		86.4			-113.6
אמגנים 1.0	606		100	-14	-2.1	-91
אמגנים אופ 1	325	שב				
אפריקה 0.1	30000		91.5			-5.7
אפריקה 1.0	21700		125.5			-22.5
ארדם	690	תב	132.3	+40	+6.2	+317.7
אילרן 0.1	7370		50			-38.7
אילרן 0.5	4620		37			+13
בן-יקר גת 1.0	2840	שב				-12.3
ברמבייך 1.0	1400		110			-10
ברמבייך 5.0	799		69			+181
ברמבייך אופ 1	661	שב				+58
דנקנר 1.0	3200		82.4	+110	+3.6	+82.4
רווקר 1.0	289		614.5			+1135.5
רווקר 5.0	169		515.9	-5	-2.9	-520
רווקר אופ 1	120		300	-3	-2.4	-350
ידיש 0.1	2805		20.9	-20	-0.7	-26.9
ידיש 0.5	1500	שב		+50	+3.5	+200
ת.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ת.ל.ב. 0.4			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	3770		466	+40	+1.1	+368.8
נבים 0.1	5498		44.1	+200	+3.8	+217

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש אלפי ש"ע
בנים 0.5	3915		200			-283.8
הכשרת הישוב ש	25200		119.4			+9.2
ישפרו 0.1	1622		526.9	+50	+3.2	+257.6
ישראלום 1.0	4950	שב				
ישרס 10.0	5780	מב		-308	-5	-563.4
כנף פיתוח 1.0	3500	תב	15	+188	+5.7	+15
כלל בול 1	650		3256.6	+15	+2.4	+3448.6
לומיר 1.0	1600	שב				+22.3
לומיר 5.0	745	תב	348.9	+36	+5.1	+334.6
מ.ת.ם. 1.0	1358		203.3	-15	-1.1	-283.3
מאגרי בניה 1.0	239		352	+9	+3.9	+357
מאגרי בניה אופ	157	תב	1060.8	-23	-12.8	-460.8
מודל בנין	1301		18.1	-50	-3.7	-11.9
מיטמל 5.0	415	תב	2026.2	+31	+8.1	+2339.2
מנרב 5.0	310		660.5	+11	+3.7	+1494.9
מרלן 1.0	270		500	-2	-0.7	-222.4
מרלן אופ 1	2670		1	-36	-1.3	-1
לוינשטין 1.0	1873	תב	24	-331	-15	-39
לוינשטין 5.0	467		150	-5	-1.1	-150
לוינשטין אופ 1	160	תב	290	-45	-22	-1090
ליפשיץ 1.0	499		289.1	-1	-0.2	-189.1
ליפשיץ 5.0	242		1194.9	+2	+0.8	+225.1
ליפשיץ אופ 1	135		568.1			+11.5
נאות אביב 0.5	15100		14.7			+5.3
נכסי אחרים	3145		375.7			-50.7
סהר החזקות 1.0	6750		50	+150	+2.5	+115.2
סהר החזקות 5.0	4500		117.7			-47.7
סולל בונה מבב א	4501		486.7	-99	-2.2	-800.3
סוף 1.0	1316		93.6	+56	+4.4	+43
סוף 5.0	649		159.6	+31	+5	+59.6
סוף אופ 1	428	תב	782.9	-75	-14.9	-1141.2
עמר וסלע מר 1 ש	6800		100	-26	-4.2	-100
קוריה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קוריה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
רוגוזין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רוגוזין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
רסקו מבבל	2146	תב	38.7	-239	-10	-254.2
רסקו רג	2108	תב	165.1	-200	-8.7	-209.6
רסקו אופ 1	2370		7	-30	-1.3	-37
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2290		80.4			-5.4
מטעי הדר 0.5	860		76.2			-76.2
מהדרין 0.1	9500		187.8			-1.2
נכסי הדרים 1.0	1570		706			-390.8
פרי אור 0.5	3540		65	-60	-1.7	-165
שניר 5.0	6800		106.2	+150	+2.3	+42.2

פק"מ נייר
השקעה כדאית
לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש אלפי ש"ע
מזון וטבק						
אסמס	1040	תב	300.4	-98	-8.6	-300.4
אסמס אופ 1	5085	לצ				
אטלנטיק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	2735		30.8	-65	-2.3	-30.8
גולדפרוסט 5.0	850	תב	250	+50	+6.3	+286.3
גולדפרוסט אופ 1	665	שב		+21	+3.3	+62.2
דובק מב ש	2510		313.4			+66.1
דובק מב ם	2485		233.4			-753.7
תלכל 1.0	791		276	-9	-1.1	-76
תלכל 5.0	390		340	+15	+4	+112
פרי-הא 1.0	4190		154.3	+100	+2.4	+109.5
פרי-הא 5.0	2200		225.9	+100	+4.8	+47.7
מסמי בירה 1.0	7500		15			-5.3
מסמי בירה 5.0	4620		15	+20	+0.4	+13
יכור 1.0	1005		499			-549.2
יכור א 5.0	610		50.3			-50.3
מן 1.0	8574	מב		-451	-5	-10.4
מן 5.0	4871		50	+220	+4.7	+50
כנפרוסט 1.0	5210		193.5	+120	+2.4	+156.8
עלית	18000		38.4	-50	-0.5	-9.4
עסיס ב 0.5	20750	תב	24	-1100	-5	-27.4
מבגל שקל 1	1760		28.7	-40	-2.2	.9
שמן מבב א	3758		23.3	-101	-2.6	-205.5
טכסטיל והלבשה						
ארגד מר 1 ש	477		150			-208.1
ארגד אופ א	1475		29	-140	-8.7	-29
אופיס 1.0	1060		24	-30	-2.8	-24
אופיס אופ 1	1900	תב	50	+154	+8.8	+170
אחוזת בגד 1.0	4130		[illegible]	-10	-0.9	-29.5
אחוזת ברוך 5.0	[illegible]		263	-10	-1.3	-365
אפקו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפקו אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	3870	שב				-9.6
אתא ב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אתא ג 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
דלתא-גליל 1.0	3300		551.8	+75	+2.3	+642.5
דלתא-גליל א 3.0	2440		375	+30	+1.2	+279.6
מטויות מאוחד 1			—	הפסקת	מסחר	—
מטויות מאוחד 5			—	הפסקת	מסחר	—
מטויות מאוחד אופ			—	הפסקת	מסחר	—
ויסלגג 1.0	1990	תב	307.7	+134	+7.2	+419.5
ויסלגג 5.0	1470		125			-100
ורדינון 1.0	3270	שב				
זיקית 1.0	4079	תב	96.5	+371	+10	+41.6
זיקית 5.0	2370		115	+20	+0.9	+7.3
טיב-כתב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
טיב-כתב אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
יוטאר 1.0	1530					
לודזיה 0.1	1180		202.1	-25	-1.9	-249.5
לודזיה 0.4	401		480.9			-47.7
לינת 1.0	493		2300	+13	+2.7	+1856.5
מיפ גליק	420	מב		-22	-5	-1663
מיפ גליק אופ 1	750		407	-30	-3.9	-394
מקס 0.1	19250	שב				
מקס 0.5	4680		72.6			-83.6
עיט 1.0	8100		6			-6
עיט 5.0	3578		37.4			-37.4
עמק מרינה 1 ש'	1200		194.8	+10	+0.8	+137.3
פולגת א 0.1	7460		116.9	+20	+0.3	+185.4
פולגת ב 0.4	4100		308.5			-262.8
פולינן א 0.5	2913	תב	120.2	-167	-5.4	-40.2
פרגוד	748		66.5	-30	-3.9	-66.5
שלרינה 1.0	9000		10			-35.9
תעש רוגוזין 1.0	3950		416.1	+110	+2.9	+787.4
מתכת ומוצריה						
אוקטגון 5.0	1188	מב		-62	-5	-124.1
אוקטגון אופ 1	1010	שב				
אורדן 0.1	12650		131.2			+2.2
אורדן 0.5	10100		108	-180	-1.8	-116.6
כבלים ש	10070		48.4			-28.4
התכוף 1.0	4880		3.3	+230	+5	+24.7
התכוף 5.0	2880		43	-10	-0.4	-45
קופסאות פח 1.0	730		3194.2			-1071.8
קופסאות פח 5.0	520		161	+14	+2.8	+76.2
מרגן 1.0	450		165	+10	+2.3	+237
מרגן אופ א	298	תב	294.4	-50	-14.7	-569.4
מתכת מרום 1.0	1660	תב	53.7	-130	-7.3	-112.9
מתכת מרום אופ 1	1111	תב	306.7	-179	-13.9	-223.5
כבלי ציון 1.0	1924		930	+70	+3.8	+861.6
כבלי ציון 5.0	650		1990.7	+30	+4.8	+2268.5
כבלי ציון אופ	631		458	+1	+0.2	+194.9
קרמני 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קרמני 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
נחושתן 0.1	7375	תב	44.6	+670	+10	+83.6
נחושתן 0.5	2760	תב	76.6	+150	+5.8	+134.6
עוד 5.0	1150	תב	90	+57	+5.2	+176.6
פקר פלדה 1.0	3501		23.4	+100	+2.9	+182.8
קינג 1.0	7350		82	+60	+0.8	+97
קינג 5.0	3560	שב				
קליל 1.0	2202	תב	28.8	+122	+5.9	+71.1
קליל 5.0	1265	תב	463.5	+95	+8.1	+246.5
שלודות 5.0	1320		160.6			-160.6
תעשיות לכיש 1.0	1015		626.4			-512.4
תעשיות לכיש 5.0	550	שב				
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	428000		18.9	+1000	+0.2	+7.3
אלקו 0.1	2950	שב				+65.3
אלקו 0.25 ש	2535		172.6	-30	-1.3	-177.8
אלקו 0.25 ב	2280		20			-3.2
אלקטרה 0.1	11150	תב	10.4	+865	+8.4	+16.4
אלקטרה א 0.5	6105		29.2			-29.2
אלרון 5.0	398000		15.9	+4000	+1	+14.9
אורית 1.0	39500		154.1	+1500	+4	+174.6
כלל תעש אלק'	2520		1020.4			-21.1
ספקטרוניקס 1.0	1600		587.7			-191.9
ספקטרוניקס 5.0	1155		869.3			-633.1
פיכטוגנר 1.0	1517		71.2	-10	-0.7	-22.4
פיכטוגנר 5.0	705		980	-15	-2.1	-398.5
ציקלון 1.0	4280		12.5	+15	+0.4	+12.5
ציקלון 5.0	2040		6.5			-6.5
קנבשטיין אולר 1.	3120		158.7	-50	-1.6	-173.7
קנבשטיין אולר 5.	1580		20.1			-20.1
ת.א.ת. 1.0	2880		72	+30	+1.1	+6.9
ת.א.ת. 5.0	1070		599.6	+50	+2.9	+227.2
ת.א.ת. אופ 1	7916		.2	+1		+4.8
תדיאה	3810		25			-26.2
מוצרי בניה						
א.י.ם. תעשיות 1.	2835		297.6	+35	+1.3	+252.4
אלקול 5.0	4096		12.5			-25.7
אקרשטיין 1.0	735		392.7	+10	+1.4	+82.3
אקרשטיין 5.0	641		300	+20	+3.2	+86

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש אלפי ש"ע
בטון הדיר 1.0	7550	לצ				
בטון הדיר 5.0	4200	לצ				
בר-סן 1.0	1801	שב				
בר-סן 5.0	510		125	-1	-0.2	-83.2
בר-סן אופ 1	325		117	+2	+0.6	+200
המסלול 1.0	893		13.5	-5	-0.6	-13.5
המסלול 5.0	443		234			-134
טרומאבטון 1.0	5128	שב				
טרומאבטון 5.0	950		38.2	+19	+2	+32.8
כ.ל.ם. 1.0	770		30	-25	-3.1	-30
כ.ל.ם. 5.0	318	מב		-17	-5.1	-433.1
מודל השק בתעש	1600		31	-68	-4.1	-31
מוזאיקה ולפמן 1	12099	לצ				
מוזאיקה ולפמן 5	6390	לצ				
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	13200		16.5			-15
אליאנס ב	799	תב	334.7	+68	+9.3	+244.3
גל תעשיות 1.0	5700		55			-55
גל תעשיות 5.0	2400		32	+50	+2.1	+118
דקסטר 1.0	3152		12.1	+100	+3.3	+7.9
רשפים 0.1	8850	תב	53.9	-750	-7.8	-25
רשפים 0.5	3310		35.1			-3.1
חיפה כימ' 10.0	761		3416.5	+12	+1.6	+7550.4
טבע ש	51450		72.1			-31.4
טבע אופ 4	47420		9.4	+300	+0.6	+11.2
ליפסקי 1.0	985		546.7	-5	-0.5	-251.1
ים המלח	12550		1452.8	+250	+2	+1610.3
מפרוכימים 10.0	287		6291.3			-4881.1
מקסימה 1.0	5170		15			-10
מקסימה 5.0	1515		100	+15	+1.2	+100
מקסימה אופ 1	1430		10	-60	-4	-12.3
מקס כימיקל 1.0	3600		152.7			-19.7
סנו 1.0	7280		54.9	+100	+1.4	+45.1
סנו 5.0	3560	שב				
קום כימיקל 1.0	3708	תב	111.6	-412	-10	-141.6
קום כימיק אופ 1	3585		40.7	-170	-4.5	-30.7
ת.נ.ל. 1.0	1410	מב	55.3	+18	+1.3	+4.7
ת.נ.ל. 5.0	740	תב	128.5	+40	+5.7	+49
תיא 5.0	4680		41	+120	+2.6	+59
פרוטארום 10.0	7500		38.5	-300	-3.9	-48.5
תרז א 5.0	2700		157	-100	-3.6	-261.2
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	3938	קב		+188	+5	+103
דפרון 5.0	1960		1.3	-20	-1	-1.3
ת.מ.ג. 1.0	2205		148	+5	+0.2	+10.5
ת.מ.ג. אופ 1	1800		85			+5
יאה 1.0	5250		10.8	+60	+1.9	+29.2
לבידי אשקלון 1	290		753.2			+143.6
לבי'אשקלון אופ	395		369.8			-35.8
מולט ב 0.5	15300	תב	42.9	-1700	-10	-171.4
מפעלי נייר 10.0	125500		18.9	+2000	+1.6	+38.9
סקנדיה 1.0	1195		16			-16
רים 0.1	2254		110			-127.3
רים 0.4	1108		70	+20	+1.8	+53.2
תפל ב 0.2	10700		39.8	+199	+1.9	+19.2
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	3940		25	-40	-1	-25
אלומית 5.0	1940	שב				
אבדין 1.0	1525	תב	226.2	-115	-7	-192.7
אבדין 5.0	795		100	-25	-3.1	-188.8
אבדין אופ א	539	מב		-41	-7.1	-165.8
חמישה יוד	7450		20.5	-50	-0.7	-18.8
דיקה 1.0	4437		4.4			-6.1
דיקה 5.0	1985	תב	70	-214	-9.7	-113
הנ.מפלק 1.0	5850		10	+100	+1.7	+2
הנ.מפלק 5.0	2565	תב	112.9	-150	-6	-102.9
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	5269		338.3	+70	+1.4	+152.1
כור בכ' ש	4400000	שב	.2			.3
כלל תעשי 1.0	1188		8633.6	+12	+1	+8170.8
מאגרי טכנולגיה	444		1556.9			-2389.1
מאגרי טכנו אופ	331		1472.2	+13	+4.1	+1327.8
חברות השקעה						
אמניקו ש	3850		15	+50	+1.3	+3
אידיבי פתוח 2.0	2860		1297.6	+45	+1.6	+1466.2
אינקובה 0.1	1265		100	-2	-0.2	-101.7
אינקובה 0.5	607	תב	354.9	-67	-9.9	-720.8
אלגר ש	3480	תב	10	+180	+5.5	+60
אלגר ם	3530		20			+20
אלרן ש	1750		223.8	+10	+0.6	+180
אלרן ם	1795		115.4	-15	-0.8	-113.4
אמישר בנ'	26800	תב	1.2	+1800	+7.2	+1.1
אפיק 1.0	601		362.5	+1	+0.2	+157.5
אפיק 5.0	524	שב		-16	-3	-170
גזלת 1.0	1450	שב				
חברה לישראל 1.0	2640		106.8			-68.3
חברה לישראל 5.0	1565		966.3			+169.8
חלפמון 0.1	59000		1	+1000	+1.7	+1.7
חלפמון 1.0 ש	16200		29.8			-7.3
אבמא א 0.5	6980		45.3			+61.7
מגלים השק ש	3890		1124.6	+90	+2.4	+969.3
בגל השק	3980		135			-378.7
דיסקונט השק ש	3800		3507.9	+60	+1.6	+4882.7
מזרחי השק ש	7580		3	+180	+2.5	+34
מר השקע.ת. 1.24	8501	שב				
חירון 1.0	1886		10	+19	+1	+184
חירון 5.0	551		829			-434
יצוא ש	7150		22.1			-22.1
ירדן א 0.1	1730		290.5			-49.9
כלל 10.0	1920		2374.4			+121
כלל 50.0	1290		584	+40	+3.2	+315.3
לנדיק 0.1	5509	תב	26	-371	-6.3	-69.6
לנדיק 0.1	1800		260.2	-50	-2.7	-260.2
מגור 0.1	5050		20	-189	-3.6	-6.8
מגור א 0.5	2454	שב		+50	+2.1	+110
עזו השק ב 0.1	1770		20	+55	+3.2	+59
עזו השק ג 0.5	700		35.4			+143.1
מו השק ש	18100		102.9			-49.1
פמה א 0.1	5750		190.9	+50	+0.9	+189.1
פמה 0.5	2550		740.1	+45	+1.8	+1144
פריון ב 2.5	1095		697.8	+24	+2.2	+543.7
מחקר ופיתוח						
אמצעים מתוח'	1591	מב		-84	-5	-714.8
אמצעים אופ 1	1476	מב		-84	-5.4	-1070
גליל טכנולוגיות	385		1436.7	+18	+2.7	+2256.1
חיפושי נפט						
דלק חיפנפט 1.0	2840		84.7			-82.3
דלק חיפנפט 5.0	1461		45.4			-45.4
מו חיפושי נפט	18132		23.2	-20	-0.2	-25.4
מראויל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מראויל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מראויל אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
יו.א.גל 5.0	1052		1106.3			+58.7
מ.נ.ן. 1.0	1599		146	-32	-2	-135.5
מ.נ.ן. 5.0	679		887.7			-887.7
סיסמיקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
פראויל ב 0.3	2550		195	+70	+2.8	+120.1
צפאמרי'נפט 1.0	215		700	-5	-2.3	-432
צפאמרי'נפט 5.0	154	תב	431.6	-8.5	-5.2	-731.5
צפאמ'נפט אופ 2	390	תב	5.9	-24	-5.8	-59.9
נפטא ש	851000		.2			
נסחרות במט"ח						
בית ם	230		.3	+5	+2.2	+1.8

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות ותפשיות	1.5
בנקים בהסדר	1.0
אגרות חוב צמודות מדד	2.3
אגרות חוב צמודות דולר	1.4
מלווה קצר מועד	0.6
סה"כ מחזור	6.8

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	295.00	+0.05
כללי ללא בנקים	297.45	+0.47
מדד אג"ח כללי	248.84	-0.05
אג"ח צמודות מדד	256.54	-0.09
אג"ח צמודות מט"ח	219.72	+0.07

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בח	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	2ק	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	3ק	קונים בלבד יום שלישי
לצ	לא נסחר	3מ	מוכ' בלבד יום שלישי
הם	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

ש"י עגנון ו"מיהו יהודי"

במדור "ראיתי שמעתי" ("הארץ" 12.12) נתפרסמה תשובתו של הסופר חיים הזז לשאלה ששאל בשעתו ראש הממשלה המנוח דוד בן־גוריון את חכמי ישראל בארץ ובחו"ל, מיהו יהודי. מתוך התשובה של הזז אתה למד, שלא דרש גיור כהלכה.

כנגדו השיב גם ש"י עגנון לשאלה זו, והרי תשובתו להלן:

"עטתך תרבני לשאול אותי מה דינם של ילדי נישואי תערובת, שהוריהם גם האב וגם האם רוצים לרשום את ילדיהם כיהודים. אנכי את שלומי אמוני ישראל, ששלמים הנ' אמנים לתורה, כפי שפירשוה חז"ל תקבעו דבריהם בשולחן ערוך. האין לי לא להוסיף על דבריהם ולא לגרוע מדבריהם כלום". (מעצמי אל עצמי, הוצאת שוקן תשל"ו, עמ' 420).

ב־13.12 נתפרסמה ב"הארץ" מודעה מטעם המרכז התנועה הציבורי למען חופש מדע, דת ותרבות בישראל, נגד שינוי חוק השבות, שחתומים עליה בין השאר התנועה ליהדות מסורתית בישראל, בית המדרש ללימודי יהדות ובתי הכנסת המאוחדים באמריקה. דוד בן־גוריון פנה בזמנו לששים ואחד מחכמי ישראל בענין זה, ורובם כבולם, גם חכמים וסופרים לאורתודוקסים וגם רבנים ומלומדים, שעמדו בראש הסמינר התיאולוגי בניו־יורק, שהוא המוסד המרכזי של התנועה הקונסרוואטיבית. ביניהם הנגיד לואי פינקלשטיין, השיבו שיהודי הוא רק מי שאימו יהודיה או שנתגיירה כהלכה.

דוד תמר

ירושלים

נבל ברשות התורה

השופט העליון, הפרופ' מנחם אלון, נדרש באחד מפסקי הדין שלו — שעה שפירש "תום לב" מהו — לאימרה "נבל ברשות התורה". לאמור: אפשר לעשות מעשי נבלה ומעשים מעוררי הסתייגות וטינה גם שעה שהם לבושים באצטלא של "רשות התורה".

המפלגות החרדיות (ש"ס, אגו"י וכל היתר) מנצלות כל סדק וכל חולשת־רגע של המשטר הדמוקרטי בישראל, על מנת להוסיף ולכרסם בחירויות הפרט של רוב אזרחי המדינה ובמוסד הקדימויות המקובל על החברה הישראלית: שעה שהחברה נאנקת תחת עול הגזירות הכלכליות — יעשו אלה כל מאמץ להרבות שלל תקציבים "יהודיים" לאנשי שלומם.

בעת קשה לעם היהודי — כפי שאנו שרויים בה, ובמיוחד בעיית הירידה (מישראל) וההתבוללות (בחו"ל) — מבצע להם עסקני המפלגות החרדיות שעת כושר לנסות ולהטיל עלינו את גזירת חוק "מיהו יהודי", שתביא לקרע ולניכור נוספים בתוכנו. בתקופה של מצוקה כלכלית המכבידה על הכלל — תורמים גם העסקנים הדתיים את חלקם בלחצים עד כי קיים חשש להתמוטטות מסגרות וגופים (רבבל בחיפה, אגודות כדורגל וכיו"ב) בעטיים.

בעוד האהדה לישראל בעולם נפגעת ומתכרסמת — מקישים החרדים מלחמה־לאחות נגד הקהילה החזקה והאוהדת של המורמונים.

מתוך מודעות עקרונית לנקודות התורפה של המשטר הדמוקרטי, מנצלות המפלגות הדתיות את מעמדן כלשון המאזניים הקואליציונית ומוחזות בכל יכולתן. האם אין מתכונת דתית זו לגיטימית במשטר דמוקרטי? חלקם של ה"הישגים החרדיים" פסול ומוקצה אפילו מנקודת הראות של הגדרת הדמוקרטיה: סייג לדמוקרטיה — חרויות הפרט. כל פגיעה בזכויות הפרט חותרת תחת עצם קיומה של הדמוקרטיה. חלק אחר של טובות ההנאה (כגון הקצאת תקציבים מנופחים) אולי כשר — כדברי אותה הלצה יהודית — אבל מדיף ריח רע.

מן הראוי להבהיר ולשוב ולהבהיר לציבור הרחב והוא החופשי משכלות יסוד אלה, עוד בשלב של זריעת הרוח ובטרם תפרוץ הסופה.

ירושלים — עו"ד אבירם גל

סיבסוד שלילי בתחבורה הציבורית

באחרונה מתחזקים רעשים הסוע־נים על סבסוד עמוק של התחבורה הציבורית, ורומזים על הכוונה לבטלו תוך כדי העלאת מחירי הכרטיסים "בעשרות אחוזים". אני ממליץ שלא לקבל את הטענות האלה כלשונן. אחרי הכפלת מחירי התחבורה הציבורית בתחילת התוכנית הכלכלית האחרונה, לא רק שאין יותר עליה שום סבסוד, אלא שיש עליה "סבסוד שלילי". מחירי הכרטיסים יקרים בארץ מאשר במדינות רבות אחרות (חוץ מאשר במרכזי הערים הגדולות והיקרות בעולם). לרבות מדינות שאין בהן סבסוד לתחבורה הציבורית.

גם הקווים הלא־רווחיים אינם מצדיקים את מחירי היום, ובוודאי שלא התייקרות של "עשרות אחוזים". בקווי מוניות שירות רבים, גובים כיום מחיר נמוך ממחיר האוטובוס, וזהו הסימן הטוב ביותר שהתחבורה הציבורית יכולה להיות ריווחית, ללא העלאות נוספות.

על הקואופרטיבים לתחבורה להגיש תחשיבים מפורטים, שיוכלו לעבור ביקורת ציבורית. ועל משרד האוצר לבדוק את העניין בדיקה מדוקדקת לפני שישתכנע לאשר העלאת מחירים שיש לה השלכות על הוצאותיהם של רבים.

ד"ר אברהם ארביב

רחובות

מחול שדים תקופתי סביב "מיהו יהודי"

מחול השדים התקופתי סביב "מיהו יהודי" מתחיל שוב במחזוריות קבועה. הבעיה האמיתית אינה כיצד יוגדר מיהו יהודי, אלא האם יש צורך שהממשל האזרחי הילוני יגדיר מיהו יהודי.

ההשתייכות לאמונה דתית היא זכות ולגיטמציה המוכרת כיום בעולם כאחת מחירויות האדם. במדינות מתוקנות יש הפרדה בין הדת למדינה ואילו אצלנו משמעות החוק היא שכל אדם הדר במדינת ישראל חייב להשתייך לכנסיה זו או אחרת, לפחות לצורך רישום במרשם התושבים, נישואין, גירושין וקבורה.

במקום מחול שדים זה דרושה לנו הפרדת הדת מהמדינה, וביטול הסמכויות הבלעדיות הנרחבות שהוענקו למימסדים הדתיים.

גם ביטולו של חוק השבות לא יגרום נזק, כן ההיבט הדמוקרטי הוא יביא אך תועלת.

אמנון דרום

ראשון־לציון

קרא מחר בעתון יום ו'

של על־המשמר

ובמוספו השבועי

חותם

● רוצח־בזרה — צבי גור, אסיר עולם, שעבד על מפקדיו בכלא וצבע להם דמות של אסיר־למופת
מאת אבי בניהו

● רכישות קרקעות ביושר — יש דבר כזה
מאת אהוד דור

● שמעון פרס — בעיניים פקוחות ולב חצוי בדרך לרוטציה
מאת מארק גפן

ה"פופיק" של המדינה — ביקור ביישוב של "עובד בת"א, חי באריאל"
מאת עודד ליפשיץ

● העצרת ה־40 של האו"ם — התמותנות בעוינות לישראל
מאת חנה אישהורביץ, ניו־יורק

● אנטומיה של התרמה
הילד מאיר זורע — מי נחלץ לעזרתו
מאת מירה יערי

● המורמונים — למה צועקים נגדם כל־כך
מאת אלי הכהן

איידס־הדעת — כל מה שרצית לדעת...
מאת עמירם כהן

● זוג יהודי־ערבי — הנזעקות שורפות את האהבה
מאת חיה יוסף

הותם אישי — עם דב תבורי

● שדות־הנות יתומים — חמש שנים בלי לנון
מאת עופר ניר

● כתבות, רשימות, מדורים:
עדי חזק, ירון אליוסף, זאב צחור, נתן רענן, יהודה להב, לוי מורב, יוסף שמי, משה בר־שאול, עירא דביר, אפרת עוז, עודד ליפשיץ, רחוביצקי, מיכאל הרסגור, שאול קנז, שמואל בונים, יעקב רבי

המדור המסיר: הראקידי.
מאת יעקב לזר

מיסיונרים יש גם אצלנו

יוזמתה של אגודת "גשר" לקרב לבבות חדשה בין דתיים לחילוניים, כפי שנציגיה הציגו לא מכבר את פעילותם בפני ועדת החינוך של הכנסת, כולה זריית חול בעיניים. זהו גשר חד־סיטרי, גשר אכזב על נחל אכזב. המפגשים של "גשר" אינם אלא מיסיונריות כפייתית במערכת החינוך הכללי. זהו קירוב לבבות על תנאי: אתה החילוני, תעבור את הגשר אלינו. אף אחד אינו מדבר על התקרבות הצד השני. החרדי — על תלמידי ישיבה שיגיעו אל מפגש עם החילוניות כאמונה חברתית.

זהו שקר ולא גשר, כי הצד החרדי, שאינו בטוח בעוצמת אמונתו והאמנת שבה, אוסר בתרי"ג איסורים כל מגע תרבותי־ערכי עם העולם החילוני. וכאשר אין הדיינות במגעים, אין סיכוי לסובלנות מול האלימות והאנטגניזם המכונה עצמה "גשר". לפי העדויות הרבות של תלמידי תיכון שנסגבדו בידינו, שליחי "גשר" עוסקים בהטפה לחזרה בתשובה, ובמסגרת סדרות החינוך האלה הם נשלחים להתארח אצל משפחות חרדיות ומשפחות של חוזרים בתשובה.

לכן הודעתם הצבועה של חוגי חרדים בעניין המיסיונריות של האנטי־רגיסיה המורמונית מתחזרה לנוכח מבצעי המיסיון המבוצעים אצלנו. אם תתקבל דרישת הדתיים לסגור את המרכז המורמוני, הרי לפי אותו היגיון יש לסגור את כל מוסדות הדת האחרים בארץ, שגם הם עוסקים במיסיון ובהטפה להמרת דת במידה זו או אחרת, ולפי אותו היגיון ייסגרו כל מוסדות הדת היהודית ברחובי העולם כפעולת תגמול והאיש מהחרדים לא יוכל לטעון לאנטישמיות ורדיפת יהודים. שהרי מדינת ישראל תיתן לגיטימציה חוקית לרדיפת נוצרים.

שושנה כהן

תל אביב

אין הצדקה לדמי הסכמה

בעקבות דיווחו של אברם צור ("הארץ" 17.12) בעניין ביטול דמי הסכמה על־ידי מינהל מקרקעי ישראל. בשאלת השאלה אם גם העיריות יוותרו על מס משנה זה, אשר אין לו שום הצדקה כלכלית פרט לגזל הפרט, וכיסוי גירעון העיריות התופח בלאו הכי.

הגדילה לעשות בנושא עיריית רמת־גן, הגובה 5 אחוזים ממחיר הדירה הנמכרת, ללא שום התחשבות בבעליית מחירי הקרקעות, וגם אם מחיר הקרקע יורד יש לשלם מס כבד זה.

בן ציון כהן

תל־אביב

טכניקת הבלון טובה ומיומנת

כתבתה של יפעת גנו "טכניקת הבלון" ("הארץ" 25.11.85), עושה עוול לציבור גדול של חולי לב בארץ. הרושם המתקבל מכתבה זו הוא שכמעט כל בישראל לא מפתח השימוש בטכניקת הבלון להרחבת כלי דם בלב, וכאילו ניסיונם של הרופאים כאן אינו טוב ומיומן. רוח דברים זו מכניסה לחרדה חולים שאין ידם משגת לקבל טיפול בחו"ל וגורמת לאחרים לגייס את כל משאביהם כדי לקבל טיפול בארה"ב.

כדאי להעמיד עובדות על דיוקן. יש בארץ מרכזים גדולים העוסקים זה שנים, באופן שגרתי ויום־יומי בטיפולים אלה, במיומנות גבוהה ובהישגים רפואיים שאינם נופלים מהמדווח בספרות העולמית.

הנסיון שנצטבר בארץ הוא מהיקף גדול מהמספרים המדווחים בכתבה. יכולתם של הרופאים כאן אינה נופלת מזו של רופאים בחו"ל; שלא כפי שמשתמע בכתבה, אין לרופאים כאן כל הגבלה במספר ההיצרויות שביכולתם להרחיב בשיטה זו. אך ההגבלה אינה קשורה במספר נקודות ההיצרות; כאשר נוצרת סתימה מלאה של כלי הדם מוטלת בספק יעילותה של שיטת טיפול זו, אלא אם מבצעים את ההרחבה בשבועות הראשונים שלאחר היווצרותה. או סיכויי ההצלחה הם בשיעור כ־80 אחוז ובכל שחולף הזמן פוחתים סיכויי ההצלחה. השיקול הנובע הוא אם יש סיכוי שלאחר ההרחבה תתחדש זרימת הדם ותגיע אספקת הדם הדרושה לכל איזורי הלב. זה שיקול עניני, אובייקטיבי שאינו קשור ביכולתם המקצועית של רופאים אלה האחרים.

ב"כרמל" ובמרכזים נוספים בארץ הצילו חיי אדם על ידי ביצוע הרחבה במהלך התקף חריף או כבצב של תעוקת לב בלתי יציבה המצריה על תחילתו של אוטם חריף. כאשר מבצעת ההרחבה במועד היא בולמת את התהליך המסוכן ומונעת נזק לשריר הלב.

פרופ' ב. לואיס
מנהל מחלקת הקרדיולוגיה
ביה"ח "כרמל"
חיפה

* * *

ישנת גבי מעירה: הרגשתי שבעיית התהוות אינה דומה לזו שבארה"ב, בגלל אופיה השונה של הרפואה הציבורית אצלנו לעומת הרפואה הפרטית בארה"ב. משמח לשמוע שבישראל מבצעים פתיחה של שלוש וארבע הסימות, ורק חבל שהרבה חולים לא שומעים על כך. לאחר פרסום המאמר התקשרו אלי חולים רבים וביקשו את כתובתו של ד"ר יעקב שני (אשר, אגב, מצויה בכתבה).

קולנוע / רחל גורדין

אד האריס ואיימי מאדיגן — מתח מיני בין אוהבים

מחירה של חריצות

"מפרץ אלאמו", קולנוע דקל, ת"א

לא היה טעם להרהיב את הדיבור על סרט זה, אלמלא היה פרי עבודתו של לואי מאל, שגם הפיק את הסרט יחד עם אחיו. מאל שבשנות החמישים ריגש בהעזתו את צופי הקולנוע בעולם כולו בסרטו "האוהבים", הכתי־הילת שנות השבעים הוכיח כי עוד כוחו במותניו כשעשה את "לקומב לוסין" כאנאטומיה מעניינת של קונפורמיסט פאשיסטי. נראה כאילו שהותו בארה"ב לא השפיעה עליו טובה כאשר ביים את "אטלנטיק סיטי" האנמי וחסר הייחוד. אך "אחותו ערב עם אנדרה" הצביע על כך שהביטאי הצרפתי שמר על תעוזתו הקולנועית. לפיכך, יש להניח כי "מפרץ אלאמו" הוא בבחינת אתנחתא, שאולי נועדה לספק לו־למאל משאבים בכספים לגיחה, בנספת אל התחום היותר ניסיוני.

יתרונם של בימאים זרים בארה"ב, בדרך כלל, בכך שהם מספקים זווית ראייה רעננה יותר לצפיה על החיים בארה"ב. לואי מאל ב"מפרץ אלאמו" אינו מוכה אותנו בזווית כזאת. כל מקצוען הוליוודי יכול היה לביים סרט זה — במידה דומה של הצלחה. אד האריס, כבציג המאצ'ו האמריקאי, ממלא את תפקידו מבלי להצטיין. כך גם איימי מאדיגן, כנערה האמריקאית המבינה שבכוונת הפליטים הווייטנאמים לומדת להשיב מלחמה שערה ולהגן על אמונתיה. ואילו הו נגויין, בתפקיד הצעיר הווייטנאמי המבקש לממש את "החלום האמריקאי", בונה דמות חביבה אך סטריאוטיפית לא פחות.

לפני כמה שנים אפשר היה לקרוא בעיתונים אצלנו על מהומות בין פועלי בתי חרושת בישראל, שעמדו על התחרות הלא הוגנת שהם עומדים בה בגלל חריצותם היתרה של הפליטים הווייטנאמים. בארה"ב גרמה תחרות ממין זה למהומות גזעיות של ממש, שבכן היה מעורב אפילו הקו־קלוקס־קלאן. הביטאי הצרפתי המת־גורר עתה בארה"ב, לואי מאל, בחר לעשות סרט על נושא זה.

"מפרץ אלאמו" מעיד על התאקלמות מוצלחת של מאל בארה"ב. זה סרט אמריקאי שגרתי, שאין בו שום דבר העשוי לרמוז על ייחודו של יוצרו. המאבק הגזעני מוצג כמקובל בסרט אמריקאי, כמאבק בין טובים לרעים, על רקע של מתח מיני בין גבר... האישה העומדים משני צדי המתרס. לאחר סרט מקורי ומיוחד כ"ארוחת ערב עם אנדרה" — סרט שכולו היה שיחה מרתקת בין שני אנשים — חוליה, כנראה, מאל לעבוד אל הקיצוניות השניה, ולעשות סרט מסחרי מצוי. הוא ביקש לביים את "מפרץ אלאמו" בסגנון של שירי קאנטרי, העוסקים בשתיה לשוכרה, ברוגים, בבדידות ובבעלים בוגדניים. מה שיצא מתחת ידיו דומה יותר למערבון לא מסוגנן, שבו מתייחסים ברצינות ובמהדורות מלאה לקונפליקטים האלימים.

רבים מן הווייטנאמים שהיגרו ממולדתם בעקבות המלחמה והתיישבו בארה"ב, בחרו להתגורר לאורך החופים ולעסוק בדייג — מלאכה המוכרת להם. שם יצרו קהילות עצמאיות, ששמרו על אורח החיים הישן. "מפרץ אלאמו" עוסק בקהילה כזאת, וברגשי הטינה שהיא מעוררת בתושבים המקומיים. הפליטים הווייטנאמים, שעזבו את מולדתם בשל עמדתם האנטי־קומוניסטית, מכונים בארצם החדשה בכינוי הגנאי המקובל "קומוניסטים". "החלום האמריקאי" — לאמריקאים. יוצאים התושבים בסיסמה נגד המהגרים החדשים, שבחריצותם היתרה מנשלים אותם מפרנסתם, לדעתם.

הרגש המוכר של הסרטים על גזענות אנטי־כושית, לרבות הופעת הקו־קלוקס־קלאן, מועתק כאן ליחסים עם הווייטנאמים. הביטוס הנע"כי לשיטת האפארטהייד (מגזל בבל) — טיעון מקובל בין האפריקנרים בדרום אפריקה — משמש בסרט הצדקה לגירוש הפליטים. המתח המיני בין מנהיגם הבלתי מוכתר של התושבים הוותיקים (אד האריס) ובין חברתו מנוער העומדת לצד הפליטים (איימי מאדיגן) — מספק את המלודרמה האישית, הדרושה לסרט מסוג זה.

מכרזים

רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה

רשות הנמלים מודיעה בזה על כוונתה להתקשר עם קבלן למתן שרותי מסעדה ומזונים בנמל חיפה.
יוזמנו אך ורק מועמדים בעלי נסיון מוכח בנהול מסעדה ו/או מזנון של חמש שנים לפחות.
המעוניינים להשתתף במו"מ מתבקשים לפנות עד יום 10.1.86 למר דוד עמר — נמל חיפה, מס' טלפונים 518283, או 518281.
חנוך בן־אליהו מנהל הנמל

משמרת ישראל
המטה הארצי / אגף האפסנאות

מזמינה בזה הצעות מחירים להספקת השרותים כדלהלן:
א. מכרז 198/85 — מזון מרוכז לכלבים.
ב. מכרז 199/85 — שיפוץ דיסק מצמד, תוף ונעלי בלם.
המועד האחרון לקבלת ההצעות הוא 16.1.86 שעה 12.00.
פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות, מט"איפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03־899753, בשעות המשרד המקובלות.
ראש מחלקת הרכישות והמכירות

משרד האנרגיה והתשתית
מכרז מס' 8/85
משרד האנרגיה והתשתית מזמין בזה הצעות מקבלנים לבדיקת נצילות מנועים של משאבות מים בתנאי שדה.
ברבר פרטים ותנאי המכרז יש לפנות למר רוזיק בלשכה לחסכון אנרגיה במכון התקנים בת"א טלפון 03־410809
המועד האחרון להגשת ההצעות 31.1.86 שעה 12.00.
אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.
ועדת המכרזים המרכזית

הועדה הבין משרדית להכשרה פנים־מפעלית
משרד העבודה והרווחה. משרד האוצר. משרד המסחר והתעשייה. שרות התעסוקה
מודיעים על המשך
תוכנית להכשרת עובדים מובטלים וקליטתם בעבודה בענפי תעשיה שונים

עיקרי התוכנית:
א. תוכניות ההכשרה מיועדות לסייע למפעלים קיימים שיאושרו על ידי הועדה הנ"ל לקיים מסגרות הכשרה פנים־מפעלית ולשלב את העובדים שהוכשרו בעבודה במפעל.
ב. התוכנית מיועדת לאזורי פיתוח, ובאישור מיוחד גם לאזורים אחרים בארץ בהם קיימים כיסי ומוקדי אבטלה.
ג. ההשתתפות במימון ההכשרה עודכנה החל מ־1.9.85 והסכום לעובד לחודש הוא 100.000 שקל.
אורך תקופת ההכשרה יקבע בהתאם לרמת ההכשרה במפעל והעיסוקים בו.
ד. העובדים יופנו לתוכנית על ידי לשכות שרות התעסוקה מבין המובטלים הרשומים בהן.
ה. העובדים שיופנו למסגרת זו יהיו עובדי המפעל לכל דבר.
מפעלים המעוניינים לקחת חלק בתוכנית זו יפנו אל הלשכות המחוזיות של האגף להכשרה ולפיתוח כח אדם במשרד העבודה והרווחה —
בחיפה והצפון — דרך העצמאות 82, טל. 04־666141
בתל־אביב והמרכז — רח' יונה הנביא 13, טל. 03־650231
בבאר־שבע והדרום — בנין מרכז הנגב, טל. 057־34911
פרטים והבהרות נוספות יינתנו בלשכות המחוזיות ובלשכות התעסוקה ברחבי הארץ.

הארץ ממליץ

תל אביב

בידרי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המתפס את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

אמדיאוס (לב 2) — מחזהו של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בתכנים חזותיים ובמוסיקה. על גאוניותו של מוצארט כפי שהיא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאלייר. עבודת בימוי יפה מאד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאלייר וטום הולסי כמוצארט.

חזרה לעתיד (אורלי) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר והירוק") הוא סרט מדע בדיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחת, חביב מאד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרטו החדש של וודי אלן. הפעם רק כבמאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה ברמת בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת הזוג הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה. על צעיר קתולי (ג'ון לינץ') המבוגה להיות בעיר קטנה בצפון אירלנד. ונקרע בין המאבק של המחתרת האירית ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שבריצה בעלה נטל חלק.

ירושלים

הכבוד של פריצי (כפיר) — ראה לימור ת"א

שושנת קהיר הסגולה (מיטשל) — ראה שחף ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) — ראה שחף ת"א

הכבוד של פריצי (אורה) — ראה לימור ת"א

בידרי (רבגת) — ראה פריז ת"א.

תיאטרון ישראל
הערב יום ה' 26.12
תיאטרון הבימה:
המשמש: 20.30
פירוד זמני: 20.30
אנשים קטנים: ב־11 בבוקר
רובינזון קרוזו — בזימוזה: 20.30
התיאטרון הקאמרי
דבש פרא — קומדיה
מלש רוצים לחיות — בבית שאן

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי שבא מקומי

הודעה בדבר הפקדה
שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה במבא העמקים שבבית הממשלה נצרת עלית.
מופקד שינוי תכנית, מתאר הנקרא תכנית מס' 5485 שינוי לתכנית מתאר מס' 1315 — שנוי תנאי דרך בכפר יפיע.
ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 16880 חלק מחלקה 36.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: קביעת תנאי דרך להולכי רגל ושנוי יעוד מאזור מגורים לדרך.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: ד' בטבת התשמ"ו 19.12.1985 — ישראל קניג, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
מלכים ב' י"ד	עירובין ה' א־ב
דף יומי	**הלכה יומית**
נדרים לט	ברכות ט'ב ארב

תורנות רופאים

הצלת רופאים במקרים דחופים:
מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בחופשת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 923333
רחובות 054־51333
חדרה 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד סיוע רפואי בקפ"ח הבלילות:
בימים א'־ה' — 20.00־8.00
ביום ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03־433500, 03־433500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית.
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958

מרכז סיוע לנפגעות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ
מטעם "מעגלים"
א' ד' ה' 13.00־11.00
ב' ג' 18.00־16.00
טל: 220031
רח' באזל 13 תל־אביב
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד הבימה)
טל: 294869, 285822־03
המרפאה פתוחה כל יום מלבד בחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649
פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26. קומה ג'. טל' כב' 566־523־04. שעות הקבלה: כל יום בין 23.00־20.00
שח"ק — שרות רפואי דחוף
(24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 669531, 668585
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 כבר ב'ב 1788
והקאוד הודיה לרופא תורן בכל ב'ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 כבר 3752 והקאוד הודיה לרופא תורן בכל ב'ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)

ירושלים
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)
ביקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בבלי עזראל 1 פנת טולזנו 10 שכון בבלי 440552
בעיין חיים שד' ירושלים 49 יפו 821607
רמת גן
רמת יצחק שד' ירושלים 96 777506
פתח תקוה
רסל רוטשילד 89 911406
חולון
ד"ר חורי סוקולוב 70 842433
עין זהב עין זהב 4 884654
טבריה
קפלה לאומית סמילנסקי 9 38053
ירושלים
מרפאת רחמה הכ"ג 28 523191
חיפה
הנביא שד' הנביאים 55 333312
הרצליה
מרקחת ליהכן 1 קרית ים 753890

דלת פתוחה

מרכז ביתי וייעוץ לצעירים ע"י בית בתכנית — ייעוץ ומידע בנושא הכוונה, בטיפול, בהיריון — אבהבט בבריאה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00
בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228־03
חיפה: ימים א' וד' 19.00־16.00 רח' הכשרה 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 סיפורים בראש: "אלוהים אתה שומע? זו אני, מארגרט", מאת ג'ודי בלום; "הראשים האינם בראש" מאת פנחס אשר; "הלקוקים" מאת מרי נורטון; "עפלית וג'ו" מאת רוזית אורבך
18.00 המבוסק
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מועדון הסף
19.00 (ע) מפגש — ענייני השעה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.45 לקראת שידור
21.00 מבט לחדשות
21.30 היילים יקרים
22.15 כתוב בעיתון — ביקורת העיתונות
22.30 כסו את פניה — סדרת מתח
23.20 סוף־ציסוס — ענייני ספרות
24.00 פסוקו של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 מושגים ביהדות
08.40 בלי מדות
09.00 אריתמטלות
09.20 מדעי הטבע (חזרה)
10.10 אנגלית ה'
10.30 רחוב סומסום
11.00 אנגלית ו'
11.15 ערבית מדוברת
11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה)
12.00 אנגלית ז'
12.25 הסטוריה (על־יסודי)
13.00 אנגלית ט'
14.00 גאוגרפיה — מירות
14.20 אנשים ומכונות — תולדות המכניזציה
14.40 צרפתית
15.00 רכבת ההפתעות
15.20 עוד סיפור
15.30 ניקס הולגרסון
16.00 הרתה
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית — פרקטנטה סבי...

09.30 קונצרט בוקר — פרוקופייב: פתיחה על נושאים יהודיים (ג' ופק — קלרנית והרכב) — ספנתר עם רביעייה הבאה העירונית (ג' ופק) "בחלילת יהודית". 5 שירים יהודיים לסקסס של פרץ מוקרים...
12.05 באוצר הבריה — ...
13.00 קונצרט צהרים — ...
15.05 מגבגים מוסיקליים
16.00 אתנחתא: אליהו שולכין — כינור־עוגב...
17.30 קונצרטים פנוה — ...
20.05 ערב טוב — סלטאן: קונצרטו ...

20.30 בהקלטות הזה הנרקמת ...
23.00 יהד הזה — ...

רשת א'

15.30 קונדוא — ד"ר יאנוש שטאברטן בה בירטבירוניקה
16.05 בנות הבורה הזיכה
17.20 ...
18.06 מבוזת־צרב — הור ותו וכמודות
18.47 פרקי היום מבעד
19.05 סיפור מוגיא
19.10 כירדים לעולים
22.05 לכל אדם מכב — עם האנתרופולוג אילן פקר, על כול "צוי"

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.51 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 המבוע מבנות
20.05 שרונים — ענייני פולקלור ושחות
22.05 דיוקנים הקשים — שירים בירדים
23.05 בינינו לבין עצמנו

רשת ג'

19.06 "קוליבר", המבוק פופ
20.05 בוסע רוק
22.05 בכלנו — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גל"י צה"ל

17.30 כותר — עניני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלבלה
18.35 מכר הערב
19.05 רדיו ודיו
20.05 רוק ישראלי
21.00 בכב להחשות
21.30 אנתרופוסופיה מבורבה
22.05 על הכבש ועל הביבאק
23.05 ...

שידורים קבועים

רשת א'		רשת ב'		רשת ג'		גלי צה"ל	
07.30	שחרית מוסיקלית	08.05	סע לשלום	06.11	בחזרה לאהבה	06.10	צלילי בוקר
09.30	מפגש	09.05	ביקור בית	07.07	שיר בבוקר בבוקר	06.30	אנתרופוסופיה מבודדת
10.30	דרך קל	10.10	כל צבעי הקשת	09.05	מה כבר הגשע?	07.07	בע אמס שבע
11.10	שירים עבריים	12.10	גל פתוח הרשות המקומיות	10.05	אבן הים הכיכון	08.05	יומן הבוקר
11.30	השכלה רשת לכל	13.00	מוקדי היום	11.05	שעה עם מלאכי הזקה	09.05	נבגן לעבעיר
12.05	פעמי המורח	14.06	יש עניין	12.05	רק מוסיקה	11.05	קלם על צבם
13.00	שידורים באנגלית	15.05	רגעי קסם — שירים יהודים	13.05	רק ביני ואל — מנחם פרי	12.05	להיט להיאבק
13.30	שידורים בצרפתית	16.10	סע לשלום	14.06	לי ולך — שיר הברכה	13.00	אחת ולעניין
14.00	לבת לבן הבל התעניין	17.10	יומן כלכלה	15.05	חרס חרים והתורים	13.15	בסגנון ישראלי
		17.30	על מספרים ואבינים	16.05	מוסיקה לעניין	15.05	בה יש
				17.05	הבגה יהנית, יקיר אביב	16.05	ארבע אחרי הצהרים

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — ארי המשוסטים 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — שוטר עם כבוד 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 11.00
בן יהודה — הבו האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — רומן הרמים 4.30, 7.00, 7.30
גת — אגם הברבורים 4.30, 7.00, 9.30
דקל — מפרץ אלמו 7.15, 9.30
דרייב אין — בגידות בטריאסטה 7.15, 9.30 רוצה גבר 12.00
הוד — המסורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — בי"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.45
חן 4 — הנוקם 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — הנתינים 10.30, 1.30, 4.40, 7.20, 9.45 קאל
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7, 9.30
לב 1 — גודל 1.45, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — אמדיאוס 3.30, 6.30 גשר צר מאוד 1.40, 9.40
מוגרבי — מרשלם 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — לרקוד עם זר
מקסים — הגינגה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התעשיה הישראלית — התעשיה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8 (בגרמנית) 7.00 חברים 11.00
סטודיו — האיש בעל הנעל האדומה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אני יודע שאת יודעת שאני יודע 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — ויוה לה רפוב־ליקה 9.30
פאר — רכבת תותחית 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בירדי 2.00, 4.15, 7.15, 9.30
צוותא — נגוע + כמו הלום 8.00
צפון — המפתח 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — קאמילה 4.30, 7.15, 9.30
צמה (המחודש) רמת אביב — בריאן מכב עליון 7.30, 9.30
תל־אביב — מבורות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — קולהל רדל 8.30

ירושלים

אדיסון — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — רומן על בטוח 4.30, 7, 9
אורנע — בי"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — כלבת הים המוזהבת 3.30, מנטי פייסון חוגגים בהוליווד 5.30, ראובן ראובן 7.30, בחירת נשק 9.30, האיש שידע יותר מדי 12.00
בנייני האומה — ראסטי ג'ייסם 7.15, 9.15
הבירה — המסורה אמריקה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — הכבוד של פריצי 4.15, 6.45, 9.15
סינמטק — פרנקת סטאוויסקי 7.00. המורה (אולם קטן) 9.00. לקט סרטוני פרוסות בפסטיבל קאן 9.30. יכבו כוכב עליון 12.00
עדן — מרשלם 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — הבו האיש השלג 7.00, 9.15
רון — נשים בעורף 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אלמים — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — מרשלם 5.00, 7.15, 9.30
הדר — הבובה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — ריגה גן
גן 1 — שוטר עם כבוד 4.30, 7.25, 9.45
גן 2 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 3 — יער האיזמרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — רומן על בטוח 4.30, 7.20, 9.40
רמת גן — רמבו 7.15, 9.30
שבים — קוקון 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — רומן המעשבים 9.15
תמל — העבר להודו 6.30, 9.30

חולון

ארמון — באגדת הדרקון 5.00 פלמינגו קיד 7.15, 9.30, בית החזות 11.30 בלילה
מגדל — שוטר עם כבוד 7.15, 9.30
מגדל — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30
רינה — רומן שחל במלחמה 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

מנהיה — אל נורהה 7.00, 9.15
שרון — קוד השתיקה 5.00, 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — הרפתקאות הד הקרן 4.00 מוח, סוון 7.00 להתאהב 9.30

חיפה והסביבה

אורה — הכבוד של פריצי 4.00, 6.45, 9.15
אורלי — מועדון הכתובה 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — הג'ינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — תלמידה מתשמלת 4.30, 6.45, 9.00
בית אבא חושי — עליזות קמלנית 5.00, 9.15
חן — קוד השתיקה 4.30, 6.45, 9.00
כרמל — אידית עידית 7.15, רציחות 9.15
פשטות
סינמטק — הסנדק חלק 1 + חלק 2 5.00, מוסיקה על הדרסו — חצות עמער — הער 7.00, 9.00
עצמון — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — מרשלם 4.30, 6.45, 9.15
קין אור המחודש — רכבת תותחית 4.30, 7.15, 9.15, מסתורי האורגזים 11.30

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — בירדי 4.15, 6.45, 9.15
רון — המסורה אמריקה 4.30, 6.45, 9.00
שביט — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — תרגיל לברנל בתחיל 7.00 עיר הסבעות 10.30
בית העם — הג'ינג'ה האמריקאי 7.00
היכל — תף בפשע 9.15
כינן — הבובה הגדול 7.00, 9.15
כביון — שוטר עם כבוד 7.00, 9.15
כפיר — אמדיאוס 6.30, 9.15

הרצליה

דוד — נשים בעורף 4.30, 7.15, 9.30
היכל — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — הנוקם 7.15, 9.30
מלון דניאל — הסיפור שאיננו נגמר 7.15, 9.30

בת־ים

ארמון — הבובה הגדול 7.15, 9.30
עצמאות — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30

נתניה

סנטרל — אל נורהה 7.00, 9.15
שרון — קוד השתיקה 5.00, 7.00, 9.15

נצרת עילית

מעגם בקבוץ — המסורה אמריקה 6.00